

Årsredovisning 2017

NCC Årsredovisning 2017

Innehåll

DETTA ÄR NCC	
NCC 2017	2
VD har ordet	4
STRATEGI	
Strategi	6
Hållbarhetsstrategi	8
Finansiella – och hållbarhetsmål	10
Utmaningar och behov för städer	13
ERBJUDANDET	
Bo	18
Arbeta	20
Resa	22
Vårda	24
Lära	26
Uppleva	28
Det som måste fungera	30
Medarbetare	32
Värdeskapande	34
Aktien	36

EKONOMISK REDOVISNING	
Förvaltningsberättelse	38
Risk	46
Koncernens resultaträkning	48
Koncernens balansräkning	50
Moderbolagets resultaträkning	52
Moderbolagets balansräkning	53
Förändringar i eget kapital	54
Kassaflödesanalyser	56
Noter	58
Vinstdisposition	96
Revisionsberättelse	97
Flerårsöversikt	100
Kvartalsdata	103

HÅLLBARHETSNOTER	
Hållbarhetsstyrning	104
Intressentdialog och väsentlighetsanalys	105
Väsentliga ämnen	106
GRI-index	111

BOLAGSSTYRNING	
Bolagsstyrningsrapport	114
Internkontrollrapport	118
Styrelse och revisorer	120
Koncernledning	122
Finansiell information/kontakt	124
Definitioner/ordlista	125

NCC Design bostäder med hög boendekvalitet och utformade för Svanenmärkning. Läs mer på sid 19.

Loop Rocks är en öppen plattform och app för smartare och effektivare hantering av sten, jord och andra sekundära konstruktionsmaterial på byggarbetsplatser, mellan företag och privatpersoner. Läs mer på sid 30.

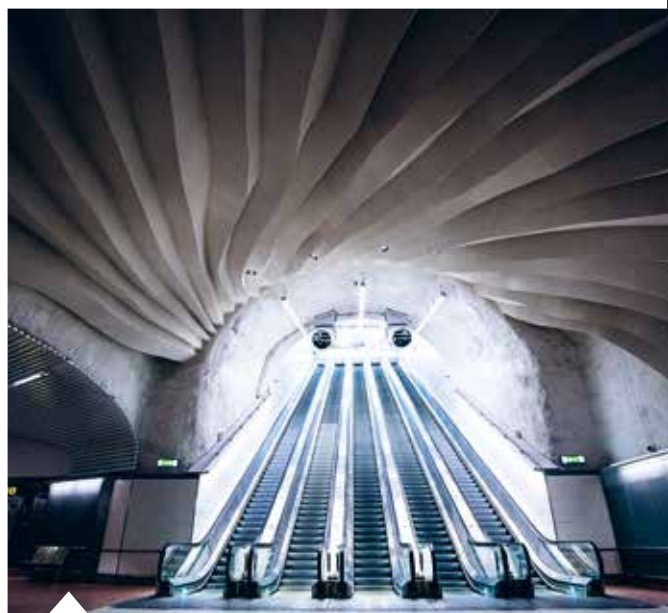

NCC har totalansvar för underhållet av Frognerparken, som är en av Norges största turistattraktioner. Läs mer på sid 28.

Den formella årsredovisningshandlingen upprättad enligt årsredovisningslagen som styrelsen under-tecknat och som granskats av revisorerna omfattar sidorna 38–96.

NCC **energirenoverar äldreboendet Hørgården** utanför Köpenhamn. De boende kommer när allt är klart att få moderna, sunda, rymliga och ljusa bostäder. Läs mer på sid 25.

2017 avslutade NCC uppdraget att **bygga Norrströmstunneln** samt samordna färdigställandet av den nya pendeltågsstationen Stockholm City. Läs mer på sid 23.

NCC ÄR ETT AV DE LEDANDE NORDISKA BYGG- OCH FASTIGHETSUTVECKLINGSFÖRETAGEN.

MED NORDEN SOM HEMMAMARKNAD ÄR NCC VERKSAMT INOM HELA VÄRDEKEDJAN – UTVECKLAR KOMMERSIELLA FASTIGHETER OCH BYGGER BOSTÄDER, KONTOR, INDUSTRILOKALER OCH OFFENTLIGA BYGGNADER, VÄGAR OCH ANLÄGGNINGAR SAMT ÖVRIG INFRASTRUKTUR. NCC ERBJUDER ÄVEN INSATSVAROR FÖR BYGGPRODUKTION SAMT TILLHANDAHÅLLER BELÄGGNING OCH VÄGSERVICE. NCC SKAPAR FRAMTIDENS MILJÖER FÖR ARBETE, BOENDE OCH KOMMUNIKATION MED ETT ANSVARSFULLT BYGGANDE SOM GER HÅLLBART SAMSPEL MELLAN MÄNNISKA OCH MILJÖ.

I Finland har NCC byggt en ny, modern och **flexibel skolbyggnad, Rantaroustiskolan i Tyrnävä**. Läs mer på sid 27.

NCC utvecklar den nya **stadsdelen Järva krog** med en modern stadsatmosfär, väl utbyggd infrastruktur och många mötesplatser för en aktiv livsstil. Läs mer på sid 21.

NCC 2017

Tre affärer och fyra nordiska affärsområden

Industri

NCC Industry

NCC Industry erbjuder produkter och tjänster i och kring vägar. Verksamheten omfattar produktion av stenmaterial och asfaltprodukter, pålningsarbeten samt beläggningsuppdrag.

Bygg och anläggning

NCC Building

NCC Building bygger bostäder och kontor liksom offentliga och kommersiella lokaler. Även renovering av bostäder och kontor ingår som en allt viktigare del av verksamheten.

NCC Infrastructure

NCC Infrastructure levererar hela infrastrukturprojekt, från design och konstruktion till produktion och service. Verksamheten omfattar projekt av alla storlekar samt drift- och vägservice.

Utveckling

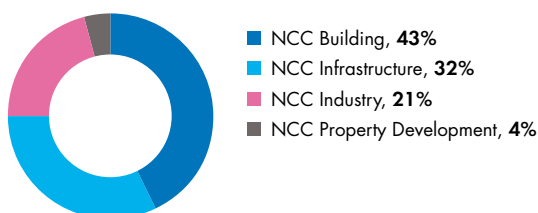

NCC Property Development

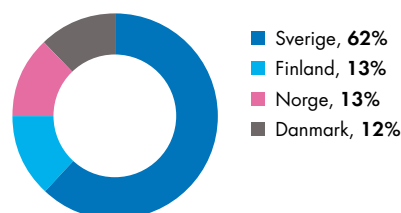
NCC Property Development utvecklar och säljer hållbara kontors-, handels- och logistikfastigheter i bra lägen på definierade tillväxtmarknader i Norden.

NCC:s geografiska marknader omfattar främst Sverige, Norge, Danmark och Finland. Arbetet bedrivs i nordiska specialistorganisationer inom olika kompetensområden, vilket underlättar för effektiva arbetssätt över de geografiska gränserna. Sverige är NCC:s största marknad.

ANDEL OMSÄTTNING PER AFFÄRSOMRÅDE

ANDEL OMSÄTTNING PER LAND

Året i korthet

1 361 MSEK

KASSAFLÖDE FÖRE FINANSIERING

56 990 MSEK

ORDERINGÅNG

18%

AVKASTNING EGET KAPITAL

54 608 MSEK

NETTOOMSÄTTNING

1 242 MSEK

RÖRELSERESULTAT

“Resultatet för 2017 var en besvikelse och lägre än 2016. För att vända denna utveckling har vi stort fokus på lönsamhetsförbättrande åtgärder”

*Håkan Broman
Tillförordnad vd och koncernchef*

Åtgärder för att vända utvecklingen

» Vi kan se tillbaka på ett år där våra två största affärsområden NCC Building och NCC Infrastructure underpresterat resultatmässigt. För att vända denna utveckling har vi satt ett extra stort fokus på lönsamhetsförbättrande åtgärder och prioriterat ner tillväxtambitionerna.

Som tillförordnad koncernchef sedan slutet av oktober 2017 har jag, i nära samarbete med den övriga koncernledningen, haft ett hundra procentigt fokus på att stärka NCC:s verksamhet. Arbetet har framför allt omfattat att besluta om och genomföra åtgärder för att förbättra den underliggande lönsamheten inom våra två största affärsområden, men även att driva ytterligare aktiviteter för att öka säkerhetsmedvetandet i organisationen. Koncernens tillväxtambitioner i enlighet med den strategi som lanserades i slutet av 2015 har tills vidare tonats ner.

En splittrad utveckling

Efter den lyckade utdelningen och börsintroduktionen av Bonava i juni 2016 blev NCC ett mer renodlat bygg- och anläggningsföretag. Inom ramen för den nya strategin identifierades ett antal tydliga tillväxtområden och en nordisk specialistorganisation etablerades. Jag kan konstatera att många bra saker genomförts och att delar av verksamheten utvecklats starkt och i linje med strategin, men fortsatta lönsamhetsproblem inom andra delar har bidragit till att hämma utvecklingen för koncernen som helhet. För att lyckas med strategin krävs att vi vänder lönsamheten i dessa delar.

Två affärsområden når sina mål

Till ett av de tydligaste glädjeämnen hör affärsområdet NCC Industry. Under 2017 noterades nya rekord i både resultat och omsättning, drivet av såväl stark efterfrågan som ett affärsnära ledarskap. Med en väl fungerande nordisk organisation har affärsområdet utvecklat erbjudandet och breddat kundbasen, och drar fördel av en nära samverkan med vår bygg- och anläggningsaffär. Även NCC Property Development har infriat förväntningarna och 2017 blev ett av affärsområdets lönsammaste år. Till detta bidrog främst resultatavräkningen av Torsplan 2 i Stockholm. Under året har organisationen stärkts och affärsmodellen utvecklats i syfte att öka antalet projekt. Vi ser att 2018 kommer att bli ett mellanår resultatmässigt för NCC Property Development men vi har rustat verksamheten för framtiden. Såväl NCC Industry som NCC Property Development överträffade sina finansiella mål för verksamhetsåret 2017.

Fokus på befintlig byggportfölj

Inom vårt största affärsområde NCC Building fungerar den svenska verksamheten i huvudsak väl. En stark orderbok och utvecklad specialistkompetens inom bland annat sjukhus och bostadsproduktion har gett en utveckling i rätt riktning under året. Den höga orderstocken i Sverige gör att vi är mer restriktiva med nya anbud och fokuserar resurserna på att säkra lönsamheten i befintliga projekt. När det gäller övrig nordisk byggverksamhet har lönsamheten utvecklats svagt under året, men där orsakerna varierat beroende på land. Under 2017 initierade vi en rad lönsamhetsförbättrande åtgärder. Vi har även genomlyst projektportföljen och gjort avsättningar, vilka främst hänförs till den danska verksamheten. NCC Buildings rörelsemarginal uppgick till 2,1 procent under 2017, vilket är under vårt mål om minst 3,5 procent.

Kraftfulla åtgärder inom NCC Infrastructure

Den del av verksamheten som underpresterat tydligast under de senaste åren är vår anläggningsaffär, NCC Infrastructure. Under 2017 omsatte affärsområdet 18,5 Mdr SEK på en stark underliggande marknad, men med negativt rörelseresultat. Åtgärder för att vända resultatet pågår och har omfattat genomlysning och omvärdering av pågående projektportfölj, ett tydligare affärsfokus, ökad bemanning till de lönsamhetsmässigt svagaste projekten, ett starkare fokus på anbudsarbetet samt bättre analys och värdering av olika risker och möjligheter. De långsiktiga förutsättning-

arna för NCC Infrastructure ser nu mer positiva ut. Till stöd för detta finns även en stark ordergång, framför allt i Sverige med projekt såsom Korsvägen, en deletapp av Västlänken, med ett ordervärde om 2,3 Mdr SEK och Lund-Arlöv inom järnväg till ett ordervärde om 1 Mdr SEK. I april 2018 tillträder Kenneth Nilsson som ny chef för affärsområdet. Kenneth kommer från Skanska, närmast som chef för anläggningsverksamheten i östra USA. Han har lång erfarenhet av den nordiska anläggningsmarknaden och har varit vd för Skanska Oy och operativ chef för anläggnings- och byggverksamheten i Skanska Sverige. Kenneth har dokumenterad förmåga att vända verksamheter med problem till lönsamma verksamheter.

Ökad kostnadsmedvetenhet

Arbetet med att förbättra NCC:s lönsamhet omfattar mer än specifika åtgärder i enskilda affärsområden. Från första dagen i min nya roll har jag haft ett tydligt fokus på att öka kostnadsmedvetenheten i koncernen och en rad åtgärder och aktiviteter har införts för att sänka kostnaderna. Målet är att säkerställa en omkostnadsnivå på högst 5 procent av omsättningen. Jag har även arbetat för att skapa en vinnarkultur i koncernen, att få medarbetarna att alltid sätta affären i främsta rummet. Vi ska helt enkelt bli bättre på att utnyttja vår höga kompetens.

Fler initiativ för ökat säkerhetstänkande

Min andra viktiga prioritering handlar om arbetsmiljö och säkerhet. Detta är ett område som aldrig får underskattas, målet måste alltid vara hundra procent säkra arbetsplatser. Det handlar om omsorg för såväl våra medarbetare som för våra kunder. Vi har intensifierat arbetet med att förändra attityder och beteenden som inte är acceptabla för ett ledande byggbolag som NCC. Vi strävar efter att successivt

implementera samma säkerhetskultur i våra projekt som inom exempelvis flyget och oljeindustrin där säkerhet är helt avgörande för verksamheten.

En viktig del i ett större ansvar

I allt det vi gör och i alla de projekt vi driver är det viktigt att se på vårt ansvar i ett större perspektiv. NCC har idag såväl kompetensen som erbjudandet för att kunna bidra till en positiv utveckling av våra nordiska städer och samhällen. Den starka urbaniseringen i Norden måste gå hand i hand med utvecklingen av hållbara, trygga stadsdelar och en infrastruktur som underlättar för både transporter och möten. Att få invånarna i våra städer att känna sig inkluderade och delaktiga utgör därför en av de viktigaste långsiktiga utmaningarna för NCC. Vi ska fortsätta bygga bostäder som fler har råd med, men också bygga arbetsplatser, sjukhus, skolor samt platser för upplevelser som gör livet i städerna hållbart ur både ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Grunden för detta samhällsengagemang är en väl fungerande och högpresterande organisation med lönsamhets- och säkerhetstänkande i fokus. Senare under 2018 tillträder vår nye koncernchef, Tomas Carlsson. Tomas bakgrund som ansvarig för ett av Europas ledande företag inom planering och utformning av framtidens städer och samhällen gör mig övertygad om att han är rätt person för att fortsätta utveckla och stärka NCC.

Solna i februari 2018

Håkan Broman
Tillförordnad vd och koncernchef

TOMAS CARLSSON TILLTRÄDER SOM NY KONCERNCHEF FÖR NCC

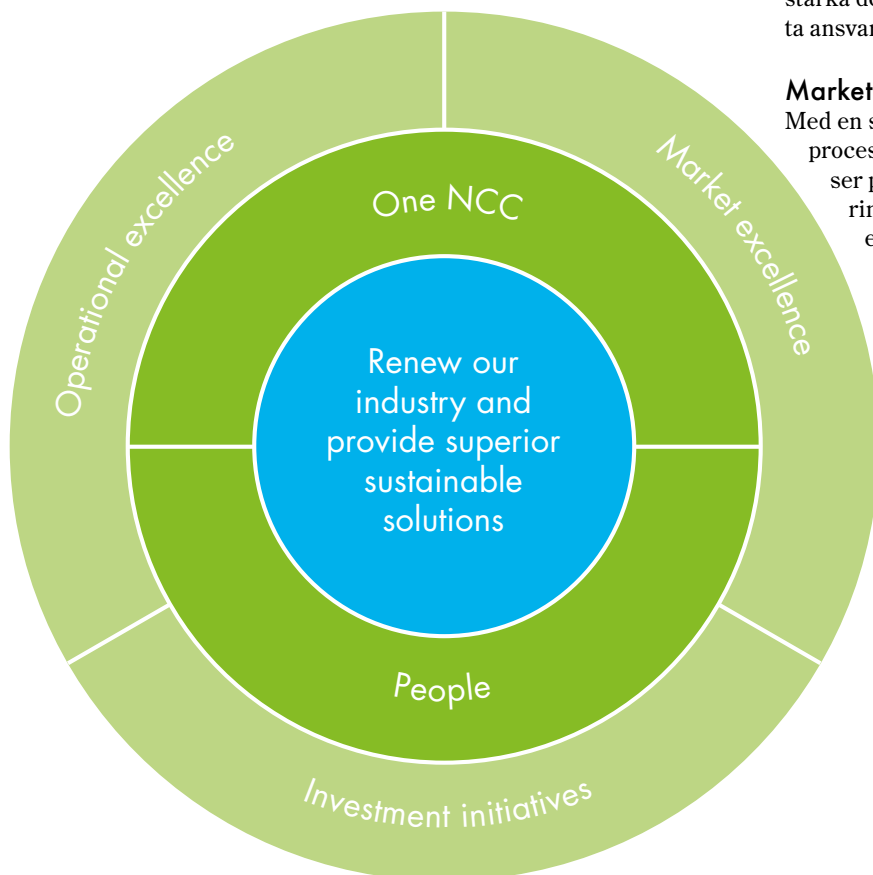
Tomas Carlsson har utsetts till ny vd och koncernchef för NCC. Tomas är född 1965, är civilingenjör från Chalmers och innehar en MBA från London/Columbia Business School. Närmast kommer Tomas från det börsnoterade teknikföretaget Sweco där han varit vd sedan 2012. Tidigare har han arbetat nästan 20 år inom NCC där han senast var affärsområdeschef för NCC:s svenska byggverksamhet. Tomas kommer att tillträda sin befattning på NCC senast i juli 2018.

NCC:s strategi

» NCC:s strategi är fortsatt intakt, men på kort sikt ligger fokus på att i första hand förbättra den operationella effektiviteten i bygg- och anläggningsverksamheten. Detta är nödvändigt för att kunna skapa en hållbar, lönsam tillväxt för hela NCC och därmed kunna infria koncernens långsiktiga såväl finansiella som hållbarhetsmål.

NCC:s strategi utgår från bolagets vision om att förnya branschen och erbjuda de bästa hållbara lösningarna. Nordisk förankring, ledande kompetens inom tillväxtområden och starka och täta kundrelationer genom hela värdekedjan är några av de styrkor NCC ska vidareutveckla för att kunna realisera potentialen och nå de finansiella målen. De strategiska initiativen kan sammanfattas i tre så kallade "Must-Win-Battles" – Operational excellence, Market excellence och Investment initiatives.

Operation excellence

NCC ska bli effektivare och mer lönsamt genom kompetensförstärkning, effektivare processer, mer centraliserade inköpsprocesser och ökat stöd för digitaliserade informationsflöden. En del i detta arbete är en nordisk specialistorganisation, vilket underlättar för mer effektiva arbetssätt över de geografiska gränserna. Dessutom ska NCC arbeta för att komma närmare kunderna och ta ett större ansvar för helheten och äga projekten, bland annat genom att stärka den tekniska kompetensen och därmed även kunna ta ansvar för installationsfasen vid själva byggnationen.

Market excellence

Med en specialistorganisation och gemensamma, effektiva processer skapas bättre förutsättningar för tillväxt. NCC ser potential i att växa inom anläggnings- och renoveringssegmenten, genom att sälja hållbara livscykelerbjudanden och genom att agera tidigt i marknaden med införsäljning av lösningar och genom att bli kundens första val. Utöver satsningarna på infrastruktur och renovering ser NCC möjligheter att fortsätta växa och ta marknadsandelar inom bland annat bostadsbyggande.

ONE NCC

NCC ska vässa och utveckla kunderbjudanden för hela den nordiska verksamheten samt utveckla koncerngemensamma produktionsmetoder, tekniska plattformar och IT-system.

PEOPLE

NCC ska rekrytera och utveckla medarbetare för att stärka förmågan att genomföra förändringar och skapa förutsättningar för samarbete, kunskapsöverföring och utnyttjande av bästa praxis.

Investment initiatives

I första hand ska NCC växa organiskt i de verksamheter som har tillräcklig lönsamhet. I andra hand kan dessa lönsamma delar även växa via kompletterande företagsförvärv för att stärka positionen regionalt eller inom vissa kompetensområden, investeringar i projektutveckling eller i koncessioner i så kallade OPS-projekt (Offentlig-Privat-Samverkan).

Tre olika affärer – som ger konkurrensfördelar och synergier

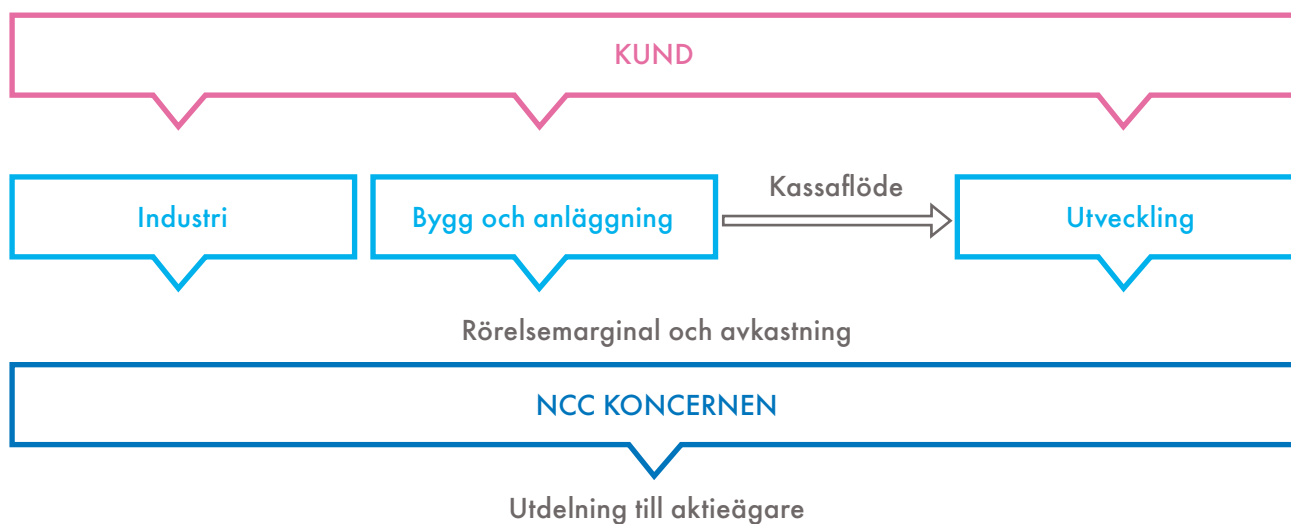
- **Industriaffären**, som bedrivs inom affärsområde NCC Industry, har processfokus med stenmaterial- och asfaltproduktion. Affären binder kapital i materialtäkter samt kross- och asfaltsverk med höga fasta kostnader.
- **Bygg- och anläggningsaffären**, som bedrivs inom affärsområdena NCC Building och NCC Infrastructure, binder lite kapital, har ett starkt kassaflöde och är projektinriktad.

- **Utvecklingsaffären**, som bedrivs inom NCC Property Development, binder kapital i exploateringsfastigheter och pågående projekt. Affären är transaktionsfokuserad med högre marknadsrisk än i de andra affärerna.

De operativa synergier omfattar industriaffärens stöd till bygg- och anläggningsaffären med stenmaterial, asfalt och beläggning. Särskilt vid större vägarbeten är synergier stora. Dessutom förser utvecklingsaffären byggheter med entreprenader vid utveckling av kommersiella fastigheter.

De finansiella synergier består främst av att bygg- och anläggningsaffären ofta har goda kassaflöden som investeras i utvecklingsaffären, vilket över tid ger en högre avkastning. Industriaffären samt anläggningsaffären brukar vara förhållandevis stabila när konjunkturen viker, vilket är en motvikt till de konjunkturkänsligare bygg- och utvecklingsaffärerna.

NCC:s affärsmodell

En långsiktig hållbarhetsstrategi

» NCC:s hållbarhetsarbete utgår från ett ramverk som förenklat beskriver vad hållbarhet är för NCC.

NCC:s hållbarhetsarbete är grunden för NCC:s framtida utveckling. Syftet med hållbarhetsarbetet är att skapa förutsättningar för människor att arbeta, bo, resa och leva på ett hållbart sätt samt att öka värdet för såväl aktieägare och kunder som för samhället i stort. Ramverket lanserades 2016 och åskådliggör de mest betydelsefulla områdena för NCC:s hållbarhetsarbete – Hälsa och säkerhet, Social inkludering, Material och avfall, Klimat och energi, Etik och compliance samt Produktportfölj. NCC har satt hållbarhetsmål för samtliga områden i ramverket för strategiperioden 2016–2020. Målen samt årets utfall rapporteras på sid 11–12.

För varje område finns dessutom en långsiktig hållbarhetsmålsättning som knyter an till de långsiktiga förändrade förutsättningarna på marknaden, visar vägen framåt och ger riktning till koncernens hållbarhetsarbete, bortom strategiperioden. De långsiktiga målsättningarna har kompletterats med ett urval av FN:s globala mål för hållbar utveckling. De globala målen bidrar till att säkerställa att NCC:s affärsstrategier långsiktigt skapar värde för bolaget såväl som för de samhällen där bolaget är verksamt genom att skapa förändring där den behövs som mest.

FOKUSOMRÅDE	EXEMPEL OMRÅDEN	LÅNGSIKTIG HÅLLBARHETS- MÅLSÄTTNING	FN:S GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING
Hälsa och säkerhet	<ul style="list-style-type: none"> • Trygga och säkra arbetsplatser • Bättre hälsa hos alla intressenter i värdekedjan 	Vi arbetar i en miljö utan olyckor	
Social inkludering	<ul style="list-style-type: none"> • Bättre livskvalitet för anställda, kunder och samhället • Mångfald och jämställdhet bland anställda • Ökad social hållbarhet vid upphandling • Stärka lokalsamhällets inflytande 	Vi är en drivande partner i ett inkluderande samhälle	
Material och avfall	<ul style="list-style-type: none"> • Hållbara materialval • Cirkulära flöden • Resurseffektivitet och minimering av avfall 	Vi sluter materialflöden	
Klimat och energi	<ul style="list-style-type: none"> • Minskad energianvändning och mindre utsläpp av växthusgaser • Klimatanpassning • Ökad biologisk mångfald 	Vi är klimatneutrala	
Etik och compliance	<ul style="list-style-type: none"> • Sunda affärer och ingen korruption • Större transparens och kontroll av leverantörskedjor • Hållbara inköp 	Vi är en pålitlig partner som agerar med höga etiska normer och transparens	
Produktportfölj	<ul style="list-style-type: none"> • Leverera de bästa hållbara lösningarna till samhället 	Vi erbjuder de bästa hållbara lösningarna.	
Mer värde för kunder, aktieägare, NCC och samhället			

OM DEN HÄR RAPPORTEN

NCC rapporterar årligen sitt hållbarhetsarbete som en del av företagets årsredovisning. Sedan 2010 tillämpas Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer för redovisning av hållbarhetsinformation. Årets hållbarhetsredovisning, som avser verksamhetsåret 2017, är upprättad enligt GRI Standards Core.

På sidorna 104-113 presenteras fördjupad hållbarhetsinformation och nyckeltal samt GRI-index. Redovisningen är inte granskad av tredje part.

Redovisningen för verksamhetsåret 2016 publicerades den 14 mars 2017. I de fall inget annat anges, avser informationen hela NCC-koncernen.

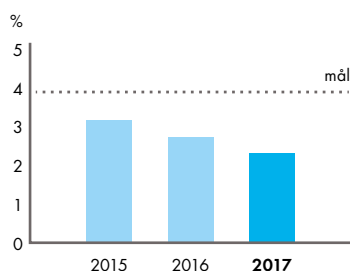
Kontaktperson: Hållbarhetschef Christina Lindbäck, 08-585 519 07, christina.lindback@ncc.se

NCC:s mål

» Det övergripande målet med NCC:s strategi är att skapa värde för aktieägare och kunder. För strategiperioden 2016–2020 har NCC satt upp följande mål för koncernen.

Rörelsemarginal

Rörelsemarginalen försämrades något under 2017 och uppnår ännu inte målet.

Mål

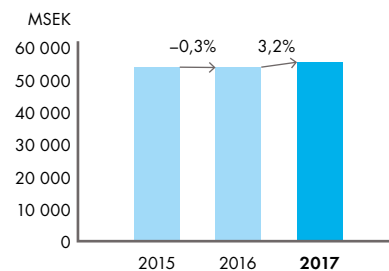
≥4,0%

Utfall 2017

2,3%

Genomsnittlig årlig omsättningstillväxt

Tillväxtmålet om 5 procent är inte prioriterat förrän lönsamheten har förbättrats. Lönsamma verksamheter i NCC tillåts växa.

Mål

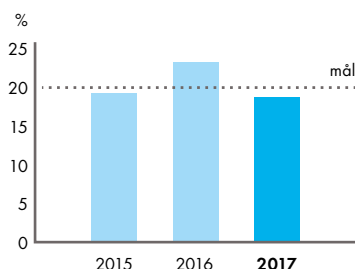
≥5%

Utfall 2017

3,2%

Avkastning på eget kapital

Avkastningen på eget kapital minskade något under året och nådde inte målet.

Mål

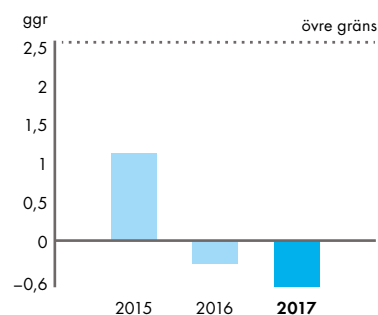
≥20%

Utfall 2017

18,4%

Nettolåneskuld

Målet är att nettolåneskuden skall vara mindre än 2,5 gånger EBITDA och det har uppnåtts de tre senaste åren. Koncernen hade vid årsskiftet en nettokassa (exkl pensionsskuld).

Mål

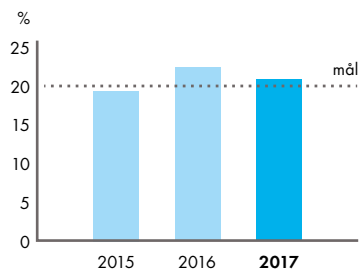
<2,5 gånger EBITDA

Utfall 2017

-0,6 gånger EBITDA

Soliditet

Soliditeten vid utgången av 2017 var 20,4 procent och därmed uppnåddes målet.

Mål

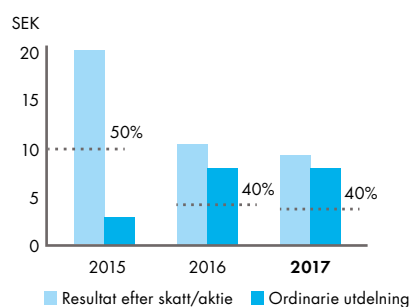
≥20%

Utfall 2017

20,4%

Utdelningspolicy

NCC:s utdelningspolicy är att minst 40 procent av årets resultat efter skatt ska delas ut till aktieägarna. Policyn syftar till att dels ge NCC:s ägare en god direktavkastning, dels ge NCC förutsättningar att investera i verksamheten och därmed skapa framtida tillväxt med bibehållen finansiell stabilitet. För räkenskapsåret 2017 föreslår styrelsen en kontant utdelning om 8 (4+4) SEK per aktie. Den föreslagna utdelningen för 2017 motsvarar 86 procent av resultatet efter skatt.

Mål

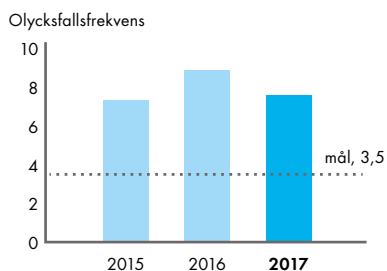
≥40% andel av årets resultat

Utfall 2017

86%

Hälsa och säkerhet

En god arbetsmiljö och en säker arbetsplats är högt prioriterade områden och NCC arbetar systematiskt för att eliminera antalet olyckor för att nå den uppsatta nollvisionen.

Mål till 2020

50%

minskning av olyckor jämfört med 2015

Olycksfallsfrekvens*

≤3,5

Utfall 2017

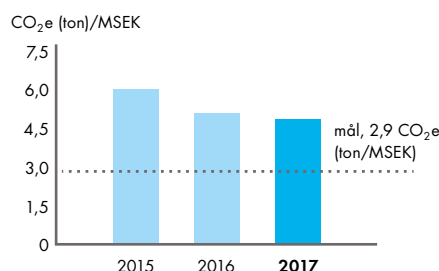
7,5

NCC har generellt haft en nedåtgående trend av olyckor från 2011, med undantag för 2016. För 2017 ser vi återigen en minskning av antalet olyckor. Arbetsmiljö och hälsa är ett av NCC:s främsta fokusområden för 2018 och det långsiktiga målet att halvera olyckor från 2015 fram till 2020 kvarstår.

*Olycksfallsfrekvens: Arbetsplatsolyckor som leder till frånvaro i en eller fler dagar från ordinarie arbete per 1 miljon arbetade timmar.

Klimat och energi

NCC har som mål att kontinuerligt minska bolagets klimatpåverkan genom att reducera utsläppen av växthusgaser i den egna verksamheten. Under strategiperioden 2015–2020 ska utsläppen från den egna verksamheten minska med 50 procent till 2,9 ton CO₂e/MSEK. Långsiktigt är siktet inställt på att bli klimatneutrala.

Mål till 2020

50%

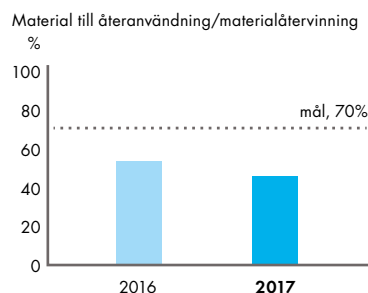
minskning av CO₂-utsläppen till 2020 jämfört med 2015

Utfall 2017

19% minskning

Material och avfall

I enlighet med EUs avfallsdirektiv har NCC som mål att minst 70 procent av bolagets bygg- och konstruktionsavfall återanvänds eller materialåtervinns 2020. Definitioner och undantag i enlighet med direktivet, med undantaget att även inerta massor exkluderas i statistiken. Utöver detta mål finns även ett mål att kontinuerligt arbeta med att minska mängden bygg- och konstruktionsavfall från verksamheten.

Mål till 2020

70%

av NCC:s bygg- och konstruktionsavfall återanvänds eller materialåtervinns år 2020.

Ton bygg- och konstruktionsavfall per miljon omsatta kronor minskar.

Mängden bygg- och konstruktionsavfall har minskat från 1,64 ton/MSEK 2015 till 1,20 ton/MSEK 2017.

Den minskade mängden totalt avfall ger dock utslag på andelen avfall som sorteras för återanvändning/materialåtervinning.

Ett flertal åtgärder planeras för att säkerställa att sorteringsgraden fortsätter att öka till 2020.

Utfall 2017

45%

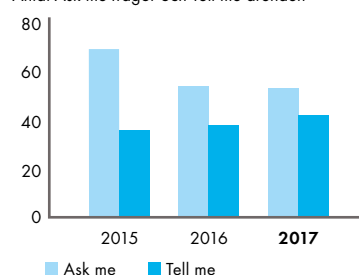
Etik och compliance

KULTUR: Vårt mål är att ha en stark efterlevnadskultur i NCC, och ett mycket aktivt compliancearbete.

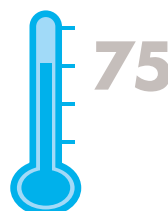
PERCEPTION: Vi följer upp våra medarbetares uppfattning av vår efterlevnadskultur i medarbetarundersökningen NCC Pulse, i syfte att avsevärt öka indexvärdet under strategiperioden. Värdet var 75/100 2016.

TRANSPARENS: Vi redovisar antal Tell Me-ärenden och Ask Me-frågor i vår årsredovisning.

Antal Ask me-frågor och Tell me-ärenden

Indexvärde i NCC Pulse

Hög värdering 75-100
Medel värdering 60-74
Låg värdering 0-59

Social inkludering

En inkluderande arbetsplats med en fördelning som avspeglar samhällets mångfald med avseende på kön, ålder och bakgrund, bidrar till kreativitet, nytänkande och till att olika kompetenser tillvaratas. I förlängningen är NCC övertygade om att detta även bidrar till ökad lönsamhet och därför är mångfald ett prioriterat område för strategiperioden.

Mål, kön: Ett kön utgör högst 70% av ett team*.

Utfall 2017

63%

* Ledningsgrupp

Mål, ålder: En åldersgrupp (<34 år, 35-50 år, >50 år) utgör högst 70% av ett affärsområde.

Utfall 2017

100%

Mål, mångfald: Teamet speglar samhället.

Utfall 2017

43%

Produktportfölj

Vår vision, "att förnya branschen och erbjuda de bästa hållbara lösningarna", kräver en transformering av den konventionella verksamheten i en mer hållbar riktning. NCC har därför beslutat att mäta hur företagets produktportfölj med hållbara produkter utvecklas genom att följa nettoförsäljningen av hållbara produkter, tjänster och koncept.

Arbete med att utveckla en styrande uppföljningsprocess för hållbara erbjudanden pågår.

Utmaningar och behov för städer

» Nordens städer växer och det krävs ett allt större arbete för att få dem att hålla ihop. Det finns ett stort behov av att bygga socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbara samhällen som passar alla samt utveckla staden och ett starkt näringsliv utan att exkludera de som bor och verkar där idag.

NCC:s arbete med att skapa långsiktigt värde för olika intressenter har sin utgångspunkt från företagets noggranna och kontinuerliga analys av de globala trender och drivkrafter som påverkar byggbranschen. Utifrån denna analys har NCC utvecklat sin strategi för lönsam tillväxt och utveckling av hållbara lösningar. Under de senaste åren har trenderna förstärkts, och som en konsekvens av detta har nya utmaningar framträtt. Den tydligaste trenden har en koppling till städernas snabba tillväxt, vilken har skapat ett behov av såväl hållbara och inkluderande boendelösningar som andra funktioner som knyter ihop staden på ett funktionellt sätt.

Under våren 2016 tog NCC tempen på de nordiska storstadsmänniskornas syn på livet i staden. Bland annat kartlades vad invånarna tycker om den utveckling som sker samt hur de ser på framtiden och deras relation till varandra. Under våren 2017 gjordes en uppföljande undersökning i städerna. Det är data från dessa två undersökningar som ligger till grund för konceptet The Inclusive City (läs mer på ncc.se), och som visar att nordborna överlag inte tycker att de bor i en inkluderande stad idag. En majoritet av de tillfrågade är missnöjda med utvecklingen i samhället, och en majoritet av de unga tror inte att de kommer att få det bättre än sina föräldrar. Missnöjet är jämnt utbrett över alla samhällsklasser. De som är missnöjda med samhällsutvecklingen

GLOBALA TRENDER

Urbanisering Prognoser pekar på att det inom 20 år kommer att finnas över fem miljarder människor i världens städer, en ökning med närmare en och en halv miljard jämfört med idag. Enligt Eurostat har Norge, Sverige och Danmark den procentuellt snabbast växande stadsbefolkningen i Europa.

Hållbarhet I takt med att städerna blir större och tätare, ökar vikten av hållbara byggnads- och infrastrukturlösningar. För att klara av att möta framtidens utmaningar behövs inkluderande och trygga boendemiljöer med minimal miljöpåverkan och maximal tålighet mot klimäförändringar.

Globalisering Globaliseringen påverkar i allt högre grad även byggbranschen. Under de senaste åren har den internationella konkur-

rensen ökat i Norden, framför allt vid stora och komplexa bygg- och infrastrukturprojekt. Samtidigt möjliggörs lägre kostnader vid internationella inköp.

Konkurrens om talanger Att kunna attrahera och behålla välutbildade och kompetenta medarbetare är avgörande för konkurrenskraften inom många industrier, däribland byggindustrin. En arbetsstyrka som speglar samhällets mångfald skapar förutsättningar för inkluderande samhällen.

Ny teknik Digitaliseringen får en allt större betydelse för arbetet med att driva på produktiviteten inom byggindustrin. Med VDC (Virtual Design and Construction) och VR (Virtual Reality) har ett stort teknologsprång tagits, och som innebär högre kvalitet och sänkta kostnader i projekten.

känner i större utsträckning att det finns områden där de inte känner sig trygga eller välkomna i. De känner också att staden inte är till för alla.

Det som invånarna i Nordens städer är mest oroade över är bostadssituationen, vilket gäller särskilt för de med mindre resurser. I exempelvis Sverige har det under de senaste åren byggts fler lägenheter än vad det gjorts på 25 år. Ändå rapporterar en majoritet av kommunerna att de har bostadsbrist (Boverkets bostadsmarknadsenkät 2017). Mycket av det som byggts i städerna har varit exklusivare bostadsrätter och en viktig politisk fråga är hur man kan bygga bostäder till flera grupper i samhället, samtidigt som det som byggs är hållbart. Men det räcker inte att bara prata om byggandet av nya bostäder, det krävs en helhetssyn. Vad kommer utvecklingen att innebära för behoven av idrottsplatser, sjukhus, arbetsplatser och skolor? Var ska människor arbeta, handla och spendera sin fritid? Fler

bostäder ställer helt enkelt krav på fler lokaler för samhällstjänst, kommersiella lokaler och kontor, samt funktionsnytta vad gäller ytorna mellan husen. En ökad byggtakt och utvidgning av områden ställer även stora krav på infrastruktur lösningar. Därför blir satsningar i infrastruktur tillsammans med satsningar på bostäder ett viktigt medel för fortsatt jobbskapande. En annan viktig aspekt är att ta hand om de bostäder och lokaler som finns idag, ett bestånd där en stor del av fastigheterna är över 50 år och många i stort behov av renovering. Det bedöms att cirka 80 procent av miljonprogramslägenheterna i de kommunala bostadsbolagen över hela Norden behöver göra stambyten, renovera fasader och energieffektiviseras – samtidigt. Bara i Stockholm behöver omkring 50 000 lägenheter i miljonprogramsområden rustas de närmaste åren. Det är ett samhällsbyggnadsprojekt i nivå med vad som genomfördes under 1960-talet.

THE INCLUSIVE CITY ACADEMY

Många invånare oroar sig för de växande klyftorna i deras städer. Men hur vänds utvecklingen? Inom ramen för the Inclusive City Academy tar NCC regelbundet hjälp av studenter för att få idéer hur städer kan göras mer inkluderande. Under hösten 2017 fick 14 studenter från Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm och Linköpings Universitet frågan hur de skulle kunna bygga en helt ny hållbar stad med 10 000 – 20 000 invånare. Studenterna delades in i fyra team och fick sedan definiera de aspekter som bör prioriteras när staden planeras och byggs. Inför juryn visualiserade de sedan sina förslag – hur de skulle kunna bidra till att förbättra mångfalden, få människor

att känna sig inkluderade och göra området till en plats som människor både vill bo på och besöka. Juryn imponerades av att samtliga team hade tagit hänsyn till den långsiktiga användningen av och behovet av flexibilitet för såväl bostäder som annan byggnation. Det som fick juryn att utse det vinnande teamet var dess starka koppling till socialt engagemang på flera nivåer.

“En idé som utmanar samhället att tänka i nya banor där hållbarhet och socialt engagemang är centralt. Med detta som riktmärke kan nordiska städer utformas för att nå helt nya nivåer.”

Utmaningar och behov¹⁾ i nordiska städer

Växande klyftor – Isolerade öar uppstår i städer, vilka växer med storleken på städerna och ett ökat generellt välstånd. Viktigt skapa forum för dialog inom olika områden och ökad delaktighet på alla nivåer, att fler får möjlighet att bestämma om sin och stadens utveckling.

Ensamheten tilltar – Samhällsutvecklingen leder till allt mindre mänsklig kontakt, vilket blir extra tydligt i Norden där andelen ensamhushåll är högre än i övriga Europa. Vikten av att hitta nya och fler former för social samvaro, både i anslutning till bostäderna och på platser där människor spontant kan mötas, ökar.

Bygga rätt från början – Nya boenden behöver byggas snabbt, men också på ett långsiktigt hållbart sätt. Vid renovering, som av de slitna miljöprogrammen, gäller det att göra det med trygghet och trivsel i fokus.

Inte bara bostad – Stadsdelens attraktivitet är avgörande för allt fler, men en blandad stad är viktigt. Bättre kvalitet fås genom medborgardialog och tidigt engagemang från alla intressenter. Ett varierat utbud av bostäder, kontor, service och aktiviteter skapar trygga och levande områden.

Bilen får stå – Rätt infrastruktur för kollektivtrafik och att ta med cykeln i planeringen är en förutsättning för en levande stad. Att snabbt och lätt kunna ta sig till olika ställen via effektiv kollektivtrafik gör en region attraktiv. Många pendlar. Helst vill man cykla eller gå.

Butikerna "digitaliseras" – Effektiv logistik till och i staden ersätter shoppingstråk. Tillväxten i handeln sker på nätet men butiker/gallerior får ökad betydelse för möten och rekreation. De stora kedjornas butiker blir viktiga för logistiken och kunderna möts i nya segment och koncept.

Arbetet individualiseras – Arbetsplatserna omformas och allt fler fria/osäkra anställningsformer skapas i flertalet branscher. Behovet av flexibla kontor och fler platser för möten ökar samtidigt som välmående och social hållbarhet står i fokus.

Förortens nya "attraktivitet" – Naturen tilltalar, men pendlingen avgör. En majoritet av de boende i Nordens storstäder föredrar att bo utanför innerstan. Lugnet och grönområden lockar. Kommunikationen är en central del och det är viktigt att kunna lita på att det fungerar - alltid. 3 av 4 personer vill gärna bo utanför innerstan om det är lätt att ta sig dit.

Rent vatten snart bristvara – Något som varit givet blir snart en värdefull råvara och en växande del av den personliga ekonomin. Att öka medvetenheten samt att skapa förutsättningar för en resurseffektiv vattenkonsumtion är därför av största vikt.

"De flesta i Nordens städer tycker att renovering av gamla lägenheter är lika viktigt som att bygga nya."

¹⁾ Baserat på studien The Inclusive City och NCC:s egna slutsatser.

En stad för alla

» NCC möter utmaningarna och vill ta ett helhetsansvar för staden – för de som bor där, arbetar, går i skolan eller behöver vård. NCC skapar värden som bidrar till att göra staden till en bättre plats för alla.

Uppleva

sid 28

NCC vill skapa en meningsfull fritid för människorna i staden, och erbjuder allt från cykelvägar, sport- och simhallar till inspirerande miljöer för shopping och annan rekreation.

Vårda

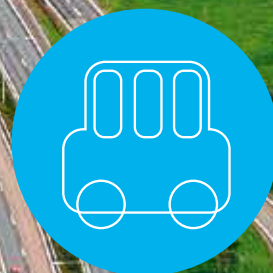
sid 24

NCC arbetar för att skapa en kostnadseffektiv vårdmiljö - i sjukhus, specialkliniker och vårdhem – där patientens bästa alltid är i fokus och som bidrar till att öka trivselen för de som arbetar där.

Resa

sid 22

NCC bygger ihop samhällen och knyter samman stad med land genom smarta, hållbara lösningar för vägar, järnvägar, broar, tunnlar och effektiva kollektivtrafiklösningar som förenklar vardagsresandet.

Bo

sid 18

NCC bygger bostäder som fler har råd med, rustar upp och renoverar slitna bostadsområden samt utvecklar ekonomiskt och socialt hållbara stadsdelar med en mix av människor och utbud.

Lära

sid 26

I dialog med kommuner, lärare och elever skapar NCC miljöer som underlättar lärandet, vilket omfattar både nybyggnation och renovering av allt från förskolor till universitet.

Arbeta

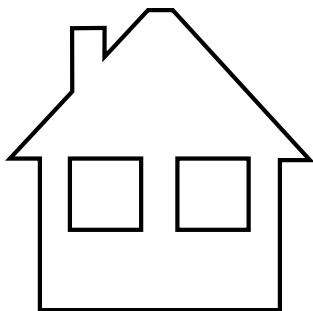
sid 20

NCC utvecklar, bygger och renoverar kontor och andra arbetsplatser där människor mår bra och som möter de högsta hållbarhetscertifieringarna, samt erbjuder lösningar för både mer miljöanpassad och enklare arbetspendling.

DET SOM MÅSTE FUNGERA

sid 30

NCC tar även ansvar för det som inte syns men som alla tar för givet, det som behövs för att livet i staden ska kunna fungera. Det handlar om det som finns under marken, i väggarna och i luften – som rent vatten, värme, el, VA och bredband. NCC:s erbjudande omfattar även markarbeten, pälning samt innovativa och hållbara stenmaterial, det som gör att hus och transporter vilar på stadig grund. Allt görs utifrån hållbara lösningar där återvinning av material och cirkulärekonomi är viktiga delar precis som att anpassa samhället till förändrade klimatförhållanden.

Bo

» NCC bygger attraktiva bostäder där fler har råd att bo, och går i tåten för effektivisering och lägre byggkostnader utan att sänka boendekvaliteten. Hållbar renovering av äldre bostadsområden och utveckling av inkluderande stadsdelar är andra viktiga delar av erbjudandet.

NCC möter behoven av fler bostäder i Nordens växande städer. Erbjudandet omfattar bland annat standardiserade, kostnadseffektiva bostadslösningar, baserat på NCC:s plattformstänkande. Bostäder av hög kvalitet med samma grundutförande men där skillnader kan göras exteriört och interiört utan att bostäderna blir dyra. Produktkoncepten NCC Folkboende och NCC Design är bostadshus utformade för Svanenmärkning med fast leveranstid och hög kvalitet som fler har råd att bo i. Dessutom har husen låga driftskostnader och är enkla att underhålla. Under 2017 ökade byggnationen av dessa koncept kraftigt, i huvudsak på den svenska marknaden. NCC kan även bygga exklusivare boenden, bostadsrätter och radhus anpassade utifrån olika behov och inkomstgrupper. En annan del av NCC:s erbjudande är ombyggnad och tillbyggnad av bostäder, att exempelvis bygga om kontors- och industrilokaler till bostäder eller att bygga om vindar. Men NCC bygger inte bara bostäder för att bo i – lika viktigt är att ta ett helhetsperspektiv för omgivningen, att arbeta för att skapa inkluderande och trygga stadsdelar där det finns naturliga platser för möten och utveckling, samt många olika funktioner.

Behovet av renovering av äldre bostadsbestånd är omfattande i samtliga nordiska länder. NCC:s koncept hållbar

renovering är speciellt utformat för att ta hänsyn till såväl miljömässiga, ekonomiska som sociala perspektiv. Bland annat omvandlas miljonprogramsområden till områden där statusen ökar men där de som redan bor där kan och vill bo kvar. För att kunna nå dit krävs omfattande och långsiktiga samarbetsformer med kommuner och andra intressenter, inte minst med de som bor i husen idag. NCC arbetar bland annat för att göra de boende och lokalsamhället mer delaktiga genom olika forum för dialog. På så sätt får NCC en bra bild av vad boende, näringsidkare, föreningar och andra aktörer i området värdesätter. Utifrån det kan NCC sedan föreslå den bästa lösningen för varje projekt och ge en rättvisande förväntansbild. NCC har identifierat den totala marknadspotentialen för hållbar renovering i Norden och påbörjat flera större renoveringsprojekt i Danmark samt ingått ramavtal för miljonprogramområden i Sverige.

NCC HAR ÖVER

200

bostadsprojekt

I PÅGÅENDE PRODUKTION

Sorgenfrivang, Köpenhamn

Behovet av hållbara renoveringsprojekt är omfattande i samtliga nordiska länder, men synen på finansiering och tillvägagångssätt skiljer sig åt. I Danmark fondernas kapital löpande för varje fastighet att användas till renovering, något som medfört att antalet stora offentliga renoveringsprojekt av slitna förorter ökat.

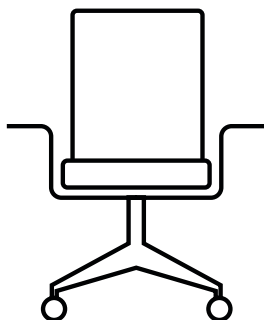
De tre höghusen i Sorgenfrivang II utanför Köpenhamn var höjden av lyx när de stod klara i slutet av 1950-talet. Många välbärgade Köpenhamnsbor flyttade in i hyreshusen med service som gemensam reception, boenderestaurang och personal i tvättstugan. Entréerna var inredda med designmöbler och Bang & Olufsen-tv. Nu är husen i stort behov av renovering/upprustning och NCC har fått uppdraget att genomföra en genomgripande renovering av de 428 lägenheterna. Renoveringsuppdraget är ett av NCC:s största någonsin och kommer ge ett bättre inomhusklimat samt 66 procent lägre energianvändning.

NCC:s bostadsprodukter

NCC Folkboende är en standardiserad bostadsprodukt där varje kvadratmeter har tänkts igenom i detalj. Det ger en kort projekteringstid och kunden kan få ett fast pris på bara fem veckor. Husets utseende kan varieras efter eget tycke och smak för att passa in i omgivningen. Konceptet har utvecklats sedan 2009 och idag har NCC uppfört över 3 000 lägenheter i Sverige. Inom produktlinjen NCC Design finns modellerna Design Duo, Design Quattro och Design Alfa. Konceptet baseras på ett fördefinierat byggsystem med industriell produktionsteknik för att hålla kostnaderna nere samtidigt som att det ger en ökad kontroll över energilösningar och inbyggda material, vilket skapar ökat hållbarhetsvärde och lägre driftskostnader. Konceptet har utvecklats och förfinats sedan 2010. Alla NCC:s bostadsprodukter är designade för Svanenmärkning.

Arbeta

» En inkluderande stad behöver attraktiva arbetsplatser där både den fysiska och den sociala miljön bidrar till företags och anställdas välmående. NCC har flera koncept för kontorslokaler och ligger långt framme i utvecklingen av framtidens arbetsplatser. Dessutom bygger NCC kontor utifrån högsta hållbarhetsstandard.

I nära samarbete med kunden skapar NCC attraktiva arbetsplatser. Samarbetet präglas av en gemensam målsättning att skapa en flexibel arbetsplats som inte bara ger förutsättningar för kunden att öka effektiviteten i sin verksamhet, utan även förbättra arbetssituationen för medarbetarna avseende hälsa, arbetsmiljö och trivsel. Till varje enskilt projekt bidrar NCC med gedigen kunskap om hur goda arbetsplatser fungerar. Kunskapen baseras dels på lång erfarenhet av att arbeta nära våra kunder, dels från relevanta forskningsresultat inom området. Ett exempel på hur NCC arbetar är processen Future Office by NCC som grundas i en omfattande studie kring framtidens arbetsplatser och arbetsmiljöer. En hälsosam inomhusmiljö ökar både trivsel och produktivitet, samt positionerar och synliggör fastighetsägarens och hyresgästernas hållbarhetsambitioner.

NCC utvecklar och bygger både i egen regi, för att sedan sälja projekten vidare, och för externa kunder. Hållbara kontors- och logistikfastigheter är huvudprodukten i NCC:s utvecklingsaffär. Handelsfastigheter utvecklas främst i det fall det finns en samarbetspartner eller kontorsprojekt som inkluderar handelslokaler. Inget av NCC:s kontorsbyggen liknar varandra. Ibland handlar det om att integrera moderna lösningar i befintliga kulturmiljöer. Andra gånger om att möta världens hårdaste miljöcertifieringar, eller att skapa helt nya kvartersmiljöer. Nybyggnation eller ombyggnation av exempelvis kommersiella fastigheter till moderna

och attraktiva arbetsplatser är en del i NCC:s fokus på att utveckla hållbara stadsdelar. Där ska boenden kunna samspela med omsorg, handel och även arbetsplatser.

Att skapa en effektiv och lättillgänglig pendling till och från arbetsplatsen, med kollektivtra-

fik, bil eller cykel, är nödvändigt för att kunna bygga en socialt sammanhållen stad och en konkurrenskraftig arbetsmarknadsregion. Många av de som bor inne i städerna kan tänka sig att bo utanför de centrala delarna av staden om det finns bra möjligheter att ta sig dit och tillbaka.

En miljöcertifierad byggnad vinner alla på – fastighetsägare, hyresgäster och samhället. NCC arbetar med alla certifieringar på marknaden, till exempel de internationella systemen BREEAM och DGNB. Tillsammans med kunden

Nytt huvudkontor till EY i Köpenhamn

NCC ska utveckla och bygga EY:s nya huvudkontor om totalt cirka 9 300 kvadratmeter kontorsyta. Inflyttning planeras till fjärde kvartalet 2019. NCC har under ett antal år bidragit till utvecklingen av Flintholmområdet där EY:s kontor ska byggas. NCC utvecklar och bygger det nya kontoret, som har ritats av Vilhelm Lauritzen Architects. Byggnadens fasader är gjorda av klart och frostat glas, stål och aluminium som går i varma nyanser. Fastigheten är certifierad enligt den internationella DGNB-standarderna och målet är Gold-klassning. Det innebär bland annat ett större fokus på hälsosamt inomhusklimat och låg energianvändning.

avgörs vilket system som passar bäst utifrån projekttyp, geografi, ambitionsnivå och ekonomi.

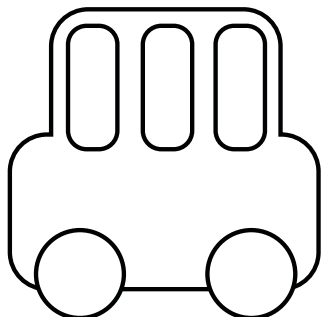
**179 500
kvm**

KOMMERSIELLA FASTIGHETER
UTVECKLAR OCH BYGGER
NCC I EGEN REGI

Järva Krog, Stockholm

NCC utvecklar den nya stadsdelen Järva Krog med en modern attraktiv möteplats med tre nya stadskvarter, väl utbyggd infrastruktur och många mötesplatser för en aktiv livsstil. Totalt kommer hela området kring Järva Krog/Ulriksdal att innefatta cirka 2 000 bostäder, 11 000 arbetsplatser, cirka 160 000 kvadratmeter lokaler för kontor, handel och service (NCC:s del omfattar cirka 90 000 kvadratmeter). I området finns cykelleder, som även underhålls vintertid, i alla väderstreck för den som föredrar att cykla till arbetet.

Resa

» Om inte infrastrukturen fungerar, fungerar inte resten av samhället. NCC:s erbjudande omfattar såväl smarta lösningar för trafiken i staden som vägar, tunnlar, broar som binder samman staden med omnejd. Det handlar om att det ska vara enkelt och säkert att resa.

NCC skapar de bästa hållbara lösningarna för framtidens infrastruktur med hög kompetens att bygga vägar, järnvägar, broar och tunnlar. Erbjudandet omfattar inte bara städerna, även om dessa ofta utgör navet i infrastrukturlösningarna. Genom att bidra till en väl utbyggd infrastruktur bidrar NCC även till att förenkla kunskapspridningen i samhället och till att fler levande samhällen utvecklas. Att till exempel enkelt kunna pendla in till arbetet i staden gör det möjligt att flytta allt längre bort.

Satsningarna på nya tunnlar, broar, dammar och komplexa trafikleder och stadslösningar för att kunna hantera såväl urbaniseringen som nya logistikmönster är något som präglar samtliga nordiska länder, där Norge och Sverige leder utvecklingen. Som en av Nordens största aktörer i branschen kan NCC utveckla metodik, teknik, material och samverkansformer för att föra infrastrukturbyggandet in i framtiden. I Norge sker en kraftig utbyggnad av infrastrukturen som omfattar vägar och järnvägar för att knyta samman olika regioner, samt satsningar på att bygga ut städerna genom upprustning och investeringar i helt nya projekt. I Sverige ska det under det närmaste decenniet genomföras en historisk satsning på att utveckla transportsystemet, med fokus på framförallt storstäderna. Förbifart Stockholm, Västlänken och en ny höghastighetsjärnväg är bara några projekt. NCC har lång erfarenhet av samverkan där innovativa lösningar och projektstyrning är viktiga faktorer för tidplan och budget. Fokus ligger även på att minimera störningarna under själva byggtiden, vilket är bra ur

säkerhetssynpunkt för både tredje man och för dem som befinner sig på arbetsplatsen.

NCC arbetar även med att förbereda samhället för nya tekniker t.ex. elvägar samt med olika typer av koncept för bland annat säkra trafikmiljöer och att ta ansvar

för drift och service av vägar och annan infrastruktur. Detta är viktiga delar för att få de dagliga kommunikationerna att fungera så smidigt som möjligt, och inom området finns ett stort fokus på innovativa och hållbara lösningar. NCC ViaSafe är ett särskilt kompetenscenter som erbjuder tjänster som förbättrar trafiksäkerheten i samband med vägarbeten, projekt och vid större evenemang.

Ett ökat cyklande är bra för staden och för stadslivet. Genom att anpassa infrastrukturen efter cykeln etableras stadsdelar som kännetecknas av hållbarhet, framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet. NCC har satt ihop ett nordiskt team där cykelfrågan hanteras ur ett större perspektiv. Hela flödet är centralt: bostaden, arbetet, servicefunktionerna och vägen däremellan. NCC:s olika affärsråden bidrar med lärdomar från alla typer av samhällsbyggnad i olika länder, och utvecklar samtidigt nya insikter. Här byggs kunskap om hur man skapar ett samhälle där cykeln har en naturlig plats.

NCC ARBETAR MED

ett
ttotal

STORA
INFRASTRUKTURPROJEKT

Rovaniemi, Finland

NCC:s kontrakt för vägservice i finska Rovaniemi är en ny typ av statligt kontrakt med höga krav på till exempel digitalisering och intressentkommunikation. Det skiljer sig från "traditionella" kontrakt vad gäller hur kvalitetskraven är ställda vilket medför ett helt nytt tillvägagångssätt för såväl NCC som för kunden.

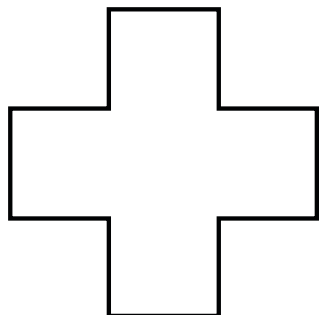

Norrströmstunneln, City, Stockholm

2017 avslutade NCC uppdraget att bygga Norrströmstunneln samt samordna färdigställandet av den nya pendeltågsstationen Stockholm City. Uppdragsgivare var Trafikverket och ordervärdet uppgick till cirka 2 000 MSEK. Varje dygn passerar 250 000 pendeltågsresenärer citystationen. Den nya stationen består av två stationstunnlar, två perronger och fyra spår.

Vårda

» NCC kan leverera hela bredden av olika lösningar för vård- och omsorgssegmentet. Allt från specialistsjukhus till vårdcentraler. Det handlar ofta om komplexa projekt, med höga krav och som involverar många intressenter såsom kunder, personal, skattebetalare och patienter.

Vården är dyr för samhället, och med tanke på den demografiska utvecklingen med en ökad andel äldre, ser kostnaderna ut att fortsätta öka framöver. Att skapa vårdinrättningar som är bra att arbeta i leder till en hälsosammare arbetsmiljö och till att personalen trivs. Genom att involveras tidigt i processen kan NCC skapa en systematiskt aktiv och medveten dialog mellan projektet, den framtida driften och vårdverksamheten. Det handlar bland annat om att skapa en dialog kring material, vilket underhåll det medför, samt att fokusera mer på investeringen istället för att lägga löpande resurser på omfattande underhåll. NCC använder VDC för virtuell planering, simulering och granskning av byggprojekt under hela projekterings- och byggfasen. Vid behov byggs en prototyp av kritiska lokaler för att testa och optimera utformningen efter det arbete som ska ske där.

Att bygga sjukhus är annars svårt. Det handlar om komplexa projekt avseende teknik och logistik och ofta krävs också anpassning till pågående verksamhet. Många perspektiv måste beaktas, från leverans i rätt tid, till rätt pris och med rätt kvalitet, till driften av den färdiga byggnaden och upplevelsen i patientbesöket. NCC har kompetensen, arbetssätten och erfarenheten som krävs för att kunna bidra till att optimera förutsättningarna för vården. På så sätt skapas en långsiktigt hållbar totalekonomi och långt större avkastning i form av samhällsnytta för alla medborgare. NCC har en bred erfarenhet av sjukhusprojekt med

NCC ARBETAR MED ETT

tiotal

STORA SJUKHUSPROJEKT
I NORDEN

olika förutsättningar och mål. Från närsjukhus med syfte att öka livslängden hos invånarna i ett utsatt område, till Nordens första klinik för avancerad strålbehandling av cancer med protonterapi.

Det finns ett stort behov av att rusta upp

och bygga om många sjukhus, som är byggda under en tid då det fanns ett helt annat sätt att tänka på patientmottagande och arbetsmiljö. Många sjukhus byggdes på 60- och 70-talet och är varken anpassade för dagens sätt att arbeta eller för hur patientbehoven ska mötas. Renoveringsbehovet är stort i hela Norden. I NCC finns specifik sjukhuskompetens inom området, anpassat till alla länder med detta behov.

NCC har kompetensen

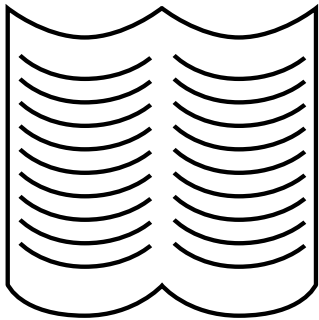
NCC har etablerat ett sjukhusnätverk med stor erfarenhet av sjukhus- och vårdprojekt. NCC har ett brett specialiststöd och spetskompetenser inom kritiska områden. Utöver kritisk byggkompetens finns specialister inom exempelvis klinisk projekteringsledning, rumsfunktionsprogram för vårdkrav och samordning av medikerteknisk utrustning. NCC följer även den senaste utvecklingen inom vården och deltar aktivt i forum och seminarier som exempelvis "Forum vårdbyggnad" och "CVA – centrum för vårdens arkitektur" anordnar.

Hørgården, Köpenhamn

NCC energirenoverar äldreboendet Hørgården utanför Köpenhamn åt bostadsföretaget 3B. Ordern är värd 385 MSEK. NCC använder sig av VDC från projektets början till slut. Äldreboende Hørgården är byggt 1974 och består av tre femvåningshus, som efter en omfattande ombyggnad ska bli ett modernt äldreboende med 189 nya bostäder. En befintlig förbindelse mellan våningsplanen i de tre byggnaderna utökas, med en mellanbyggnad som förbinder samtliga våningar. Dessutom bygger NCC aktivitetscenter, centralkök samt kontorslokaler. När byggnaden står klar kommer den bland annat att uppfylla energikrav 2020. Fokus ligger på nya tekniska och hållbara lösningar, samt en bättre arbetsmiljö för personalen på äldreboendet. De boende kommer när allt är klart att få hållbara, moderna, sunda, rymliga och ljusa bostäder.

NCC har ett ansvar för att bidra till utvecklingen och ta fram lösningar som kan främja en hållbar utveckling och öka produktiviteten vid renoveringsprojekt.

Lära

» Behovet av bra utbildning och skolor där barn och unga mår bra har stor betydelse för trivseln i en stad. I tät dialog med kommuner, lärare och elever skapar NCC miljöer som förbättrar lärandet med ett erbjudande som omfattar både nybyggnation och renovering av allt från förskolor till universitet.

Utbildning har en hög prioritet för alla – så även de kommuner och städer där brist på utbildad arbetskraft har blivit ett allt större problem. Konkurrenskraftiga universitet och högskolor är idag en förutsättning för att en stad ska kunna växa hållbart, men lika viktigt är att grundskolor och förskolor håller en hög nivå, inte minst vad gäller inomhusmiljön och skolornas placering i förhållande till bostäder, pendlingsmöjlighet och arbetsplatser för föräldrarna. NCC:s erfarenhet är att de bästa skolorna och förskolorna byggs i ett nära samarbete med kunden. Genom samarbetsformen partnering optimeras resurserna för största möjliga utväxling i investeringen. Ett projekt där dialog, öppenhet och samarbete genomsyrar arbetskulturen ger helt enkelt bättre resultat. Finns behov av flera skolor under en längre period kan avtal om strategisk partnering träffas, ett ramavtal för att långsiktigt och i tidigt skede kunna planera för skolor och förskolor i en kommun. NCC har goda erfarenheter av att hjälpa till med projekteringen av skolor, och för varje nytt projekt finns möjligheter till lägre produktionskostnader och ökad hastighet i leveranserna. De senaste åren har till exempel alltfler kommunala fastighetsbolag i Sverige sett fördelarna med denna modell.

Den miljömässiga hållbarheten ligger ofta högt upp på agendan i kommunerna. NCC arbetar ständigt med att minska klimatpåverkan både under byggproduktionen och i

den färdiga produkten.

NCC bygger till exempel skolor och förskolor med passivhusteknik. NCC:s koncept för hållbar renovering är en viktig del även inom detta område.

Det finns fortfarande många äldre skolor med såväl dålig ventilation som dålig anpassning för ett modernt lärande. De behöver helt enkelt byggas om och anpassas till dagens skolelever och de krav på utbildning som lärare, elever och föräldrar har på sina skolor. Social hållbarhet kopplat till barn och ungdomar är en annan viktig del. Sedan många år driver NCC Barnens byggskola, en möjlighet för barn att få prova på att bygga. NCC sponsrar även Mattecentrum som erbjuder ungdomar gratis läxhjälp på ett 30-tal orter i Sverige, Norge och Danmark samt via internet där många av NCC:s medarbetare är volontärer. NCC har skapat Dome of Visions. Det är en visionär och inspirerande mötesplats som bjuder in till samtal kring en hållbar framtid.

NCC ARBETAR MED ETT

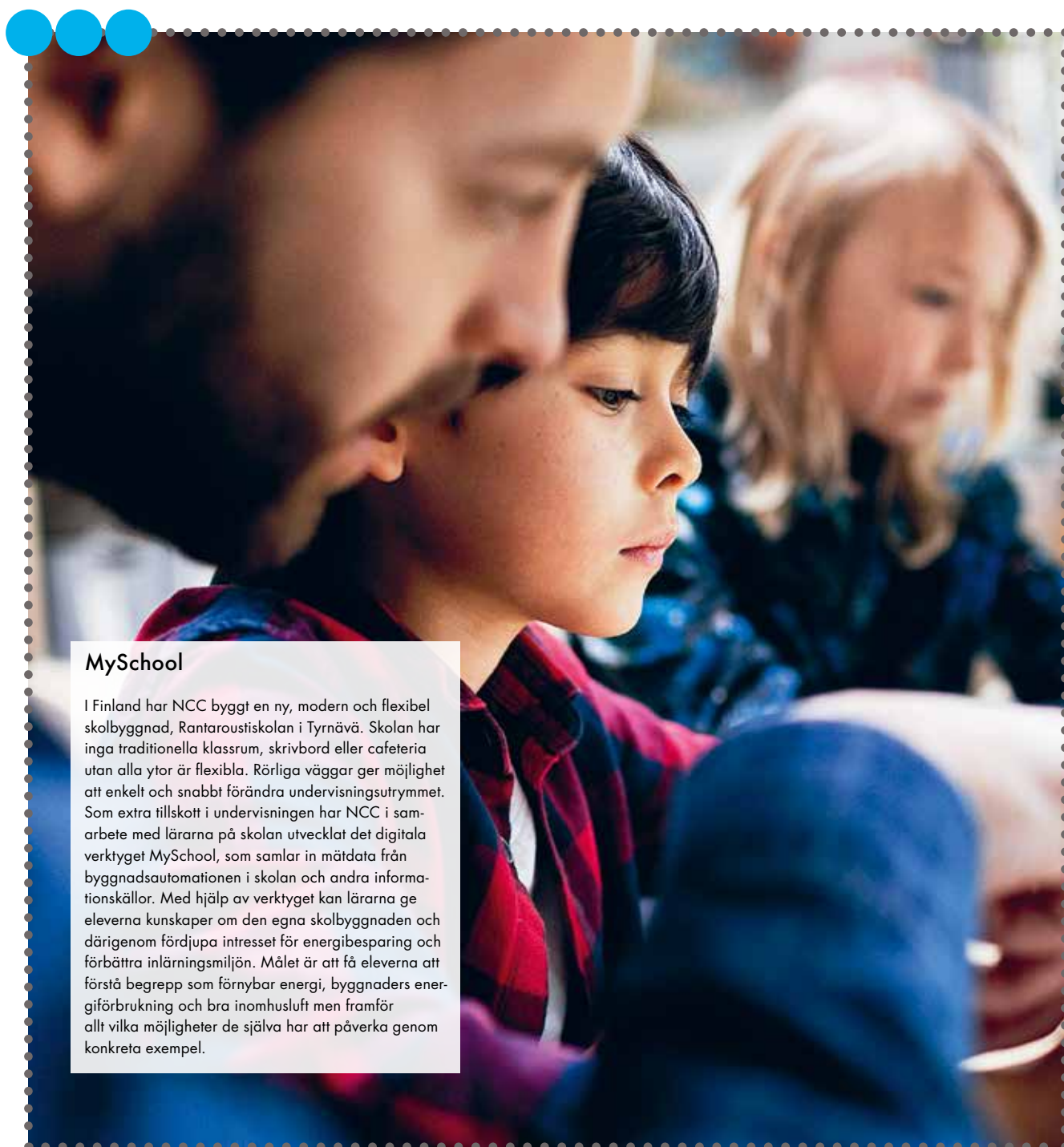
50-tal

SKOLPROJEKT I NORDEN

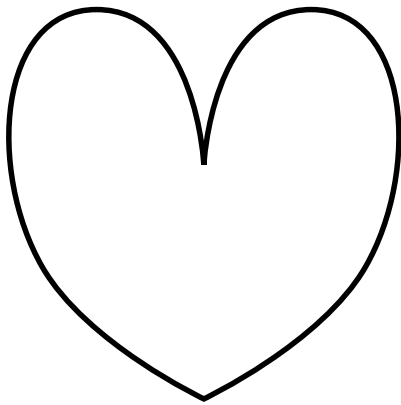
Kungliga Musikhögskolan, Stockholm

Att bevara ett stort byggnadsminne och få det att samsas med en omfattande ny stadsplanering var en stor utmaning när planerna på en ny Musikhögskola i Stockholm inleddes. En viktig pusselbit i projektet var det virtuella byggandet (VDC) som har påverkat byggtiden och underlättat arbetet i stort.

MySchool

I Finland har NCC byggt en ny, modern och flexibel skolbyggnad, Rantaroustiskolan i Tyrnävä. Skolan har inga traditionella klassrum, skrivbord eller cafeteria utan alla ytor är flexibla. Rörliga väggar ger möjlighet att enkelt och snabbt förändra undervisningsutrymmet. Som extra tillskott i undervisningen har NCC i samarbete med lärarna på skolan utvecklat det digitala verktyget MySchool, som samlar in mätdata från byggnadsautomationen i skolan och andra informationskällor. Med hjälp av verktyget kan lärarna ge eleverna kunskaper om den egna skolbyggnaden och därigenom fördjupa intresset för energibesparing och förbättra inlärningsmiljön. Målet är att få eleverna att förstå begrepp som förnybar energi, byggnaders energiförbrukning och bra inomhusluft men framför allt vilka möjligheter de själva har att påverka genom konkreta exempel.

Uppleva

» NCC bidrar till att skapa en meningsfull fritid för människor och erbjuder allt från cykelvägar, sport- och simhallar till inspirerande miljöer för shopping och annan rekreation.

Att bo i en stad handlar inte bara om att ha tillgång till en bra bostad, arbete, skolor och vård. Det är även viktigt med en meningsfull fritid, till exempel genom möjligheten att på ett enkelt och tillgängligt sätt uppleva saker oavsett om det rör sig om idrott, motion, mat, shopping eller bara rekreation i vackra parker. För att kunna göra detta tillgängligt behövs en bra kollektivtrafik och cykelinfrastruktur. NCC lägger stort fokus på olika lösningar för att förbättra kollektivtrafiken, att helt enkelt göra det enklare att röra sig i staden och mellan hem och fritidssysselsättningar. Som en av få aktörer i branschen ser NCC bortom själva byggnaderna och infrastrukturen och kan även ta ansvar för underhåll av stadens gemensamma områden, något som gör staden mer inkluderande och trevlig att röra sig i. Under de senaste åren har det pågått en intensiv debatt kring cykelns plats i samhället. NCC ser vilka värden som en bra cykelinfrastruktur i en stad kan skapa, där människor möts på ett helt annat sätt än i sina bilar eller i kollektivtrafiken. Att skapa effektiva cykelvägar som tar människorna från sina bostäder till olika aktiviteter blir ett sätt att knyta ihop staden ännu bättre, och samtidigt skapa en meningsfull fritidsaktivitet för många.

I exempelvis Sverige är idag en dryg tredjedel av alla mellan sju och sjuttio år aktiva medlemmar i en idrottsförening. Andelen idrottande ungdomar är hela sjuttio procent. Tendensen är tydlig – behovet av träningstider för alla ökar.

10

SIMHALLAR HAR NCC
BYGGT DE SENASTE ÅREN

NCC har lång erfarenhet av att bygga hallar för olika fritids- och sportaktiviteter, bland annat har en nischkompetens i att bygga simhallar byggts upp. Att bygga en ny simhall i en kommun är ofta ett högriskprojekt, som kan bli dyrt i ett längre perspektiv. Genom lång-

siktig planering med en kunnig partner som NCC kan många av dessa risker undvikas. Till exempel ställs krav på beständiga, tekniska lösningar och miljöanpassning. Högre vatten- och lufttemperaturer och ökad belastning på badanläggningens reningsanläggningar innebär utmaningar. NCC kan göra badanläggningen attraktiv, funktionell och tillgänglig för alla.

Många gallerior i städerna fungerar idag som viktiga mötesplatser och platser för rekreation.

Vid utveckling av handelsfastigheter gör NCC noggranna analyser för att säkerställa ett utmärkt handelsläge som kan

erbjuda stora flöden av kunder samt en lokal som är optimerad för att sälja hyresgästens produkter och tjänster. NCC har flera framgångsrika projekt där attraktiva handelsplatser och logistikanläggningar skapats.

Frognerparken, Oslo

NCC har totalansvar för underhållet av parken, som är en av Norges största turistattraktioner. NCC har ansvaret för alla blommor, träd och gräsytor. Frognerparken har Norges största samling av rosor, runt 150 olika sorter. NCC tog över driften av parken 2016 och mottot är hållbarhet och därför används enbart elbilar, elektriska maskiner samt ekologiska produkter. Frognerparken anlades 1926 och har en yta lika stor som 140 fullstora fotbollsplaner.

Munktellbadet, Eskilstuna

Nya Munktellbadet har som första badhus i Sverige certifierats med den högsta miljöklassificeringen Miljöbyggnad Guld. Byggnaden är drygt 10 000 kvadratmeter stor och dimensionerad för 250 000 besökare per år. Stor vikt har lagts vid att badet ska få en så låg energiförbrukning som möjligt vid drift. Driftkostnaden i det nya badhuset kommer att bli lägre per kvadratmeter än i dagens badhus tack vare energibesparande investeringar. Byggnaden värms upp med förnybar el och fjärrvärme från det lokala kraftvärmeverket. På taket finns 191 solceller och belysningen inne i badhuset består av LED-lampor och lågenergilampor.

Det som måste fungera

» NCC:s ansvar för staden omfattar även det som inte alltid syns eller många ens tänker på – material och funktioner som är helt grundläggande för att livet i staden ska kunna fungera och utvecklas.

Invånarna måste kunna lita på sin stad. Det omfattar förstås faktorer som trygga bostadsområden och att det är enkelt att ta sig till arbete och skola. Men det finns andra helt avgörande delar för att livet i staden ska kunna fungera dygnet runt, året om – såsom tillgång till el, värme, rent vatten och avloppshantering och att vägar och byggnader står på säker grund. NCC har utvecklat lösningar för infrastruktur under mark sedan mitten av 1960-talet och erbjuder idag heltäckande lösningar för ledningsnät för bland annat vatten, avloppshantering och energi. Många av anläggningarna i Nordens städer behöver uppgraderas och moderniseras samtidigt som det ställs nya krav på dricksvatten- och avloppsreningsverk. Hänsyn måste även tas till de stora utmaningar kopplat till ett förändrat klimat som i allt högre grad påverkar våra städer. NCC har specialistkompetens inom området och erbjuder exempelvis ledningsnät dimensionerade för skyfall, vattenrening, och hållbar dagvattenhantering för bevätning och rekreation. Vid komplexa VA-projekt innebär bolagets byggkompetens i kombination med en djup process- och maskinkompetens att NCC kan skapa mervärde i projektets alla faser. VA-projektens ökade komplexitet har även gjort att partnering blivit en attraktiv samarbetsform.

NCC:s erbjudande omfattar även markarbeten, pålning, innovativa och hållbara stenmaterial samt klimatanpassad asfalt. NCC levererar stenmaterial och asfalt till allt från garageuppfarter och mindre vägar till komplexa infrastrukturprojekt. Stenmaterial används vid grundläggning av bostäder, kontor, skolor och sjukhus, och har särskild stor betydelse i

projekteringen av hållbara stadsdelar. NCC fokuserar även på utveckling av nya, högförädlade produkter, bland annat innovativa beläggningsmaterial som minskar risken för översvämningar. NCC Drænstabil® är exempelvis en stenmaterialprodukt som gör att vattnet snabbt och lätt tränger ner i marken, samtidigt som stenmaterialet fungerar som bärlager. Produkter och produktionsmetoder som minskar den negativa påverkan på miljön är samlat under namnet NCC Green Concept®, där NCC Green Asphalt® är mest känt. NCC har säkrat tillgången på stenmaterial från egna täkter och stadsnära produktion av asfalt, vilket minskar miljöpåverkan. All typ av asfalt är dessutom återvinningsbar.

NCC har även utvecklat det marknadsledande konceptet NCC Recycling i syfte att ta ett större ansvar för byggbranschens avfall. NCC tar emot, hanterar och bearbetar allt bygg-, anläggnings- och rivningsavfall som en byggarbetsplats genererar. Därefter återvinns och återanvänds avfallet eller säljs som nytt, återvunnet material. Detta leder till att mer energi kan sparas och att beroendet av värdefulla naturresurser minskas. Målet är ett slutet kretslopp.

31 298
tusen ton
stenmaterial

HAR NCC LEVERERAT
UNDER 2017

Loop Rocks

Loop Rocks är en öppen plattform och app för smartare och effektivare hantering av sten, jord och andra sekundära konstruktionsmaterial på byggarbetsplatser, mellan företag och privatpersoner. Med Loop Rocks matchar NCC utbud och efterfrågan av andrahandsmaterial på byggarbetsplatser genom att "loopa" materialet direkt mellan platserna och är ett bra exempel på hur NCC arbetar för att uppnå sitt långsiktiga hållbarhetsmål att sluta materialflöden. Loop Rocks har lanserats i Sverige, Norge och Finland. Plattformen har redan hanterat över en halv miljon ton sekundärmaterial och över 100 byggarbetsplatser i Norden har anslutits. Under 2017 utsågs Loop Rocks till finalist till priset årets Digital Disruptor inom cirkulär ekonomi.

Helsingborgs nya landmärke

NCC har tecknat ett samverkansavtal med NSVA (Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp AB) om nybyggnad av ett 40 meter högt vattentorn i Helsingborgs stad. Vattentornet byggs för att trygga den framtida vattendistributionen i nordvästra Skåne och har en nydanande arkitektur som för tankarna till en modern akvedukt. Förutom själva vattentornet ingår även två lågreservoarer och en teknikbyggnad i uppdraget.

Inkludera fler i företaget – från alla delar

» NCC strävar efter att bli en drivande partner för ett inkluderande samhälle. Även inom koncernen arbetar NCC för att skapa en inkluderande arbetsmiljö som präglas av mångfald och jämställdhet. Det långsiktiga målet är att NCC:s medarbetare ska spegla samhället.

För att möta det stora behovet av nya bostäder och infrastruktur, behöver NCC kontinuerligt rekrytera nya medarbetare. För att kunna rekrytera från hela samhället är det viktigt att skapa förebilder, särskilt för de grupper som tidigare varit i minoritet, såsom till exempel utlandsfödda och kvinnor. En inkluderande arbetsplats med en fördelning som avspeglar samhällets mångfald med avseende på kön, ålder och bakgrund, bidrar även till kreativitet, nytänkande och till att olika kompetenser tillvaratas. I förlängningen är NCC övertygade om att en miljö där alla vill, kan och får bidra med hela sin personlighet och förmåga, bidrar till ökad lönsamhet. Därför är detta ett prioriterat område för strategiperioden. Mot den här bakgrunden har NCC skapat flera olika initiativ.

NCC Jobbskola och NCC Nystart

Jobbskolan är ett 26 veckor långt program som syftar till att välkomna flyktingar med asylstatus som har erfarenhet inom byggsektorn in i byggbranschen och underlätta för deras integration. I Danmark startade en ny jobbskola i mars 2017 där 15 flyktingar påbörjade sin utbildning. Jobbskolan bygger på erfarenheter från Århus där NCC sedan 2012 bedriver Virksomhedsskolen, ett initiativ för att stötta skoltrötta ungdomar i deras utbildning genom att blanda teori och praktik. Över 100 unga har genomgått programmet sedan starten.

I juni 2017 avslutades den första omgången av NCC Nystart, en arbetsmarknadsutbildning som vänder sig till utrikesfödda, arbetssökande ingenjörer. Utbildningen har tagits fram i samarbete med Kunskapsskolan och Arbetsförmedlingen för att möta NCC:s stora rekryteringsbehov samt verka för integration och mångfald. Under 46 veckor har ingenjörerna varvat teori på Kunskapsskolan med praktik på NCC:s arbetsplatser. Ambitionen har varit att kunna erbjuda deltagarna anställning efter avslutad utbildning. Av de 18 som startade utbildningen var det 13 som erbjöds anställning inom NCC. Efter en första mycket lyckad omgång startade NCC en andra omgång i november 2017. Denna gång med 24 deltagare och något kortare utbildningstid.

Initiativ för fler kvinnor

Drygt 13 procent av NCC:s anställda är kvinnor. En minoritet av dem är yrkesarbetare, arbetsledare och platschefer. Det är viktigt att andelen kvinnor ökar i produktionen för att NCC ska kunna klara rekryteringsbehovet i framtiden och flera initiativ för detta har lanserats. NCC har genomfört platschefsprogram i Sverige för enbart kvinnor. NCC arbetar även med jämställda team, med målet att inget kön i en ledningsgrupp i koncernen ska utgöra mer än 70 procent.

NCC har valt att engagera sig i aktiviteter som sänker trösklarna till naturvetenskap och tekniska yrken och inspirera idag underrepresenterade grupper att välja en teknisk bana. För att från tidig ålder intressera barn och ungdomar för matematik och bygg är NCC nordisk sponsor av Mattecentrum och driver på ett flertal platser NCC:s Barnens byggskola. I samarbete med IGEDay, Introduce a Girl to Engineering day, öppnar NCC under en dag upp utvalda svenska byggarbetsplatserna för unga tjejer. Syftet är att öka intresset för teknik och ingenjörskap. Med samma syfte engagerade sig NCC under 2017 i PEPP, ett mentorskapsprogram i flera led där NCC-medarbetare agerar mentorer för ingenjörsstuderande kvinnor, som i sin tur är mentorer för tjejer på gymnasiet.

NCC:s kvinnliga nätverk Stella är sedan 1998 etablerat i NCC:s svenska organisation. Stella verkar för fler kvinnliga ledare inom NCC och har bidragit till ett ökat fokus på en rad olika jämställdhetsfrågor genom åren. Idag har nätverket runt 600 medlemmar. Under 2017 togs de första stegen mot att skapa kvinnliga nätverk även i Norge och Finland.

Samling för ökad jämställdhet

För att förbättra jämställdheten tog NCC i oktober 2017 ett branschgemensamt initiativ och samlade ett stort antal representanter för branschen bland såväl arbetsgivare som arbetstagare. Det hårda trycket på exempelvis NCC att bygga bostäder och infrastruktur gör att rekryteringsbehovet är stort, och att fler kvinnor söker sig till branschen är nödvändigt för att kunna klara utmaningarna. Det finns även en tydlig trend att allt fler unga tjejer tycker att byggbranschen är intressant men för att kunna behålla dem måste en attitydförändring åstadkommas. Seminariet är starten på ett intensifierat jämställdhetsarbete där NCC vill inkludera branschkollegor och andra intressenter för att skapa en mer jämställd byggbransch. I ljuset av de berättelser om ojämställdhet och trakasserier som under 2017 framkommit under hashtagen #metoo blev vikten av NCC:s arbete med mångfald och inkludering än tydligare. Vittnesmålen kom från kvinnor inom många olika branscher och byggbranschen var inget undantag. Under hösten 2017 gjorde NCC en genomlysning av företagets arbete med mångfald och inkludering samt befintliga handlingsplaner för att motverka diskriminering. En koncerngemensam åtgärdsplan har tagits fram där huvuddragen är kompetenshöjande åtgärder för chefer, ökat fokus på NCC:s värderingar samt förstärkning av rutiner och stöd kring hantering av uppkomna diskrimineringsfall.

VÄRDERINGAR GRUND FÖR AGERANDE

- ÄRLIGHET
- RESPEKT
- TILLIT
- FRAMÅTANDA

NCC är ett värderingsstyrt företag och målsättningen är att alla anställda ska kunna fatta beslut och vidta åtgärder baserade på koncernens gemensamma värderingar. Eftersom NCC:s affärspartners har en betydande roll i verksamheten, förväntas att de också ska respektera och leva upp till NCC:s värderingar. Värderingarna fungerar därmed som kompass för både anställda och affärspartners och vägleder, tillsammans med uppförandekoden, alla i det dagliga arbetet.

Topp tio

I Universums årliga undersökning Sveriges Bästa Arbetsgivare får medarbetarna bedöma sin nuvarande arbetsgivare utifrån de tre faktorerna intern identitet, nöjdhet och lojalitet. NCC utsågs 2017 till en av de 10 mest uppskattade arbets-

givarna i Sverige. Genom att skapa en bra miljö för medarbetarna ges arbetsgivaren möjlighet att behålla och attrahera rätt talanger, vilket i förlängningen bygger ett starkt och trovärdigt arbetsgivarvarumärke.

Långsiktigt värdeskapande

» Med ett helhetserbjudande för stadens behov kan NCC i samverkan med kommuner och andra samhällsaktörer skapa attraktiva, inkluderande och hållbara städer för framtiden.

NCC har storleken och kompetensen för att kunna bidra till ett hållbart samhällsbyggande. Det är fullt möjligt att skapa en hållbar stad där fler människor känner sig inkluderade. Det är en utmaning som ingen aktör, vare sig privat eller offentlig, kan lösa på egen hand men NCC har kapaciteten – storleken, bredden i kompetens, uthålligheten och erfarenheten – som gör att företaget på olika sätt kan bidra till lösningar på de utmaningar nordiska samhällen står inför.

Det NCC gör leder till att fler vill och kan bo kvar i staden med dess omnejd, och att fler vill flytta dit eller vistas där. NCC:s erbjudande sätter människans, företagens och kommunernas bästa i centrum – samtidigt som NCC arbetar med lösningar för minsta möjliga miljö- och klimatpåverkan. NCC skapar långsiktiga värden när de projekt, de byggnader som uppförs används på bästa sätt för att lösa de utmaningar som finns hos kunderna, användarna eller i samhället.

NCC skapar värde för Nordens städer genom att:

BYGGA BOSTÄDER ÅT FLER

BYGGA INSPIRERANDE MILJÖER FÖR FÖRETAG SOM FRÄMJAR EFFEKTIVITET

UTVECKLA MER INKLUDERANDE SAMHÄLLSMILJÖER

GENOMFÖRA HÅLLBARA RENOVERINGAR AV BOSTÄDER, SJUKHUS OCH SKOLOR

BYGGA IHOP STÄDERNA BÄTTRE OCH KNYTA SAMMAN STÄDERNA MED LANDSBYGDEN

VARA TIDIGT INVOLVERADE I PROCESSEN OCH TILLSAMMANS MED KUNDEN PLANERA FÖR LÅNGSIKTIGT HÅLLBARA STÄDER

INKLUDERA FLER MÄNNISKOR I DET DAGLIGA LIVET OCH I DIALOG

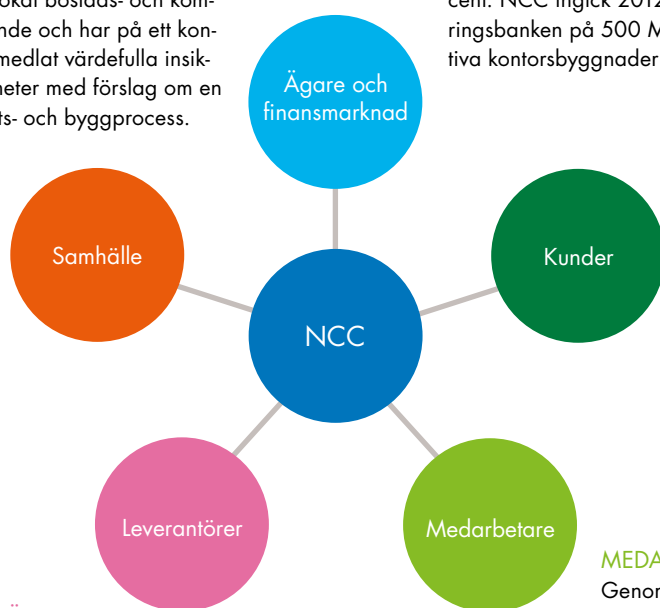
SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR MENINGSFULLA AKTIVITETER SOM MINSKAR UTANFÖRSKAPET

SAMHÄLLE

NCC är med och utvecklar den fysiska miljön i samhället. I Sverige deltar bolaget sedan flera år aktivt i debatten om villkoren för ett ökat bostads- och kommersiellt byggande och har på ett konstruktivt sätt förmedlat värdefulla insikter och erfarenheter med förslag om en snabbare besluts- och byggprocess.

AKTIEÄGARE OCH FINANSMARKNAD

Under de senaste fem åren har NCC genererat en totalavkastning (kursutveckling och återinvesterad utdelning) på 113 procent till aktieägarna, vilket ger en genomsnittlig årlig totalavkastning om 16,3 procent. NCC ingick 2012 ett långfristigt låneavtal med Nordiska Investeringssbanken på 500 MSEK. Det baseras på uppförande av energieffektiva kontorsbyggnader inom NCC Property Development.

KUNDER

NCC har ett långsiktigt åtagande att bidra till kundernas framgång genom att leverera hållbara byggnader och anläggningar. Genom strategisk partnering kan detta samarbete effektiviseras ytterligare, vilket säkerställer att projekten levereras i tid, med rätt kvalitet och kostnad samt med nöjdare kunder. NCC genomför regelbundet noggranna marknads- och kundnöjdhetsundersökningar för att bättre förstå kundernas behov och preferenser.

LEVERANTÖRER

Att utveckla hållbara och konkurrenskraftiga inköp är en nyckelfråga för NCC. Förutom ekonomiskt värde bidrar NCC genom samverkan med sina leverantörer till utvecklingen av produkter och tjänster samt till förbättrade processer. Värde skapas också genom kompetensöverföring och olika typer av samverkansprojekt.

MEDARBETARE

Genom att erbjuda konkurrenskraftiga anställningsvillkor, goda möjligheter till kompetensutveckling och en stimulerande arbetsmiljö skapas värde för medarbetarna. NCC genomför varje år en medarbetarundersökning för att engagera alla våra medarbetare i utveckling och förbättring av vår gemensamma arbetsplats.

SKAPAT EKONOMISKT VÄRDE, MSEK

■ Kunder 54 641 (52 946)

DISTRIBUERAT EKONOMISKT VÄRDE, MSEK

■ Leverantörer 41 474 (40 148)   ■ Anställda 9 202 (8 650)   ■ Långivare 91 (112)   ■ Staten 2 865 (2 920)
 ■ Aktieägare 865¹⁾ (865)   ■ Behållet ekonomiskt värde 144 (251)

¹⁾ Föreslagen utdelning

NCC-aktien

» NCC noterades på Stockholmsbörsen 1988 och är uppdelad i A- och B-aktier. Aktierna är noterade på Nasdaq Stockholms Large Cap-lista och ingår i sektorindexet Construction & Materials.

Stockholmsbörsen steg med 6,4 procent 2017. NCC-aktien utvecklades svagare än börsen som helhet. NCC:s B-aktie sjönk med 30,2 procent under året till kursen 157,3 SEK. A-aktien stängde på 157 SEK. Kurserna på NCC:s aktier vid årets slut motsvarar ett börsvärde på 17,0 Mdr SEK. Totalavkastningen för B-aktien (kursutveckling och återinvesterad utdelning) blev -27,3 procent 2017. För 2013–2017 har aktien gett en totalavkastning om 113 procent vilket medför en genomsnittlig årlig totalavkastning om 16,3 procent. För börsen som helhet (OMXS Benchmark GI) var totalavkastningen 16,9 procent 2017 och 84 procent för den senaste femårsperioden. Under året omsattes totalt cirka 138 (154) miljoner NCC-aktier. Handeln i NCC-aktier på Nasdaq Stockholm svarade för 68 procent av omsättningen och såldes skedde 32 procent av handeln på andra marknadsplatser såsom CXE och BXE. Omsättningshastigheten totalt på alla marknadsplatser var 14 (15) procent för A-aktien och 143 (162) procent för B-aktien.

Ägarstruktur

Nordstjernen AB är största enskilda ägare i NCC och hade vid årets slut 16,3 procent av kapitalet och 47,1 procent av rösterna i NCC. Under 2017 har Handelsbanken Fonder tagit sig in på listan över de tio största aktieägarna. AMF och Carnegie Fonder ökade sina innehav under 2017.

Andelen utländska ägare ökade och uppgick till 25 (23) procent av kapitalet vid årsskiftet. De största utländska ägarandelarna återfinns i USA, Storbritannien och Norge. Aktuell ägartabell finns på www.ncc.se.

Återköp och omvandling av aktier

NCC har under 2017 sålt 37 987 B-aktier och återköpt 54 232 B-aktier samt utskiftat 25 144 B-aktier till deltagarna i det långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogrammet från 2014. Bolaget innehar därefter 353 323 B-aktier i eget förvar. År 1996 infördes möjlighet för ägare av A-aktier att omvandla dessa till B-aktier. Sedan 1996 har totalt omkring 50,3 miljoner aktier omvandlats. Begäran om omvandling görs skriftligt till styrelsen.

Utdelning

NCC:s utdelningspolicy innebär att minst 40 procent av resultatet efter skatt ska delas ut. För 2017 föreslår styrelsen en kontant utdelning om 8,00 SEK per aktie, uppdelat på två utbetalningstillfällen. Förslag till avstämningsdag för den första utbetalningen om 4,00 SEK är den 13 april 2018 och för den andra utbetalningen om 4,00 SEK föreslås den 5 november. Föreslagen utdelning motsvarar 86 procent av resultatet efter skatt.

NCC-AKTIE 2017

	A-aktien	B-aktien
Totalt antal aktier ¹⁾	13 386 268	94 696 231
Röstvärde	10 röster	1 röst
Omsatt antal totalt inkl. efteranmälda, miljoner	1,8	136,2
– varav på NASDAQ Stockholm	1,5	93,0
Omsatt värde totalt, MSEK	381	28 198
– varav på NASDAQ Stockholm	318	19 024
Omsättningshastighet, %		
– totalt samtliga handelsplatser	13,7	143,8
– på NASDAQ Stockholm	11,5	98,2
Kurs vid årets början, SEK	223	225,4
Kurs vid årets slut, SEK	157	157,3
Högst betalt, SEK	253	253,5
Lägst betalt, SEK	153,2	153,6
Utbetald utdelning, SEK	8,00	8,00
Total avkastning inklusive utdelning, %	-27,1	-27,3

¹⁾ Exklusive återköpta aktier

NCC-AKTIE UNDER 5 ÅR

	2013	2014	2015	2016	2017
Börskurs vid årets utgång, NCC B, SEK	209,9	246,8	263,0	172,1 ³⁾	157,3
Börsvärde, MSEK	22 748	26 720	28 518	24 325	16 997
Resultat per aktie, SEK ¹⁾	18,40	17,01	12,19	10,30	9,29
Ordinarie utdelning, SEK	12,00	12,00	3,00	8,00	8,00 ²⁾
Direktavkastning, %	5,7	4,9	1,1	3,5	5,1
Total avkastning, %	64	24	11	33 ³⁾	-27,3
Antal utestående aktier vid årets utgång (miljoner)	107,8	107,8	107,8	108,1	108,1

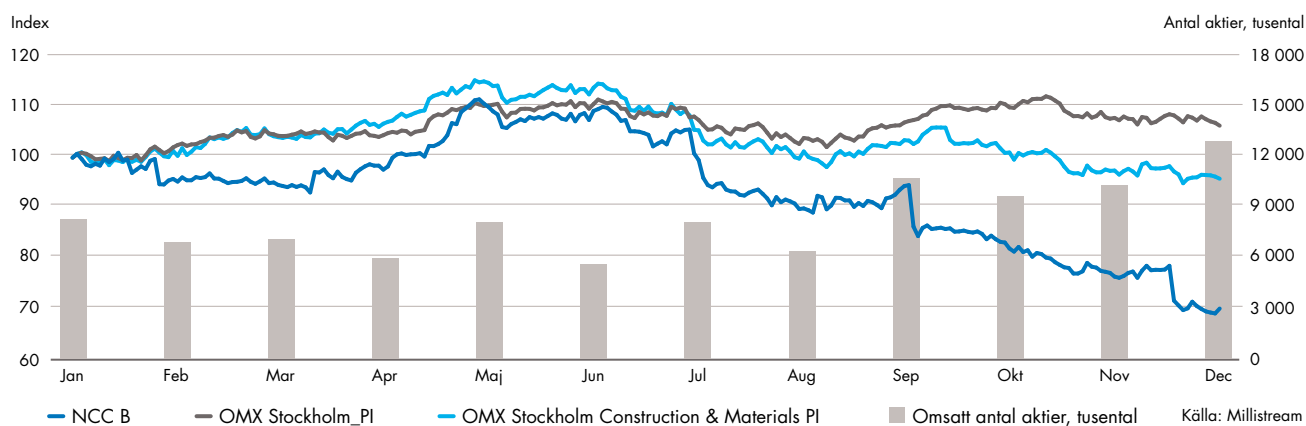
Nyckeltal per aktie finns i Flerårsöversikten på s.102.

¹⁾ Efter skatt och full utspädning.

²⁾ Föreslagen utdelning.

³⁾ NCC:s aktiekurs har justerat för värdet av Bonava vid utdelningstillfället.

KURSUUTVECKLING OCH OMSÄTTNING 2017

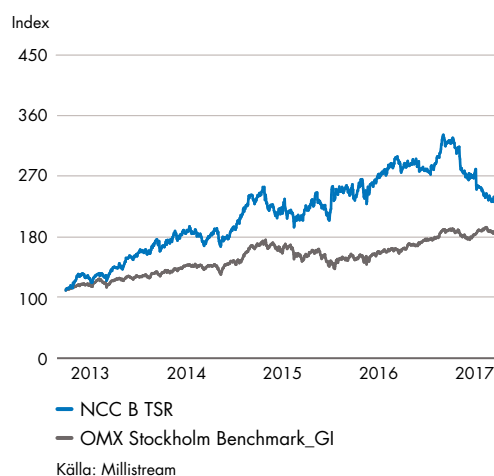

ÄGARSTRUKTUR PER DEN 31 DECEMBER 2017

	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Totalt antal aktier	Procentandel	
				Kapital	Röster
Nordstjärnan	10 000 000	7 723 759	17 723 759	16,3	47,1
AMF Försäkring & Fonder		13 451 587	13 451 587	12,4	5,9
Carnegie Fonder		7 000 000	7 000 000	6,5	3,1
Vanguard	225 088	2 076 672	2 301 760	2,1	1,9
Lannebo Fonder		2 200 000	2 200 000	2,0	1,0
SEB Fonder		2 113 054	2 113 054	1,9	0,9
BlackRock	2 978	2 043 746	2 046 724	1,9	0,9
Norges Bank	4 239	1 973 419	1 977 658	1,8	0,9
Handelsbankens Fonder		1 931 423	1 931 423	1,8	0,8
Swedbank Robur Fonder	97 432	1 395 111	1 492 543	1,4	1,0
Summa 10 största ägare	10 329 737	41 908 771	50 462 994	48,1	63,5
Summa övriga	3 056 531	52 787 460	57 619 505	51,6	36,3
Totalt utestående aktier	13 386 268	94 696 231	108 082 499		
Återköp egna aktier		353 323	353 323	0,3	0,2
Totalt antal aktier	13 386 268	95 049 554	108 435 822	100,0	100,0

(Källa: Euroclear Sweden AB och Modular Finance AB.)

TOTALAVKASTNING 2013–2017

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för NCC AB (publ.), organisationsnummer 556034-5174, med säte i Solna, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för verksamhetsåret 2017.

KONCERNFÖRHÅLLANDE

NCC AB var från den 22 januari 2003 fram till den 20 maj 2016, då 9 miljoner av Nordstjernans serie A-aktier i NCC konverterades till serie B-aktier, ett dotterföretag till Nordstjernen AB, organisationsnummer 556000-1421. Nordstjernen hade vid utgången av 2017 ett innehav om 47 (48) procent av rösterna i NCC AB.

VERKSAMHET

NCC är ett av de ledande nordiska bygg- och fastighetsutvecklingsföretagen, med Norden som hemmamarknad. NCC är verksamt inom hela värdekedjan – utvecklar kommersiella fastigheter och bygger bostäder, kontor, industrilokaler och offentliga byggnader, vägar och anläggningar samt övrig infrastruktur. NCC erbjuder även insatsvaror för byggproduktion samt tillhandahåller beläggning och väg-service. NCC skapar framtidens miljöer för arbete, boende och kommunikation med ett ansvarsfullt byggande som ger hållbart samspel mellan människa och miljö.

VERKSAMHETEN UNDER ÅRET

Marknaden

Tillväxten normaliserades på den nordiska byggmarknaden under 2017 efter flera år med stark tillväxt. Stora projekt i Norden tilldrar sig internationellt intresse och europeiska aktörer etablerar sig mer långsiktigt på NCC:s marknader.

I Norge och Sverige präglades anläggningsmarknaden under 2017 av stora infrastruktursatsningar. Tillväxten för anläggningsmarknaden i Norden var under 2017 omkring 3 procent. Marknaden för nyproduktion i Norden växte med nästan 15 procent under 2017. Segmentet renovering hade en tillväxt på cirka 2 procent.

En stark anläggningsmarknad medför hög efterfrågan på stenmaterial och asfalt och volymerna ökade med cirka 4 procent under 2017. Även verksamheter inom grundläggning mötte en högre efterfrågan under 2017.

Något högre räntor i sikte medförde en avtagande tillväxt på fastighetsmarknaden under 2017 från en hög nivå 2016. Ökad andel E-handel, fokus på urbana miljöer och nätverksarbetsplatser förändrar efterfrågan.

Källa till ovan angivna tillväxttal är: NCC Market Outlook baserade på analyser från NCC analys, Newsec, EuroConstruct, nationella prognosinstitut, banker och branschorganisationer samt Global Construction.

Förändringar bland ledande befattningshavare

I samband med att NCC den 25 september 2017 meddelade att projektet Björnegårdstunneln i Norge skulle skrivas ner, meddelades också att NCC Infrastructures affärsområdeschef Svante Hagman lämnar

rollen som affärsområdeschef för att istället övergå till en annan roll i koncernen. Göran Landgren, tidigare affärsområdeschef i NCC, tillträdde som tillförordnad affärsområdeschef för NCC Infrastructure från och med den 25 september 2017.

Den 30 oktober 2017 meddelade NCC att styrelsen i NCC beslutat att koncernchef Peter Wågström ska sluta. Som tillförordnad koncernchef, fram till dess att en ny permanent koncernchef har tillträtt, utsågs Håkan Broman. Håkan har arbetat 18 år inom NCC och har varit chefsjurist och medlem i koncernledningen sedan nio år tillbaka. Samtidigt utsågs Ann-Marie Hedbeck till ny tillförordnad chefsjurist och medlem av koncernledningen och styrelsens sekreterare. Ann-Marie Hedbeck är sedan februari 2017 anställd som chefsjurist i affärsområdet NCC Infrastructure och har lång erfarenhet som chefsjurist i olika roller inom Skanska där hon har arbetat i 16 år, senast som chefsjurist i Skanska AB.

Den 3 januari 2018 meddelade NCC att Kenneth Nilsson utsetts till ny affärsområdeschef för NCC Infrastructure och medlem av koncernledningen. Kenneth Nilsson tillträder under april 2018 och ersätter Göran Landgren som varit tillförordnad affärsområdeschef sedan 25 september 2017. Kenneth Nilsson har 20 års erfarenhet från olika chefspositioner inom Skanska och ledningsgruppsarbete samt ytterligare 10 år som arbetschef, projekt- och arbetsledare. Under 2017 tog han över ansvaret för Skanskas anläggningsverksamhet i östra USA.

Tomas Carlsson utsågs till ny VD och koncernchef för NCC den 12 januari 2018. Tomas Carlsson har varit VD för det börsnoterade teknikkonsultföretaget Sweco sedan slutet av 2012. Tidigare har Tomas arbetat nästan 20 år inom NCC, där han senast var ansvarig för NCC:s svenska byggverksamhet. Tomas Carlsson kommer att tillträda sin befattning på NCC senast i juli 2018.

Orderingång

NCC-koncernens orderingång uppgick till 56 990 (56 506) MSEK under 2017. NCC Infrastructure och NCC Industry hade högre orderingång i samtliga divisioner.

Orderingången för NCC Building uppgick till 25 092 (28 738) MSEK. Minskningen förklaras av lägre orderingång i samtliga länder, men främst i Sverige och Finland. Störst andel av orderingången hade segmentet bostäder. Sveriges andel av orderingången var 63 (61) procent.

NCC Infrastructures orderingång uppgick till 21 810 (18 664) MSEK. Både division Civil Engineering och division InfraserVICES hade högre orderingång under året. Ökningen förklaras främst av den svenska marknaden genom stora infrastrukturprojekt. Sverige stod därmed för 81 (72) procent av orderingången under 2017.

Några exempel på de största projekten som orderanmälts under året är: Deletapp Korsvägen i Västlänken för Trafikverket med ordervärdet 2,3 Mdr SEK; Mark-, grundläggnings- och betongarbeten för utbyggnad på BillerudKorsnäs Gruvöns bruk i Grums, cirka 1,7 Mdr SEK; Järnvägssträckan Lund-Arlöv för Trafikverket med ordervärdet

ORDERINGÅNG, ORDERSTOCK, NETTOOMSÄTTNING OCH RESULTAT PER AFFÄRSOMRÅDE

	ORDERINGÅNG		ORDERSTOCK		NETTOOMSÄTTNING		RÖRELSERESULTAT	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
MSEK								
NCC Building	25 092	28 738	29 671	29 159	24 727	25 681	515	489
NCC Infrastructure	21 810	18 664	19 711	16 423	18 552	17 007	-137	162
NCC Industry	12 522	11 252	3 059	2 883	12 393	10 760	577	533
NCC Property Development	—	—	—	—	2 567	2 823	601	327
Summa	59 424	58 654	52 441	48 465	58 239	56 271	1 556	1 510
Övrigt och eliminerings	-2 434	-2 148	-635	-525	-3 631	-3 337	-314	-57
Koncernen	56 990	56 506	51 806	47 940	54 608	52 934	1 242	1 453

1 Mdr SEK; Två kontorsbyggnader i Solna, varav den ena kommer bli NCC:s nya huvudkontor, ordervärde cirka 0,9 Mdr SEK; Infrastrukturarbete för vindkraftsparken Markbygden ETT i Piteå med ordervärdet cirka 0,8 Mdr SEK; Ny kraftvärmeanläggning i Upplands-Bro för energibolaget E.ON till ordervärdet cirka 0,8 Mdr SEK; Stort sjukhusprojekt i Uleåborg i Finland för vårdstruktivet Norra Österbotten, cirka 0,7 Mdr SEK.

Nettoomsättning

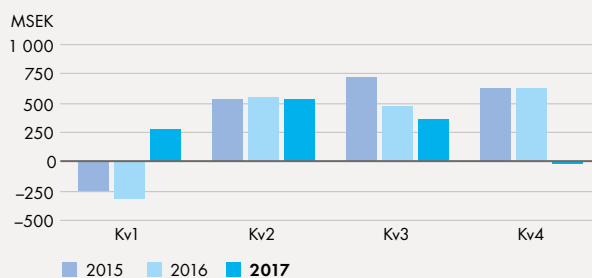
NCC-koncernens nettoomsättning uppgick till 54 608 (52 934) MSEK under 2017. Den högre nettoomsättningen förklaras främst av högre nettoomsättning i NCC Infrastructure och NCC Industry. Markarbeten och vägar stod tillsammans för drygt hälften av NCC Infrastructures omsättning och omsättningen ökade i Sverige.

Inom NCC Industry var stenmaterialverksamhetens omsättning högre på samtliga marknader under året. Omsättningen i asfaltverksamheten var högre i Sverige, Norge och Finland men marginellt lägre i Danmark. Hercules omsättning ökade på samtliga marknader.

NCC Buildings nettoomsättning minskade jämfört med föregående år. Minskningen förklaras av lägre omsättning för verksamheterna i

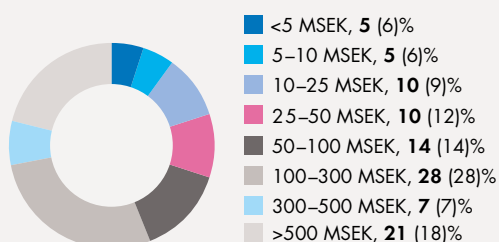
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER

Resultatet under första kvartalet ökade framförallt tack vare ett bra utfall inom fastighetsutvecklingsaffären. Under tredje och fjärde kvartalet har åtgärder vidtagits som ska möjliggöra marginalförbättringar framåt, bland annat har ett program för sänkta omkostnader utarbetats som bedöms ge en årlig besparing om 200 MSEK. Stödåtgärder har inriktats på bygg- och anläggningsprojekt med svag lönsamhet och genom nedskrivningar och ökade avsättningar har projektportföljen fått en lägre och mer balanserad risk.

PROJEKTSTORLEK I ORDERINGÅNG 2017, NCC BUILDING OCH NCC INFRASTRUCTURE

Projekt större än 500 MSEK har ökat mest under året och projekt över 100 MSEK stod för över hälften av årets orderingång medan orderingången för mindre projekt har minskat. Diagrammet avser 47 Mdr SEK av den totala orderingången på 57 Mdr SEK. I koncernens totala orderingång ingår även NCC Industry.

STÖRRE PÅGÅENDE PROJEKT

Projekt >500 MSEK	NCC:s andel av ordervärde	Färdigställandegrad per 31 dec 2017, %	Beräknat färdigställande
Järnvägstunnel, Korsvägen, Örgryte	SE 2 290	0%	2026
Produktionsanläggning, Gruvöns Bruk, Gruvön	SE 1 720	63%	2018
Riksväg 4, Hadeland	NO 1 652	99%	2018
Tunnelbyggnation, Färöarna	DK 1 550	15%	2021
Universitetssjukhus, Örebro	SE 1 508	17%	2021
Tillbyggnad sjukhus, Stockholm	SE 1 495	73%	2019
Tillbyggnad barnsjukhus, Göteborg	SE 1 400	35%	2020
Svealandsbanan, Strängnäs-Härad	SE 1 270	92%	2018
Tunnelbyggnation, Sandvika-Wøyen	NO 1 252	91%	2019
Tunnelbyggnation, Gvammen-Århus	NO 1 087	81%	2019
E18, väg, Knapstad-Retvet	NO 1 005	99%	2018
Campus bioteknikforskning, Köpenhamn	DK 961	39%	2018
Galleria, Mölndal	SE 936	84%	2018
Hängbro, Narvik	NO 916	98%	2018
Kontor, Solna	SE 851	58%	2018
Vindkraftpark, Piteå	SE 781	14%	2019
Kraftvärmeanläggning, Upplands-Bro	SE 764	24%	2019
Sjukhusprojekt, Uleåborg	FI 730	2%	2021
Trafikplats, Göteborg	SE 689	56%	2020
Sjukhus, Jönköping	SE 672	44%	2019
Bostadsrenovering, Köpenhamn	DK 666	57%	2019
Bostäder, Uppsala	SE 650	1%	2023
Trafikplats, Häggvik	SE 649	29%	2021
Utbyggnad av Falkoner centret, Fredriksberg	DK 643	18%	2019
Bostäder, förskola & butiker, Stockholm	SE 632	22%	2021
Utbyggnad av gater, Landvetters flygplats	SE 617	4%	2020
Skol-, forsknings-, och sjukhusbyggnad, Åbo	FI 612	91%	2018
Ishockeyhall, Oslo	NO 609	21%	2019
Trafikplats, Hjulsta	SE 608	25%	2020
Renovering av bostäder, Köpenhamn	DK 603	78%	2018
Masshantering, Norvik	SE 580	68%	2019
Om- och tillbyggnad universitet, Göteborg	SE 570	33%	2020
Sjukhus, Köpenhamn	DK 565	94%	2018
Ombyggnad Sergelhuset, Stockholm	SE 544	6%	2020
Bostäder, Linköping	SE 533	16%	2020
Polishus, Rinkeby, Stockholm	SE 520	3%	2019
Järnvägssträcka, Lund	SE 510	1%	2022
Vårdcentrum, Finspång	SE 500	11%	2020

Norge, Danmark och Finland. Omsättningen i Sverige, som är affärsområdets största verksamhet, ökade för motsvarande period.

NCC Property Developments nettoomsättning var lägre jämfört med föregående år. Fem projekt har resultatavräknats i likhet med föregående år.

Årets resultat

NCC-koncernens rörelseresultat för 2017 uppgick till 1 242 (1 453) MSEK. Alla affärsområden, förutom NCC Infrastructure, hade högre resultat jämfört med föregående år. För andra året i rad uppnådde NCC Industry sitt bästa rörelseresultat någonsin.

NCC Buildings rörelseresultat och rörelsemarginal var högre än föregående år. Den svenska verksamheten förbättrade resultatet. Resultatet var däremot påverkat av nedskrivningar om 50 MSEK av bostadsprojekt i Finland i första kvartalet 2017 och avsättningar om 55 MSEK i byggprojekt i främst Danmark i fjärde kvartalet 2017.

NCC Infrastructures rörelseresultat var lägre under året, huvudsakligen på grund av projektnedskrivningar och riskavsättningar. I tredje kvartalet 2017 skrevs projektet Björnegårdstunneln ned med 150 MSEK. I fjärde kvartalet 2017 belastades NCC Infrastructures resultat av omvärdering av den pågående projektportföljen med 260 MSEK. 150 MSEK avser väg- och markprojekt och 110 MSEK större anläggningsprojekt.

NCC Industrys rörelseresultat var högre än föregående år genom förbättrat resultat i stenmaterials- och grundläggningsdivisionerna samtidigt som resultatet var lägre i asfaltverksamheten.

NCC Property Developments rörelseresultat var högre än föregående år. Under året har fem (fem) projekt resultatavräknats. Den största resultateffekten under 2017 avsåg kontorsprojektet Torsplan 2 i Stockholm.

Resultatet i fjärde kvartalet 2017 belastades av omstruktureringsskostnader om cirka 75 MSEK. NCC:s omkostnader är för höga och kommer att sänkas. Det beräknas ge en årlig besparing om cirka 200 MSEK. Avsikten med omkostnadssänkningen är att säkerställa en omkostnadsnivå på högst 5 procent av omsättningen.

Övrigt och elimineringar uppgick till -314 (-57) MSEK. NCC:s huvudkontor och resultat från mindre dotter- och intresseföretag ingick med -134 (-280) MSEK, varav 88 MSEK föregående år avser stoppad utveckling av implementering av ett gemensamt HR-system. Vidare ingick elimineringar av internvinster med 10 (109) MSEK. Övriga koncernjusteringar, i allt väsentligt bestående av skillnad i redovisningsprincip mellan segment och koncern (bland annat pensioner) samt avsättning för omstrukturering uppgick till -190 (114). Resultatet efter finansiella poster var 1 150 (1 341) MSEK.

Finansnettot uppgick till -91 (-112) MSEK. Förbättringen förklaras främst av lägre lån och lägre räntor. Föregående år påverkades finansnettot av ett kapitaltillskott till Bonava som utbetalades i april 2016.

Periodens resultat efter skatt uppgick till 1 009 (1 116) MSEK.

Den effektiva skattesatsen för NCC var 12 (17) procent. NCC:s relativt låga skattesats förklaras av förhållandevis stora, ej skattepliktiga intäkter.

FINANSIELL STÄLLNING

Avkastning

Avkastning på eget kapital uppgick till 18 (19) procent.

Sysselsatt kapital

Sysselsatt kapital uppgick per den 31 december 2017 till 9 523 (9 585) MSEK, en minskning till följd av resultatavräknade fastighetsprojekt och ökad räntefri finansiering. Kommentarer till koncernens balansräkning återfinns på sid. 50.

Nettolåneskulden

Nettolåneskulden uppgick till -149 (-222) MSEK. Förbättringen jämfört med föregående år förklaras främst av ett förbättrat kassaflöde under 2017, vilket till viss del motverkades av högre kontant utdelning till NCC:s aktieägare.

Soliditet och skuldsättningsgrad

Soliditeten per den 31 december 2017 uppgick till 20 (22) procent. Skuldsättningsgraden uppgick till 0,0 (0,0).

KASSAFLÖDE

Kassaflödet före finansiering uppgick till 1 361 (-11) MSEK. Kassaflödet från förändringar i rörelsekapital uppgick till 328 (-336) MSEK. Kassaflödet för den löpande verksamheten uppgick till 2 158 (1 170) MSEK. Resultatet från verksamheten samt fem resultatavräknade och överlämnade projekt i NCC Property Development påverkade kassaflödet positivt. Övriga förändringar i rörelsekapital var i nivå med föregående år. Positiva justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet består i allt väsentligt av ökade avsättningar, valutakursdifferenser och återförda avskrivningar.

SÄSONGSEFFEKTER

NCC Industrys verksamhet och viss verksamhet inom NCC Building påverkas av säsongsmässiga svängningar till följd av kall väderlek. Normalt är därför första och sista kvartalet svagare jämfört med resten av året.

FILIALER I UTLANDET

Moderbolaget har en filial i Norge och en i Finland samt även en filial i Danmark, men i den bedrivs ingen verksamhet.

MILJÖPÅVERKAN

Koncernen bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken i det svenska moderbolaget och i de svenska dotterföretagen. Koncernens tillstånds- och anmälningspliktiga verksamhet påverkar den yttre miljön huvudsakligen inom NCC Industry, som bland annat bedriver asfalt- och täktverksamhet samt ett antal pålfabriker, men även genom bygg- och anläggningsverksamhet inom NCC Building och NCC Infrastructure. Inom NCC Industry är täkter och hamnar tillståndspliktig verksamhet, medan asfaltproduktion och påltillverkning som huvudregel är anmälningspliktig. Tillstånd för täkter förnyas löpande. NCC Industry driver även tillståndspliktiga återvinningsanläggningar. Några av dessa inrymmer även deponier, vilka också är tillståndspliktiga. Den yttre miljön påverkas i huvudsak genom utsläpp till luft, genom avfallsgenerering och genom buller. Inga väsentliga förelägganden enligt miljöbalken förekommer.

LAGSTADGAD HÅLLBARHETSRAPPORT

I enlighet med 6 kap 11§ och 7 kap 31 a-c §§ Årsredovisningslagen har NCC valt att upprätta moderbolagets och koncernens lagstadgade hållbarhetsrapport som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten omfattar samtliga dotterbolag och finns på sidorna 2-35, 46-47 och 104-113.

KONKURRENSFRÅGOR

I kölvattnet av den finländska asfaltkartellen, vilken pågick 1994–2002, som slutligen avgjordes i domstol och reglerades 2009 vad gäller konkurrensskadeavgifter, har NCC och andra byggbolag mottagit skadeståndskrav från ett antal kommuner och vägverket i Finland. För NCC Industrys finländska bolag innebär det sammantaget att krav om cirka 71 MEUR riktas mot bolaget solidariskt med övriga involverade byggbolag. Dessa krav handläggs i allmän domstol. Helsingfors tingsrätt har i november 2013 meddelat dom i ett antal av de skadeståndsmål som pågår vid domstolen.

NCC Industrys finländska bolag ålades att erlagga cirka 1 MEUR inklusive ränta och processkostnader. Domen har överklagats till hovrätten. Hovrätten i Helsingfors har under 2016 ändrat tingsrättens dom i de fem målen, innebärande att NCC inte skall utge något skadestånd. I fyra av de fem målen har motparterna ansökt om prövningstillstånd hos Högsta domstolen att överklaga domarna. Finska staten har senare återkallat sin begäran om prövningstillstånd.

Högsta domstolen har meddelat att domstolen kommer att pröva ett av målen där NCC är svarande. Prövningen är begränsad till frågor om preskription samt om principen om ekonomisk succession ska tillämpas inom skadeståndsrätten. Domen från Högsta domstolen är fördröjd och förväntas under år 2019, eftersom yttrande begärts in från EU-domstolen.

PERSONAL

Medeltalet anställda i NCC-koncernen var under året 17 762 (16 793). Det är en ökning jämfört med föregående år till följd av fler antal anställda inom NCC Infrastructure.

På samtliga marknader har NCC kollektivavtal som reglerar minimilöner, arbetstider och medarbetarnas rättigheter gentemot arbetsgivaren.

Som andra företag i branschen använder NCC vid behov underentreprenörer och konsulter. Underentreprenörer är vanligast hos NCC Building men förekommer även i övriga affärsområden.

NCC är ett värderingsstyrt företag och målsättningen är att alla anställda ska kunna fatta beslut och vidta åtgärder baserade på koncernens gemensamma värderingar; Ärlighet, Respekt, Tillit, Framåtanda. Eftersom NCC:s affärspartners har en betydande roll i verksamheten, förväntas att de också ska respektera och leva upp till NCC:s värderingar.

Tillsammans med NCC:s värderingar utgör NCC:s policy för hälsa och säkerhet grunden för att skapa en hälsosam och säker arbetsplats.

Sedan 1 januari 2017 är det obligatoriskt på alla NCC:s byggarbetsplatser att använda skyddsglasögon och hjälm med hakrem. Under året har också en varselfärgad hjälm i fluorescerande gult införts i hela NCC-koncernen.

Arbetsmiljöincidenter rapporteras till koncernens digitala system Synergi. Enligt Synergi är handskador de vanligaste olyckorna på NCC. Tre högriskområden för allvarliga skador har identifierats som fokusområden för att säkerställa kompetens, stöd och rutiner i linje med NCC:s nollvision för olyckor; arbete på hög höjd, tunga kranlyft, samt arbete i trafikerad miljö.

NCC arbetar för att skapa en inkluderande arbetsmiljö som präglas av mångfald och jämställdhet. Det är en central fråga för att möta NCC:s stora rekryteringsbehov.

I koncernens uppdaterade uppförandekod som implementerats under 2017 utgör mångfald en väsentlig del. Under året har mångfaldsfrågor också inkluderats i NCC Compass; ett program som ger medarbetarna vägledning i viktiga affäretiska frågor.

Under 2017 har NCC:s HR-funktion bildat ett råd för mångfaldsfrågor, "Diversity Council". Syftet är att lyfta frågan och stärka processer och rutiner avseende mångfald för att få till stånd en verklig mångfaldsökning i koncernen.

NCC-AKTIE

Per den 31 december 2017 omfattade det registrerade aktiekapitalet 13 386 268 aktier av serie A och 95 049 554 aktier av serie B, varav 353 323 i eget förvar. Aktierna har ett kvotvärde på 8,00 SEK.

Vid årsstämman den 5 april 2017 bemyndigade årsstämman styrelsen, för att täcka åtaganden enligt det långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogrammet (LTI 2017), att intill nästa årsstämma, få återköpa högst 867 486 B-aktier samt överlåta högst 300 000 B-aktier till deltagarna i LTI 2017. Återköpen ska ske på Nasdaq Stockholm till ett pris per aktie inom det vid var tid registrerade kursintervallet. Överlåtelse ska även kunna ske av högst 500 000 B-aktier på Nasdaq Stockholm, för att täcka kostnader, i huvudsak för utdelningskompensation, sociala avgifter och betalningar enligt de syntetiska aktierna, med anledning av utestående långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogram (LTI 2014, LTI 2015, LTI 2016) samt LTI 2017.

NCC har under 2017 sålt 37 987 B-aktier till snittkursen 246,62 SEK, motsvarande 0,04 procent av aktiekapitalet och återköpt 54 232 B-aktier till snittkursen 241,30 SEK, motsvarande 0,05 procent av aktiekapitalet. Under året har NCC även utskiftat 25 144 B-aktier, motsvarande 0,02 procent av aktiekapitalet, till deltagarna i det långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogrammet från 2014. Bolaget innehar därefter 353 323 B-aktier i eget förvar till snittkursen 210,33 SEK.

A-aktierna berättigar till tio röster och B-aktierna till en röst vardera. Alla aktier ger samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst och berättigar till lika stor utdelning. Aktier av serie A kan på begäran omvandlas till aktier av serie B. Begäran om sådan omvandling ska göras skriftligen till styrelsen och beslut sker löpande. Efter beslut om omvandling anmäls detta till Euroclear Sweden AB för registrering. Omvandlingen är verkställd när registrering skett. Under året har 1 105 635 A-aktier omvandlats till B-aktier.

Antalet aktieägare i NCC var vid årsskiftet 46 333 (45 822) med Nordstjernan AB som största enskilda ägare med 16 (17) procent av kapitalet och 47 (48) procent av rösterna. Ingen annan enskild aktieägare äger mer än 10 procent av rösterna. De tio största ägarna svarade tillsammans för 48 (46) procent av kapitalet och 64 (62) procent av rösterna.

NCC har en revolverande kreditfacilitet med en volym om 325 MEUR per 31 december 2017. I de fall större förändringar sker av ägarstrukturen i NCC AB, det vill säga att mer än 30 procent av röst-rätten i NCC AB övergår till annan ägare, förutom Nordstjernan AB, eller NCC AB avnoteras från Nasdaq Stockholm, kan kreditfaciliteten sägas upp av långivarna.

AFFÄRSOMRÅDE

NCC Building

Orderingången för NCC Building uppgick till 25 092 (28 738) MSEK. Minskningen förklaras av lägre orderingång i samtliga länder, men främst i Sverige och Finland. Störst andel av orderingången hade segmentet bostäder med 34 (37) procent, följt av segmentet för renovering och ombyggnationer med 21 (16) procent. Sveriges andel av orderingången var 63 (61) procent.

Nettoomsättningen minskade till 24 727 (25 681) MSEK jämfört med föregående år. Minskningen förklaras av lägre omsättning för verksamheterna i Norge, Danmark och Finland. Omsättningen i Sverige, som är affärsområdets största verksamhet, ökade för mot-

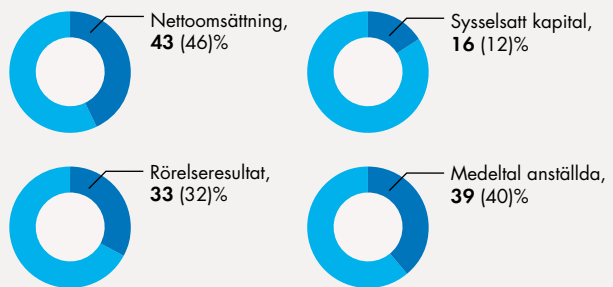
svarande period. NCC Buildings nettoomsättning bestod till största delen av bostadsproduktion och renovering och ombyggnationer. Den svenska verksamheten har en god orderstock att upparbeta framöver.

Rörelseresultatet och rörelsemarginalen förbättrades under 2017 och resultatet uppgick till 515 (489) MSEK. Den svenska verksamhetens resultat förbättrades. Resultatet var däremot påverkat av nedskrivningar om 50 MSEK av bostadsprojekt i Finland i första kvartalet 2017 och avsättningar om 55 MSEK i byggprojekt i främst Danmark i fjärde kvartalet 2017.

NYCKELTAL

MSEK	2017	2016	Förändring, %
Orderingång	25 092	28 738	-13%
Nettoomsättning	24 727	25 681	-4%
Rörelseresultat	515	489	5%
Rörelsemarginal %	2,1	1,9	9%
Medelantal anställda	6 650	6 490	2%
Kassaflöde före finansiering	806	493	63%

ANDEL AV NCC TOTALT

AFFÄRSOMRÅDE

NCC Infrastructure

NCC Infrastructures orderingång uppgick till 21 810 (18 664) MSEK. Både division Civil Engineering och division InfraserVICES hade högre orderingång under året. Ökningen förklaras främst av den svenska marknaden genom erhållande av bland annat deletapp Korsvägen i Västlänken med ordervärdet 2,3 Mdr SEK och järnvägssträckan Lund-Arlöv med ordervärdet 1 Mdr SEK. Sverige stod därmed för 81 (72) procent av orderingången under 2017.

Nettoomsättningen uppgick till 18 552 (17 007) MSEK tack vare hög aktivitet i Sverige. Markarbeten och vägar stod tillsammans för drygt hälften av omsättningen. Sverige är NCC Infrastructures över-

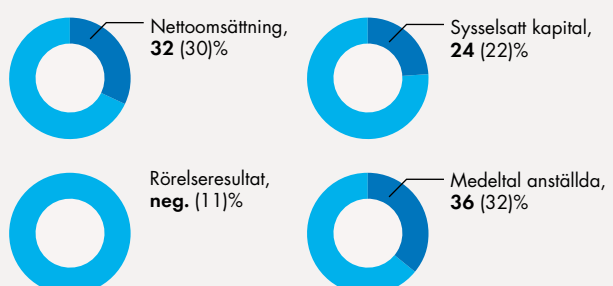
lägset största marknad med 76 (69) procent av omsättningen och där efter Norge med 17 (22) procent.

Rörelseresultatet försämrades och uppgick till -137 (162) MSEK. Det svaga rörelseresultatet under 2017 beror huvudsakligen på projektnedskrivningar och riskavsättningar. I tredje kvartalet 2017 skrevs projektet Björnegårdstunneln ned med 150 MSEK. I fjärde kvartalet 2017 belastades NCC Infrastructures resultat av omvärdering av den pågående projektportföljen med 260 MSEK. 150 MSEK avser väg- och markprojekt och 110 MSEK större anläggningsprojekt.

NYCKELTAL

MSEK	2017	2016	Förändring, %
Orderingång	21 810	18 664	17%
Nettoomsättning	18 552	17 007	9%
Rörelseresultat	-137	162	-184%
Rörelsemarginal %	-0,7	1,0	-177%
Medelantal anställda	5 992	5 066	18%
Kassaflöde före finansiering	-101	-405	75%

ANDEL AV NCC TOTALT

AFFÄRSOMRÅDE

NCC Industry

NCC Industrys nettoomsättning uppgick till 12 393 (10 760) MSEK. Stenmaterialverksamhetens omsättning var högre på samtliga marknader under året och sålda volymer stenmaterial uppgick till 31 298 (28 110) tusen ton. Omsättningen i asfaltsverksamheten var högre i Sverige, Norge och Finland men marginellt lägre i Danmark. Sålda volymer asfalt uppgick till 6 509 (6 350) tusen ton. Grundläggningsverksamheten Hercules har ökat i betydelse under året och dess andel av affärsområdets ordergång och omsättning har ökat. Hercules omsättning ökade på samtliga marknader.

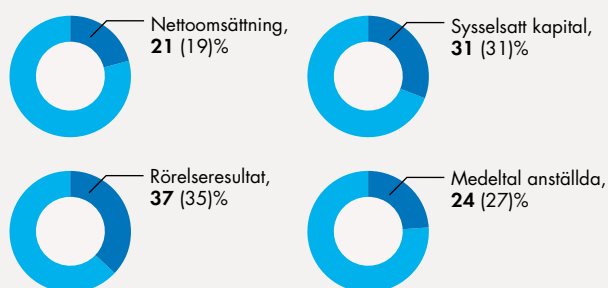
Rörelseresultatet i NCC Industry var 577 (533) MSEK. För andra året i rad uppnådde NCC Industry sitt bästa rörelseresultat någonsin. Resultatet förbättrades i stenmaterials- och grundläggningsdivisionerna samtidigt som resultatet var lägre i asfaltsverksamheten. Stenmaterialverksamhetens resultat förbättrades främst till följd av hög byggaktivitet i Sverige men också av förbättrat resultat i den finska och danska verksamheten. Resultatet för grundläggningsverksamheten i Hercules förbättrades genom hög aktivitet på den svenska marknaden och förbättrat resultat på den danska marknaden. Asfaltsverksamhetens resultat försämrades beroende på lägre aktivitet och ökad konkurrens i Norge och Danmark.

NYCKELTAL

MSEK	2017	2016	Förändring, %
Nettoomsättning	12 393	10 760	15%
Rörelseresultat	577	533	8%
Rörelsemarginal %	4,7	4,9	-4%
Sysselsatt kapital	4 400	3 975	11%
Avkastning på sysselsatt kapital %	13,1	13,5	-3%
Medelantal anställda	4 102	4 364	-6%
Tusentals ton stenmaterial ¹⁾	31 298	28 110	11%
Tusentals ton asfalt ¹⁾	6 509	6 350	3%

¹⁾ Söld volym

ANDEL AV NCC TOTALT

AFFÄRSOMRÅDE

NCC Property Development

Omsättningen för NCC Property Development uppgick till 2 567 (2 823) MSEK. Rörelseresultatet var högre jämfört med föregående år och uppgick till 601 (327) MSEK.

Fem (fem) projekt har resultatavräknats under året, varav tre i Sverige och två i Finland. Den största resultateffekten under 2017 avsåg kontorsprojektet Torsplan 2 i Stockholm. Sverige genererade därmed den största omsättningen under året. Kontorssegmentet stod för 81 (43) procent av omsättningen, följt av logistiksegmentet med 9 (4)

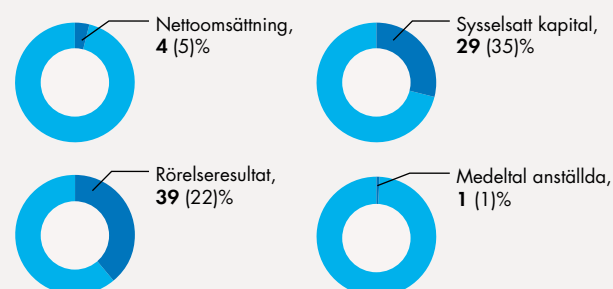
procent. Under året har det skett fem markförsäljningar. Driftnettet för perioden uppgick till 50 (79) MSEK.

Under året startades åtta (10) fastighetsprojekt, fördelade över samtliga segment. Vid utgången av 2017 var 22 (19) projekt pågående eller färdigställda med en total projektkostnad på 2,4 (2,8) Mdr SEK, vilket motsvarar en färdigställandegrad om 45 (59) procent, medan uthyrningsgraden uppgick till 60 (59) procent. Under året träffades hyresavtal om cirka 69 700 (71 900) kvadratmeter.

NYCKELTAL

MSEK	2017	2016	Förändring, %
Nettoomsättning	2 567	2 823	-9%
Rörelseresultat	601	327	84%
Rörelsemarginal, %	23,4	11,6	102%
Sysselsatt kapital	4 086	4 450	-8%
Avkastning på sysselsatt kapital, %	15,7	7,0	125%
Medelantal anställda	92	89	3%

ANDEL AV NCC TOTALT

FRAMTIDSUTSIKTER

Marknadsutsiktorna är över lag goda inför 2018. NCC förväntar sig att den nordiska byggmarknaden ska växa under 2018. Bedömd tillväxttakt är 3 procent 2018 och 1 procent 2019. BNP i Norden bedöms växa med cirka 2 procent årligen 2018 och 2019.

Infrastruktursatsningar driver på marknaderna i Norge och Sverige. Den norska marknaden förväntas växa med 9 procent årligen till och med 2019 och den svenska marknaden med cirka 5 procent. Anläggningsmarknaden i Finland bedöms ha en nolltillväxt 2018 och minska 2019. Danmark har låg tillväxt 2018 och 2019 genom återhållsamma statliga investeringar.

Marknaden för nyproduktion i Norden väntas normaliseras under 2018 och därefter väntas en viss nedgång under 2019. Den svenska byggmarknaden väntas öka med höga 5 procent under 2018 för att 2019 minska med 3 procent. Den norska marknaden bedöms visa nolltillväxt för nyproduktion 2018 och minska något 2019, tillväxten sker till stor del i Osloregionen.

I Finland väntas marknaden växa med 2 procent under 2018 och sedan att minska med 3 procent under 2019 genom lägre bostadsproduktion. I Danmark bidrar en årlig ökning om 8 procent av nyproduktion av bostäder fram till 2019 till att tillväxten väntas bli drygt 5 procent 2018. Tillväxten väntas vända ner 2020.

En stark anläggningsmarknad 2018-2019 väntas driva efterfrågetillväxten på asfalt och stenmaterial i Norden för att därefter normaliseras. Stenmaterialmarknaden förväntas växa främst genom infrastruktur- och bostadsprojekt i Sverige och Norge medan tillväxten i Danmark är lägre och negativ i Finland.

Inom asfalt väntas den största marknadstillväxten i Sverige med närmare 5-10 procent årligen 2018-2019. Den svenska marknaden förväntas öka, drivet av stora projekt i storstadsområden. I Norge väntas stora infrastrukturprojekt under 2018 och 2019 ge en tillväxt om 5-10 procent.

För grundläggningsföretagen väntas lägre bostadsinvesteringar under 2018 leda till en minskad marknad 2019.

Marknaden för kommersiella fastigheter bedöms vara stabil de kommande åren. I Danmark prognostiseras produktion av kontor och handel att växa med cirka 5 procent årligen fram till 2020. Vakanterna i Helsingfors CBD (Central Business District) visar viss nedgång. Fastighetsmarknaden antas vara fortsatt aktiv när Brexit förskjuter investerarnas intresse till euro-zonen. I Oslo väntas marknaden för kontor att växa framöver när tillväxten åter tar fart i landet.

NYA REDOVISNINGSGREGLER FÖR NCC PROPERTY DEVELOPMENT

NCC analyserar och utreder hur kontrollövergång till kund skall tolkas enligt IFRS 15 givet de legala och kommersiella förutsättningarna på den nordiska fastighetsmarknaden. IFRS 15 stipulerar att det redovisningsmässigt kan anses ske en successiv övergång av kontroll till köparen av ett fastighetsutvecklingsprojekt. I dessa fall skall intäktsredovisning ske på samma sätt som i entreprenadverksamheten, det vill säga genom successiv vinstavräkning. NCC anser att faktisk kontroll övergår till köparen vid fastighetsutvecklingsprojektens färdigställande och överlämnande till kund. NCC:s strävan är att den kommande tillämpningen av IFRS 15 ska överensstämma med faktisk kontrollövergång och även med andra större börsnoterade aktörers tillämpning. Utredning och analys

pågår fortfarande och NCC kommer att kommunicera sin slutsats så snart det kan ske. Oavsett slutsatsen kommer NCC Property Development att i segmentsredovisningen fortsatt att redovisa intäkten vid färdigställande och överlämnande till kund.

NOMINERINGSARBETE

Inför Årstmötet 2018 består NCC:s valberedning av Viveca Ax:son Johnson (styrelseordförande Nordstjärnan AB) och Johan Strandberg (analytiker SEB Fonder) samt Anders Oscarsson (aktiechef AMF/AMF Fonder), med Viveca Ax:son Johnson som ordförande. Styrelsens ordförande Tomas Billing är adjungerad ledamot i valberedningen, dock utan rösträtt.

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT

Bolagsstyrningsrapporten finns som en separat del i NCC årsredovisning 2017 och utgör inte en del av de formella årsredovisningshandlingarna, se avsnittet Bolagsstyrning på sidorna 114-117.

MODERBOLAGET

Kommissionärsförhållanden

Den 1 januari 2017 bröts kommissionärsförhållandet mellan NCC AB och NCC Sverige AB. Fram till och med 2016 ingick NCC Sverige AB i moderbolagets årsredovisning då de bedrev verksamhet i kommission för NCC AB:s räkning. Moderbolaget består numera främst av funktioner för huvudkontoret samt filialer i Norge och Finland.

Nettoomsättning och resultat

Faktureringen för moderbolaget uppgick till 188 (20 873) MSEK och var betydligt lägre på grund av det brutna kommissionärsförhållandet med NCC Sverige AB. Resultat efter finansiella poster var 411 (1 129) MSEK. Medeltalet anställda uppgick till 74 (6 569). I samband med kommissionärsförhållandets upphörande bytte även anställda arbetsgivare från moderbolaget NCC AB till NCC Sverige AB.

Bokslutsdispositioner avseende den verksamhet som inte längre ingår i moderbolaget löstes upp i NCC AB under första kvartalet 2017.

Total utdelning till aktieägarna under 2017 uppgick till 865 MSEK. Utdelning har erhållits från dotterbolagen uppgående till 629 MSEK.

FÖRSLAG TILL UTDELNING

Styrelsen föreslår för räkenskapsåret 2017 en utdelning på 8,00 SEK per aktie. Utdelningen är uppdelad på två utbetalningstillfällen. Förslag till avstämningsdag för den första utbetalningen om 4,00 SEK är den 13 april 2018 och för den andra utbetalningen om 4,00 SEK föreslås den 5 november 2018. Om årsstämman beslutar enligt förslaget, beräknas den första utdelningen utbetalas via Euroclear Sweden AB den 18 april och den andra den 8 november 2018. Styrelsens yttrande till utdelningsförslag och förvärv av egna aktier kommer att återfinnas på bolagets webbplats och delas ut på årsstämman.

BELOPP OCH DATUM

Om inget annat sägs anges belopp i miljoner svenska kronor (MSEK). Den period som avses är 1 januari-31 december för resultaträkningsrelaterade poster respektive den 31 december för balansräkningsrelaterade poster. Avrundningsdifferenser kan förekomma.

ERSÄTTNINGAR

Riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till VD och andra personer i bolagets ledning (Koncernledningen) som beslutades av årsstämman 2017 återfinns i not 5, Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, sid 69-72.

De föreslagna riktlinjerna överensstämmer med de som beslutades av årsstämman 2017 med undantag för att den kortsiktiga rörliga ersättningen för VD i förslaget till årsstämman 2018 är maximerad till 65 procent av den fasta lönen (under förutsättning att ett långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram antas vid årsstämman 2018), jämfört med 50 procent i riktlinjerna som fastställdes av årsstämman 2017. För övriga medlemmar av Koncernledningen är den kortsiktiga rörliga ersättningen maximerad upp till 40 procent av den fasta lönen, jämfört med tidigare 30 eller 40 procent av den fasta lönen (under förutsättning att det långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogrammet antas). Om årsstämman inte beslutar om ett långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram är ersättningen till VD maximerad upp till 75 procent av den fasta lönen, jämfört med 60 procent i förslaget till årsstämman 2017. För övriga i Koncernledningen är motsvarande nivå maximerad upp till 50 procent av den fasta lönen, jämfört med upp till 40 eller 50 procent, i förslaget till årsstämman 2017.

Styrelsens förslag till riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till VD och andra personer i bolagets ledning (Koncernledningen):

Styrelsen har utvärderat tillämpningen av riktlinjerna för bestämmande av lön och annan ersättning till VD och andra personer i bolagets ledning (Koncernledningen) som beslutades av årsstämman 2017 och de gällande ersättningsstrukturerna och ersättningsnivåerna i bolaget.

Som ett resultat av utvärderingen av det totala ersättningspaketet för bolagets koncernledning föreslår styrelsen till årsstämman att det långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogrammet upprepas för 2018 och som en följd härav att den kortsiktiga rörliga ersättningen justeras ned med 10 procentenheter, från grundnivån. Dessa riktlinjer omfattar Koncernledningen inklusive VD, sammanlagt för närvarande 9 personer.

Målsättningen med riktlinjerna för lön och annan ersättning till Koncernledningen är att NCC ska erbjuda en marknadsmässig ersättning som möjliggör att personer med högsta möjliga kompetens kan såväl rekryteras som behållas inom NCC-koncernen. Det totala ersättningspaketet ska stödja NCC:s långsiktiga strategi. Ersättningen till Koncernledningen består av fast ersättning, rörlig ersättning, långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram, pension och övriga förmåner.

Fast ersättning. Vid fastställande av den fasta ersättningen ska den enskilda befattningshavarens ansvarsområden, erfarenhet och uppnådda resultat beaktas. Den fasta lönen revideras antingen varje år eller vartannat år.

Kortsiktig rörlig ersättning. Den kortsiktiga rörliga ersättningen ska vara maximerad och relaterad till den fasta lönen samt baserad på utfallet i förhållande till uppsatta mål, varav den absoluta huvuddelen motsvarar ekonomiska mål. Syftet med rörliga ersättningar är att motivera och belöna värdeskapande aktiviteter som stödjer NCC:s långsiktiga operationella och finansiella mål.

Under förutsättningen att ett långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram antas av årsstämman 2018, är den kortsiktiga rörliga

ersättningen för VD maximerad till 65 procent av den fasta lönen. För de övriga i Koncernledningen är den maximerad upp till 40 procent av den fasta lönen. Den kortsiktiga rörliga ersättningen revideras årligen. Bolagets åtaganden gentemot berörda personer kan vid fullt utfall beräknas kosta bolaget maximalt cirka 21 MSEK inklusive sociala avgifter.

Beslutat av bolagsstämman om ett långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram är den rörliga ersättningen för VD maximerad upp till 75 procent av den fasta lönen och för övriga i Koncernledningen maximerad upp till 50 procent av den fasta lönen, vilket beräknas motsvara en kostnad vid fullt utfall om maximalt cirka 23 MSEK inklusive sociala avgifter.

Pension och övriga förmåner. NCC eftersträvar en successiv övergång till premiebaserade lösningar, vilket innebär att NCC betalar premier som utgör en viss procent av den anställdes ersättning. Medlem i Koncernledningen, som är verksam i Sverige och har ett anställningskontrakt enligt svenska villkor, har utöver ITP (den kollektivavtalade pensionen för tjänstemän) även rätt till en premiebestämd tilläggspension på 30 procent av pensionsmedförande lönedelar överstigande 30 inkomstbasbelopp. Som pensionsmedförande lön används definitionen av pensionsmedförande lön i enlighet med ITP:s avdelning 2. Inkomstbasbeloppet för 2018 är 62 500 SEK. Medlem i Koncernledningen som har anställningskontakt enligt annat lands villkor har pensionslösning i överensstämmelse med lokal praxis.

NCC eftersträvar en harmonisering av pensionsåldern för medlemmar i Koncernledningen till 65 år.

Övriga förmåner. NCC tillhandahåller övriga förmåner till medlem i Koncernledningen i enlighet med lokal praxis. Det samlade värdet av dessa förmåner ska i förhållande till den totala ersättningen utgöra ett begränsat värde och motsvara vad som i princip är sedvanligt på marknaden.

Uppsägningstider och avgångsvederlag. Medlem av Koncernledningen som avslutar sin anställning på NCC:s initiativ äger i normalfallet rätt till 12 månaders uppsägningstid med avgångsvederlag motsvarande 12 månaders fast lön. Avgångsvederlaget ska avräknas mot ersättning som under nämnda 12 månader utbetalas från ny arbetsgivare. Uppsägningstiden uppgår i normalfallet till 6 månader vid uppsägning på initiativ av den anställda.

Dessa riktlinjer får frångås av styrelsen om det i det enskilda fallet finns särskilda skäl härför.

Långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram

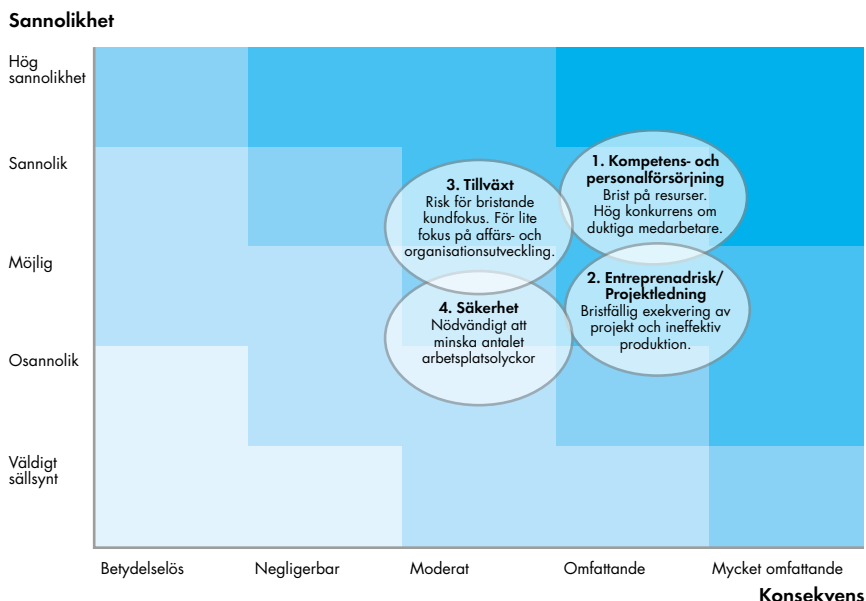
Styrelsen föreslår att årsstämman beslutar inrätta ett långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram för ledande befattningshavare och nyckelpersoner inom NCC-koncernen (LTI 2018). Förslaget överensstämmer i allt väsentligt med det långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogram som årsstämman antog i april 2017. Totalt omfattas 172 befattningshavare av LTI 2017. Det är styrelsens uppfattning att incitamentsprogram av denna form gynnar bolagets långsiktiga utveckling. Syftet med LTI-programmen är att skapa fokus på bolagets långsiktiga lönsamhet och att minimera antalet arbetsplatsolyckor. LTI 2018 föreslås omfatta sammanlagt cirka 180 deltagare inom NCC-koncernen.

Närmare information om förslaget och tidigare långsiktigt incitamentsprogram finns tillgängligt på www.ncc.se. Se även not 5, Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, sid 69-72.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Inom NCC är hantering av omvärlds-, finansiella och operationella risker en väsentlig del av verksamheten och en förutsättning för ett stabilt och lönsamt företag. Riskhanteringen inom NCC syftar till att snabbt identifiera risker för att kunna agera och åtgärda dessa.

I diagrammet visas de fyra risker som identifierats ha störst påverkan på NCC:s möjligheter att uppnå NCC:s målsättningar. En bedömning har gjorts av sannolikheten att de inträffar och den påverkan de bedöms ha om de inträffar.

KÄNSLIGHETS- OCH RISKANALYS

Siffrorna är baserade på utfall 2017.

	Förändring	Resultateffekt efter finansnetto, MSEK (årsbasis)	Påverkan räntabilitet på eget kapital, (%-enheter)	Påverkan räntabilitet på sysselsatt kapital, (%-enheter)	Kommentarer
NCC BUILDING					
Volym	+/-5%	86	1,2	0,9	För NCC Building har en marginalhöjning på 1 procentenhet en väsentligt större resultateffekt än en volymökning på 5 procent. Det speglar vikten av en selektiv anbudsolicy och riskhantering i tidiga skeden.
Rörelsemarginal	+/-1%-enhet	247	3,5	2,6	
NCC INFRASTRUCTURE					
Volym	+/-5%	38	0,5	0,4	För NCC Infrastructure har en marginalhöjning på 1 procentenhet en väsentligt större resultateffekt än en volymökning på 5 procent. Det speglar vikten av en selektiv anbudsolicy och riskhantering i tidiga skeden.
Rörelsemarginal	+/-1%-enhet	186	2,6	2,0	
NCC INDUSTRY					
Volym	+/- 5%	50	0,7	0,5	NCC Industrys verksamhet påverkas av bland annat prisnivåer samt producerad och utlagd asfaltvolym. En längre säsong till följd av gynnsam väderlek ger ökad volym och då andelen fasta kostnader är stor är marginaleffekten betydande.
Rörelsemarginal	+/- 1%-enhet	124	1,8	1,3	
Kapitalrationalisering	+/- 10%	9	0,1	0,7	
NCC PROPERTY DEVELOPMENT					
Försäljningsvolym, projekt	+/-10%	77	1,1	0,8	NCC Property Developments resultat styrs till allra största delen av försäljningar. Huruvida ett fastighetsprojekt kan säljas beror till stor del på de hyresavtal som träffats med hyresgästerna. Ökad uthyrningstakt möjliggör en ökad försäljningsvolym. Värdet på en fastighet styrs dessutom av skillnaden mellan driftskostnader och hyresnivåer, vilket innebär att ändrade hyresnivåer eller driftsekonomi i pågående projekt kan ge en värdeförändring.
Försäljningsmarginal, projekt	+/-1%-enhet	25	0,4	0,3	
KONCERNEN					
Ränteförändring nettolåneskuld*	+/-1%-enhet	1	0,0	0,0	NCC-koncernen hade under 2017 en god finansiell ställning. Nettolåneskulden uppgick 31 december 2017 till 149 (222) MSEK, vilket var lägre än för 2016.
Volymförändring nettolåneskuld	1 000 MSEK	20	0,3	1,6	
Ändrad soliditet	-5%-enheter		5,6		

* Exklusive pensionsskuld enl. IAS 19.

RISKOMRÅDE	BESKRIVNING	SANNOLIKHET	PÅVERKAN	KONTROLLAKTIVITETER
OPERATIVA RISKER				
1. KOMPETENS- OCH PERSONAL-FÖRSÖRJNING	Byggverksamhet är till en hög grad en serviceverksamhet med personalen som framgångsfaktor. Konkurrenten om personal är hög och för att uppnå tillväxt och lönsamhet krävs god personalförsörjning. Ur ett strategiskt perspektiv bedöms tillgången på personal vara en riskfaktor för att uppnå finansiella mål.	Sannolik	Omfattande	Affärsområdena har identifierat nyckelkompetenser och arbetar kontinuerligt med att behålla, rekrytera och utveckla anställda inom dessa områden. NCC arbetar koncernövergripande med strategisk resursplanering och att vara en attraktiv arbetsgivare och ser möjligheter att bredda rekryteringsbasen.
2. ENTREPRENAD OCH PROJEKTLEDNINGSRISK	Inom entreprenadverksamheten är de huvudsakliga operativa riskerna projektselektering och projektledning/produktionseffektivitet. I en växande marknad finns risken att kraftigt ökad ordergång leder till brist på projektledningskapacitet.	Möjlig	Omfattande	NCC prioriterar att lämna anbud med identifierade risker som är hanterbara och kalkylerbara. Olika kontraktsformer och samarbeten med kunder medför att olika risker kan hanteras. Genom NCC:s projektselektering, anbudsprövning och verksamhetsstyrningssystem motverkas dessa operativa risker.
3. TILLVÄXT OCH ORGANISATORISKA RISKER	I en decentraliserad projektverksamhet som genomgått en organisatorisk förändring finns det risk att kundfokus och effektivitet tappas.	Sannolik	Moderat	Genom ett decentraliserat resultatansvar och ledarskap skapas en kundfokuserad organisation.
4. SÄKERHETS-RISKER	Byggprojekt innehåller många farliga moment t.ex arbete på hög höjd, verktyg som kräver rätt handhavande och lyft av tunga element.	Möjlig	Moderat	NCC arbetar systematiskt med att eliminera olyckor för att förverkliga vår nollvision och för att skapa en säkerhetskultur, där alla reagerar och agerar på brister i arbetsmiljön och på felaktiga eller farliga beteenden.
HÅLLBARHET, CSR				
ÖVERTRÄDELSE AV UPPFÖRANDEKOD	NCC är en samhällsaktör med en bred kund- och leverantörsbas. Anställda inom NCC har historiskt vid ett fåtal tillfällen brutit mot interna regler och konkurrensbegränsning.	Osannolik	Omfattande	NCC arbetar sedan flera år tillbaka kontinuerligt och aktivt med våra värderingar och utbildning i vår uppförandekod, NCC Compass, och inom berörda verksamheter konkurrensrätt.
LEVERANTÖRS- OCH MATERIAL-ANSVAR	Leverantörskedjorna inom byggsektorn medför risk för bristande kontroll av exempelvis arbetsförhållanden hos underentreprenörer och leverantörer.	Möjlig	Moderat	NCC arbetar systematiskt med att utvärdera och utöka kontrollen av leverantörskedjan. Samtidigt arbetar NCC med att öka antalet projekt där vi använder loggböcker och miljöcertifieringssystem.
HÅLLBARA AFFÄRSMODELLER	Omvärlden och NCC:s kunder kräver eller kommer att kräva förnyelsebara material, klimatanpassade infrastruktur- och byggnadslösningar.	Osannolik	Moderat	Genom att systematiskt utveckla erbjudanden som möter kunder och myndigheters nuvarande och framtida krav avseende hållbarhet arbetar NCC med att säkerställa ett långsiktigt ansvarstagande och lönsamhet.
FINANSIELLA RISKER & RAPPORTERING				
RÄNTE, VALUTA, LIKVIDITETS OCH KUNDKREDITRISK		Väldigt sällsynt	Moderat	NCC:s finanspolicy är beslutad av NCC AB:s styrelse och bildar ett ramverk för riskmandat och limiter inom NCC-koncernen. Koncernens finansverksamhet är centralt organiserad vilket ger god överblick över finansiella positioner och risker.
SUCCESSIONS- OCH VINST- AVRÄKNING	I projekt med entreprenadavtal tillämpar NCC succesiv vinstavräkning, vilket innebär att resultatet avräknas i takt med färdigställandet och innan dess att projektet är färdigställt.	Möjlig	Moderat	Genom projektstyrning och löpande uppföljning av produktionskalkyler, avstämning av utfört arbete och slutlägesprognoser säkerställs att informationen är rättvisande.

Koncernens resultaträkning

med kommentarer

MSEK	Not	2017	2016
Nettoomsättning	1, 2, 3, 19, 36	54 608	52 934
Kostnader för produktion	5, 6, 8, 15, 16, 25	-50 460	-48 484
Bruttoresultat		4 148	4 450
Försäljnings- och administrationskostnader	5, 6, 7, 15, 16	-2 933	-2 912
Resultat från försäljning av rörelsefastigheter	16	1	-10
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar av anläggningstillgångar	8, 15, 16	-7	-97
Resultat från försäljning av koncernföretag	9	21	2
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures		11	20
Rörelseresultat	3, 10	1 242	1 453
Finansiella intäkter		39	26
Finansiella kostnader		-130	-138
Finansnetto	12	-91	-112
Resultat efter finansiella poster		1 150	1 341
Skatt på årets resultat	24	-141	-225
Årets resultat från kvarvarande verksamhet	13	1 009	1 116
AVVECKLAD VERKSAMHET			
Avvecklad verksamhet, netto efter skatt	40		6 867
Årets resultat från avvecklad verksamhet			6 867
KVARVARANDE OCH AVVECKLAD VERKSAMHET			
Årets resultat från kvarvarande och avvecklad verksamhet		1 009	7 983
Hänförs till:			
NCC:s aktieägare		1 004	7 980
Innehav utan bestämmande inflytande		5	3
Årets resultat		1 009	7 983
Resultat per aktie			
<i>Före och efter utspädning</i>			
Resultat efter skatt, SEK		9,29	73,81
Resultat per aktie			
<i>Före och efter utspädning kvarvarande verksamhet</i>			
Resultat efter skatt, SEK		9,29	10,30
Antal aktier, miljoner			
Totalt antal utgivna aktier		108,4	108,4
Genomsnittligt antal utestående aktier före och efter utspädning under året		108,1	108,1
Antal utestående aktier före utspädning vid årets slut		108,1	108,1

NETTOOMSÄTTNINGEN

NCC-koncernens nettoomsättning uppgick till 54 608 (52 934) MSEK under 2017. Den högre nettoomsättningen förklaras främst av högre nettoomsättning i NCC Infrastructure och NCC Industry. Markarbeten och vägar stod tillsammans för drygt hälften av NCC Infrastructures omsättning och omsättningen ökade i Sverige.

Inom NCC Industry var stenmaterialverksamhetens omsättning högre på samtliga marknader under året. Omsättningen i asfaltsverksamheten var högre i Sverige, Norge och Finland men marginellt lägre i Danmark. Hercules omsättning ökade på samtliga marknader.

NCC Buildings nettoomsättning minskade jämfört med föregående år. Minskningen förklaras av lägre omsättning för verksamheterna i Norge, Danmark och Finland. Omsättningen i Sverige, som är affärsrådets största verksamhet, ökade för motsvarande period.

NCC Property Developments nettoomsättning var lägre jämfört med föregående år. Fem projekt har resultatavräknats i likhet med föregående år.

RÖRELSERESULTATET

NCC-koncernens rörelseresultat för 2017 uppgick till 1 242 (1 453) MSEK. Alla affärsområden, förutom NCC Infrastructure hade högre resultat jämfört med föregående år. För andra året i rad uppnådde NCC Industry sitt bästa rörelseresultat någonsin.

NCC Buildings rörelseresultat och rörelsemarginal var högre än föregående år. Den svenska verksamheten förbättrade resultatet.

NCC Infrastructures rörelseresultat var lägre under året, huvudsakligen på grund av projekt nedskrivningar och riskavsättningar.

NCC Industrys rörelseresultat var högre än föregående år genom förbättrat resultat i stenmaterials- och grundläggningsdivisionerna samtidigt som resultatet var lägre i asfaltsverksamheten.

NCC Property Developments rörelseresultat var högre än föregående år. Under året har fem (fem) projekt resultatavräknats. Den största resultatframtagningen under 2017 avsåg kontorsprojektet Torsplan 2 i Stockholm.

Övrigt och eliminerings uppgick till -314 (-57) MSEK. NCC:s huvudkontor och resultat från mindre dotter- och intresseföretag ingick med -134 (-280) MSEK, varav 88 MSEK föregående år avser stoppad utveckling av implementering av ett gemensamt HR-system. Vidare ingick eliminerings av internvinster uppgick med 10 (109) MSEK samt övriga koncernjusteringar, i allt väsentligt bestående av skillnad i redovisningsprincip mellan segment och koncern (bland annat pensioner) samt avsättning för omstrukturering, uppgick till -190 (114) MSEK.

Resultatet efter finansiella poster var 1 150 (1 341) MSEK.

Koncernens rapport över totalresultat

med kommentarer

MSEK	Not	2017	2016
Årets resultat		1 009	7 983
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat¹⁾			
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter		25	165
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet		-7	-34
Skatt hänförlig till säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	24	1	7
Årets förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar		-19	95
Förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar överfört till årets resultat		16	8
Skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	24	1	-22
		17	219
Poster som inte kan omföras till årets resultat			
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	31	-250	-590
Skatt hänförlig till poster som inte kan omföras till periodens resultat		55	130
		-195	-460
Årets övrigt totalresultat		-178	-242
Årets totalresultat		831	7 742
Hänförs till:			
NCC:s aktieägare		826	7 738
Innehav utan bestämmande inflytande		5	3
Årets summa totalresultat		831	7 742

¹⁾ Se även specifikation av posten reserver i eget kapital sid. 55.

FINANSNETTO

Finansnettot uppgick till -91 (-112) MSEK. Förbättringen förklaras främst av lägre lån och lägre räntor. Föregående år påverkades finansnettot av ett kapitaltillskott till Bonava som utbetalades i april 2016.

SKATT

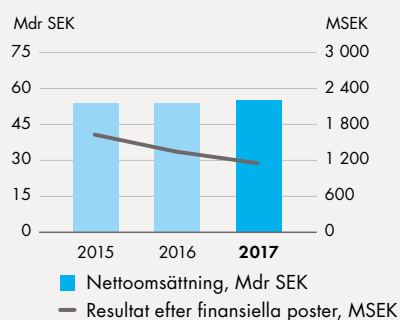
NCC:s effektiva skattesats var 12 (17) procent. Se även not 24, Skatt på årets resultat, uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder.

ÅRETS TOTALRESULTAT

Förändringen av övrigt totalresultat består i huvudsak av årets nettoresultat samt omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner där en sänkning av diskonteringsräntan och en höjning av inflationsåtagandet har medfört en ökning av pensionsskulden under 2017. Skatteeffekter av ovanstående transaktioner redovisas separat, se även not 24, Skatt på årets resultat, uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder.

NETTOOMSÄTTNING OCH RESULTAT

Nettoomsättningen ökade något medan resultatet bland annat belastades av projektredovisningar på den norska marknaden, lägre omsättning i byggverksamheten samt avsättningar och omstruktureringskostnader. Under fjärde kvartalet har åtgärder vidtagits som ska möjliggöra marginalförbättringar framåt.

Koncernens balansräkning

med kommentarer

MSEK	Not	2017	2016
TILLGÅNGAR	1, 19, 36		
Anläggningstillgångar			
Goodwill	15	1 848	1 851
Övriga immateriella tillgångar	15	335	275
Rörelsefastigheter	16	880	814
Maskiner och inventarier	16	2 712	2 569
Långfristiga värdepappersinnehav	18, 21	129	125
Långfristiga räntebärande fordringar	23	575	361
Övriga långfristiga fordringar		26	62
Uppskjutna skattefordringar	24	239	97
Summa anläggningstillgångar	39	6 743	6 154
Omsättningstillgångar			
Exploateringsfastigheter	25	1 696	1 780
Pågående fastighetsprojekt	25	1 039	1 440
Färdigställda fastighetsprojekt	25	870	808
Exploateringsfastigheter bostäder	25		16
Material- och varulager	26	764	713
Skattefordringar		241	42
Kundfordringar	39	8 882	7 682
Upparbetade ej fakturerade intäkter	27	1 671	1 737
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 170	1 061
Kortfristiga räntebärande fordringar		167	152
Övriga fordringar	23	687	446
Kortfristiga placeringar	21, 38	41	190
Likvida medel	38	3 063	3 093
Summa omsättningstillgångar	39	20 292	19 161
SUMMA TILLGÅNGAR		27 035	25 315

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Goodwill

NCC genomför nedskrivningsprövningar av goodwill årligen eller när det finns indikation på värdeförändringar. Inga nedskrivningar har skett under 2017. Förändringen från föregående år avser valutakursdifferenser. Se även not 15, Immateriella tillgångar.

Maskiner och inventarier

Maskiner och inventarier ökade under året. Maskininvesteringar har främst skett inom NCC Industry.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Fastighetsprojekt

Värdet av fastighetsprojekt minskade jämfört med föregående år genom resultatavräknade projekt och lägre upparbetning i pågående projekt. Se även not 25, Omsättningsfastigheter.

Kundfordringar

Kundfordringarna ökade främst i NCC Building och NCC Industry.

Likvida medel

Likvida medel var i nivå med föregående år.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Långfristiga räntebärande skulder

Långfristiga räntebärande skulder har minskat då långfristiga lån har blivit kortfristiga under året.

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Avsättningar för pensioner har ökat under året. Vid beräkning av pensionsskulden har antagandena för diskonteringsräntan sänkts och för inflationen höjts, vilket ger en negativ förändring av skulden.

KORTFRISTIGA SKULDER

Kortfristiga räntebärande skulder

Kortfristiga räntebärande skulder har ökat trots lösta lån då långfristiga skulder har blivit kortfristiga under året.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulden har ökat jämfört med föregående år inom främst NCC Infrastructure och NCC Industry.

Fakturerade ej upparbetade intäkter

Fakturerade ej upparbetade intäkter har ökat jämfört med föregående år inom främst NCC Infrastructure.

Övriga kortfristiga skulder

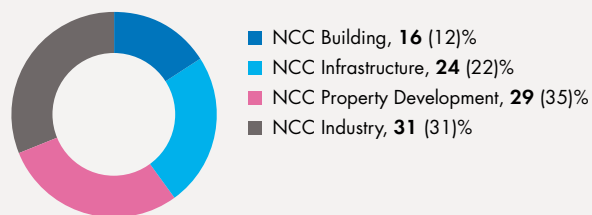
Övriga kortfristiga skulder har minskat under året.

Koncernens balansräkning, forts.

MSEK	Not	2017	2016
EGET KAPITAL	1		
Aktiekapital	28	867	867
Övrigt tillskjutet kapital		1 844	1 844
Reserver		-113	-125
Balanserat resultat inklusive årets resultat		2 919	2 967
Aktieägarnas kapital		5 516	5 553
Innehav utan bestämmande inflytande		12	13
Summa eget kapital		5 528	5 566
SKULDER			
Långfristiga skulder	1		
Långfristiga räntebärande skulder	29, 35	1 669	2 288
Övriga långfristiga skulder	32	54	54
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	31	1 407	1 008
Uppskjutna skatteskulder	24	438	407
Övriga avsättningar	30	1 889	1 687
Summa långfristiga skulder	39	5 456	5 443
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga räntebärande skulder	29, 35	919	723
Leverantörsskulder		5 179	4 427
Skatteskulder		95	115
Fakturerade ej upparbetade intäkter	27	5 574	4 355
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	34	3 207	3 205
Avsättningar	30	24	21
Övriga kortfristiga skulder	32	1 052	1 460
Summa kortfristiga skulder	39	16 051	14 306
Summa skulder		21 507	19 749
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		27 035	25 315

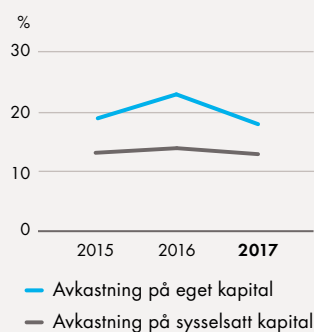
SYSSELSATT KAPITAL, ANDEL PER AFFÄRSOMRÅDE

Jämfört med 2016 har NCC Property Development lägre kapitalbindning medan NCC Building och NCC Infrastructure har ökat kapitalbindningen.

AVKASTNING

Avkastningen på kapital minskade under 2017 framförallt som en följd av de nedskrivningar och avsättningar som skedde under året.

Moderbolagets resultaträkning

med kommentarer

MSEK	Not	2017	2016
Nettoomsättning	1, 2, 33	188	20 873
Kostnader för produktion	5, 6, 8		-19 167
Bruttoresultat		188	1 706
Försäljnings- och administrationskostnader	5, 6, 7	-403	-1 244
Nedskrivningar	8		-88
Rörelseresultat		-215	374
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från andelar i koncernföretag	9	629	823
Resultat från andelar i intresseföretag			30
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar		12	1
Resultat från finansiella omsättningstillgångar		4	9
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-19	-109
Resultat efter finansiella poster		411	1 129
Bokslutsdispositioner	14	582	287
Skatt på årets resultat	24	-90	-110
ÅRETS RESULTAT		903	1 306

Moderbolagets rapport över totalresultat

MSEK	2017	2016
Årets resultat	903	1 306
Årets summa totalresultat	903	1 306

KOMMISSIONÄRSFÖRHÅLLANDEN

Den 1 januari 2017 bröts kommissionärsförhållandet mellan NCC AB och NCC Sverige AB. Tidigare bestod moderbolaget av verksamheterna i NCC AB och NCC Sverige AB som bedrev sin verksamhet i kommission för NCC AB:s räkning. Moderbolaget består numera främst av funktioner för huvudkontoret samt filialer i Norge och Finland. Moderbolagets och koncernens resultaträkning skiljer sig åt, både vad gäller uppställningsform och benämningen av vissa poster, då moderbolagets resultaträkning är upprättad enligt Årsredovisningslagen medan koncernen följer IFRS.

NETTOOMSÄTTNING OCH RESULTAT

Faktureringen för moderbolaget uppgick till 188 (20 873) MSEK och var betydligt lägre på grund av det brutna kommissionärsförhållandet med NCC Sverige AB. Nettoomsättningen avser debitering till koncernbolag. Årets resultat utgörs främst av utdelning från dotterbolag samt återföring av bokslutsdispositioner med anledning av kommissionärsförhållandets upphörande.

Medelantalet anställda uppgick till 74 (6 569). I samband med kommissionärsförhållandets upphörande bytte även anställda arbetsgivare från moderbolaget NCC AB till NCC Sverige AB.

Moderbolagets balansräkning

med kommentarer

MSEK	Not	2017	2016	MSEK	Not	2017	2016
TILLGÅNGAR	1, 36			EGET KAPITAL OCH SKULDER	1		
Anläggningstillgångar				Eget kapital			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>				<i>Bundet eget kapital</i>			
Goodwill	15		1	Aktiekapital	28	867	867
Utvecklingsutgifter	15	38	107	Reservfond		174	174
Summa immateriella anläggningstillgångar		38	108	Summa bundet eget kapital		1 041	1 041
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				<i>Fritt eget kapital</i>			
Rörelsefastigheter	16		11	Balanserat resultat		1 824	1 330
Maskiner och inventarier	16	8	75	Årets resultat		903	1 306
Summa materiella anläggningstillgångar		8	86	Summa fritt eget kapital		2 727	2 636
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				Summa eget kapital		3 768	3 677
Andelar i koncernföretag	17	4 678	4 407	Obeskattade reserver	14		527
Andelar i intresseföretag	20		7	<i>Avsättningar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav		45	46	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	31	1	1
Uppskjutna skattefordringar	24	6	124	Övriga avsättningar	30	8	568
Andra långfristiga fordringar			12	Summa avsättningar		9	569
Summa finansiella anläggningstillgångar	22, 39	4 729	4 595	<i>Långfristiga skulder</i>			
Summa anläggningstillgångar		4 774	4 789	Skulder till koncernföretag		1 044	1 054
Omsättningstillgångar				Övriga skulder ¹⁾	29	1 004	1 018
Material- och varulager	26		57	Summa långfristiga skulder	39	2 049	2 072
Summa varulager m.m.			57	<i>Kortfristiga skulder</i>			
<i>Kortfristiga fordringar</i>				Förskott från kunder			154
Kundfordringar		1	3 133	Pågående arbeten för annans räkning	33		3 972
Fordringar hos koncernföretag		222	771	Leverantörsskulder		33	1 871
Fordringar hos intresseföretag			2	Skulder till koncernföretag	29	1 192	591
Övriga kortfristiga fordringar		1	104	Skulder till intresseföretag			3
Skattefordringar		160		Skatteskulder		7	101
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		18	328	Övriga skulder		5	416
Summa kortfristiga fordringar		402	4 338	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	34	76	1 067
Kassa och bank	38	1 100	2	Summa kortfristiga skulder	39	1 313	8 175
Tillgodohavanden i NCC Treasury AB	38	863	5 833	SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	36	7 139	15 020
Summa omsättningstillgångar	39	2 365	10 231				
SUMMA TILLGÅNGAR	36	7 139	15 020				

¹⁾ Varav 1 000 MSEK avser återlån från pensionsstiftelsen.

Moderbolagets och koncernens balansräkning skiljer sig åt, både vad gäller uppställningsform och vissa benämningar av poster, då moderbolagets balansräkning är upprättad enligt Årsredovisningslagen medan koncernen följer IFRS.

Total utdelning till aktieägarna under 2017 uppgick till 865 MSEK och aktieägartillskott har lämnats till NCC Norge AS med 304 MNOK. Utdelning har erhållits från dotterbolagen uppgående till 629 MSEK.

De lägre omsättningstillgångarna om 2 365 (10 231) MSEK och de lägre kortfristiga skulderna om 1 313 (8 175) MSEK förklaras av att kommissionärsförhållandet mellan moderbolaget NCC AB och NCC Sverige AB har upphört under året. NCC Sverige AB bedriver inte längre sin verksamhet i kommission för NCC AB:s räkning.

Förändringar i eget kapital

med kommentarer

KONCERNEN

MSEK	EGET KAPITAL HÄNFÖRLIGT TILL MODERBOLAGETS AKTIEÄGARE						Summa eget kapital
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserat resultat	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	
Ingående eget kapital 2016-01-01	867	1 844	-344	7 324	9 691	23	9 714
Årets resultat				7 980	7 980	3	7 983
Övrigt totalresultat			219	-460	-241		-241
Summa totalresultat			219	7 520	7 739	3	7 742
Förvärv av innehav utan bestämmande inflytande				3	3		3
Utdelningskostnader				-63	-63		-63
Försäljning /Förvärv av egna aktier				60	60		60
Prestationsbaserat incitamentsprogram				8	8		8
Utdelning kontant				-324	-324	-13	-337
Utdelning Bonava				-11 563	-11 563		-11 563
Summa transaktioner med koncernens ägare				-11 878	-11 878	-13	-11 891
Utgående eget kapital 2016-12-31	867	1 844	-125	2 967	5 553	13	5 566
Årets resultat				1 004	1 004	5	1 009
Övrigt totalresultat			17	-195	-180		-178
Summa totalresultat			17	812	826	5	831
Försäljning / Förvärv av egna aktier				-4	-4		-4
Prestationsbaserat incitamentsprogram				5	5		5
Utdelning				-865	-865	-6	-871
Summa transaktioner med koncernens ägare				-863	-863	-6	-869
Utgående eget kapital 2017-12-31	867	1 844	-113	2 919	5 516	12	5 528

Om de principer för redovisning av pensioner, IAS 19, som gällde före 1 januari 2013, hade tillämpats, skulle eget kapital ha varit 2 186 MSEK högre och nettolåneskulden 1 407 MSEK lägre per 31 december 2017.

REDOVISNING AV EGET KAPITAL ENLIGT IFRS OCH AKTIEBOLAGSLAGEN

Eget kapital fördelas på kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare samt till innehav utan bestämmande inflytande. Värdeöverföringar i form av bland annat utdelningar från moderbolaget och koncernen ska grunda sig på av styrelsen upprättat yttrande över utdelningsförslaget. Detta yttrande har att ta hänsyn till den försiktighetsregel som finns i lagen för att undvika att större utdelning sker än vad det finns täckning för.

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

Förändringen av eget kapital består i huvudsak av årets totalresultat, transaktioner hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande och utdelning till aktieägarna.

I moderbolaget är förändringarna i allt väsentligt hänförliga till årets resultat samt utdelning till aktieägare.

AKTIEKAPITAL

Per den 31 december 2017 omfattade det registrerade aktiekapitalet 13 386 268 A-aktier och 95 049 554 B-aktier, varav 353 323 i eget förvar. Aktierna har ett kvotvärde på 8,00 SEK. A-aktien berättigar till 10 röster och B-aktien 1 röst.

ÖVRIGT TILLSKJUTET KAPITAL

Avser eget kapital som är tillskjutet från ägarna.

OMRÄKNINGSRESERV

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras, i NCC:s fall SEK. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder och valutaterminer som upptagits som säkringsinstrument för en nettoinvestering i en utländsk verksamhet.

VERKLIGT VÄRDERESERV

Verkligt värdereserven inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången säljs eller skrivs ned.

SÄKRINGSRESERV

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

OMVÄRDERINGSRESERV

Omvärderingsreserven uppkommer i samband med successiva förvärv, förvärv i flera steg, det vill säga ökning av verkligt värde på redan tidigare ägd andel av nettotillgångar i samband med successivt förvärv.

BALANSERADE VINSTMEDEL INKLUSIVE ÅRETS RESULTAT

I denna post ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag, intresseföretag och gemensamma verksamheter.

MODERBOLAGET

MSEK	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL		Summa eget kapital
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2016-01-01	867	174	5 585	1 411	8 038
Vinstdisposition			1 411	-1 411	
Årets summa totalresultat				1 306	1 306
Utdelningskostnader			-63		-63
Försäljning / Förvärv av egna aktier			60		60
Utdelning kontant			-324		-324
Utdelning Bonava			-5 352		-5 352
Prestationsbaserat incitamentsprogram			10		10
Utgående eget kapital 2016-12-31	867	174	1 330	1 306	3 677
Vinstdisposition			1 306	-1 306	
Årets summa totalresultat				903	903
Fusionsvinst			53		53
Försäljning / Förvärv av egna aktier			-4		-4
Utdelning kontant			-865		-865
Prestationsbaserat incitamentsprogram			5		5
Utgående eget kapital 2017-12-31	867	174	1 824	903	3 768

SPECIFIKATION AV POSTEN RESERVER I EGET KAPITAL

KONCERNEN	2017	2016
Omräkningsreserv		
Ingående omräkningsreserv	-128	-267
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter	25	165
Vinst/förlust på säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	-7	-34
Skatt hänförlig till säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	1	7
Utgående omräkningsreserv	-109	-128
Verkligt värdereserv		
Ingående verkligt värdereserv	5	5
Förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas överfört till årets resultat	-5	
Utgående verkligt värdereserv	0	5
Säkringsreserv		
Ingående säkringsreserv	-4	-84
Årets förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar	-19	95
Förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar överfört till årets resultat	16	8
Skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	1	-23
Utgående säkringsreserv	-7	-4
Omvärderingsreserv		
Ingående omvärderingsreserv	2	2
Utgående omvärderingsreserv	2	2
Summa reserver		
Ingående reserver	-125	-344
Årets förändring av reserver:		
- Omräkningsreserv	19	138
- Verkligt värdereserv	-5	
- Säkringsreserv	-2	81
Utgående reserver	-113	-125

KAPITALHANTERING

NCC-koncernens strategi syftar till att skapa en god avkastning till aktieägarna under finansiell stabilitet. Strategin avspeglas i de finansiella målen, som under 2017 var:

- En avkastning på eget kapital på 20 procent. År 2017 var avkastningen på eget kapital 18 procent.
- En nettolåneskuld som skall vara mindre än 2,5 gånger EBITDA. Per den 31 december 2017 var nettolåneskulden -0,6 gånger EBITDA.

NCC:s dotterbolag NCC Försäkring AB måste, i egenskap av försäkringsbolag, ha placeringstillgångar som täcker försäkringstekniska skulder för egen räkning. Under 2017 har dessa krav uppfyllts. I övrigt har inga bolag inom koncernen några externa kapitalkrav.

För ytterligare information om NCC-koncernens finansiella mål och utdelningspolicy, se sid. 10-11.

Kassaflödesanalys

med kommentarer

MSEK	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2017	2016	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Resultat efter finansiella poster, kvarvarande verksamheter		1 150	1 341	411	1 129
Resultat efter finansiella poster, avvecklade verksamheter	40		6 902		
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:					
– Avskrivningar	6	628	637	1	69
– Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	8	7	100		99
– Kursdifferenser		131	–319		
– Resultat sålda anläggningstillgångar		–82	–6 814	73	
– Förändringar avsättningar		419	53	1	45
– Koncernbidrag	14			–55	–373
– Övrigt		10	7	–1	–1
Summa poster som inte ingår i kassaflödet		1 112	–6 336	21	–161
Betald skatt		–432	–401	–351	–177
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		1 830	1 506	81	791
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Försäljningar i fastighetsprojekt		1 630	2 118		
Investeringar i fastighetsprojekt		–1 152	–1 612		
Försäljningar i bostadsprojekt			2 548		
Investeringar i bostadsprojekt			–3 154		
Upplösning kommissionärsförhållande				–1 284	
Övriga förändringar i rörelsekapital		–150	–237	–125	1 156
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		328	–336	–1 409	1 156
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 158	1 170	–1 328	1 947
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Förvärv av rörelse /aktieägartillskott	4, 38	–96		–305	–5 511
Försäljning av rörelse	38		–653		302
Förvärv av byggnader och mark	16	–52	–100		–1
Försäljning av byggnader och mark		14	89		10
Förvärv av övriga finansiella anläggningstillgångar		–5	–52		–41
Försäljning av övriga finansiella anläggningstillgångar		6	210		7
Förvärv av övriga anläggningstillgångar		–825	–977	–10	–230
Försäljning av övriga anläggningstillgångar		160	302		2
Kassaflöde från investeringsverksamheten		–797	–1 181	–315	–5 461
Kassaflöde före finansiering		1 361	–11	–1 643	–3 514
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Utbetald utdelning		–865	–324	–865	–324
Förvärv/Försäljning av egna aktier		–4	60	–4	60
Noteringskostnader betalda			–74		–74
Koncernbidrag erhållit				373	238
Upptagna lån		52	549	999	381
Amortering av lån	38	–488	–1 235		–520
Ökning(–)/Minskning(+) av långfristiga räntebärande fordringar		–214	–7		4
Ökning(–)/Minskning(+) av kortfristiga räntebärande fordringar		134	–45	895	769
Utdelning till innehav utan bestämmande inflytande		–6	–11		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		–1 392	–1 087	1 399	534
Årets kassaflöde		–31	–1 099	–245	–2 981
Likvida medel vid årets början	38	3 093	4 177	5 835	8 817
Avgår ingående likvida medel vid årets början pga brutet kommissionärsförhållande				–3 628	
Likvida medel vid årets början exklusive kommissionärsförhållande				2 207	
Kursdifferens i likvida medel		1	15		
Likvida medel vid årets slut	38	3 063	3 093	1 963	5 835
Kortfristiga placeringar med en löptid längre än tre månader		41	190		
Totalt likvida tillgångar vid periodens slut		3 104	3 283	1 963	5 835

KASSAFLÖDET FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 2 158 (1 170) MSEK för 2017. Resultatet från verksamheten samt fem resultatavräknade och överlämnade projekt i NCC Property Development påverkade kassaflödet positivt. Övriga förändringar i rörelsekapital var i nivå med föregående år. Positiva justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet består i allt väsentligt av ökade avsättningar, valutakursdifferenser och återförda avskrivningar.

ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL

MSEK	KONCERNEN	
	2017	2016
Ökning (-) / Minskning (+) av varulager	-77	4
Ökning (-) / Minskning (+) av fordringar	-2 372	-1 056
Ökning (+) / Minskning (-) av skulder	2 299	815
Övriga förändringar i rörelsekapital	-150	-237

KASSAFLÖDET FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -797 (-1 181) MSEK. Investeringar i maskiner och inventarier har främst skett inom NCC Industry.

KASSAFLÖDET FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -1 392 (-1 087) MSEK. Försämringen jämfört med föregående år beror främst på lägre upptagna lån under året, lägre amortering samt högre utdelning till NCC:s aktieägare. Den utbetalda utdelningen till aktieägarna påverkade kassaflödet med -865 (-324) MSEK.

Totala likvida tillgångar inklusive kortfristiga placeringar med en löptid längre än tre månader uppgick till 3 104 (3 283) MSEK.

NETTOLÅNESKULDEN

Nettolåneskulden (räntebärande skulder – likvida tillgångar – räntebärande fordringar) uppgick per den 31 december 2017 till -149 (-222) MSEK. Förbättringen jämfört med föregående år förklaras främst av ett förbättrat kassaflöde under 2017, vilket till viss del motverkas av högre kontant utdelning till NCC:s aktieägare. De räntebärande skuldernas genomsnittliga löptid, exklusive pensionsskuld enligt IAS 19 uppgick till 34 (33) månader vid årets utgång. NCC:s outnyttjade bindande kreditlöften uppgick vid årets utgång till 3,5 (3,4) Mdr SEK med en återstående genomsnittlig löptid på 44 (55) månader.

NETTOLÅNESKULDENS UTVECKLING

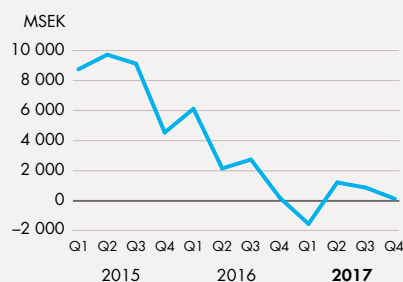
KONCERNEN, MSEK	2017	2016
	Jan-dec	Jan-dec
Nettolåneskuld ingående balans	-222	-4 552
Kassaflöde före finansiering	1 361	-11
Förvärv/försäljning av egna akiter	-4	60
Förändring av pensionsskuld	-399	-670
Utdelningskostnader		-76
Valutakursdifferenser i likvida medel	-20	15
Betald utdelning	-865	-324
Utdelning Bonava		5 336
Nettolåneskuld utgående balans	-149	-222

MODERBOLAGET

Årets kassaflöde före finansiering i moderbolaget var högre än föregående år och uppgick till -1 643 (-3 514) MSEK. Under 2016 erhöll Bonava ett kapitaltillskott av moderbolaget, vilket i och med utdelningen av Bonava påverkade moderbolagets kassaflöde från investeringsverksamheten negativt.

NETTOLÅNESKULDENS UTVECKLING, PER KVARTAL

Nettolåneskulden påverkas normalt av säsongsmässiga variationer. Under andra och tredje kvartalet binds mer kapital på grund av hög aktivitet i asfalt- och anläggningsverksamheten, men även i delar av NCC Building. Utdelningen av Bonava under andra kvartalet 2016 sänkte skulden i kvarvarande verksamhet. Nettolåneskulden uppgick den 31 december till 149 (222) MSEK.

Noter

INNEHÅLLSFÖRTECKNING NOTER

Not 1	Redovisningsprinciper	58
Not 2	Fördelning av extern nettoomsättning	67
Not 3	Rapportering av rörelsesegment	67
Not 4	Förvärv av rörelse	69
Not 5	Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar	69
Not 6	Avskrivningar	72
Not 7	Arvoden och kostnadsersättningar till revisionsföretag	72
Not 8	Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	73
Not 9	Resultat från andelar i koncernföretag	73
Not 10	Rörelsens kostnader fördelade på kostnadslag	73
Not 11	Räntekostnader och liknande resultatposter	73
Not 12	Finansnetto	73
Not 13	Effekter av valutaförändring i resultaträkningen	73
Not 14	Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver	73
Not 15	Immateriella tillgångar	74
Not 16	Materiella anläggningstillgångar	76
Not 17	Andelar i koncernföretag	77
Not 18	Andelar i intresseföretag och joint ventures	77
Not 19	Andelar i gemensamma verksamheter	78
Not 20	Andelar i intresseföretag	78
Not 21	Finansiella placeringar	78
Not 22	Finansiella anläggningstillgångar	79
Not 23	Långfristiga räntebärande fordringar och övriga fordringar	79
Not 24	Skatt på årets resultat, uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder	79
Not 25	Omsättningsfastigheter	81
Not 26	Material- och varulager	81
Not 27	Entreprenadavtal	81
Not 28	Aktiekapital	82
Not 29	Räntebärande skulder	82
Not 30	Övriga avsättningar	83
Not 31	Pensioner	83
Not 32	Övriga skulder	85
Not 33	Pågående arbeten för annans räkning och nettoomsättning	85
Not 34	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	85
Not 35	Leasing	86
Not 36	Transaktioner med närstående	86
Not 37	Ställda säkerheter, borgens-, garanti- och eventualförpliktelser	87
Not 38	Kassaflödesanalys	87
Not 39	Finansiella instrument och finansiell riskhantering	88
Not 40	Avvecklad verksamhet	95
Not 41	Uppgifter om moderbolaget	95
Not 42	Händelser efter balansdagen	95
Not 43	Disposition av företagets vinst	95

Not 1

Redovisningsprinciper

NCC-koncernen tillämpar de av EU fastställda International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar utgivna av IFRS Interpretations Committee (IFRIC). Koncernen tillämpar dessutom Årsredovisningslagen (1995:1554), rekommendationen RFR 1 Kompletterande redovisningsnormer för koncerner och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering. Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 8 mars 2018. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 11 april 2018.

NYA IFRS SAMT ÄNDRINGAR I IFRS SOM TILLÄMPAS FRÅN 2017

Ändrad IAS 7 Rapport över kassaflöden tillämpas från och med 1 januari 2017. Upplysningar har lagts till i not 38 där årets förändring i skulder hänförliga till finansieringsverksamheten stäms av med specifikation av bl.a. nyupplåning, amortering, förändringar kopplade till avyttring/förvärv av dotterföretag, valutakurseffekter. Upplysning lämnas både för förändringar som är kassaflödespåverkande och förändringar som inte är kassaflödespåverkande. Ändringen tillämpas framåtriktat varför inga upplysningar presenteras för jämförelseåret.

Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 1 januari 2017 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

NYA IFRS SAMT ÄNDRINGAR I IFRS SOM ÄNNU INTE BÖRJAT TILLÄMPAS

Nedanstående nya IFRS träder i kraft först från och med räkenskapsåren 2018 och 2019 och har inte tillämpats vid upprättandet av 2017 års finansiella rapporter.

IFRS 16 Leases tillämpas från 1 januari 2019 och ersätter IAS 17 Leasingavtal och tillhörande tolkningar. Den kräver att leasetagaren redovisar tillgångar och skulder hänförliga till alla leasingavtal med undantag för avtal som är kortare än tolv månader och/eller avser små belopp. Redovisningen för leasegivare kommer i allt väsentligt att vara oförändrad. NCC har ännu inte gjort en bedömning på standardens effekt på bolagets redovisning.

IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder tillämpas från 1 januari 2018. En beskrivning av förändringarna och dess uppskattade effekt beskrivs på sidan 66.

Övriga förändrade IFRS som ska börja tillämpas 2018 och framåt, förväntas i ingen eller liten utsträckning ha påverkan på NCC:s finansiella rapportering.

MODERBOLAGETS REDOVISNING JÄMFÖRT MED KONCERNREDOVISNINGEN

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och rekommendationen RFR 2 Redovisning för juridiska personer samt uttalanden från Rådet för finansiell rapportering. Moderbolaget redovisar erhållna och lämnade koncernbidrag som bokslutsdispositioner vilket är i enlighet med alternativregeln i RFR 2. Rådet för finansiell rapportering har, på grund av skatteskal, medgivit undantag från kravet att noterade moderbolag måste redovisa vissa finansiella instrument till verkligt värde. NCC tillämpar undantagsreglerna och har därmed avstått från att redovisa vissa finansiella instrument till verkligt värde.

Nedanstående redovisningsprinciper i moderbolaget skiljer sig från koncernredovisningen:

- Dotterföretag
- Intresseföretag
- Samarbetsarrangemang
- Entreprenader och liknande uppdrag
- Leasing
- Inkomstskatter
- Finansiella instrument
- Pensioner
- Lånekostnader

Skilnaderna framgår av respektive rubrik nedan.

KONCERNREDOVISNING

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget samt de företag och verksamheter i vilka moderbolaget, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande samt samarbetsarrangemang och intresseföretag.

Förvärvsmetod

Rörelseförvärv redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande.

Vid rörelseförvärv där överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde av tidigare ägd andel (vid stegvisa förvärv) överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, s.k. förvärv till lågt pris, redovisas denna direkt i årets resultat.

Förvärvade och avyttrade företag ingår i koncernens resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys under innehavstiden.

Dotterföretag

Företag i vilka moderbolaget har ett bestämmande inflytande, i praktiken ett direkt eller indirekt innehav av mer än 50 procent av rösterna, konsolideras i sin helhet. Med bestämmande inflytande menas ett inflytande över företaget, exponering för eller rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i företaget samt möjlighet att använda sitt inflytande över företaget för att påverka avkastningen. Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget till anskaffningsvärde. Nedskrivning av aktier i dotterföretag sker om återvinningsvärdet är lägre än det verkliga värdet. Som intäkt redovisas erhållen utdelning. För dotterföretag inom NCC, se not 17, Andelar i koncernföretag.

Innehav utan bestämmande inflytande

I ej helägda dotterföretag redovisas innehav utan bestämmande inflytande som utomstående aktieägares andel av dotterföretagets eget kapital. Denna post ingår som en del i koncernens eget kapital. I resultaträkningen ingår andelen hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande. Upplysning om andelen av resultatet hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande redovisas i anslutning till koncernensresultaträkning.

Effekterna av transaktioner med innehavare utan bestämmande inflytande redovisas i eget kapital om de inte medför någon ändring i det bestämmande inflytandet.

Intresseföretag

Med intresseföretag avses företag där koncernen kontrollerar 20–50 procent av rösterna. Som intresseföretag räknas även samtliga företag där koncernen har ett betydande inflytande även om innehavet är lägre än 20 procent av rösterna. För andelar i intresseföretag i koncernen se not 18, för andelar i intresseföretag i moderbolaget se not 20.

Vid konsolidering av andelar i intresseföretag tillämpas kapitalandelsmetoden.

NCC:s innehav i intresseföretag är av rörelsekaraktär, och andelen av intresseföretagens resultat redovisas i resultaträkningen som resultat från andelar i intresseföretag, vilken är en del av rörelseresultatet. Beloppen redovisas netto efter skatt.

I moderbolaget redovisas intresseföretag till anskaffningsvärde minus eventuella nedskrivningar. Som intäkt redovisas erhållen utdelning.

Samarbetsarrangemang

Samarbetsarrangemang definieras inom NCC som ett projekt i en konsortieliknande form, där det finns ett gemensamt bestämmande inflytande. Detta kan till exempel ske via samägda bolag med gemensam styrning. Samarbetsarrangemang delas upp i joint ventures, vilka konsolideras enligt kapitalandelsmetoden, eller i gemensamma verksamheter, vilka konsolideras enligt klyvningsmetoden. För vidare information se not 18, Andelar i intresseföretag och joint ventures samt not 19, Andelar i gemensamma verksamheter.

I moderbolaget redovisas samarbetsarrangemang till anskaffningsvärde minus eventuella nedskrivningar. Som intäkt redovisas erhållen utdelning.

Eliminering av transaktioner inom koncernen

Fordringar, skulder, intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster som uppstår när ett koncernföretag säljer en vara eller tjänst till ett annat koncernföretag elimineras i sin helhet. Realiserade förluster elimineras på

samma sätt som realiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov. Detsamma gäller för samarbetsarrangemang och intresseföretag till den del som motsvaras av koncernens ägarandel. Se not 36, Transaktioner med närstående.

Intern prissättning

Marknadsbaserad prissättning tillämpas vid transaktioner mellan enheter inom koncernen.

Utländska dotterföretag, intresseföretag och samarbetsarrangemang

Utländska dotterföretag, intresseföretag och samarbetsarrangemang tas in med funktionell valuta och räknas om till rapporteringsvaluta. Med funktionell valuta avses, för NCC:s del, den lokala valutatan för den rapporterade enhetens redovisning. Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor. Med rapporteringsvaluta förstås den valuta i vilken koncernens sammanlagda redovisning offentliggörs, i NCC:s fall svenska kronor.

INTÄKTER

Koncernen tillämpar, med undantag för entreprenaduppdrag, redovisning av intäkter i resultaträkningen när bland annat väsentliga risker och förmåner som är förknippade med ägande har överförts till köparen.

Entreprenader och liknande uppdrag

Successiv vinstavräkning av entreprenadprojekt

Vid tillämpning av successiv vinstavräkning framkommer resultatet i takt med projektets färdigställande. För bestämning av det resultat som vid en given tidpunkt har upparbetats krävs uppgifter om följande komponenter:

- Projektintäkt: intäkter hänförliga till entreprenaduppdraget. Intäkterna ska vara av sådan karaktär att mottagaren kan tillgodogöra sig dem i form av faktiska inbetalningar eller annat vederlag.
- Projektkostnad: kostnader hänförliga till entreprenaduppdraget som svarar mot projektintäkten.
- Färdigställandegrad (upparbetningsgrad): bokförda kostnader i förhållande till beräknade totala uppdragskostnader.

Som grundläggande villkor för successiv vinstavräkning gäller att projektintäkt och -kostnad ska kunna kvantifieras på ett tillförlitligt sätt.

Effekten av successiv vinstavräkning är att redovisningen direkt avspeglar resultatutvecklingen i pågående projekt. Successiv vinstavräkning innehåller en komponent av osäkerhet. Det inträffar ibland oförutsedda händelser som gör att det slutliga resultatet i projekten kan bli både högre och lägre än förväntat. Svårigheterna att bedöma resultat är särskilt stora i början av projekt och för projekt som är tekniskt komplicerade samt löper över lång tid.

För projekt som är svåra att prognosticera redovisas intäkten till motsvarande belopp som den upparbetade kostnaden, det vill säga resultatet tas upp till noll kronor i avvaktan på att resultatbestämning kan göras. Så snart det är möjligt sker övergång till successiv vinstavräkning.

Reservationer har gjorts för befarade förluster, och dessa belopp har belastat resultatet respektive år. Reservation för förluster görs så snart dessa är kända.

Balansräkningsposterna, upparbetade ej fakturerade intäkter och fakturerade ej upparbetade intäkter, bruttoredo visas projekt för projekt. De projekt som har mer upparbetade intäkter än fakturerade redovisas som omsättningstillgång, medan de projekt som har fakturerat mer än de upparbetade intäkterna klassificeras som en icke räntebärande kortfristig skuld. Se not 27, Entreprenadavtal.

Följande exempel illustrerar hur successiv vinstavräkning tillämpas: NCC tecknar den 1/1 år 1 ett kontrakt om uppförande av en byggnad. Projektet beräknas ta två år att färdigställa. Kontraktbeloppet är 100 och den beräknade vinsten från projektet 5. Den 31/12 år 1 är NCC:s kostnader för projektet 47,5, vilket motsvarar förväntningarna. Eftersom NCC utfört hälften av arbetet och projektet följer den uppställda planen tar NCC upp hälften av den beräknade vinsten på 5 det vill säga 2,5, i redovisningen för år 1. Vinstavräkning vid färdigställandet redovisas först i slutet av år 2 eller början av år 3, beroende på när slutlig ekonomisk uppgörelse skett med beställaren.

Resultat	År 1	År 2
Vinstavräkning vid färdigställande	0	5
Enligt successiv vinstavräkning	2,5	2,5

Entreprenader kopplade till drifts- och underhållsavtal till stat, landsting eller kommun

Avtal som innehåller både en entreprenad och en drifts- och underhållstjänst ska fördela intäkten på respektive del. Beroende på hur betalning sker kan NCC antingen erhålla en finansiell tillgång vid en i förväg bestämd betalplan, eller en immateriell tillgång vid rätten till en möjlig betalning. Betalningarna ska diskonteras.

Den del som avser entreprenadtjänsten avräknas successivt. Drifts- och underhållsdelen resultatavräknas beroende på ovanstående klassificering jämnt över löptiden eller när förmånerna överförs till NCC.

Pågående arbeten i moderbolaget

NCC tillämpar inte successiv vinstavräkning i moderbolaget. Oavslutade projekt på balansdagen redovisas i moderbolaget som pågående arbeten. Faktureringssumman består av verkställd fakturering inklusive belopp som enligt kontrakt hålls inne av beställaren. Förskott som inte motsvaras av nedlagt arbete minskar faktureringssumman. Nedlagda kostnader, för respektive arbetsplats, utgörs av:

- Kostnader för inbyggnads-, förbruknings- och hjälpmaterial.
- Löner och ersättningar, inklusive sociala avgifter, för arbetsledare och annan personal.
- Kostnader för underentreprenader samt andra externa och interna tjänster.
- Externa och interna maskinhyror samt transportkostnader.

Pågående arbeten för annans räkning utgörs av skillnaden mellan fakturering och nedlagda kostnader. Vinstavräkning sker efter att projektet har avslutats. En följd av denna redovisningsmetod är att det kan finnas ej resultatförda vinster i posten. När ett projekt befaras gå med förlust, görs en reservering av denna förlust. För detaljer se not 33, Pågående arbeten för annans räkning och nettoomsättning. Från och med 1 januari 2017 finns inga pågående arbeten i moderbolaget på grund av det brutna kommissionärsförhållandet.

Resultat från försäljning av utvecklingsfastigheter

I NCC:s nettoomsättning ingår intäkter från försäljning av fastigheter som redovisas som omsättningsstillgång. I nettoomsättningen ingår även hyresintäkter från omsättningsfastigheter.

Fastighetsförsäljningar redovisas per den tidpunkt då väsentliga risker och förmåner överförs till köparen, vilket normalt sammanfaller med äganderätts övergång. Fastighetsprojekt som säljs innan byggnationen är färdigställd kan om vissa förutsättningar är uppfyllda resultatavräknas i två separata transaktioner när fastigheten (mark eller mark med pågående byggnation) säljs och det samtidigt träffas ett separat avtal med köparen om att uppföra en byggnad eller färdigställa den pågående byggnationen. Den första transaktionen som redovisas inom NCC Property Development avseende försäljning av ett fastighetsprojekt är ett realiserande av ett fastighetsvärde. Värdet är uppbyggt i flera led genom markanskaffning, utarbetande av detaljplan, framtagande av ett fastighetsprojekt, bygglov och uthyrning till hyresgäster. Denna värdeuppyggnad bekräftas slutligen genom försäljningen. Den andra transaktionen är en entreprenad, det vill säga genomförande av byggnadsarbeten på den sålda fastigheten. Den första transaktionen resultatavräknas, givet att väsentliga risker och förmåner bedöms ha överförts, enligt ovanstående och den andra resultatavräknas successivt inom NCC:s Building-enheter i takt med färdigställandet. Det förekommer att fastighetsprojekt säljs med garantier om viss uthyrning eller med en klausul om att tilläggsköpeskilling faller ut vid viss uthyrningsgrad. Vid försäljningstidpunkten redovisas eventuella hyresgarantier som en förutbetalad intäkt som sedan intäktas i takt med att uthyrning sker. Tilläggsköpeskilling intäktas redovisas när avtalad uthyrningsgrad uppnåtts.

Resultat av rörelsefastighetsförsäljning

I dessa poster ingår realiserat resultat för försäljning av rörelsefastigheter. Bland försäljnings- och administrationskostnader redovisas kostnader för det egna försäljningsarbetet. Resultatet belastas med omkostnader både för genomförda och ej genomförda affärer. Se resultaträkningen.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivningar enligt plan sker linjärt efter beräknad nyttjandeperiod med beaktande av eventuellt restvärde vid periodens slut eller efter konstaterad

substansvärdeminskning i de fall tillgången inte har en obestämbar livslängd. Goodwill och andra tillgångar som har en obestämbar livslängd skrivs inte av utan prövas systematiskt för eventuellt nedskrivningsbehov. NCC tillämpar så kallad komponentavskrivning där varje tillgång med större värde fördelas på ett antal komponenter och dessa skrivs av utifrån respektive nyttjandeperiod.

Avskrivningssatserna varierar enligt tabellen nedan:

Immateriella anläggnings-tillgångar	
Nyttjanderätter	I takt med konstaterad substansvärdeminskning
Programvaror	12,5–33 procent
Andra immateriella tillgångar	10–33 procent
Materiella anläggningstillgångar	
Rörelsefastigheter	1,4–10 procent
Markanläggningar	3,7–5 procent
Materialtäckter	I takt med konstaterad substansvärdeminskning
Inredning i förhyrda lokaler	14–20 procent
Maskiner och inventarier	5–33 procent

Fördelningen av avskrivningar i resultat- och balansräkning finns i kommentarer till resultaträkningen, not 6, Avskrivningar, not 15, Immateriella tillgångar och not 16, Materiella anläggningstillgångar.

NEDSKRIVNINGAR

Detta avsnitt är inte tillämpligt på nedskrivningar av varulager, tillgångar som uppkommer då entreprenaduppdrag utförs, uppskjutna skattefordringar, finansiella instrument, tillgångar som har koppling till pensioner eller tillgångar som klassificeras som att de innehas för försäljning, eftersom befintliga standarder för dessa typer av tillgångar innehåller specifika krav avseende redovisning och värdering.

NCC prövar vid behov, dock minst en gång årligen, tillgångarnas redovisade värde.

Nedskrivningsbehov föreligger när återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde. Fördelning av nedskrivning i resultat- och balansräkningarna finns i kommentarer till resultaträkningen, not 8, Nedskrivningar och återförda nedskrivningar, not 15, Immateriella tillgångar samt not 16, Materiella anläggningstillgångar.

Termen nedskrivning används även i samband med omvärdering av omsättningsfastigheter. Värdering av dessa fastigheter sker enligt lägsta värdets princip och följer IAS 2, Varulager.

LEASING

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger när de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överfört till leasetagaren. Om så ej är fallet föreligger operationell leasing.

Finansiell leasing

Tillgångar som hyrs enligt finansiella leasingavtal aktiveras i koncernens balansräkning från och med att avtal ingåtts och tillgången har levererats. Motsvarande förpliktelse redovisas som en lång- och kortfristig skuld.

Operationell leasing

Operationell leasing redovisas i resultaträkningen. Leasingavgiften fördelas med utgångspunkt från utnyttjandet, vilket kan skilja sig från erlagd leasingavgift under innevarande år. För uppgifter om leasing, se not 35. I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

SKATTER

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen förutom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas för det aktuella året. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt redovisas för temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. För skatt på årets resultat och uppskjutna skattefordringar och -skulder, se not 24.

Uppskjuten skattefordran och skuld beräknas med utgångspunkt från den beslutade skattesatsen för närmast påföljande år i respektive land. Vid ändring av skattesatser redovisas förändringen över årets resultat i koncernen.

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver vilket är en skattepliktig temporär skillnad på grund av det samband som finns mellan redovisning och beskattning i juridisk person. Obeskattade reserver redovisas brutto i balansräkningen och förändringen brutto i resultaträkningen, som bokslutsdisposition. Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas i moderbolagets resultaträkning som bokslutsdisposition.

RAPPORTERING FÖR RÖRELSESEGMENT

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den genererar intäkter och ådrar sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Ett rörelsesegments resultat följs upp av den högste verkställande beslutsfattaren, i NCC:s fall verkställande direktören, för att utvärdera resultatet samt för att kunna allokera resurser till rörelsesegmentet. Rapporteringen av rörelsesegment överensstämmer med den rapportering som lämnas till verkställande direktören. Se vidare not 3, Rapportering av rörelsesegment.

RESULTAT PER AKTIE

Beräkning av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året. Beräkningen av resultat per aktie påverkas ej av preferensaktier eller konvertibla skuldebrev, då sådana saknas. Aktierätter inom det långsiktiga incitamentsprogrammet LTI kan orsaka utspädning.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Immateriella tillgångar redovisas till anskaffningskostnader minus ackumulerade av- och nedskrivningar.

Goodwill uppkommer som en del vid förvärv av företag och verksamheter. Avskrivning på goodwill sker inte. Goodwill i utländska verksamheter värderas i respektive funktionell valuta och räknas om från den funktionella valutan till koncernens rapporteringsvaluta med balansdagens valutakurs.

Nyttjanderätter består främst av rätten att utnyttja berg- och grustäkter. Dessa skrivs av i takt med konstaterad substansvärdeinsänkning, baserat på volym uttaget berg och grus. För fördelning av värden se även not 15, Immateriella tillgångar.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

NCC:s fastighetsinnehav redovisas med uppdelning på:

- Rörelsefastigheter
- Omsättningsfastigheter

Omsättningsfastigheter innehas för utveckling och försäljning i rörelsen. Principer för rubricering, värdering och resultatredovisning av omsättningsfastigheter framgår av avsnittet Omsättningsstillgångar nedan.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter innehas för att användas i den egna verksamheten såsom produktion, tillhandahållande av tjänster eller administration. Se även not 16, Materiella anläggningstillgångar.

Maskiner och inventarier

Maskiner och inventarier redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Finansiella anläggningstillgångar upptas till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. Nedskrivning sker om verkligt värde understiger anskaffningskostnaden. Se vidare avsnittet Finansiella instrument s. 62. För uppgifter om värde och typ av tillgång se not 22, Finansiella anläggningstillgångar. Hos moderbolaget är andelar i dotterföretag upptagna till anskaffningskostnad, i förekommande fall med hänsyn tagen till upp- och nedskrivningar.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Omsättningsfastigheter

Koncernens fastighetsinnehav som rubriceras som fastighetsprojekt värderas som varulager då avsikten är att sälja fastigheterna efter färdigställandet. Fastighetsinnehaven värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde. Anskaffningsvärdet inkluderar skälig andel av indirekta kostnader. Fastighetsprojekt avser innehav av fastigheter för utveckling och försäljning inom NCC Property Development.

Fastighetsprojekt

Fastighetsprojekt inom NCC Property Development redovisas med uppdelning på:

- Exploateringsfastigheter
- Pågående fastighetsprojekt
- Färdigställda fastighetsprojekt

För fördelning av värden se not 25, Omsättningsfastigheter.

Exploateringsfastigheter, fastighetsutveckling

Exploateringsfastigheter är NCC:s innehav av mark- och byggrätter för framtida fastighetsutveckling och försäljning. En fastighet med utthyrd byggnader rubriceras som exploateringsfastighet om avsikten är att byggnaden ska rivras eller byggas om.

Pågående fastighetsprojekt

Exploateringsfastighet omrubriceras till pågående fastighetsprojekt när ett definitivt beslut om byggstart fattats samt när aktiviteter för att färdigställa fastighetsprojektet har påbörjats. Faktisk byggstart behöver inte ha skett.

Pågående fastighetsprojekt omfattar fastigheter som är föremål för ny-, till- eller ombyggnation.

Pågående fastighetsprojekt omrubriceras till färdigställda fastighetsprojekt när fastigheten är klar för inflyttning, exklusive hyresgästanpassningar i de fall lokalerna inte är fullt utthyrd. Omrubricering sker senast vid godkänd slutbesiktning. I de fall ett projekt är indelat i etapper ska omrubricering ske etappvis. Minsta enhet som kan omrubriceras är en hel byggnad, vilken kan säljas separat.

Färdigställda fastighetsprojekt

Färdigställda fastighetsprojekt kan endast tas bort ur balansräkningen vid en försäljning eller i de fall de förblir osålda, genom en omklassificering till förvaltningsfastigheter.

Värdering av fastighetsprojekt

I anskaffningsvärdet för fastighetsprojekt ingår utgifter för markanskaffning och projektering/fastighetsutveckling samt utgifter för ny-, till- eller ombyggnation. Utgifter för lånekostnader aktiveras för pågående projekt. Övriga lånekostnader kostnadsförs löpande. Fastighetsutveckling innebär att utvecklarens, NCC Property Developments, insatser är koncentrerade till de aktiviteter som inte avser själva byggnationen. Dessa aktiviteter avser utvärdering av projektidéer, markanskaffning, detaljplanearbete, projektutveckling, utyrning och försäljning. Aktiviteterna genomförs av egna anställda och utomstående arkitekter och andra tekniska konsulter. Utvecklingskostnader aktiveras när de avser mark eller fastigheter som NCC äger eller har kontroll över.

Fastighetsprojekt redovisas fortlöpande i balansräkningen till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet, det vill säga försäljningsvärdet (marknadsvärdet) efter avdrag för beräknade kostnader för färdigställande och direkta försäljningskostnader.

Marknadsvärdet för färdigställda fastighetsprojekt beräknas enligt direktavkastningsmetoden, vilket innebär att fastighetens löpande avkastning (driftsnetto) vid full utyrning divideras med projektets bedömda direktavkastningskrav. Outhyrd area utöver normalvakans beaktas i form av ett avdrag på värdet beräknat utifrån en antagen utyrningstakt.

Marknadsvärdet för pågående fastighetsprojekt beräknas som värdet i färdigställt skick, enligt ovan, med avdrag för beräknade återstående kostnader för att färdigställa projektet.

Exploateringsfastigheter som ingår i projektportföljen, det vill säga innehas för utveckling och försäljning, värderas normalt på samma sätt som ett pågående projekt enligt ovan. Exploateringsfastigheter i övrigt värderas med utgångspunkt från ett värde per kvadratmeter byggrätt eller till ett värde per kvadratmeter mark.

Omsättningsfastigheter överförda från dotterföretag

Till följd av kommissionärsförhållandet mellan NCC AB och NCC Sverige AB redovisas vissa fastigheter som ingår i bostadsprojekt hos NCC AB. Det gäller även om äganderätten kvarstår i NCC Sverige AB fram till dess fastigheten avyttras till kund. Från och med 1 januari 2017 finns inte sådana fastigheter i NCC AB på grund av det brutna kommissionärsförhållandet.

VARULAGER

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. För fördelning av lagervärde se not 26, Material- och varulager.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Förvärv och avyttringar av finansiella instrument redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, lånefordringar, kundfordringar, finansiella placeringar samt derivat. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat. Som finansiellt instrument räknas även finansiella garantier som borgensförbindelser med mera.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Leverantörsskulder tas upp när faktura har mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats eller förfallit. Detsamma gäller för del av finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgjorts eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av finansiell skuld.

Finansiella instrument klassificeras i följande kategorier för värdering: Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, Investeringar som hålls till förfall, Lånefordringar och kundfordringar, Finansiella tillgångar som kan säljas, Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen samt Övriga finansiella skulder. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga placeringar med en löptid understigande tre månader vid anskaffningstidpunkten, vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuation.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen
I denna grupp ingår koncernens derivat med positivt verkligt värde samt kortfristiga placeringar. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningens finansnetto. Samtliga finansiella instrument som ingår i denna kategori är avsedda för handel. Ett derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument ingår inte i denna grupp. För redovisning av säkringsinstrument se Säkringsredovisning nedan.

Investeringar som hålles till förfall

Investeringar med syfte att innehas till förfall omfattar räntebärande värdepapper med fasta eller uppskattningsbara betalningar och fastställd löptid som anskaffats med avsikt samt möjlighet att innehas till förfall. Investeringar med syfte att innehas till förfall värderas till upplupet anskaffningsvärde. Tillgångar med en återstående löptid överstigande tolv månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar. Övriga tillgångar redovisas som omsättnings-tillgångar.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde, det vill säga till det belopp som förväntas inflyta efter avdrag för osäkra fordringar som bedöms individuellt. Kundfordringens förväntade löptid är kort, varför värdet redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

Kundfordringar värderas löpande. Så snart det är osäkert om en faktura kommer att betalas reserveras beloppet. Varje faktura värderas individuellt, men fakturor som varit förfallna mer än 60 dagar reserveras om inte särskilda omständigheter föreligger.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som kan säljas är tillgångar som inte kan klassificeras i någon annan kategori eller är klassificerade i denna kategori. Innehav i aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag, intresseföretag eller samarbetsarrangemang redovisas här. Tillgångarna värderas till verkligt värde. Nedskrivning görs då prövning visar att nedskrivningsbehov föreligger.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

I denna grupp ingår koncernens derivat med negativt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. Förändringar i verkligt värde redovisas i finansnettot.

Övriga finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Säkringsredovisning

NCC tillämpar säkringsredovisning inom följande kategorier: Säkring av valutarisk i transaktionsflöden, säkring av nettoinvesteringar, säkring av koncernens räntebindning samt säkring för prisrisker i bitumen och el.

Säkring av valutarisk i transaktionsflöden

Valutaexponering avseende framtida flöden säkras genom valutaterminskontrakt. Valutaterminen som skyddar detta kassaflöde redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Förändringen i verkligt värde hänförlig till valutakursförändringar på valutaterminen redovisas, efter beaktande av skatteeffekt, i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tillämpas. Eventuell ineffektivitet redovisas i resultaträkningen. När det säkrade flödet redovisas i resultaträkningen flyttas värdeförändringen på terminskontraktet från övrigt totalresultat till rörelseresultatet i resultaträkningen där det möter valutaeffekten för det säkrade flödet. De säkrade flödena kan vara både kontrakterade och prognostiserade transaktioner.

Säkring av nettoinvesteringar

Koncernföretag har valutasäkrat nettoinvesteringar i utländska dotterföretag inom NCC Property Development. I koncernredovisningen förs valutakursdifferenserna på dessa säkringspositioner, efter beaktande av skatteeffekt, direkt till övrigt totalresultat till den del de motsvaras av årets omräkningsdifferenser i övrigt totalresultat. Eventuell överskjutande del, så kallad ineffektivitet, redovisas i finansnettot. NCC använder valutalån samt valutaterminer för säkring av nettoinvesteringar.

Säkring av koncernens räntebindning

För hantering av ränterisk används räntederivat. Säkringsredovisning sker där effektiva säkringssamband kan bevisas. Värdeförändringar redovisas, efter beaktande av skatteeffekt, i övrigt totalresultat. Eventuell ineffektivitet redovisas i finansnettot. Med säkringen av ränta uppnår NCC att rörlig ränta på delar av NCC:s finansiering blir fast ränta.

Säkring för prisrisker i bitumen och el

NCC Industry säkrar prisrisken för bitumen vid större kontrakt som ska utföras senare än två månader efter order genom upptagande av oljeterminer. Dessa oljeterminer klassificeras som kassaflödessäkringar och uppfyller kraven för effektivitet varvid samtliga förändringar på grund av ändrade priser redovisas i övrigt totalresultat.

För att jämna ut variationerna på den svenska elmarknaden har NCC valt att genom elderivat successivt över en treårsperiod bygga upp volymen elkontrakt till respektive leveranstidpunkt. Förändringar i effektiva säkringar redovisas i övrigt totalresultat och vid ineffektivitet redovisas förändringarna i rörelseresultatet.

Inbäddade derivat

Ett inbäddat derivat är en del av antingen ett finansiellt avtal eller ett kommersiellt sälj- och köpavtal som är jämställt med ett finansiellt derivatinstrument. Ett inbäddat derivat ska separatredevisas endast om:

- det inbäddade derivatets ekonomiska egenskaper och risk inte är kopplat till egenskap och risk i värdekontraktets kassaflöde, och
- ett separat "stand alone"-derivat med samma egenskaper som det inbyggda har uppfyllt kriterierna för att vara ett derivat, och
- det kombinerade avtalet inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen, utan där förändringar i detta värde redovisas i resultaträkningen.

I de fall som avtalsvillkor uppfyller kriterierna för inbäddade derivat värderas detta i likhet med övriga finansiella derivat till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta omvärderas till balansdagens kurs. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av fordringar och skulder gällande den operativa verksamheten redovisas i rörelseresultatet medan valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella tillgångar och skulder redovisas i finansnettot.

Finansiella instrument i moderbolaget

För samtliga finansiella instrument i moderbolaget sker redovisning till upplupet anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar och med hänsyn tagen till upplupna resultat effekter vid bokslutstillfället. Då koncernen tillämpar gemensam riskhantering hänvisas, vad beträffar kvalitativt och kvantitativt riskinformation, till de upplysningar som lämnas för koncernen ovan.

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel består av kassa, bank och kortfristiga placeringar med en löptid understigande tre månader vid förvärvstillfället.

EGET KAPITAL

Redovisning av koncernbidrag och aktieägartillskott

Redovisning av koncernbidrag och aktieägartillskott i moderbolaget sker efter sin ekonomiska innebörd. Mottagna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner. Lämnade aktieägartillskott redovisas som en del i investeringen i dotterföretaget och är föremål för sedvanlig nedskrivningsprövning.

Återköpta aktier

Återköp av aktier har förts direkt mot balanserade vinstmedel, inklusive de kostnader som återköpet medfört. Avyttring av dessa aktier har på motsvarande sätt medfört en ökning av balanserade vinstmedel. För återköpta aktier se även not 28, Aktiekapital.

AVVECKLADE VERKSAMHETER

En avvecklad verksamhet är en del av ett företags verksamhet som representerar en självständig rörelsegrän eller en väsentlig verksamhet inom ett geografiskt område eller är ett dotterföretag som förvärvats uteslutande i syfte att vidare säljas. Klassificering som en avvecklad verksamhet sker vid avyttring eller vid en tidigare tidpunkt då verksamheten uppfyller kriterierna för att klassificeras som innehav för försäljning.

Resultat efter skatt från avvecklad verksamhet redovisas på en egen rad i resultaträkningen och övrigt totalresultat. När en verksamhet klassificeras som avvecklad ändras utformningen av jämförelseårets resultaträkning och övrigt totalresultat så att den redovisas som om den avvecklade verksamheten hade avvecklats vid ingången av jämförelseåret. Utformningen av balansräkningen för innevarande och föregående år ändras inte på motsvarande sätt.

Den 7 juni 2016 delades Bonava ut och har redovisats enligt reglerna kring avvecklade verksamheter (IFRS 5) enligt ovan. Bonavas resultat fram till utdelningstillfället och realisationsresultatet som utdelningen av Bonava har genererat har redovisats på en rad – Avvecklad verksamhet efter skatt. Bonava har exkluderats i jämförelseåren till noter hänförliga till resultaträkningen.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA**Aktierelaterad ersättning**

Instrument som utfärdas under NCC-koncernens aktierelaterade ersättningsprogram utgörs av aktierätter och syntetiska (kontantreglerade) aktier.

Det verkliga värdet på tilldelade aktierätter redovisas som en personalkostnad med en motsvarande ökning av eget kapital. Det verkliga värdet beräknas vid tilldelningstidpunkten med justering för diskonterat värde av framtida utdelningar som deltagarna i programmet inte kommer att få del av.

Syntetiska aktier ger upphov till ett åtagande gentemot den anställde vilket värderas till verkligt värde och redovisas som en kostnad med motsvarande ökning av skulder. De syntetiska aktiernas verkliga värde utgörs av marknadspriset på NCC:s B-aktie vid respektive rapporttillfälle med justering för diskonterat värde av framtida utdelningar som deltagarna inte kommer att få del av.

Moderbolaget gör vid varje rapporttillfälle en bedömning av sannolikheten för att prestationsmålen kommer att uppnås. Kostnader beräknas med utgångspunkt från det antal aktier och syntetiska aktier som beräknas regleras vid intjäningsperiodens slut.

När reglering av aktierätter och syntetiska aktier sker ska sociala avgifter betalas för värdet av de anställdas förmån. Dessa är olika i de länder som NCC verkar i. Under perioden då tjänsterna utförs görs avsättningar för dessa beräknade sociala avgifter baserat på aktierätternas respektive de syntetiska aktiernas verkliga värde vid rapporttillfället.

För att fullgöra NCC AB:s åtagande i enlighet med optionsprogrammen har NCC AB återköpt B-aktier. Dessa aktier redovisas i eget förvar som en minskning av eget kapital.

För beskrivning av NCC-koncernens aktierelaterade ersättningsprogram, se not 5 s. 71.

Ersättning efter avslutad anställning

NCC gör åtskillnad mellan avgiftsbestämda pensionsplaner och förmånsbestämda pensionsplaner. Avgiftsbestämda pensionsplaner definieras som planer där företag betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon förpliktelse att betala ytterligare avgifter även om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala de ersättningar till anställda som hänför sig till tjänstgöring fram till balansdagen. Andra pensionsplaner är förmånsbestämda.

Land	Förmånsbestämda pensionsåtaganden	Avgiftsbestämda pensionsåtaganden
Sverige	●	●
Danmark		●
Finland		●
Norge	●	●
Övriga länder		●

Inom koncernen finns ett flertal såväl avgifts- som förmånsbestämda pensionsplaner, varav vissa med tillgångar i särskilda stiftelser eller motsvarande. Pensionsplanerna finansieras genom inbetalningar från respektive koncernföretag. Beräkningen av förmånsbaserade pensionsplaner sker enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Metoden innebär att varje tjänstgöringsperiod anses ge upphov till en tillkommande enhet av den totala slutliga förpliktelsen. Varje enhet beräknas separat och tillsammans utgör de den totala förpliktelsen på balansdagen. Avsikten med principen är att kostnadsföra pensionsbetalningarna linjärt under anställningstiden. Beräkningen görs årligen av oberoende aktuarier. När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncernen redovisas för svenska pensionsplaner en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Den förmånsbestämda skulden värderas därvid till nuvärdet av förväntade framtida utbetalningar med användande av en diskonteringsränta, som motsvarar räntan vilken anges i not 31, Pensioner. För svenska pensionsplaner ligger räntan på förstklassiga bostadsobligationer till grund för diskonteringsräntan. Svenska förmånsbaserade pensionsåtaganden är fonderade i NCC-koncernens Pensionsstiftelse. För fonderade planer minskas det framräknade åtagandet med det verkliga värdet på förvaltningstillgångarna. Förändringar i förvaltningstillgångar och åtaganden som härrör sig från erfarenhetsbaserade justeringar och/eller förändringar i aktuariella antaganden, så kallade aktuariella vinster och förluster, redovisas i övrigt totalresultat direkt i den period de uppkommer.

Redovisningen tillämpas beträffande alla identifierade förmånsbestämda pensionsplaner i koncernen. Koncernens utbetalningar avseende avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad under den period de anställda utfört de tjänster som avgiften avser.

Moderbolaget omfattas av ITP-planen som inte förutsätter några inbetalningar från de anställda. Skillnaden jämfört med koncernens principer för redovisning av pensionsskuld är främst hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar samt att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen när de uppstår.

Ersättningar vid uppsägning

En avsättning redovisas i samband med uppsägningar av personal endast om företaget bevisligen är förpliktigt att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. I det fall företaget säger upp personal upprättas en detaljerad plan som minst innehåller arbetsplats, befattningar och ungefärligt antal berörda personer samt ersättningar för varje personalkategori eller befattning och tiden för planens genomförande. Förfaller ersättningar vid uppsägningar längre än tolv månader efter räkenskapsårets utgång diskonteras dessa.

AVSÄTTNINGAR

Avsättningar skiljer sig från andra skulder genom att det råder osäkerhet om när betalning sker eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Garantiåtaganden

Avsättning för framtida kostnader på grund av garantiåtaganden redovisas till det uppskattade belopp som krävs för att reglera åtagandet på balansdagen. Uppskattningen baseras på kalkyler, företagsledningens bedömning samt erfarenheter av liknande transaktioner.

Övriga avsättningar

Avsättningar för återställandekostnader görs där sådan förpliktelse finns. Avsättning görs dels för den del som berör återställandet för uppstart av en tänkt och uppförande av anläggning vid materialtakter och dels löpande när det är kopplat till ytterligare utvinning av materialtakter.

En avsättning för omstrukturering redovisas när det finns en fastställd utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

LÅNEKOSTNADER

Lånekostnader som är hänförliga till s.k. kvalificerade tillgångar aktiveras som en del av den aktiverade tillgångens anskaffningsvärde när den totala lånekostnaden uppgår till väsentliga belopp. En kvalificerad tillgång är en tillgång som med nödvändighet tar en betydande tid, i NCC:s fall över ett år, i anspråk att färdigställas. Inom NCC är aktivering av lånekostnader främst aktuell vid uppförande av fastighets- och bostadsprojekt. Övriga lånekostnader kostnadsförs löpande i den period de uppstår. I moderbolaget kostnadsförs lånekostnader i sin helhet i den period som de uppkommer.

STÄLLDA SÄKERHETER

Som ställd säkerhet redovisas vad NCC ställt som säkerhet för bolagets eller gruppens skulder och/eller förpliktelser. Dessa kan vara skulder, avsättningar som finns i balansräkningen eller förpliktelser som inte redovisas i balansräkningen. Säkerheterna kan vara knutna till tillgångar i balansräkningen eller inteckningar. Tillgångar tas upp till sitt redovisade värde och inteckningar till nominellt värde. Aktier i koncernföretag tas upp till dess värde i koncernen.

För typ av säkerhet, se not 37, Ställda säkerheter, borgens- och garantiförpliktelser.

KASSAFLÖDESANALYS

Indirekt metod tillämpas vid upprättande av kassaflödesanalys i enlighet med IAS 7, Kassaflödesanalys. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. För effekter på kassaflödet av förvärvade och sålda dotterföretag se not 38, Kassaflödesanalys.

KRITISKA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Uppskattningar och bedömningar som påverkar koncernens räkenskaper har gjorts utifrån vad som är känt vid årsredovisningens avgivande. Uppskattningar och bedömningar kan vid senare tidpunkt komma att ändras bland annat på grund av ändrade omvärldsfaktorer. Detta måste speciellt beaktas i en konjunktur med stor osäkerhet både när det gäller byggmarknaden och den globala finansmarknaden vilket har varit rådande under senare år. De för NCC mest väsentliga bedömningarna redovisas nedan.

Successiv vinstavräkning av projekt

Ett grundläggande villkor för att kunna bedöma den successiva vinstavräkningen är att projektintäkter och projektkostnader kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Tillförlitligheten bygger bland annat på att NCC:s system för projektstyrning följs och att projektledningen har nödvändiga kunskaper.

Bedömningen av projektintäkter och projektkostnader baseras på ett antal uppskattningar och bedömningar som är beroende av projektledningens erfarenheter och kunskaper om projektstyrning, utbildning, och tidigare ledning av projekt. Risk kan finnas att det slutliga resultatet kan komma att avvika från det successivt upparbetade resultatet. Redovisade intäkter per bokslutsdagen uppgår till 65,0 (58,9) Mdr SEK, se not 27, Entreprenadavtal.

Resultatavräkning av fastighetsutvecklingsprojekt

Fastighetsförsäljningar redovisas per den tidpunkt då väsentliga risker och förmåner överförts till köparen. Tidpunkten för resultatavräkning är avhängigt avtalet med köparen och kan vara vid avtalstecknande, viss uthyrningsgrad, färdigställande, övergång av äganderätt eller en kombination av dessa variabler. Detta avgörs från avtal till avtal och innehåller inslag av uppskattningar och bedömningar samt gäller både vid direktförsäljning av fastighet och vid indirekt försäljning via försäljning av bolag.

Värdering av omsättningsfastigheter

NCC:s omsättningsfastigheter redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. År 2017 har omsättningsfastigheter skrivits ned med 0 (0) MSEK och bokfört värde vid årets utgång motsvarar 3,6 (4,0) Mdr SEK.

Bedömningen av nettoförsäljningsvärdet baseras på en rad antaganden som till exempel försäljningspriser, produktionskostnader, markpriser, hyresnivåer, avkastningskrav samt möjliga tidpunkter för produktionsstart och/eller försäljning. NCC följer löpande marknadsutvecklingen och prövar kontinuerligt gjorda antaganden.

Skillnaden mellan bokfört värde och bedömt nettoförsäljningsvärde är i vissa fall av mindre värde. En förändring i gjorda antagande kan leda till ytterligare nedskrivningsbehov.

Värderingen av goodwill

Goodwill värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och återvinningsvärdet. Goodwill värderas i koncernen till 1,8 (1,9) Mdr SEK.

Flera antaganden och uppskattningar görs om framtida förhållanden vilka beaktas vid beräkning av det diskonterade kassaflöde som ligger till grund för bedömt återvinningsvärde. Viktiga antaganden är förväntad tillväxt, marginaler och diskonteringsränta. Om dessa antaganden ändras kan värdet på kvarvarande goodwill påverkas, se not 15, Immateriella tillgångar, för antaganden och uppskattningar.

Värdering av fordringar

NCC:s kundfordringar inklusive fordringar för sålda fastighetsprojekt uppgår till 9,9 (8,0) Mdr SEK, se not 39, Finansiella instrument och finansiell riskhantering.

Fordringarna värderas till upplupet anskaffningsvärde, det vill säga till det belopp som förväntas inflyta efter avdrag för osäkra fordringar som bedöms individuellt. Värdet påverkas av flera bedömningar varav den för NCC enskilt viktigaste är kreditrisk och därmed eventuellt behov av reservering för osäker fordran. Varje fordran ska värderas individuellt, men som regel krävs särskilda omständigheter för att fordringar som varit förfallna mer än 60 dagar inte ska reserveras, helt eller delvis.

Garantiåtagande

Vid årets utgång uppgick garantiavsättningarna till 1,1 (1,2) Mdr SEK, se not 30, Avsättning. Avsättning för framtida kostnader på grund av garantiåtaganden redovisas till det uppskattade belopp som krävs för att reglera åtagandet på balansdagen. Uppskattningen baseras på kalkyler, företagsledningens bedömning samt erfarenheter från tidigare transaktioner.

Pensionsförpliktelser

NCC:s pensionsförpliktelse netto är 1,4 (1,0) Mdr SEK.

Redovisade värden påverkas av förändringar i de aktuella antaganden som ligger till grund för beräkningarna av förvaltningstillgångarna och pensionsförpliktelserna. I not 31, Pensioner, anges de aktuella antagandena liksom en känslighetsanalys.

Borgens- och garantiförpliktelser, rättstvister med mera

Inom ramen för NCC:s ordinarie affärsverksamhet är NCC från tid till annan part i rättstvister. I dessa fall görs en bedömning av NCC:s åtaganden och sannolikheten för ett för NCC negativt utfall. NCC:s bedömning görs utifrån den information och kunskap NCC har i dagsläget. Bedömningar är i något fall svåra och slutligt utfall kan bli annat än bedömt.

UPPSKATTAD EFFEKT AV ÖVERGÅNGEN TILL IFRS 9 FINANSIELLA INSTRUMENT OCH IFRS 15 INTÄKTER FRÅN AVTAL MED KUNDER SAMT TILLÄMPADE REDOVISNINGSPRINCIPER FRÅN 1 JANUARI 2018

IFRS 9 FINANSIELLA INSTRUMENT

IFRS 9 innebär förändringar av hur finansiella tillgångar klassificeras och värderas, inför en nedskrivningsmodell som baseras på förväntade kreditförluster istället för inträffade förluster och innebär förändringar av principer för säkringsredovisning bl.a. med syfte att förenkla och att öka samstämmigheten med företags interna riskhanteringsstrategier. Standarden ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering.

Klassificering av finansiella tillgångar och finansiella skulder

Finansiella tillgångar

Koncernens bedömning är att de nya kategorier av finansiella tillgångar som införs i och med IFRS 9 inte kommer att ha någon väsentlig påverkan på redovisningen av kundfordringar, lånefordringar, investeringar i värdepapper och aktier som förvaltas på basis av verkligt värde. Per den 31 december 2017 fanns finansiella tillgångar som kan säljas med ett verkligt värde på 91 MSEK som innehas för långsiktigt ändamål. Enligt IFRS 9 klassificeras dessa tillgångar i kategorin verkligt värde via övrigt totalresultat. Följden av detta blir att alla omvärderingar redovisas i övrigt totalresultat, inga nedskrivningar redovisas i resultatet och inga omvärderingar omklassificeras till resultatet vid avyttring. Redovisat värde på koncernens finansiella tillgångar per övergången till IFRS 9 (1 januari 2018) bedöms således vara opåverkat av övergången till de nya kategorierna i IFRS 9.

Finansiella skulder

Koncernens bedömning är att inga väsentliga effekter i klassificeringen av finansiella skulder finns per 1 januari 2018.

Nedskrivning av finansiella tillgångar och kontraktstillgångar IFRS 9 ersätter "inträffad förlusthändelsemodellen" ("incurred loss model") med en modell baserad på förväntade framtida kreditförluster ("expected credit loss model"). Den nya nedskrivningsmodellen ska tillämpas på finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat, förutom investeringar i egetkapitalinstrument (aktier och andelar), och kontraktstillgångar.

Enligt IFRS 9 görs förlustrereservering enligt något av följande sätt:

- förväntas inträffa inom 12 månader: redovisas för förlusthändelser som kan förväntas inträffa inom 12 månader
- förväntas inträffa under tillgångens hela livstid: redovisas för förlusthändelser som kan förväntas inträffa under tillgångens hela livstid.

Förlustriskreservering för tillgångens hela livstid görs om kreditrisken för den finansiella tillgången på balansdagen har ökat signifikant sedan den initiala redovisningen och förlustriskreservering inom 12 månader görs om så inte är fallet. Dock görs alltid förlustriskreservering för tillgångens hela livstid för kundfordringar och kontraktstillgångar utan betydande finansieringskomponent. Koncernen har valt att tillämpa denna modell även för kundfordringar och kontraktstillgångar med en betydande finansieringskomponent.

Baserat på metodiken för förlustriskreservering enligt IFRS 9, har NCC bedömt att IFRS 9 inte innebär några väsentliga ytterligare nedskrivningar. Det finns därför heller inget behov av att ändra jämförelsetalen i samband med övergången.

Säkringsredovisning

Vid övergången till IFRS 9 kan NCC välja mellan att fortsätta att tillämpa reglerna för säkringsredovisning enligt IAS 39 eller att tillämpa reglerna enligt IFRS 9. Koncernen har valt att tillämpa de nya reglerna i IFRS 9.

IFRS 9 kräver att koncernen ska säkerställa att säkringsrelationen överensstämmer med koncernens mål för riskhantering och strategi och tillämpa en mer kvalitativ och framåtriktad approach för att bedöma effektiviteten i säkringar. I IFRS 9 införs också förbud mot att frivilligt upphöra med säkringsredovisning samt en möjlighet att redovisa terminsdelen av valutaterminer i övrigt totalresultat som en kostnad för säkring ("cost of hedging").

Koncernen använder valutaterminskontrakt för att säkra förändringar i kassaflöden från ändrade valutakurser kopplade till försäljning och inköp av varulager samt för säkring av nettotillgångar i utländska dotterföretag. Koncernen tillämpar säkringsredovisning för dessa säkringar. För närvarande är endast en förändring i avistakursen identifierad som säkrad risk, vilket innebär att de förändringar av terminernas verkliga värde som är hänförlig till terminspunkterna redovisas direkt i resultaträkningen istället för i säkringsreserven via övrigt totalresultat.

Under IFRS 9 har koncernen för säkringar av nettotillgångar i utländska dotterföretag valt att redovisa terminsdelen ("terminspunkterna") som en kostnad för säkring i nya säkringsrelationer som ingås från och med den 1 januari 2018. Det innebär att förändringarna i terminsdelen kommer att redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en reserv för säkringskostnader som en separat komponent inom eget kapital. Vid förändringar i kassaflöden från ändrade valutakurser kopplade till försäljning och inköp av varulager så inkluderas terminspunkterna i nya säkringsrelationer som ingås från och med den 1 januari 2018. Därigenom blir det ingen effekt vid övergången till IFRS 9.

Typerna av säkringsrelationer som koncernen identifierar i dagsläget uppfyller kraven i IFRS 9 och överensstämmer med företagets riskhanteringsstrategi och mål.

REDOVISNINGSPRINCIPER FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT ENLIGT IFRS 9 FRÅN OCH MED 1 JANUARI 2018

Förvärv och avyttringar av finansiella instrument redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, lånefordringar, kundfordringar, finansiella placeringar samt derivat. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat. Som finansiellt instrument räknas även finansiella garantier som borgensförbindelser med mera.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Leverantörsskulder tas upp när faktura har mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats eller förfallit. Detsamma gäller för del av finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgjorts eller på annat sätt utsläckts. Detsamma gäller för del av finansiell skuld.

Klassificering

Bolaget klassificerar sina finansiella tillgångar i följande värderingskategorier:

- De som ska värderas till verkligt värde (antingen via övrigt totalresultat eller över resultaträkningen), och
- De som ska värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Klassificeringen beror på bolagets affärsmodell för hantering av finansiella tillgångar och avtalsvillkor för kassaflödena.

För tillgångar värderade till verkligt värde, redovisas vinster och förluster antingen i resultaträkningen eller i övrigt totalresultat. För investeringar i skuldinstrument beror detta på bolagets affärsmodell och instrumentets karaktäristika. För investeringar i egetkapitalinstrument beror detta på om bolaget har gjort ett oåterkalleligt val vid tidpunkten för den första redovisningen för att redovisa egetkapitalinstrumentet till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Bolaget omklassificerar investeringar i skuldinstrument när och endast när affärsmodellen för hantering av dessa tillgångar förändras.

Värdering

Vid första redovisningen värderar NCC en finansiell tillgång till dess verkliga värde plus, för en finansiell tillgång som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen, transaktionskostnader som direkt kan hänföras till förvärvet av den finansiella tillgången. Transaktionskostnader för finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen kostnadsförs i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar med inbäddade derivat beaktas i sin helhet vid bedömning av huruvida deras kassaflöden är enbart betalning av kapital och ränta.

Skuldinstrument

Efterföljande värdering av skuldinstrument beror på bolagets affärsmodell och instrumentets karaktäristika. Det finns tre värderingskategorier i vilka bolaget klassificerar sina skuldinstrument:

- Upplupet anskaffningsvärde: syftet med innehavet är att erhålla kontraktuella kassaflöden och de kontraktuella kassaflödena består endast av ränta och amorteringar
- Verkligt värde via övrig totalresultat (FVOCI): syftet med innehavet är både att erhålla och sälja kontraktuella kassaflöden och de kontraktuella kassaflödena består endast av ränta och amorteringar och för försäljning
- Verkligt värde via resultaträkningen: Tillgångar som inte uppfyller kriterierna för Upplupet anskaffningsvärde eller Verkligt värde via övrigt totalresultat

Eget kapitalinstrument

Företaget värderar eget kapitalinstrument till verkligt värde via Övrigt totalresultat.

Nedskrivning

Företaget bedömer de förväntade kreditförluster på framtidsinriktad information för de finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde och FVOCI. Förlustrereservering görs enligt något av följande sätt:

- förväntas inträffa inom 12 månader: bokas för förlusthändelser som kan förväntas inträffa inom 12 månader
- förväntas inträffa under tillgångens hela livstid: bokas för förlusthändelser som kan förväntas inträffa under tillgångens hela livstid.

Förlustriskreservering för tillgångens hela livstid görs om kreditrisken för den finansiella tillgången på rapportdagen har ökat signifikant sedan initial redovisning gjordes och förlustriskreservering inom 12 månader görs om så inte är fallet.

För kundfordringar och kontraktstillgångar med och utan betydande finansieringskomponent görs alltid förlustriskreservering för tillgångens hela livstid. Varje faktura värderas individuellt, men fakturor som varit förfallna mer än 60 dagar reserveras om inte särskilda omständigheter föreligger.

Säkringsredovisning

NCC tillämpar säkringsredovisning inom följande kategorier: säkring av valutarkursförändringar på valutaterminerna, säkring av nettoinvesteringar samt säkring av koncernens räntebindning.

Säkring av valutarkurs i transaktionsflöden

Valutaexponering avseende framtida flöden säkras genom valutaterminskontrakt. Valutaterminen som skyddar detta kassaflöde redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Förändringen i verkligt värde hänförlig till valutakursförändringar på valutaterminerna redovisas, efter beaktande av skatteeffekt, i övrigt totalresultat då säkringsredovisning tillämpas. Eventuell ineffektivitet redovisas i resultaträkningen. När det säkrade flödet redovisas i resultaträkningen flyttas värdeförändringen på terminskontraktet från övrigt totalresultat till rörelseresultatet i resultaträkningen där det möter valutaeffekten för det säkrade flödet. De säkrade flödena kan vara både kontrakterade och prognostiserade transaktioner.

Säkring av nettoinvesteringar

Koncernföretag har valutasäkrat nettoinvesteringar i utländska dotterföretag inom NCC Property Development. I koncernredovisningen förs valutakursdifferenserna på dessa säkringspositioner, efter beaktande av skatteeffekt, direkt till övrigt totalresultat till den del de motsvaras av årets omräkningsdifferenser i övrigt totalresultat. Eventuell överskjutande del, så kallad ineffektivitet, redovisas i finansnettot. NCC använder valutalån samt valutaterminer för säkring av nettoinvesteringar.

Säkring av koncernens räntebindning

För hantering av ränterisk används räntederivat. Säkringsredovisning sker där effektiva säkringssamband kan bevisas. Värdeförändringar redovisas, efter beaktande av skatteeffekt, i övrigt totalresultat. Eventuell ineffektivitet redovisas i finansnettot. Med säkringen av ränta uppnår NCC att rörlig ränta på delar av NCC:s finansiering blir fast ränta.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta omvärderas till balansdagens kurs. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av fordringar och skulder gällande den operativa verksamheten redovisas i rörelseresultatet medan valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella tillgångar och skulder redovisas i finansnettot.

Finansiella instrument i moderbolaget

För finansiella instrument i moderbolaget sker redovisning till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar och med hänsyn tagen till upplupna resultat effekter vid bokslutstillfället. Då koncernen tillämpar gemensam riskhantering hänvisas, vad beträffar kvalitativ och kvantitativ riskinformation, till de upplysningar som lämnas för koncernen ovan.

IFRS 15 INTÄKTER FRÅN AVTAL MED KUNDER

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder, ersätter från och med 2018 existerande standarder relaterade till intäktsredovisning, såsom IAS 18 Intäkter, IAS 11 Entreprenadavtal och IFRIC 15 Avtal om uppförande av fastigheter. IFRS 15 baseras på att intäkten redovisas när kontroll över vara eller tjänst överförs till kunden, vilket skiljer sig från existerande utgångspunkt med överföring av risker och förmåner. IFRS 15 inför nya sätt att fastställa hur och när intäkter ska redovisas. NCC har två väsentliga intäktsflöden vilka kan påverkas av IFRS 15.

INTÄKTER FRÅN ENTREPRENADVERKSAMHETERNÄ

Intäkter från entreprenadkontrakt i affärsområdena Building och Infrastructure redovisas i dag med tillämpning av successiv vinstavräkning i enlighet med IAS 11 Entreprenadavtal, givet att vissa förutsättningar är uppfyllda.

Enligt IFRS 15 ska intäkter redovisas antingen genom att NCC:s prestationsåtagande uppfylls över tid (d.v.s. successivt) eller vid en tidpunkt. I och med att entreprenadavtalen innebär att NCC utför arbete på kundens mark skapar NCC en tillgång som kunden kontrollerar i takt med att tillgången färdigställs. Detta i sin tur innebär att NCC fortsatt ska redovisa intäkter från entreprenadavtal med tillämpning av successiv vinstavräkning.

I ett avseende skiljer sig dock IFRS 15 från IAS 11 på ett sätt som påverkar NCC:s intäktsredovisning. Det gäller avtalsändringar ("contract modifications"), relaterade till ändrings- och tilläggsarbeten, ersättningar för brister i anbudsförutsättningarna och liknande. Enligt IAS 11 ska intäkter i sådana fall redovisas när det bedömts sannolikt att kunden kommer att godkänna dem.

Enligt IFRS 15 kan det föreligga en avtalsändring även om parterna tvistar om omfattningen och/eller priset för ändringen. Vid en bedömning av om ändringarna är verkställbara ("enforceable") ska NCC beakta alla relevanta fakta och omständigheter. Om parterna inte är överens om priset, ska intäkten redovisas endast till den del det är mycket sannolikt att en väsentlig återföring av ackumulerade redovisade intäkter inte uppstår när parterna når en överenskommen kallelse.

Kraven på att redovisa intäkter i ovan beskrivna situationer är högre enligt IFRS 15 än enligt IAS 11. NCC har uppskattat effekten av dessa högre krav till MSEK 450 för avtal som inte var avslutade den 1 januari 2018 (vilket ger ett lägre eget kapital 1 januari 2018 om 346 MSEK netto efter skatt) varav 282 MSEK inte var avslutade den 1 januari 2017. Detta innebär sammantaget ett lägre rörelseresultat för 2017 om 168 MSEK och ett lägre eget kapital den 1 januari 2017 om 216 MSEK netto efter skatt.

INTÄKTER FRÅN KOMMERSIELL FASTIGHETSUTVECKLING

Affärsområdet Property Development säljer kommersiella byggnader inklusive mark till olika slag av investerare. I dag redovisas intäkten normalt vid fastighetens färdigställande och överlämnande till kund. Detta är i enlighet med IFRIC 15 som, eftersom köparen har begränsad möjlighet att påverka byggnadens utformning, anger att IAS 18 ska tillämpas och därmed att intäkten ska redovisas vid överlämnande till kund.

Enligt IFRS 15 ska intäkten redovisas över tid (successivt) vid redovisningsmässig successiv kontrollövergång om NCC inte har någon alternativ användning av den sålda fastigheten och NCC har rätt till betalning från kunden för var tid utfört arbete. Om något av dessa kriterier inte är uppfyllda ska intäkten liksom i dag redovisas vid en tidpunkt, vid färdigställande och överlämnande till kund. Eftersom NCC alltid avtalat om leverans av en viss fastighet till kunden, den kan inte säljas till någon annan, har NCC enligt IFRS 15:s definition aldrig någon alternativ användning av den sålda fastigheten. Huruvida NCC har rätt till betalning vid för var tid utfört arbete beror på avtalsvillkoren och vid var tid gällande lagstiftning och är en bedömning som måste göras avtal för avtal. NCC analyserar och utreder hur kontrollövergång till kund skall tolkas enligt IFRS 15 givet de legala och kommersiella förutsättningarna på den nordiska fastighetsmarknaden. NCC anser att faktisk kontroll övergår till köparen vid fastighetsutvecklingsprojektets färdigställande och överlämnande till kund. NCC:s strävan är att den kommande tillämpningen av IFRS 15 ska överensstämma med faktisk kontrollövergång och även med andra större börsnoterade aktörers tillämpning. Utredning och analys pågår fortfarande och NCC kommer att kommunicera sin slutsats så snart det kan ske.

Skulle slutsatsen vara att NCC Property Developments intäkter ska redovisas över tid (successivt) kommer övergången till IFRS 15 inte att ha någon påverkan på eget kapital den 31 december 2017 men innebära en minskning av 2017 års rörelseresultat med något över 500 MSEK och en motsvarande ökning av eget kapital 1 januari 2017. Oavsett slutsatsen kommer NCC Property Development att i segmentsredovisningen fortsatt att redovisa intäkten vid färdigställande och överlämnande till kund.

REDOVISNINGSPRINCIPER FÖR INTÄKTER ENLIGT IFRS 15 FRÅN OCH MED 1 JANUARI 2018

Koncernen tillämpar, med undantag för entreprenaduppdrag, redovisning av intäkter i resultaträkningen när bland annat kontroll som är förknippat med ägande har överförts till köparen.

Entreprenader och liknande uppdrag

Successiv vinstavräkning av entreprenadprojekt

Vid tillämpning av successiv vinstavräkning framkommer resultatet i takt med projektets färdigställande. För bestämning av det resultat som vid en given tidpunkt har upparbetats krävs uppgifter om följande komponenter:

- Projektintäkt: intäkter hänförliga till entreprenaduppdraget. Intäkterna ska vara av sådan karaktär att mottagaren kan tillgodogöra sig dem i form av faktiska inbetalningar eller annat vederlag.
- Projektkostnad: kostnader hänförliga till entreprenaduppdraget som svarar mot projektintäkten.
- Färdigställandegrad (upparbetningsgrad): bokförda kostnader i förhållande till beräknade totala uppdragskostnader, vilket avspeglar hur kontrollen överförs till köparen.

Som grundläggande villkor för successiv vinstavräkning gäller att projektintäkt och kostnad ska kunna kvantifieras på ett tillförlitligt sätt.

Effekten av successiv vinstavräkning är att redovisningen direkt avspeglar resultatutvecklingen i pågående projekt. Successiv vinstavräkning innehåller

en komponent av osäkerhet. Det inträffar ibland oförutsedda händelser som gör att det slutliga resultatet i projekten kan bli både högre och lägre än förväntat. Svårigheterna att bedöma resultat är särskilt stora i början av projekt och för projekt som är tekniskt komplicerade samt löper över lång tid.

För projekt som är svåra att prognosticera redovisas intäkten till motsvarande belopp som den upparbetade kostnaden, det vill säga resultatet tas upp till noll kronor i avvaktan på att resultatbestämning kan göras. Så snart det är möjligt sker övergång till successiv vinstavräkning.

Reservationer har gjorts för befarade förluster, och dessa belopp har belastat resultatet respektive år. Reservation för förluster görs så snart dessa är kända.

Avtalsändringar ("contract modifications"), relaterade till ändrings- och tilläggsarbeten, ersättningar för brister i anbudsförutsättningarna och liknande redovisas när ändringarna är verkställbara ("enforceable"), dvs när det finns en laglig rätt till betalning för dessa.

Balansräkningsposterna, upparbetade ej fakturerade intäkter och fakturerade ej upparbetade intäkter, bruttoredovisas projekt för projekt. De projekt som har mer upparbetade intäkter än fakturerade redovisas som omsättnings-tillgång, medan de projekt som har fakturerat mer än de upparbetade intäkterna klassificeras som en icke räntebärande kortfristig skuld. Se not 27, Entreprenadavtal.

Följande exempel illustrerar hur successiv vinstavräkning tillämpas: NCC tecknar den 1/1 år 1 ett kontrakt om uppförande av en byggnad. Projektet beräknas ta två år att färdigställa. Kontraktetsbeloppet är 100 och den beräknade vinsten från projektet 5. Den 31/12 år 1 är NCC:s kostnader för projektet 47,5, vilket motsvarar förväntningarna. Eftersom NCC utfört hälften av arbetet och projektet följer den uppställda planen tar NCC upp hälften av den beräknade vinsten på 5 det vill säga 2,5, i redovisningen för år 1. Vinstavräkning vid färdigställandet redovisas först i slutet av år 2 eller början av år 3, beroende på när slutlig ekonomisk uppgörelse skett med beställaren.

RESULTAT	År 1	År 2
Vinstavräkning vid färdigställande	0	5
Enligt successiv vinstavräkning	2,5	2,5

Entreprenader kopplade till drifts- och underhållsavtal till stat, landsting eller kommun

Avtal som innehåller både en entreprenad och en drifts- och underhållstjänst ska fördela intäkten på respektive del. Beroende på hur betalning sker kan NCC antingen erhålla en finansiell tillgång vid en i förväg bestämd betalplan, eller en immateriell tillgång vid rätten till en möjlig betalning. Betalningarna ska diskonteras.

Den del som avser entreprenadtjänsten avräknas successivt. Drifts- och underhållsdelen resultatavräknas beroende på ovanstående klassificering jämnt över löptiden eller när förmånerna överförs till NCC.

Resultat från försäljning av utvecklingsfastigheter

I NCC:s nettoomsättning ingår intäkter från försäljning av fastigheter som redovisas som omsättningstillgång. I försäljning ingår både mark och på marken av NCC uppförd fastigheten.

I normalfallet utgör försäljningen av mark och uppförande av byggnad ett prestationsåtagande och redovisas tillsammans. I sällsynta fall kan, beroende på avtalens utformning och villkor, försäljningen av mark (eller mark med pågående byggnation) utgöra ett prestationsåtagande och uppförande av byggnaden ett annat.

Fastighetsförsäljningar redovisas per den tidpunkt då kontroll överförs till köparen. Kontroll överförs över tid om NCC inte har någon alternativ användning av den sålda fastigheten och NCC har rätt till betalning från kunden för var tid utfört arbete, och i sådana fall redovisas intäkten med tillämpning av successiv vinstavräkning. Om något av ovanstående kriterium inte är uppfyllt redovisas intäkten vid en tidpunkt, vid färdigställande och överlämnade till kund. Eftersom NCC alltid avtalat om leverans av en viss fastighet till kunden, den kan inte säljas till någon annan, har NCC enligt aldrig någon alternativ användning av den sålda fastigheten. Huruvida NCC har rätt till betalning vid för var tid utfört arbete beror avtalsvillkoren och vid var tid gällande lagstiftning och är en bedömning som görs avtal för avtal.

Det förekommer att fastighetsprojekt säljs med garantier om viss uthyrning eller med en klausul om att tilläggsköpeskilling faller ut vid viss uthyrningsgrad. Vid försäljningstidpunkten redovisas eventuella hyresgarantier som en förutbetalad intäkt som sedan intäktsförs i takt med att uthyrning sker. Tilläggsköpeskilling intäktsredovisas när avtalad uthyrningsgrad uppnåtts.

Not 2 Fördelning av extern nettoomsättning

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Bygg- och anläggning	41 753	40 948		20 873
Industriverksamheten	10 343	9 230		
Fastighetsutvecklingsprojekt	2 505	2 756		
Övrigt	7		188	
Summa	54 608	52 934	188	20 873
Omsättningen fördelad per rörelsegrän¹⁾				
NCC Building				12 606
NCC Infrastructure				8 267
Summa				20 873

¹⁾ För koncernens fördelning, se not 3.

Not 3 Rapportering av rörelsesegment

NCC:s verksamhet delas upp i fyra rörelsesegment baserat på vilka delar av verksamheten som vd och koncernchefen, den högste verkställande beslutsfattaren, följer upp. Varje rörelsesegment har en chef som är ansvarig för den dagliga verksamheten och som regelbundet rapporterar utfallet av rörelsesegmentets prestationer till koncernledningen. Det är utifrån denna interna rapportering som följande segment har identifierats:

NCC Building bygger framförallt bostäder och kontor men också offentliga lokaler som till exempel skolor, sjukhus och kommersiella lokaler såsom butiker och lagerbyggnader.

NCC Infrastructure levererar hela infrastrukturprojekt (bl a tunnlar, vägar och järnvägar) från design och konstruktion till produktion och service.

NCC Industry vars verksamhet är uppbyggd kring produktion av stenmaterial och asfalt samt pålning och asfaltbeläggning.

NCC Property Development utvecklar och säljer kommersiella fastigheter i storstadsregionerna i Sverige, Norge, Danmark och Finland.

Samtliga transaktioner mellan de olika segmenten sker på marknadsmässiga villkor.

I segmentrapporteringen redovisas de svenska pensionskostnaderna med tillämpning av svensk redovisningssed och justering till IFRS sker i "Övrigt och eliminerings". Från tid till annan kan bland "Övrigt och eliminerings" också redovisas vissa poster, främst nedskrivningar och avsättningar, hänförliga till den i segmenten bedrivna verksamheten.

Not 3 Rapportering av rörelsesegment, forts.

KONCERNEN, 2017	NCC Building	NCC Infrastructure	NCC Industry	NCC Property Development	Summa segment	Övrigt och elimineringar	Koncernen
Extern nettoomsättning	23 639	18 115	10 343	2 505	54 601	7	54 608
Intern nettoomsättning	1 089	437	2 050	62	3 638	-3 638	
Total nettoomsättning	24 727	18 552	12 393	2 567	58 239	-3 631	54 608
Avskrivningar	-37	-225	-403	-4	-669	-49	-718
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	-1		-6		-7		-7
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures	3	0	10	-2	11		11
Rörelseresultat	515	-137	577	601	1 556	-314	1 242
Finansnetto							-91
Resultat efter finansiella poster							1 150
Sysselsatt kapital			4 400	4 086			

KONCERNEN, 2016	NCC Building	NCC Infrastructure	NCC Industry	NCC Property Development	Summa segment	Övrigt och elimineringar	Koncernen
Extern nettoomsättning	24 467	16 481	9 230	2 756	52 934		52 934
Intern nettoomsättning	1 214	526	1 530	67	3 337	-3 337	
Total nettoomsättning	25 681	17 007	10 760	2 823	56 271	-3 337	52 934
Avskrivningar	-48	-218	-398	-3	-667	-59	-726
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar		1	-10		-9	-88	-97 ¹⁾
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures	1	-6	10	-1	5	15	20
Rörelseresultat	489	162	533	327	1 510	-57	1 453
Finansnetto							-112
Resultat efter finansiella poster							1 341
Sysselsatt kapital			3 975	4 450			

¹⁾ För 2016 ingår nedskrivningar av gemensamt HR-system med 88 MSEK.

ÖVRIGT OCH ELIMINERINGAR

	EXTERN NETTOOMSÄTTNING		RÖRELSERESULTAT	
	2017	2016	2017	2016
NCC:s huvudkontor, resultat från mindre dotter- och intresseföretag samt resterande del av NCC International ¹⁾	7		-134	-280
Elimineringar av internvinster			10	109
Övriga koncernjusteringar (i allt väsentligt bestående av skillnad i redovisningsprincip mellan segment och koncern, bl.a. avseende pensioner) ²⁾			-190	114
Summa	7		-314	-57

¹⁾ För 2016 ingår nedskrivningar av gemensamt HR-system med 88 MSEK.

²⁾ För 2017 ingår avsättning för omstrukturering.

GEOGRAFISKA OMRÅDEN

	ORDERINGÅNG		ORDERSTOCK		NETTOOMSÄTTNING		ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR ¹⁾	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Sverige	38 291	35 324	34 628	29 397	33 797	29 177	2 365	2 173
Danmark	6 582	6 550	6 224	5 968	6 646	7 179	1 507	1 472
Finland	6 030	7 164	5 001	5 620	7 264	8 793	360	336
Norge	6 050	7 369	5 953	6 955	6 864	7 688	1 496	1 476
S:t Petersburg	36	99			36	97	47	52

¹⁾ Avser anläggningstillgångar som inte är finansiella instrument, uppskjutna skattefordringar, tillgångar avseende ersättningar efter avslutad anställning och rättigheter som uppkommer enligt försäkringsavtal.

Not 4

Förvärv av rörelse

NCC Industry AS förvärvade per 1 september 2017 Franzefosskoncernens asfaltverksamhet i Osloregionen. NCC är en ledande asfaltproducent i Norge och förvärvet leder till en stärkt position på den växande Oslomarknaden.

NCC Industry AS förvärvade per 1 november 2017 Peabs grundläggningsverksamhet i Norge med cirka 80 anställda av NFT AS. NCC blir därigenom, inom division Hercules, ett av Norges ledande grundläggningsbolag med nationell täckning.

NCC Industry AB förvärvade per 1 december 2017 bergsprängningsverksamheten av Voglers Sverige AB. Verksamheten är specialiserad på bergsprängning för ballastindustrin och har cirka 25 anställda. Affären stärker NCC Industrys position i södra och västra Sverige och kompletterar NCC:s befintliga bergsprängningsverksamhet inom division Stenmaterial i Sverige.

Förvärven har inte haft någon väsentlig påverkan på koncernens resultat eller ställning.

Not 5

Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar

MEDELANTAL ANSTÄLLDA

	2017		2016	
	Antal anställda	varav män	Antal anställda	varav män
Moderbolaget				
Sverige	74	40	6 569	5 834
Dotterföretag				
Sverige	10 804	9 666	3 065	2 827
Norge	2 431	2 222	2 530	2 311
Finland	1 939	1 599	2 093	1 726
Danmark	2 259	1 967	2 336	2 036
Ryssland	6	0	75	47
Estland och Lettland	4	4	0	0
Polen	243	235	125	122
Övriga länder	2	1	0	0
Totalt i dotterföretag	17 688	15 694	10 224	9 069
Koncernen totalt	17 762	15 734	16 793	14 903

Andel kvinnor, %

	2017	2016
Könsfördelning i företagsledning		
<i>Koncernen totalt inklusive dotterföretag</i>		
– Styrelser	47,0	41,1
– Övriga ledande befattningshavare	13,8	12,5

Med ledande befattningshavare i koncernen avses moderbolagets ledande befattningshavare tillsammans med verkställande direktörer i dotterbolag där det finns anställd personal.

<i>Moderbolaget</i>		
– Styrelse	40,0	33,3
– Styrelse av årsstämman valda ledamöter	57,0	50,0
– Övriga ledande befattningshavare	40,0	25,0

Not 5 Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, forts.

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRDELADE MELLAN STYRELSE OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE¹⁾ SAMT ÖVRIGA ANSTÄLLDA

	2017			2016		
	Styrelse och ledande befattningshavare (varav tantiem o.d.)	Övriga anställda	Totalt	Styrelse och ledande befattningshavare (varav tantiem o.d.)	Övriga anställda	Totalt
Moderbolaget						
Sverige	48	51	99	34	3 067	3 101
	(0,3)			(2,3)		
Sociala kostnader			70			1 344
– varav pensionskostnad	8	32	39	8	273	281
Pensionsåtagande	7			10		
Koncernen	86	9 116	9 202	75	8 575	8 650
	(4,8)			(8,0)		
Sociala kostnader			2 724			2 695
– varav pensionskostnad			715			694
Pensionsåtagande	14			17		

¹⁾ Gruppen ledande befattningshavare avser 6 (6) personer i moderbolaget och 23 (26) personer i dotterföretag.

Not 5 Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, forts.

LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES VILLKOR OCH ERSÄTTNINGAR

Till styrelsens ordförande och övriga årsstämموvalda ledamöter utgår arvode endast enligt årsstämman beslut. Inga pensioner utgår till styrelsen. Något arvode för valberedningen eller styrelseutskott utgår ej, förutom för arbete i revisionsutskottet för vilket det utgår arvode.

Verkställande direktörens ersättningar föreslås av ordföranden och fastställs av styrelsen. Ersättningar till övriga befattningshavare i koncernledningen föreslås av verkställande direktören och godkänns av styrelsens ordförande.

Ersättning till verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare utgörs av fast och rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med övriga ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen.

FAST ERSÄTTNING FÖR VD

Håkan Broman tog befattningen som tillförordnad vd från och med 30 oktober 2017. Under den tid Håkan Broman tjänstgör som tillförordnad vd erhåller han ett månatligt lönetillägg till den månadslön han hade som chefsjurist. Lönetillägget är inte pensions- eller bonusgrundande.

RÖRLIG ERSÄTTNING

För tillförordnad vd Håkan Broman var den rörliga ersättningen maximerad till 30 procent av den fasta lönen exklusive lönetillägget i rollen som tillförordnad vd. Den kortsiktiga rörliga ersättningen baserades på ekonomiska mål uppsatta av styrelsen. Ingen kortsiktig rörlig ersättning kostnadsfördes avseende verksamhetsåret 2017. Föregående år kostnadsfördes 1 125 000 SEK för dåvarande vd. För andra ledande befattningshavare baserades den kortsiktiga rörliga ersättningen för 2017 till maximalt 40 procent av fast ersättning och baseras på utfallet i förhållande till uppsatta, framför allt, ekonomiska mål. De maximala procentsatserna ovan för tillförordnad vd och övriga ledande befattningshavare är justerade nedåt med tio procentenheter för deltagande i LTI 2017. Avsatt belopp under 2017 för andra ledande befattningshavare motsvarade 0-28 (8-24) procent av den fasta ersättningen.

PENSIONSIVILLKOR FÖR VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Tillförordnad vd Håkan Broman omfattas liksom övriga ledande befattningshavare av förmånsbestämd ITP som, i enlighet med NCC:s policy för ledande befattningshavare, kompletteras med ett premiebestämt pensionsavtal där premien uppgår till 30 procent av den pensionsmedförande ersättningen översti-

gande 30 inkomstbasbelopp. Det månatliga lönetillägget i egenskap av tillförordnad vd är inte pensionsgrundande. Håkan Bromans pensionsålder är 65 år. Avgående vd Peter Wågström har under året omfattats av ett premiebestämt pensionslöfte motsvarande 35% av den avtalade fasta månatliga ersättningen.

PENSIONSIVILLKOR FÖR ÖVRIGA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Övriga ledande befattningshavare som är anställda i Sverige omfattas av förmånsbestämd ITP med 65 års pensionsålder samt, i enlighet med gällande policy, av ett kompletterande premiebestämt pensionsåtagande på 30 procent av pensionsmedförande ersättning överstigande 30 inkomstbasbelopp. För övriga ledande befattningshavare med anställning i andra länder gäller olika pensionsvillkor beroende på anställningsland.

AVGÅNGSVILLKOR

För den tidigare vd har under 2017 kostnadsförts avgångsersättningar i form av sex månaders uppsägningslön, 18 månaders avgångsvederlag jämte ersättning för pension och LTI. NCC och tillförordnad vd Håkan Broman har tolv månaders uppsägningstid från NCC:s sida och sex månader på egen begäran. Avgångsvederlag utgår under tolv månader. Övriga ledande befattningshavare har normalt tolv månaders uppsägningstid från NCC, alternativt sex månaders uppsägningstid vid uppsägning på befattningshavarens egen begäran.

Avgångsvederlag utgår efter uppsägning från NCC med i normalfallet tolv månader. Avgångsvederlaget ska reduceras med eventuell ersättning från ny arbetsgivare eller inkomst från egen verksamhet. Ledande befattningshavare får ej tillträda en befattning hos annan arbetsgivare eller bedriva egen verksamhet utan skriftligt tillstånd från NCC under uppsägningsperioden.

AKTIERELATERADE ERSÄTTNINGAR

Förutsättning och villkor för tilldelningen framgår nedan.

LÅNGSIKTIGT INCITAMENTSPROGRAM

Årsstämman beslöt i april 2017 i enlighet med styrelsens förslag att inrätta ett långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram för ledande befattningshavare och nyckelpersoner inom NCC-koncernen (LTI 2017). Syftet med LTI 2017 är att skapa fokus på bolagets långsiktiga lönsamhet och tillväxt, samt att minimera antalet arbetsplatsolyckor och skapa förutsättningar för att behålla och rekrytera nyckelpersoner.

ERSÄTTNINGAR, AVSÄTTNINGAR OCH ÖVRIGA FÖRMÅNER UNDER 2017

TSEK	Summa ersättningar och förmåner ⁴⁾	varav förmåner	varav rörlig ersättning ⁵⁾	varav avsatt för aktierelaterad ersättning ⁶⁾	Pensionskostnad	Pensionsåtagande
Styrelsens ordförande Tomas Billing	1 225					
Styrelseledamot Geir Magne Aarstad ²⁾	370					
Styrelseledamot Viveca Ax:som Johnson	500					
Styrelseledamot Carina Edblad	500					
Styrelseledamot Sven-Olof Johansson ¹⁾	130					
Styrelseledamot Mats Jönsson ²⁾	495					
Styrelseledamot Ulla Litzén	675					
Styrelseledamot Birgit Nørgaard ²⁾	370					
Styrelseledamot Christoph Vitzthum ¹⁾	130					
Tillförordnad vd Håkan Broman ⁸⁾	2 305	7		23	190	
Tidigare vd Peter Wågström	6 322	71			2 219	719
Tidigare vd Peter Wågström avgångsersättning	17 476			1 550	1 313	
Övriga ledande befattningshavare (fem personer) ⁷⁾	17 783	376	278	613	4 052	5 875
Summa moderbolaget	48 281	454	278	2 186	7 774	6 594
Övriga ledande befattningshavare anställda i dotterföretag (tre personer)	13 988	243	1 586	514	2 857	709
Totalt ledande befattningshavare	62 269	697	1 864	2 700	10 631	7 303

Not 5 Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, forts.

ERSÄTTNINGAR, AVSÄTTNINGAR OCH ÖVRIGA FÖRMÅNER UNDER 2016

TSEK	Summa ersättningar och förmåner ⁴⁾	varav förmåner	varav rörlig ersättning ⁵⁾	varav avsatt för aktierelaterad ersättning ⁶⁾	Pensionskostnad	Pensionsåtagande
Styrelsens ordförande Tomas Billing	1 100					
Styrelseledamot Viveca Ax:son Johnson	500					
Styrelseledamot Carina Edblad	500					
Styrelseledamot Olof Johansson ³⁾	183					
Styrelseledamot Sven-Olof Johansson	500					
Styrelseledamot Ulla Litzén	500					
Styrelseledamot Christoph Vitzthum	500					
Vd Peter Wågström	11 366	65	1 125	2 605	2 625	660
Övriga ledande befattningshavare (fem personer)	19 309	191	1 199	3 185	5 021	9 577
Summa moderbolaget	34 458	256	2 324	5 790	7 646	10 237
Övriga ledande befattningshavare anställda i dotterföretag (tre personer)	15 000	231	1 939	2 212	2 474	429
Totalt ledande befattningshavare	49 458	487	4 263	8 002	10 120	10 666

¹⁾ Sven-Olof Johansson och Christoph Vitzthum avgick vid årsstämman 5 april 2017.

²⁾ Geir Magne Aarstad, Mats Jönsson och Birgit Nørgaard valdes (nyval) vid årsstämman 5 april 2017.

³⁾ Olof Johansson avgick vid årsstämman den 12 april 2016.

⁴⁾ Ersättningar och förmåner avser semesterersättning, arbetstidsförkortning, tjänstebilar och i förekommande fall avgångsvederlag. Styrelsens arvode höjdes efter beslut på årsstämman 2015. Beloppen i tabellen är periodiserade.

⁵⁾ Rörlig ersättning avser för respektive verksamhetsår kostnadsfört belopp.

⁶⁾ Belopp avsatt under året för pågående LTI-program 2014, 2015, 2016 resp. 2017.

⁷⁾ Håkan Broman ingår som chefsjurist till och med 30 oktober 2017 och därefter ingår Ann-Marie Hedbeck som chefsjurist. Svante Hagman ingår som affärsområdeschef för NCC Infrastructure till och med 24 september 2017. Göran Landgren tillträdde som tillförordnad affärsområdeschef 25 september 2017 på konsultbasis.

⁸⁾ NCC:s pensionsåtagande för Håkan Broman redovisas på raden för övriga ledande befattningshavare då Håkan Broman inte kommer att pensioneras i rollen som tillförordnad vd.

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	Aktierätter	Syntetiska optioner	Aktierätter	Syntetiska optioner
Utestående vid periodens början	239 207	239 207	123 506	123 506
Tilldelade under perioden	100 009	100 009	21 402	21 402
Inlösen under perioden	-25 144	-25 144	-6 512	-6 512
Överfört till koncernbolag			5 217	5 217
Avgår avveckling kommissionärsförhållande			-76 564	-76 564
Tilldelade ersättningsaktier LTI 2015	33 661	33 661	7 040	7 040
Förverkade under perioden	-60 852	-60 852	-10 743	-10 743
Utestående vid periodens utgång	286 881	286 881	63 346	63 346
Inlösningsbara vid periodens slut	0	0	0	0

Samtliga aktierätter och syntetiska optioner har lösenpris noll kronor.

Utestående aktierätter och syntetiska optioner har en kvarvarande återstående avtalsenlig löptid på två och ett halvt år till ett halvt år.

VERKLIGT VÄRDE OCH ANTAGANDEN AKTIERÄTTER LTI 2015

	2017		2016	
	Koncernen	Moderbolaget	Koncernen	Moderbolaget
Verkligt värde vid värderingstidpunkten, TSEK	5 340	1 139	4 358	2 196
Aktiepris, SEK	184,77	184,77	286,40	286,40
Lösenpris, SEK	0	0	0	0
Optionernas löptid, år	0,5	0,5	1,5	1,5
Risfri ränta, %	1,72	1,72	1,70	1,70

AKTIERÄTTER LTI 2016

	2017		2016	
	Koncernen	Moderbolaget	Koncernen	Moderbolaget
Verkligt värde vid värderingstidpunkten, TSEK	4 348	1 013	2 575	1 316
Aktiepris, SEK	195,23	195,23	195,23	195,23
Lösenpris, SEK	0	0	0	0
Optionernas löptid, år	1,5	1,5	2,5	2,5
Risfri ränta, %	1,72	1,72	1,70	1,70

AKTIERÄTTER LTI 2017

	2017	
	Koncernen	Moderbolaget
Verkligt värde vid värderingstidpunkten, TSEK	2 995	646
Aktiepris, SEK	225,48	225,48
Lösenpris, SEK	0	0
Optionernas löptid, år	2,5	2,5
Risfri ränta, %	1,72	1,72

Utdelning har beräknats som ett femårssnitt av NCC AB:s utdelningar.

Samtliga verkliga värden och antaganden är lika för alla deltagare i programmet.

PERSONALKOSTNADER FÖR AKTIERELATERADE ERSÄTTNINGAR

	2017		2016	
	Koncernen	Moderbolaget	Koncernen	Moderbolaget
Aktierätter	4	1	10	5
Syntetiska aktier	1	0	17	9
Sociala kostnader	1	0	9	6
Total personalkostnad för aktierelaterad ersättning	7	2	35	19
Totalt redovisat värde avseende skuld för syntetiska aktier	19	7	40	20
Skuldens totala realvärde avseende intjänade förmåner	19	7	40	20

LTI 2017 är ett treårigt prestationsbaserat program som innebär att deltagarna vederlagsfritt erhållit prestationsbaserade aktierätter, vilka ger rätt till B-aktier, samt prestationsbaserade syntetiska aktier som ger rätt till kontant ersättning. Med anledning av införandet av LTI 2017 har den maximala kortsiktiga rörliga ersättningen för deltagarna justerats ned med fem eller tio procentenheter av grundlönen. LTI 2017 löper parallellt med och är i alla väsentliga avseenden likt det LTI-program som godkändes på årsstämman 2016.

Prestationsmål

Det antal aktier och det kontantbelopp som slutligen kommer att tilldelas/utbetalas är beroende av i vilken utsträckning vissa förutbestämda mål uppnås under prestationsperioden (1 januari 2017 till och med 31 december 2019). De mål som fastställts för LTI 2017 utgörs av lönsamhet och tillväxt under intjänandeperioden, samt minskning av antalet arbetsplatsolyckor vid utgången av 2019. För det finansiella målet tilldelas/utbetalas 100 procent om sammanlagd

Not 5 Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar, forts.

rörelsemarginal uppnår eller överstiger 4,0 procent samt att årlig tillväxt uppnår eller överstiger 5,0 procent. Måluppfyllnad mäts för treårsperioden (2017-2019). 0 procent tilldelas/utbetalas om måluppfyllelse inte når upp till 3,5 procent sammanlagd rörelsemarginal eller 2,0 procent årlig tillväxt. Inom målintervallen sker linjär tilldelning/utbetalning. För det andra målet används ett för branschen etablerat jämförelsetal baserat på antalet arbetsplatsolyckor med en dags frånvaro eller mer från ordinarie arbete per en miljon arbetstimmar. Vid utgången av 2017 var NCC:s jämförelsetal 7,5. Tilldelning/utbetalning sker med 100 procent om talet för 2019 understiger 4,5 och 0 procent tilldelas/utdelas om det överstiger 7,0. Mellan 4,5 och 7,0 sker linjär tilldelning/utbetalning. Vidare krävs för utfall från LTI 2017 att NCC-koncernen uppvisar ett positivt resultat före skatt under programperioden 2017-2019 samt under programmet sista år (dvs. 2019).

Fördelning

Deltagarna är indelade i tre kategorier; VD, koncernledning samt affärsområdesledningar och andra nyckelpersoner. Tilldelningsvärdet för VD uppgår till 50 procent av årslönen, för koncernledningen 30 procent och för övriga nyckelpersoner till 15 procent eller 30 procent av årslönen.

Den aktiekurs som ligger till grund för beräkningen av antalet aktierätter och syntetiska aktier motsvarar den genomsnittliga betalkursen under en period av de första tio handelsdagarna efter årsstämman.

Programmets omfattning och kostnader

Vid ett antagande om en aktiekurs om 225,40 kronor och maximalt utfall enligt LTI 2017, det vill säga fullt uppfyllande av prestationsmålen, av både aktier och kontanta belopp, beräknas kostnaden för LTI 2017, inklusive kostnader för sociala avgifter, uppgå till cirka 74,1 miljoner kronor, vilket motsvarar värdet av cirka 0,4 procent av totala antalet aktier i bolaget.

Värdet som en deltagare kan erhålla vid maximal tilldelning av B-aktier och utbetalning är begränsat till ett belopp per aktie som motsvarar 400 procent av aktiekursen beräknad som genomsnittlig betalkurs under en period av de första tio handelsdagarna efter årsstämman.

Återköp av egna aktier

I syfte att täcka åtagandena enligt LTI 2017, det vill säga säkerställa kostnader för leverans av B-aktier, inklusive kostnader för sociala avgifter och betalningar enligt de syntetiska aktierna, beslutade årsstämman att bemyndiga styrelsen att under tiden fram till nästa årsstämma, vid ett eller flera tillfällen, fatta beslut om att återköpa sammanlagt högst 867 487 B-aktier. Förvärv av aktier ska ske på NASDAQ Stockholm och får då endast ske till ett pris inom det vid var tid registrerade kursintervallet, varmed avses intervallet mellan högsta köpkurs och lägsta säljkurs. Betalning för aktierna ska erläggas kontant. Styrelsen beslutade att återköpa B-aktier för att täcka åtaganden enligt bolagets långsiktiga incitamentsprogram, därmed återköptes 54 232 B-aktier under andra kvartalet 2017.

Överlåtelse av egna aktier

I syfte att säkerställa leverans av B-aktier enligt LTI 2017 beslutade årsstämman att överlåtelse av högst 300 000 B-aktier ska kunna ske till deltagarna av LTI 2017. Förutsättning och villkor för tilldelning framgår nedan, enligt vilka samtliga aktierätter regleras genom fysisk leverans av aktier.

LTI 2014

Prestationsperioden avseende LTI 2014 löpte ut den 31 december 2016. Aktier och syntetiska aktier levererades planenligt under maj 2017 till kvarvarande deltagare i programmet. Totalt levererades/utbetalades 25 144 stycken aktier, 25 144 stycken syntetiska aktier samt 7 201 242 kronor i kontant ersättning för utdelningen av Bonava aktier under programperioden. Leverans gjordes till 99 stycken deltagare. Aktiekursen per lösendagen var 235,50 kronor.

LTI 2015

Prestationsperioden avseende LTI 2015 löper mellan den 1 januari 2015 till och med den 31 december 2017. Prestationen avseende de förutbestämda målen kommer utvärderas och redovisas i samband med årsstämman 2018.

Tilldelningen av aktier och syntetiska aktier för programmets deltagare reglerades som följd av Bonava (tidigare Housing) utdelningen. Tilldelningen räknades upp proportionellt med den värdeminskning av NCC B-aktien som skedde som en konsekvens av att NCC aktien handlas exklusive Bonava.

LTI 2016

Prestationsperioden avseende LTI 2016 löper mellan den 1 januari 2016 till och med den 31 december 2018. Prestationen avseende de förutbestämda målen kommer utvärderas och redovisas i samband med årsstämman 2019.

LTI 2017

Ett nytt LTI-program lanserades under 2017 i enlighet med årsstämmans beslut. Programmet är i dess väsentliga delar likt tidigare års LTI-program. För det finansiella prestationsmålet används den sammanlagda rörelsemarginalen och årlig tillväxt för perioden, detta istället för ackumulerat rörelseresultat (EBIT) som användes för LTI 2016. Prestationsperioden avseende LTI 2017 löper mellan den 1 januari 2017 till och med den 31 december 2019.

Not 6 Avskrivningar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Immateriella tillgångar	-65	-82		-33
Rörelsefastigheter	-31	-24		-1
Maskiner och inventarier ¹⁾	-621	-620	-1	-35
Summa avskrivningar	-718	-726	-1	-69

¹⁾ varav avskrivning för leasad utrustning i koncernen 89 (98) MSEK.

Not 7 Arvoden och kostnadsersättningar till revisionsföretag

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Revisionsföretag				
<i>PwC</i>				
Revisionsuppdrag	14		4	
Övriga lagstadgade uppdrag	0		0	
Skattetjänster	0			
Övriga tjänster	1		0	
<i>EY</i>				
Revisionsuppdrag		13		4
Revision utöver revisionsuppdraget		6		4
Andra uppdrag		0		0
<i>Övriga revisorer</i>				
Revisionsuppdrag	0	0		0
Skattekonsultationer	0			
Summa arvoden och kostnadsersättningar till revisorer och revisionsföretag	15	19	4	8

PricewaterhouseCoopers AB har under 2017 tillhandahållit icke-revisionstjänster om knappt 1 MSEK. Tjänsterna avser övriga lagstadgade uppdrag, skattetjänster och övriga tjänster, men inga värderingstjänster.

Not 8

Nedskrivningar och återförda nedskrivningar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Finansiella kostnader				
Övriga värdepapper		-2		
Resultat från andelar i dotterföretag				
Aktier i dotterföretag				-12
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar av anläggningstillgångar				
Rörelsefastigheter	-3	25		
Maskiner och inventarier	-1	-31		
Övriga immateriella tillgångar	-3	-91		-88
Summa nedskrivningar och återförda nedskrivningar av anläggningstillgångar	-7	-97		-88
Summa	-7	-99	0	-100

Not 9

Resultat från andelar i koncernföretag

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Utdelning			629	834
Realisationsresultat vid försäljning	21	2		
Nedskrivningar				-12
Summa	21	2	629	823

Not 10

Rörelsens kostnader fördelade på kostnadslag

KONCERNEN	2017	2016
Produktionsrelaterade varor och tjänster samt råvaror och förnödenheter	40 691	39 209
Lagerförändringar	51	17
Personalkostnader	11 926	11 345
Avskrivningar	718	726
Nedskrivningar	7	130
Återföring av nedskrivningar		-31
Summa kostnader för produktion samt försäljnings- och administrationskostnader	53 393	51 396

Not 11

Räntekostnader och liknande resultatposter

MODERBOLAGET	2017	2016
Räntekostnader koncernföretag	-1	-2
Räntekostnader till kreditinstitut	-18	-33
Finansiell del av pensionskostnad	-2	-95
Räntekostnader övriga	-1	-2
Kursdifferenser		3
Andra finansiella poster	3	21
Summa	-19	-109

Not 12

Finansnetto

KONCERNEN	2017	2016
Ränteintäkter på finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål	2	2
Ränteintäkter på investeringar som hålles till förfall		5
Ränteintäkter på låne- och kundfordringar	17	11
Ränteintäkter på banktillgodohavanden	1	1
Nettovinst på finansiella tillgångar som kan säljas	14	1
Nettovinst på finansiella tillgångar/skulder som innehas för handelsändamål	3	6
Övriga finansiella intäkter	2	1
Finansiella intäkter	39	26
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-94	-88
Räntekostnader på finansiella skulder som innehas för handelsändamål	-16	-33
Nettoförlust på finansiella tillgångar/skulder som innehas för handelsändamål	-1	-1
Nedskrivningar på finansiella placeringar		-3
Netto valutakursförändringar	-4	
Övriga finansiella kostnader	-15	-14
Finansiella kostnader¹⁾	-130	-138
Finansnetto	-91	-112
Varav värdeförändringar uppskattade med hjälp av värderingsteknik	2	5

¹⁾ Räntor om 15 (33) MSEK har kapitaliserats

Not 13

Effekter av valutaförändring i resultaträkningen

KONCERNEN	2017 valutakurser 2016 ¹⁾	2017	Valuta- effekt
Nettoomsättning	54 278	54 608	330
Rörelseresultat	1 249	1 242	-7
Resultat efter finansiella poster	1 160	1 150	-10
Årets resultat	1 017	1 009	-8

¹⁾ 2017 års siffror omräknade till 2016 års kurser

Land	SEK	Valuta	GENOMSNIITTSKURS JAN-DEC		BALANSKURS 31 DEC	
			2017	2016	2017	2016
Danmark	100	DKK	129,53	127,14	132,05	128,73
Euroland	1	EUR	9,64	9,47	9,83	9,57
Norge	100	NOK	103,30	101,91	100,14	105,35
Ryssland	1	RUR	0,15	0,13	0,14	0,15

Not 14

Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

MODERBOLAGET	BOKSLUTS- DISPOSITIONER		OBESKATTADE RESERVER	
	2017	2016	2017	2016
Akkumulerade avskrivningar utöver plan				
- maskiner och inventarier	50	-50		50
Reserv i pågående arbeten	477	-36		477
Erhållna koncernbidrag	55	373		
Summa	582	287	0	527

Not 15

Immateriella tillgångar

2017	KONCERNEN				MODERBOLAGET	
	FÖRVÄRVADE IMMATERIELLA TILLGÅNGAR				Goodwill	Utvecklingsutgifter
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	2 043	287	448	735	2	275
Investeringar		4	55	59		5
Ökning genom förvärv av rörelse			73	73		
Avyttringar och utrangeringar	-2	-1	-97	-98		
Avgår avveckling kommissionärsförhållande					-2	-242
Årets omräkningsdifferens		1	-1			
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	2 041	292	478	770	0	38
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-1	-157	-201	-358	-1	-81
Avyttringar och utrangeringar		1	8	8		
Avgår avveckling kommissionärsförhållande					1	81
Omklassificeringar						
Årets omräkningsdifferens		-1	-1	-2		
Årets avskrivning enligt plan		-14	-51	-65		
Akkumulerade avskrivningar vid årets slut	-1	-171	-246	-417	0	0
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-191	-13	-90	-103		-88
Avyttringar och utrangeringar	1		88	88		
Avgår avveckling kommissionärsförhållande						88
Omklassificeringar		-3	3			
Årets omräkningsdifferens	-2					
Årets nedskrivningar			-3	-3		
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	-191	-16	-2	-18	0	0
Restvärde vid årets början	1 851	117	158	275	1	107
Restvärde vid årets slut	1 848	105	230	335	0	38

2016	KONCERNEN				MODERBOLAGET	
	FÖRVÄRVADE IMMATERIELLA TILLGÅNGAR				Goodwill	Utvecklingsutgifter
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	2 049	265	489	754	2	231
Investeringar		8	100	108		44
Avyttringar och utrangeringar	-21	-6	-14	-20		
Avvecklade verksamheter	-71		-127	-127		
Omklassificeringar		11	-5	6		
Årets omräkningsdifferens	86	9	5	14		
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	2 043	287	448	735	2	275
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-2	-136	-167	-303	-1	-48
Avyttringar och utrangeringar	2	2	14	15		
Avvecklade verksamheter			26	26		
Omklassificeringar			-3	-3		
Årets omräkningsdifferens	-1	-5	-4	-9		
Årets avskrivning enligt plan		-18	-67	-85		-33
Akkumulerade avskrivningar vid årets slut	-1	-157	-201	-358	-1	-81
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-255	-11		-11		
Avyttringar och utrangeringar	19					
Avvecklade verksamheter	49					
Omklassificeringar		-2	1	-1		
Årets omräkningsdifferens	-3					
Årets nedskrivningar			-91	-91		-88
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	-191	-13	-90	-103	0	-88
Restvärde vid årets början	1 792	118	321	439	2	182
Restvärde vid årets slut	1 851	117	158	275	1	107

Not 15 Immateriella tillgångar, forts.

NEDSKRIVNINGSPRÖVNING FÖR GOODWILL I KASSAGENERERANDE ENHETER I NCC:s balansräkning ingår goodwill med totalt 1 848 MSEK. Posten fördelar sig på NCC:s affärsområden enligt följande:

Enhet	2017	2016
NCC Building	557	564
NCC Infrastructure	286	288
NCC Industry	1 005	999
NCC-koncernen	1 848	1 851

Varje år genomförs en prövning av nedskrivningsbehov för goodwill. Nedskrivningsprövningen sker utifrån enheternas framtida kassaflöde med hänsyn till marknadens avkastningskrav och deras riskprofil.

Kassaflödet har baserats på fastställda prognoser av företagsledningen. När det bedöms nödvändigt har prognosen fastställts med högre detaljgrad i närtid (fem år). Följande viktiga antaganden har använts:

Långsiktig tillväxt: I samtliga värderingar har antagits en långsiktig uthållig tillväxttakt bortom prognosperioden på 2,0 (2,0) procent, vilken bedöms spegla marknadens långsiktiga tillväxt. Med nedanstående angivna undantag antas samma tillväxttakt gälla även för omsättningen under prognosperioden.

NYTTJANDEVÄRDETS PÅVERKAN

	2017			2016		
	Building	Infrastructure	Industry	Building	Infrastructure	Industry
Nyttjandevärde - bokfört värde (MSEK)	11 386	3 112	12 011	11 218	4 885	7 193
Diskonteringsränta, WACC (%)	7,6	7,6	4,6	7,9	8,1	4,6
Nyttjandevärdets påverkan (negativa värden)						
0,5 procentenheter lägre rörelsemarginal under prognosperioden	-2 275	-1 632	-2 618	-2 232	-1 403	-2 060
1 procentenhet lägre långsiktig tillväxt	-1 879	-573	-3 979	-1 770	-798	-2 429
0,5 procentenheter högre diskonteringsränta (WACC)	-726	-307	-2 737	-694	-391	-1 724

ÖVRIGA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

I nyttjanderätter ingår rätten att utnyttja grus- och bergtäkter under en bestämd period. Perioderna kan variera, men rätterna avser oftast längre perioder.

Avskrivning av täkter sker i takt med konstaterad substansvärdeminskning, baserat på volym uttaget grus och berg. Posten Övrigt består till största delen av programvaror och licenser.

Nyttjandeperioden för dessa är mellan tre och fem år och avskrivning sker linjärt.

AVSKRIVNINGAR INGÅR I FÖLJANDE RADER I RESULTATRÄKNING

	KONCERNEN	
	2017	2016
Kostnader för produktion	-65	-51
Försäljnings- och administrationskostnader		-33
Summa	-65	-85

Rörelsemarginal: Prognostiserad rörelsemarginal har antagits vara de tre senaste årens genomsnitt.

Rörelsekapital- och återinvesteringsbehov: Behovet har antagits ligga i linje med 2017, med en tillväxttakt lika med den långsiktiga uthålliga tillväxttakten.

Diskonteringsränta: Den vägda kapitalkostnaden, WACC, beräknas för respektive enhet utifrån betavärde samt lokala förutsättningar avseende marknadsräntor och skatt samt för respektive verksamhet en marknadsmässig kapitalstruktur. Den sistnämnda baseras på rörelserisken och möjligheten att skuldsätta verksamheten. Diskonteringsräntorna varierar mellan de olika kassagenererande enheterna men uppgår i NCC:s scenario som helhet till 9,7 (8,3) procent före skatt och 7,6 (6,4) procent efter skatt.

NCC:s prövning påvisar inga nedskrivningsbehov för goodwill.

Riskanalys: Skillnaden mellan nyttjandevärde och bokfört värde är lägst för NCC Infrastructure. Känslighetsanalys av använda antaganden i nedskrivningsprövningen visar att rimliga förändringar i omsättningstillväxt, rörelsemarginal och diskonteringsränta inte föranleder någon nedskrivning. Tabellen illustrerar känsligheten i nyttjandevärdet vid förändringar i vissa viktiga variabler.

Not 16

Materiella anläggningstillgångar

2017	KONCERNEN			MODERBOLAGET		
	Rörelse- fastigheter	Maskiner och inventarier	Summa	Rörelse- fastigheter	Maskiner och inventarier	Summa
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	1 379	7 994	9 373	19	527	547
Investeringar	52	1 004	1 056		6	6
Ökning genom förvärv	6	43	49			
Avgår avveckling kommissionärsförhållande				-19	-470	-489
Avyttringar och utrangeringar	-55	-659	-715			
Omklassificeringar	54	-29	25			
Årets omräkningsdifferens	9	-52	-43			
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	1 445	8 301	9 745	0	63	63
Ackumulerade ned- och avskrivningar vid årets början	-564	-5 446	-6 010	-9	-452	-461
Avyttringar och utrangeringar	39	460	499			
Avgår avveckling kommissionärsförhållande				9	398	407
Omklassificeringar		-25	-25			
Årets omräkningsdifferens	-4	23	19			
Årets nedskrivningar ¹⁾	-3	-1	-4			
Årets avskrivningar	-31	-621	-652		-1	-1
Ackumulerade ned- och avskrivningar vid årets slut¹⁾	-565	-5 610	-6 175	0	-55	-56
Ackumulerade uppskrivningar vid årets början		21	21			
Ackumulerade uppskrivningar vid årets slut		21	21			
Restvärde vid årets början	814	2 569	3 383	11	75	86
Restvärde vid årets slut	880	2 712	3 592	0	8	8
Redovisat värde för finansiell leasing		418²⁾	418			
¹⁾ Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-19	-45	-64			

²⁾ Varav anskaffningsvärde 733 MSEK, ackumulerad avskrivning -315 MSEK.

2016	KONCERNEN			MODERBOLAGET		
	Rörelse- fastigheter	Maskiner och inventarier	Summa	Rörelse- fastigheter	Maskiner och inventarier	Summa
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	1 386	7 602	8 988	27	524	551
Investeringar	49	882	931	1	28	29
Avyttringar och utrangeringar	-43	-565	-608	-9	-25	-34
Avvecklade verksamheter	-71	-228	-299			
Omklassificeringar	3	24	27			
Årets omräkningsdifferens	55	279	334			
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	1 379	7 994	9 373	19	527	547
Ackumulerade ned- och avskrivningar vid årets början	-560	-5 186	-5 746	-10	-437	-447
Avyttringar och utrangeringar	19	447	466	2	20	22
Avvecklade verksamheter	20	129	149			
Omklassificeringar	-24	-6	-30			
Årets omräkningsdifferens	-19	-174	-193			
Återförd nedskrivning	31		31			
Årets nedskrivningar ¹⁾	-6	-31	-37			
Årets avskrivningar	-25	-625	-650	-1	-35	-36
Ackumulerade ned- och avskrivningar vid årets slut¹⁾	-564	-5 446	-6 010	-9	-452	-461
Ackumulerade uppskrivningar vid årets början		1	1			
Avyttringar och utrangeringar		20	20			
Ackumulerade uppskrivningar vid årets slut		21	21			
Restvärde vid årets början	826	2 417	3 243	17	88	105
Restvärde vid årets slut	814	2 569	3 383	11	75	86
Redovisat värde för finansiell leasing		362²⁾	362			
¹⁾ Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-15	-44	-60			

²⁾ Varav anskaffningsvärde 670 MSEK, ackumulerad avskrivning -308 MSEK.

Not 17 Andelar i koncernföretag

MODERBOLAGET	Namn, Organisationsnummer, Säte	Kapitalandel, % ¹⁾	Antal andelar ²⁾	REDOVISAT VÄRDE	
				2017	2016
Fastighetsföretag:					
NCC Property Development Nordic AB, 556743-6232, Solna	100	1	962	962	
Summa andelar fastighetsföretag			962	962	
Övriga företag:					
Anjo Bygg AB, 556317-8515, Halmstad					1
Byggs Sprutbetong AB, 556378-5269, Malung					15
Däldehög AB, 556268-5700, Göteborg					1
Eeg-Henriksen AB, 556399-2642, Stockholm	100	5	1	1	
Ekängens Handelsträdgård AB, 556188-6903, Solna					4
JCC Johnson Construction Company AB, 556113-5251, Solna	100	1			
Luzern AB, 556336-4727, Lund					3
NCC Beckomberga nr 1 AB, 556617-6243, Stockholm					1
NCC Danmark A/S, 69 89 40 11, Danmark	100	400	117	116	
NCC Norge AS, 911 274 426, Norge	100	17 500	625	321	
NCC Sverige AB, 556613-4929, Solna	100	500	63	61	
NCC Försäkrings AB, 516401-8151, Solna	100	500	78	78	
NCC Industries AB, 556001-8276, Stockholm	100	15	22	22	
NCC International AB, 556033-5100, Solna	100	1 000	41	41	
NCC Nordic Construction Company AB, 556065-8949, Solna	100	3 809	1 018	1 018	
NCC Purchasing Group AB, 556104-9932, Stockholm	100	2	1	1	
NCC Suomi Oy, 1765514-2, Finland	100	4	94	94	
NCC Industry Nordic AB, 556144-6732, Solna	100	275	1 641	1 640	
NCC Skakt Aps, 36 95 64 88, Danmark	5 ³⁾	3			
NCC Treasury AB, 556030-7091, Solna	100	120	16	16	
Nybergs Entreprenad AB, 556222-1845, Gotland					11
Tipton Ylva AB, 556617-6326, Stockholm					1
Summa andelar övriga företag			3 716	3 445	
Summa andelar i koncernföretag			4 678	4 407	

1) Ägarandel överensstämmer med kapitalandel.

2) Antal aktier i 1 000-tal.

3) Resterande kapitalandelar ägs av dotterbolag i NCC-koncernen.

NCC äger i allt väsentligt samtliga dotterföretag till 100 procent varvid dessa konsolideras i sin helhet enligt förvärvsmetoden. NCC:s bedömning är inget bestämmande inflytande finns i innehav där ägarandelen uppgår till 50 procent eller mindre.

Endast direkt ägda dotterbolag specificeras. Antalet indirekt ägda dotterbolag uppgår till 133 (114) stycken. Bolag där kapitalandel och antal andelar inte anges har avyttrats, fusionerats eller likviderats under året, alternativt blivit indirekt ägda dotterbolag i NCC:s nuvarande struktur.

Not 18 Andelar i intresseföretag och joint ventures

KONCERNEN	Namn, Organisationsnummer, Säte	Kapitalandel, % ¹⁾	Antal andelar ²⁾	REDOVISAT VÄRDE	
				2017	2016
Asfalt & Maskin AS, 960 585 593, Norge		50		6	7
Hercules-Trevi Foundation AB, 556185-3788, Stockholm		50	1	9	6
Oraser AB, 556293-2722, Stockholm		50	1	5	5
Sjaellands Emulsionsfabrik I/S, 18004968, Roskilde		50		6	4
SHH Hyresproduktion AB, 556889-3746, Stockholm		50	1	8	5
Östhammarkrossen KB, 916673-1365, Uppsala		50		2	2
Övriga NCC-ägda intressebolag 12 (18) st				1	1
Summa				37	30

1) Ägarandelen överensstämmer med andel av rösterna för totalt antal aktier.

2) Antal aktier i 1 000-tal.

Not 19 Andelar i gemensamma verksamheter

I koncernens finansiella rapporter ingår nedanstående poster som utgör koncernens ägarandel i gemensamma verksamheters nettoomsättning, kostnader, tillgångar och skulder.

KONCERNEN	2017	2016
Intäkter	116	79
Kostnader	-104	-86
Resultat	12	-7
Anläggningstillgångar	1	1
Omsättningstillgångar	377	165
Summa tillgångar	378	166
Långfristiga skulder	3	
Kortfristiga skulder	215	38
Summa skulder	218	38
Nettotillgångar	160	128

Till gemensamma verksamheter räknas även så kallade delägda entreprenader där NCC har ett, i avtal, reglerat gemensamt inflytande med övriga delägare.

FÖRTECKNING ÖVER GEMENSAMMA VERKSAMHETER

KONCERNEN	Ägd andel, %
Arandur OY	33
ARC konsortiet	50
Entreprise 23 konsortiet	50
Entreprise 26 konsortiet	50
Fløng-2 Konsortiet	50
Fortis DPR, konsortie	50
GR2012 Konsortiet I/S	50
Handelsbolag NCC-DPR Data Centre	50
Holding Big Apple Housing Oy	50
Kiinteistö Oy Polaristontti 2	50
Kiinteistö Oy Polaristontti 3	50
Langebro 2	50
M11-Entreprenør	50
Milman Miljömuddring	50
NCC Norge AS (E18 Knapstad)	50
NCC-LHR Gentofte Konsortiet	65
NCC-MJEkonsortie I/S	50
NCC-OHL Lund-Arlöv, fyra spår	50
NCC-SMET konsortiet	50
NCC-SMET konsortiet Østerbro Tunnel Konsortiet	50
NFO konsortiet I/S	50
Norviksudd, konsortiet	50
Polaris Business Park Oy	50
Ørestad Down Town P/S	60

Not 20 Andelar i intresseföretag och joint ventures

ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG INGÅENDE I FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

MODERBOLAGET	Namn, Organisationsnummer, Säte	Kapitalandel % ¹⁾³⁾	Antal andelar ²⁾	REDOVISAT VÄRDE	
				2017	2016
	Oraser AB, 556293-2722, Stockholm				6
	Övriga 0 (1) st				1
	Summa				7

- 1) Ägarandelen överensstämmer med andel av rösterna för totalt antal aktier.
2) Antal aktier i 1 000-tal.
3) För beskrivning av bestämmande inflytande, se not 17.
Bolag där kapitalandel och antal andelar inte anges har avyttrats under året.

Not 21 Finansiella placeringar

KONCERNEN	2017	2016
Finansiella placeringar som är anläggningstillgångar		
<i>Finansiella tillgångar som kan säljas</i>		
Ej börsnoterade värdepapper	91	95
Summa	91	95
Kortfristiga placeringar som är omsättningstillgångar		
<i>Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen</i>		
Räntebärande värdepapper	10	99
<i>Investeringar som hålls till förfall</i>		
Räntebärande värdepapper	30	91
Summa	41	190

Investeringar som hålls till förfall har en fastställd ränta mellan -0,4 (-0,7) procent och 1,7 (1,7) procent samt har en förfallotidpunkt mellan 3 månader (6 månader) och 4 (4) år. Finansiella placeringar finns även i not 23.

Under året har finansiella anläggningstillgångar skrivits ned med 0 (0) MSEK.

Not 22 Finansiella anläggningstillgångar

MODERBOLAGET, 2017	Andelar koncernföretag	Andelar intresseföretag och joint ventures	Andra långfristiga värdepapper	Andra långfristiga fordringar ¹⁾	Summa
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	12 313	19	52	139	12 523
Tillkommande tillgångar	308				308
Avgående tillgångar	-9				-9
Avgår avveckling kommissionärsförhållande	-172	-19	-7	-133	-331
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	12 440		45	6	12 491
Akkumulerade uppskrivningar vid årets början					
Akkumulerade uppskrivningar vid årets slut					
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-7 906	-12	-6	-2	-7 926
Avgår avveckling kommissionärsförhållande	144	12	6	2	164
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	-7 762				-7 762
Restvärde vid årets slut	4 678		45	6	4 729

MODERBOLAGET, 2016	Andelar koncernföretag	Andelar intresseföretag och joint ventures	Andra långfristiga värdepapper	Andra långfristiga fordringar ¹⁾	Summa
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	17 359	26	11	84	17 480
Tillkommande tillgångar	513			55	568
Överfört inom koncernen	-365				-365
Omklassificeringar	332		41		373
Avgående tillgångar	-5 526	-7			-5 533
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	12 313	19	52	139	12 523
Akkumulerade uppskrivningar vid årets början	268				268
Omklassificeringar	-268				-268
Akkumulerade uppskrivningar vid årets slut	0				0
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-7 983	-12	-6	-2	-8 003
Överfört inom koncernen	65				65
Avgående tillgångar	173				173
Omklassificeringar	-149				-149
Årets nedskrivningar	-12				-12
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	-7 906	-12	-6	-2	-7 926
Restvärde vid årets slut	4 407	7	46	136	4 595

¹⁾ Posten innefattar även uppskjutna skattefordringar.

Not 23 Långfristiga räntebärande fordringar och övriga fordringar

KONCERNEN	2017	2016
Långfristiga räntebärande fordringar som är anläggningstillgångar		
Fordringar på intresseföretag och joint ventures	429	278
Räntebärande värdepapper ¹⁾	131	63
Övriga långfristiga fordringar	15	20
Långfristiga räntebärande fordringar som är anläggningstillgångar	575	361
Övriga fordringar som är omsättningstillgångar		
Fordringar på intresseföretag och joint ventures	15	10
Fordringar från sålda fastighets- och bostadsprojekt	102	85
Förskott till leverantörer	1	5
Derivat som innehas för säkring	80	106
Övriga kortfristiga fordringar	489	240
Övriga fordringar som är omsättningstillgångar	687	446

¹⁾ För förfallotidpunkter, se not 21.

Not 24 Skatt på årets resultat, uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Skatt på årets resultat				
Aktuell skattekostnad	-194	-265	-91	-169
Uppskjuten skatteintäkt/kostnad	53	40	1	59
Totalt redovisad skatt på årets resultat	-141	-225	-90	-110

Not 24 Skatt på årets resultat, uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder, forts.

	KONCERNEN				MODERBOLAGET			
	2017		2016		2017		2016	
Effektiv skatt	Skatt, %	Resultat	Skatt, %	Resultat	Skatt, %	Resultat	Skatt, %	Resultat
Resultat före skatt		1 150		1 341		993		1 416
Skatt enligt gällande skattesats för bolaget	-22%	-253	-22%	-295	-22%	-218	-22%	-311
Effekt av andra skattesatser för utländska bolag	1%	10	1%	19				
Ändrad skattesats i Norge 2017 och 2016	-1%	-15		-4				
Andra icke avdragsgilla kostnader	-3%	-33	-1%	-11		-4		-4
Ej skattepliktiga intäkter	15%	175	6%	78	14%	143	13%	189
Skatt hänförlig till tidigare år	-2%	-25	-1%	-14	-1%	-11	1%	17
Övrigt				2				-1
Redovisad skatt	-12%	-141	-17%	-225	-9%	-90	-8%	-110

Aktuell skatt har beräknas utifrån den nominella skatt som råder i respektive land. I det fall som skattesatsen ändrats för kommande år används den för uppskjuten skatt.

SKATTEPOSTER SOM REDOVISAS DIREKT I ÖVRIGT TOTALRESULTAT

	KONCERNEN	
	2017	2016
Aktuell skatt på säkringsinstrument	1	7
Uppskjuten skatt på kassaflödessäkringar	1	-22
Uppskjuten skatt hänförlig till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	55	130
Summa	57	115

FÖRÄNDRING AV UPPSKJUTEN SKATT I TEMPORÄRA SKILLNADER OCH UNDERSKOTTSAVDRAG

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Ingående bokfört värde	-310	-117	124	66
Uppskjuten skatt i avvecklad verksamhet		-338		
Avgår avveckling kommissionärsförhållande			-119	
Redovisad skatt på årets resultat	68	44	1	59
Ändrad skattesats i Norge 2017 och 2016	-15	-4		
Skatteposter som redovisas i övrigt totalresultat	2	-22		
Skattepost omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner som visas i övrigt totalresultat	55	130		
Omräkningsdifferenser	-17	2		-1
Övrigt	18	-5		
Utgående bokfört värde	-199	-310	6	124

Koncernen	TILLGÅNGAR		SKULDER		NETTO	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Materiella anläggningstillgångar			-32	-28	-32	-28
Finansiella anläggningstillgångar			-1		-1	
Ej avslutade projekt			-901	-750	-901	-750
Exploateringsfastigheter			-34	-23	-34	-23
Obeskattade reserver			-206	-201	-206	-201
Avsättningar	263	254			263	254
Personalförmåner/Pensionsavsättningar	323	203			323	203
Underskottsavdrag	352	224			352	224
Övrigt	73	62	-36	-51	37	11
Uppskjuten skattefordran /uppskjuten skatteskuld	1 011	743	-1 210	-1 053	-199	-310
Kvitting	-772	-646	772	646		
Netto skattefordran /uppskjuten skatteskuld	239	97	-438	-407	-199	-310

Moderbolaget	TILLGÅNGAR		SKULDER		NETTO	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Avsättningar	5	105			5	105
Personalförmåner/Pensionsavsättningar		5				5
Övrigt	1	14			1	14
Netto uppskjuten skattefordran/skatteskuld	6	124			6	124

Temporär skillnad mellan redovisat och skattemässigt värde på direktägda andelar uppkommer normalt ej för näringsbetingade ägda andelar av svenska bolag. Detta är ej heller aktuellt för andra andelar som ägs av NCC-bolag i andra länder

Not 25 Omsättningsfastigheter

KONCERNEN, 2017	Exploa- terings- fastigheter	Pågående fastighets- projekt	Färdig- ställda fastighets- projekt	Summa fastighets- projekt ¹⁾	Exploa- terings- fastigheter bostäder	Bostäder i produktion	Färdig- ställda bostäder	Summa bostads- projekt	Summa
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	1 777	1 440	853	4 070	16		148	164	4 234
Investeringar	183	951	18	1 152					1 152
Avyttringar och utrangeringar	-57	-1 123	-422	-1 602	-4		2	-2	-1 604
Omklassificeringar	-218	-229	463	16	-16			-16	
Årets omräkningsdifferens	8	1	4	13	3			3	16
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	1 693	1 039	916	3 649	-1	0	150	148	3 797
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	3		-45	-42	0		-148	-148	-190
Avyttringar och utrangeringar					3			3	3
Årets omräkningsdifferens			-1	-1	-2		-2	-4	-6
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	3	0	-46	-43	1	0	-150	-149	-193
Restvärde vid årets början	1 780	1 440	808	4 028	16	0	0	16	4 044
Restvärde vid årets slut	1 696	1 039	870	3 605	0	0	0	0	3 605

¹⁾ Avser främst omsättningsfastigheter redovisade i NCC Property Development.

KONCERNEN, 2016	Exploa- terings- fastigheter	Pågående fastighets- projekt	Färdig- ställda fastighets- projekt	Summa fastighets- projekt ¹⁾	Exploa- terings- fastigheter bostäder	Bostäder i produktion	Färdig- ställda bostäder	Summa bostads- projekt ²⁾	Summa
Redovisat anskaffningsvärde vid årets början	2 047	2 013	410	4 470	4 914	7 004	736	12 654	17 124
Investeringar	114	1 442	1	1 557	1 006	2 192	10	3 208	4 765
Avyttringar och utrangeringar	-283	-1 801	-7	-2 091	-75	-2 158	-377	-2 610	-4 701
Minskning genom försäljning	-8			-8					-8
Avvecklad verksamhet					-6 185	-7 350	-286	-13 821	-13 821
Omklassificeringar	-160	-247	413	6	-6			-6	
Årets omräkningsdifferens	67	33	36	136	362	312	65	739	875
Redovisat anskaffningsvärde vid årets slut	1 777	1 440	853	4 070	16	0	148	164	4 234
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	3		-43	-40	-196	-17	-152	-366	-406
Avvecklad verksamhet					199	18	8	226	226
Årets omräkningsdifferens			-2	-2	-3	-1	-4	-8	-10
Akkumulerade nedskrivningar vid årets slut	3	0	-45	-42	0	0	-148	-148	-190
Restvärde vid årets början	2 050	2 013	367	4 430	4 718	6 987	583	12 288	16 718
Restvärde vid årets slut	1 780	1 440	808	4 028	16	0	0	16	4 044

¹⁾ Avser främst omsättningsfastigheter redovisade i NCC Property Development.

²⁾ Avser främst omsättningsfastigheter redovisade i NCC Housing.

Not 26 Material- och varulager

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Stenmaterial	438	419		
Byggmaterial	170	149		57
Övrigt	156	145		
Summa	764	713		57

Not 27 Entreprenadavtal

UPPARBETADE EJ FAKTURERADE INTÄKTER

KONCERNEN	2017	2016
Upparbetade intäkter pågående entreprenader	26 202	23 595
Fakturering pågående entreprenader	-24 531	-21 858
Summa	1 671	1 737

FAKTURERADE EJ UPPARBETADE INTÄKTER

KONCERNEN	2017	2016
Fakturering pågående entreprenader	44 337	39 678
Upparbetade intäkter pågående entreprenader	-38 763	-35 323
Summa	5 574	4 355

Upparbetade intäkter i pågående projekt inklusive redovisade vinster med avdrag för redovisade förlustr Reservationer uppgår till 64 965 (58 918) MSEK. Erhållna förskott uppgick till 142 (466) MSEK. Av beställaren innehållna belopp uppgick till 649 (276) MSEK.

Not 28 Aktiekapital

Förändringar i aktiekapitalet	Antal aktier	Aktiekapital, MSEK
1988 Årets början	6 720 000	672
Split 1:4	20 160 000	
Riktad nyemission vid förvärv av ABV	16 259 454	407
1991 Konverteringar av förlagslån	1 449 111	36
1993 Konverteringar av förlagslån	468 928	11
Riktad nyemission vid förvärv av minoritetspost i NK	1 838 437	46
1994 Nyemission	19 841 991	496
Konverteringar av förlagslån	13 394 804	335
1997 Riktad nyemission vid förvärv av Siab	28 303 097	708
2004 Nedsättning av aktiekapitalet ¹⁾		-1 844
2017 Vid årets slut	108 435 822	867

¹⁾ Kvotvärdet ändrades från 25,00 SEK till 8,00 SEK.

B-aktier i eget förvar	Antal aktier
2000 Återköp	2 775 289
2001 Återköp	699 300
2002 Återköp	2 560 800
2003 Återköp	3
2005 Försäljning	-4 840 998
2006 Försäljning	-843 005
2007 Försäljning	-330 251
2011 Försäljning	-21 138
2012 Återköp	415 500
2013 Återköp	177 000
2015 Återköp	68 000
2015 Utskiftning av aktier till deltagare i incitamentsprogram	-92 446
2016 Försäljning	-483 947
2016 Utskiftning av aktier till deltagare i incitamentsprogram	-84 107
2016 Återköp	362 222
2017 Försäljning	-37 987
2017 Utskiftning av aktier till deltagare i incitamentsprogram	-25 144
2017 Återköp	54 232
2017 Vid årets slut	353 323

Aktiekapitalet är fördelat på 108 435 822 aktier med ett kvotvärde av 8 SEK per aktie. Under året har 1 105 635 (11 031 194) A-aktier omvandlats till B-aktier.

Uppdelningen på de olika aktieslagen är följande:

	A-aktier	B-aktier	Summa
Antal	13 386 268	95 049 554	108 435 822

A-aktierna berättigar till 10 röster och B-aktierna till 1 röst vardera. En specifikation av förändringen i eget kapital finns på s. 54.

A- OCH B-AKTIER	A-aktier	B-aktier	Totalt A- och B-aktier
Antal aktier per 31/12 1999	63 111 682	45 324 140	108 435 822
Omvandling av A-aktier till B-aktier 2000-2015	-37 588 585	37 588 585	
Återköpta aktier 2000-2015		-6 695 892	-6 695 892
Försäljning av återköpta aktier 2005-2014		6 035 392	6 035 392
Utskiftning av aktier till deltagare i incitamentsprogram, 2015		92 446	92 446
Antal aktier per 31/12 2015	25 523 097	82 344 671	107 867 768
Omvandling av A-aktier till B-aktier 2016	-11 031 194	11 031 194	
Återköpta aktier 2016		-362 222	-362 222
Försäljning av återköpta aktier 2016		483 947	483 947
Utskiftning av aktier till deltagare i incitamentsprogram, 2016		84 107	84 107
Antal aktier per 31/12 2016	14 491 903	93 581 697	108 073 600
Omvandling av A-aktier till B-aktier 2017	-1 105 635	1 105 635	
Försäljning av återköpta aktier 2017		37 987	37 987
Utskiftning av aktier till deltagare i incitamentsprogram, 2017		25 144	25 144
Återköpta aktier 2017		-54 232	-54 232
Antal aktier per 31/12 2017	13 386 268	94 696 231	108 082 499
Antal röster	133 862 680	94 696 231	228 558 911
Procent av röster	59	41	100
Procent av kapital	12	88	100
Slutkurs 31/12 2017	157,00	157,30	
Börsvärde, MSEK	2 102	14 896	16 997

Not 29 Räntebärande skulder

KONCERNEN	2017	2016
Långfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut och investerare ¹⁾	1 374	1 976
Finansiella leasingsskulder	272	228
Övriga långfristiga lån	23	84
Summa	1 669	2 288
Kortfristiga skulder		
Kortfristig del av skulder till kreditinstitut och investerare	588	457
Skulder till intressebolag	31	14
Finansiell leasing, kortfristig del	146	134
Övriga kortfristiga skulder	154	118
Summa	919	723
Totalt räntebärande skulder	2 588	3 011

¹⁾ Återlån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse ingår med 1 000 (1 000) MSEK.

För återbetalningstider och villkor se not 39, Finansiella instrument och finansiell riskhantering.

Räntebärande långfristiga skulder avseende pensioner redovisas i balansräkningen under Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser.

Not 29 Räntebärande skulder, forts.

FINANSIELL LEASING

För information om hur finansiella leasingsskulder förfaller till betalning se vidare not 35, Leasing.

MODERBOLAG	2017	2016
Långfristiga skulder		
Återlån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse	1 000	1 000
Summa	1 000	1 000
Kortfristiga skulder		
Koncernföretag	1 192	349
Övriga kortfristiga skulder		57
Summa	1 192	406
Totalt räntebärande skulder	2 192	1 406

För återbetalningstider och villkor se not 39, Finansiella instrument och finansiell riskhantering.

Not 30 Övriga avsättningar

KONCERNEN, 2017	Garantier	Övrigt	Totalt
Ingående balans	1 199	509	1 708
Årets avsättning	349	500	849
Årets utnyttjande	-333	-187	-520
Återförd, ej utnyttjad avsättning	-125	-6	-131
Omklassificering	-20	20	
Omräkningsdifferenser	8	-1	7
Utgående balans	1 078	835	1 913

KONCERNEN, 2016	Garantier	Övrigt	Totalt
Ingående balans	1 377	651	2 028
Årets avsättning	356	177	533
Årets utnyttjande	-223	-211	-434
Återförd, ej utnyttjad avsättning	-91	-4	-95
Avvecklade verksamheter	-254	-119	-373
Omräkningsdifferenser	34	15	49
Utgående balans	1 199	509	1 709

MODERBOLAGET, 2017	Garantier	Övrigt	Totalt
Ingående balans	540	28	568
Årets avsättning		1	1
Avgår avveckling kommissionärsförhållande	-540	-21	-561
Utgående balans	0	8	8

MODERBOLAGET, 2016	Garantier	Övrigt	Totalt
Ingående balans	504	38	542
Årets avsättning	161	27	188
Årets utnyttjande	-124	-36	-160
Via förvärvade företag		-1	-1
Utgående balans	540	28	568

SPECIFIKATION ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR OCH GARANTIER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Återställningsreserv	164	161		
Omstruktureringskostnader	65	21		
Övrigt	606	327	8	28
Övriga avsättningar	835	509	8	28
Garantiåtaganden	1 078	1 199		540
Summa	1 913	1 709	8	568

GARANTIÅTAGANDEN

Garantiavsättningarna avser förmodade utgifter i framtiden. För att beräkna en framtida garantikostnad görs en individuell bedömning från projekt till projekt. Schablonmässiga procentsatser används för beräkningen av den framtida kostnadens storlek, där schablonen är varierande beroende på projektets karaktär. För att eliminera risker görs avsättning för garantianspråk i den takt de beräknas uppkomma efter att de identifierats. Garantikostnaden avsätts initialt för varje projekt. Detta innebär att kostnaden avräknas och redovisas successivt för varje projekt. Den längsta löptiden på garantiavsättning är tio år medan majoriteten löper cirka två till tre år.

ÅTERSTÄLLNINGRESERV

Återställningsreserven är hänförlig till NCC Industry. Avsättningarna är ämnade för framtida kostnader gällande återställning av vägar inom sten- och bergmaterial. Avsättningarna görs kontinuerligt efter det att framtida kostnader har identifierats. Således upplöses reserven i samma takt som iordningställandet sker.

ÖVRIGT

Avsättningarna består av tillkommande kostnader samt avser osäkerheter i projekt liksom utestående tvister och rättsärenden. En del av avsättningarna är för förluster i verksamheten och löses upp efter hand som projektet upparbetas.

Not 31 Pensioner

NCC-koncernen har förmånsbestämda pensionsplaner i Sverige och Norge.

I Sverige består NCC:s pensionsåtagande till större delen av ITP-planen som omfattar anställda födda före 1979. Planen ger en slutlönebaserad ålderspension och är fonderad i NCC-koncernens Pensionsstiftelse. Antalet fribrevshavare och pensionärer utgör cirka 70 procent av det totala beståndet. Utöver detta finns fem mindre förmånsbestämda planer av vilka flera är stängda för nyintjäning. Fyra av dessa planer är fonderade i NCC-koncernens Pensionsstiftelse och den femte är försäkrad i ett livförsäkringsbolag.

NCC-koncernens Pensionsstiftelses styrelse består av lika antal företrädare för NCC-koncernen som för de anställda vilka omfattas av ITP-planen. Styrelsen sammanträder fyra gånger per år och avhandlar bland annat Stiftelsens kvartalsbokslut, investeringsstrategi, referensportfölj samt känslighetsanalyser. NCC-koncernen kan under vissa förutsättningar begära gottgörelse från Stiftelsen för pensionsutbetalningar. Det finns inga minimifonderingskrav för ITP2-planen.

De risker som är förknippade med de svenska pensionsplanerna är:

- Ränterisk: med lägre räntenivå och därmed sänkt diskonteringsränta ökar skulden.
- Löneökningrisk: med ökade löneökningar ökar skulden.
- Tillgångars volatilitet: portföljen innehåller till stor del aktiefonder vilka på kort sikt kan både stiga och sjunka kraftigt, men på lång sikt är avsikten att portföljen ska ge bästa möjliga avkastning.
- Livslängdsåtagande: ju längre de personer som omfattas av planen lever, desto högre blir åtagandet.

I Norge består åtagandet av två mindre pensionsordningar avseende tilläggs-pensioner vilka inte är fonderade och där ingen nyintjäning sker. Eftersom planerna är små och ingen nyintjäning sker så är riskerna i dessa planer betydligt mindre än vad som beskrivits ovan.

Not 31 Pensioner, forts.

PENSIONS-KOSTNAD

KONCERNEN	2017	2016
<i>Förmånsbestämda planer:</i>		
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period	204	184
Räntekostnad	148	157
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar	-126	-147
Summa kostnad förmånsbestämda planer	226	194
Summa kostnad avgiftsbestämda planer	489	500
Löneskatt och avkastningsskatt	-77	-126
Total kostnad för ersättningar efter avslutad anställning	638	568

Årets kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period redovisas i rörelseresultatet och räntekostnad samt beräknad avkastning på förvaltningstillgångar redovisas i finansnettot.

Åtaganden för sjukpension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas hos NCC genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, Redovisning av pensionsplanen ITP2 som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2017 har NCC inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader, vilket inte gör det möjligt att redovisa dessa planer som förmånsbestämda. Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. NCC-koncernens andel av totala sparpremier för ITP2 i Alecta är 0,19 (0,19) procent.

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premie-reduktioner. Vid utgången av 2017 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 154 (148) procent.

FÖRMÅNSBESTÄMDA FÖRPLIKTELSE OCH VÄRDET AV FÖRVALTNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN	2017	2016
Helt eller delvis fonderade förpliktelser:		
Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	6 388	5 856
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	5 254	5 043
Netto helt eller delvis fonderade förpliktelser	1 134	813
Särskild löneskatt/Arbetsgivaravgifter	272	195
Nettobelopp i balansräkningen (förpliktelse +, tillgång -)	1 407	1 008
Nettobeloppet redovisas i följande poster i balansräkningen:		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	1 407	1 008
Nettobelopp i balansräkningen (förpliktelse +, tillgång -)	1 407	1 008
Nettobeloppet fördelar sig på planer i följande länder:		
Sverige	1 395	996
Norge	11	12
Nettobelopp i balansräkningen (förpliktelse +, tillgång -)	1 407	1 008

FÖRÄNDRING AV FÖRPLIKTELSE FÖR FÖRMÅNSBESTÄMDA PLANER

KONCERNEN	2017	2016
Förpliktelse för förmånsbestämda planer den 1 januari	5 855	5 176
Utbetalda ersättningar	-183	-173
Kostnad för tjänstgöring innevarande år samt räntekostnad	352	341
Aktuariella vinster och förluster på ändrade demografiska antaganden	131	29
Aktuariella vinster och förluster på ändrade finansiella antaganden	234	481
Valutakursdifferenser	-1	1
Förpliktelse för förmånsbestämda planer den 31 december	6 388	5 855

Planernas vägda genomsnittliga löptider är 22 (26) år.

FÖRÄNDRING AV FÖRVALTNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN	2017	2016
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde den 1 januari	5 043	4 902
Avgifter från arbetsgivaren	2	12
Gottgörelse	-81	-54
Beräknad avkastning	126	147
Aktuariella vinster och förluster	164	35
Valutakursdifferenser		1
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde den 31 december	5 254	5 043
Förvaltningstillgångarna består av:		
Svensk aktiemarknad, noterade	671	785
Utländsk aktiemarknad, noterade	1 286	1 187
Hedgefonder, noterade	807	688
Räntebärande värdepapper, noterade	1 476	1 033
Räntebärande värdepapper, onoterade	1 014	1 350
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde den 31 december	5 254	5 043

Någon effekt av lägsta fonderingskrav eller tillgångstak finns inte.

AKTUARIELLA ANTAGANDEN, VÄGDA SNITTVÄRDEN, %

KONCERNEN	2017	2016
Diskonteringsränta, %	2,45	2,50
Framtida löneökningar, %	3,00	3,0
Förväntad inflation, %	1,75	1,5
Livslängdsantagande vid 65 års ålder, år	22,4	22,4

De aktuariella antagandena avser endast beräkning av pensionsskulden i Sverige då beloppen är oväsentliga i Norge.

KÄNSLIGHETSANALYS; PROCENTUELL PÅVERKAN PÅ ÅTAGANDETS STORLEK PER 31 DECEMBER 2017

KONCERNEN	Ökning, %	Minskning, %
Diskonteringsränta, 0,5 procentenheters förändring	-9,4	8,3
Framtida löneökningar, 0,5 procentenheters förändring	3,3	-3,3
Förväntad inflation, 0,5 procentenheters förändring	7,0	-6,4
Livslängdsantagande vid 65 år, 1 års förändring	3,8	-3,8

Ovanstående känslighetsanalys utgör inte en prognos från företaget utan är endast en matematisk beräkning.

Känslighetsanalysen baseras på en förändring i ett antagande medan alla andra antaganden hålls konstanta. I praktiken är det osannolikt att detta inträffar och några förändringar i antagandena kan vara korrelerade. Vid beräkningen av känslighetsanalysen har samma metod använts som vid beräkningen av pensionsskulden i balansräkningen.

Koncernen uppskattar att 37 MSEK blir betalda under 2018 till fonderade och ofonderade förmånsbestämda planer.

Not 31 Pensioner, forts.

KOSTNAD AVSEENDE PENSIONER

MODERBOLAGET	2017	2016
<i>Pensioner i egen regi</i>		
Kostnader exklusive räntekostnad i egen regi	185	156
Räntekostnad	2	94
Kostnader för pensionering i egen regi	187	250
<i>Pensioner genom försäkring</i>		
Försäkringspremier	23	165
Delsumma	210	415
Särskild löneskatt på pensionskostnader	8	66
Årets pensionskostnad	218	481

KAPITALVÄRDE AV PENSIONSFRÖPLIKTELSE

MODERBOLAGET	2017	2016
Kapitalvärde av pensionsförpliktelser som avser pensioner i företagets egen regi vid ingången av året	3 378	3 274
Kostnad exklusive räntekostnad som belastar resultatet	185	156
Räntekostnad	2	94
Utbetalning av pensioner	-10	-146
Överlåtna förmåder/förpliktelser till NCC Sverige AB	-3 378	
Kapitalvärde av pensionsförpliktelser som avser pensioner i företagets egen regi vid utgången av året	177	3 378

VERKLIGT VÄRDE AVSEENDE SÄRSKILT AVSKILDA TILLGÅNGAR

MODERBOLAGET	2017	2016
Verkligt värde vid ingången av året avseende särskilt avskilda tillgångar	4 443	4 320
Avkastning på särskilt avskilda tillgångar	218	168
Överlåtna förmåder till NCC Sverige AB	-4 443	-45
Verkligt värde vid utgången av året avseende särskilt avskilda tillgångar	218	4 443
<i>Verkligt värde avseende särskilt avskilda tillgångar fördelar sig på:</i>		
Aktier	80	1 727
Fonder	33	603
Räntebärande fordringar	105	2 113
Verkligt värde vid utgången av året avseende särskilt avskilda tillgångar	218	4 443

NCC-koncernens Pensionsstiftelse har en räntebärande fordran på NCC AB om 1 000 (1 000) MSEK.

I övrigt innehar stiftelserna inga finansiella instrument utgivna av företaget eller tillgångar som används av företaget.

NETTO PENSIONSFRÖPLIKTELSE

MODERBOLAGET	2017	2016
Kapitalvärde av pensionsförpliktelser som avser pensioner i företagets egen regi vid utgången av året	177	3 378
Verkligt värde vid utgången av året avseende särskilt avskilda tillgångar	218	4 443
Överskott i särskilt avskilda tillgångar	42	1 067
Netto redovisat avseende pensionsförpliktelser	1	1

ANTAGANDEN FÖR FÖRMÅNSBESTÄMDA FRÖPLIKTELSE

MODERBOLAGET	2017	2016
Diskonteringsränta per 31 december	4,00	4,00

Pensionsberäkningarna bygger i övrigt på löne- och pensionsnivån på balansdagen.

Not 32 Övriga skulder

KONCERNEN	2017	2016
Övriga långfristiga skulder		
Derivat som innehas för säkring	18	22
Övriga långfristiga skulder	35	32
Summa	54	54
Övriga kortfristiga skulder		
Förskott från kunder	143	466
Skulder till intresseföretag	4	3
Derivat som innehas för säkring	40	27
Skulder fastighetsförvärv	14	67
Övriga kortfristiga skulder	850	896
Summa	1 052	1 460

Not 33 Pågående arbeten för annans räkning och nettoomsättning

MODERBOLAGET	2017	2016
Fakturering exklusive innehållna belopp		23 013
Innehållna belopp		41
Summa fakturering	0	23 054
Nedlagda kostnader exklusive förlustreservering		-19 142
Förlustreservering		60
Summa nedlagda kostnader	0	-19 082
Summa pågående arbeten för annans räkning	0	3 972
Resultatavräknad fakturering		
Årets fakturering	188	22 527
Fakturerat men ej resultatavräknat per 1/1		21 400
Avgår: Fakturerat men ej resultatavräknat per 31/12		-23 054
Summa intäkter	188	20 873

Den 1 januari 2017 bröts kommissionärsförhållandet mellan NCC AB och NCC Sverige AB. Under 2016 ingick NCC Sverige AB i moderbolaget då de bedrev verksamhet i kommission för NCC AB:s räkning. Nettoomsättningen 2017 avser debitering till koncernbolag.

Not 34 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Lönerelaterade kostnader	2 195	2 153	61	920
Finansiella kostnader	2	1		
Förutbetalda hyresintäkter	9	15		
Förutbetalda intäkter hyresgarantier	13	31		
Projekterelaterade kostnader	626	738		121
Administrationskostnader	4	25	6	12
Drifts- och försäljningskostnader	304	287	5	2
Övriga kostnader	55	-46	3	11
Summa	3 207	3 205	76	1 067

Not 35**Leasing**

I Sverige finns ramavtal för finansiell leasing av personbilar och lastbilar, i viss mån med tillhörande administrativa tjänster. Avtalen baseras på rörlig ränta. NCC anvisar köpare eller har möjlighet att förlänga leasingavtal.

I Finland, Norge och Danmark finns ramavtal för operationell leasing av personbilar och lastbilar med tillhörande administrativa tjänster. Avtalen baseras på rörlig ränta. Förvärv av objekt eller förlängning av leasingavtal kräver separat överenskommelse.

Inom Industry, Building respektive Infrastructure finns ramavtal för operationell leasing av produktionsutrustning. Avtalen baseras på rörlig ränta och avser Sverige, Norge, Danmark och Finland.

KONCERNEN	2017	2016
Finansiell leasetagare		
<i>Leasingkontrakt som löper ut:</i>		
Inom 1 år	58	56
Inom mer än 1 men mindre än 5 år	360	306
<i>Framtida minimileaseavgifter:</i>		
Inom 1 år	147	133
Inom mer än 1 men mindre än 5 år	274	230
<i>Nuvärde av framtida minimileaseavgifter:</i>		
Inom 1 år	146	133
Inom mer än 1 men mindre än 5 år	272	229
<i>Avstämning framtida leaseavgifter och deras nuvärden:</i>		
Framtida minimileaseavgifter	421	363
Avgår räntebelastning	-2	-1
Nuvärde av framtida minimileaseavgifter	418	362
<i>Variabla utgifter som ingår i periodens resultat:</i>		
Ränta leasade maskiner och inventarier	2	3
Totalt	2	3

OPERATIONELL LEASING

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Operationell leasegivare				
Framtida minimileaseavgifter – leasegivare (uthyrda lokaler)				
<i>Fördelade på förfalloperioder:</i>				
Inom 1 år	23	8	46	54
Inom mer än 1 men mindre än 5 år	68	15	107	175
Senare än 5 år	42	7		
Operationell leasetagare				
Framtida minimileaseavgifter – leasetagare				
<i>Leasingkontrakt som löper ut:</i>				
Inom 1 år	380	374	52	109
Inom mer än 1 men mindre än 5 år	886	847	122	253
Senare än 5 år	134	219		40
Årets kostnad för operationell leasing uppgår till	580	723		49

Not 36**Transaktioner med närstående**

Som närstående till NCC-koncernen rubriceras i första hand Nordstjernankoncernen (inklusive bl.a. intressebolaget Bonava), intresseföretag och samarbetsarrangemang.

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterföretag, se not 17, Andelar i koncernföretag. För NCC:s ledande befattningshavare, se not 5, Antal anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar. För mellanhavanden med NCC-koncernens Pensionsstiftelse, se not 31 och 39.

Transaktioner som genomförts med NCC:s intressebolag och gemensamma verksamheter har varit av produktionskaraktär. Transaktionerna har skett på marknadsmässiga villkor.

KONCERNEN	2017	2016
Transaktioner med intresseföretag och samarbetsarrangemang		
Försäljning till intresseföretag och samarbetsarrangemang	81	261
Inköp från intresseföretag och samarbetsarrangemang	65	19
Utdelning från intresseföretag		15
Långfristiga fordringar hos intresseföretag och samarbetsarrangemang	429	278
Kortfristiga fordringar hos intresseföretag och samarbetsarrangemang	42	40
Räntebärande skulder till intresseföretag och samarbetsarrangemang	31	14
Rörelseskulder till intresseföretag och samarbetsarrangemang	16	8
Transaktioner med Nordstjernangruppen		
Försäljning till Nordstjernangruppen	2 844	1 634
Inköp från Nordstjernangruppen	158	647
Kortfristiga fordringar hos Nordstjernangruppen	187	275
Transaktioner med Axel Johnsongruppen		
Försäljning till Axel Johnsongruppen		7
Inköp från Axel Johnsongruppen	1	2
MODERBOLAGET	2017	2016
Transaktioner med koncernföretag		
Försäljning till koncernföretag		2 061
Inköp från koncernföretag	72	1 308
Ränteintäkter från koncernföretag	4	4
Räntekostnader till koncernföretag	1	2
Utdelning från koncernföretag	629	834
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	1 085	6 604
Räntebärande skulder till koncernföretag	1 187	349
Rörelseskulder till koncernföretag	1 050	1 293
Borgens- och garantiförpliktelser för koncernföretag	18 911	11 120
Transaktioner med intresseföretag och samarbetsarrangemang		
Inköp från intresseföretag och samarbetsarrangemang		19
Kortfristiga fordringar hos intresseföretag och samarbetsarrangemang		2
Rörelseskulder till intresseföretag och samarbetsarrangemang		3
Eventualförpliktelser för intresseföretag och samarbetsarrangemang		8
Transaktioner med Nordstjernangruppen		
Försäljning till Nordstjernangruppen		1 632
Inköp från Nordstjernangruppen	1	469
Kortfristiga fordringar hos Nordstjernangruppen		275
Transaktioner med Axel Johnsongruppen		
Försäljning från Axel Johnsongruppen		7
Inköp från Axel Johnsongruppen		2

Not 38 Kassaflödesanalys, forts.

UPPLYSNINGAR OM BETALDA RÄNTOR

Koncernen

Under perioden erhållen ränta uppgick till 21 (24) MSEK. Under perioden betald ränta uppgick till 120 (270) MSEK. Föregående år ingick i beloppet ränta i Bostadsaktiebolag samt Bostadsrättsföreningar fram till avknoppningen av Bonava den 7 juni 2016.

Moderbolaget

Under perioden erhållen ränta uppgick till 4 (9) MSEK. Under perioden betald ränta uppgick till 21 (130) MSEK.

KASSAFLÖDE HÄNFÖRLIGT FRÅN ANDELAR I GEMENSAMMA VERKSAMHETER

KONCERNEN	2017	2016
Löpande verksamhet	107	75
Förändring av rörelsekapital	44	120
Investeringsverksamhet		16
Finansieringsverksamhet	-118	-226
Summa kassaflöde	33	-15

LIKVIDA MEDEL SOM INTE ÄR TILLGÄNGLIGA FÖR ANVÄNDNING

KONCERNEN	2017	2016
Spärrade bankmedel	1	6
Likvida medel i gemensamma verksamheter	47	14
Summa likvida medel som inte är tillgängliga för användning	48	20

TRANSAKTIONER SOM INTE MEDFÖR BETALNINGAR

KONCERNEN	2017	2016
Förvärv av en tillgång genom revers	8	
Förvärv av en tillgång genom finansiell leasing	280	181

ICKE KASSAFLÖDESPÅVERKANDE FÖRÄNDRINGAR I FINANSIERINGSVERKSAMHETEN

KONCERNEN	UB 2016	Kassaflöden	Förvärv av dotterbolag med räntebärande lån	Nya leasingavtal	Ränteupp-räkning	Valutakurs-differenser	UB 2017
Räntebärande skulder	2 703	-436	16			-60	2 223
Räntebärande fordringar	-702	-81					-783
Leasingskulder	362			59	-2		419
Summa skulder finansieringsverksamheten	2 363	-517	16	59	-2	-60	1 859

MODERBOLAGET	UB 2016	Kassaflöden	Avgår kom-missionärs-förhållande	Valutakurs-differenser	UB 2017
Räntebärande skulder	2 485	999	-194		3 290
Räntebärande fordringar	-731	895	-706	2	-540
Summa skulder finansieringsverksamheten	1 754	1 894	-900	2	2 750

Not 39

Finansiella instrument och finansiell riskhantering

FINANSPOLICY (PRINCIPER FÖR RISKHANTERING)

Koncernen är genom sin verksamhet utsatt för finansiella risker. Med finansiella risker avses refinansieringsrisker, likviditetsrisker, ränterisker, valutarisker, kreditrisker, motpartsrisker och garantikapacitetsrisker. NCC:s finanspolicy för hantering av finansiella risker har beslutats av NCC AB:s styrelse och bildar ett ramverk av riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten.

Inom NCC-koncernens decentraliserade organisation är finansverksamheten centraliserad till NCC-koncernens Finansavdelning, dels för att kunna bevaka koncernens sammanlagda finansiella riskpositioner, dels för att kunna uppnå kostnadseffektivitet, stordriftsfördelar, kompetensuppbyggnad och tillvarata koncerngemensamma intressen. I NCC hanteras koncernens ränte-, valuta-, kredit-, refinansierings-, motparts- och likviditetsrisk samt prISRISKEN i oljeprodukter genom koncernens internbank, NCC Treasury AB. PrISRISKEN i elprodukter samt kundkreditriskerna hanteras i respektive affärsområde.

AVTALSVILLKOR

NCC har en finansiell nyckeltalsrestriktion i form av skuldsättningsgrad knuten till den syndikerade kreditfaciliteten som tecknats med en grupp banker om 325 (325) MEUR med en kvarvarande löptid på fyra år. NCC uppfyller kraven för den finansiella nyckeltalsrestriktionen.

REFINANSIERINGSRISK

Refinansieringsrisk definieras som risken att NCC inte ska kunna erhålla finansiering vid en given tidpunkt eller att kreditgivarna ska få svårigheter att infria sina utfästelser. NCC eftersträvar en riskspridning mellan olika finansierings-

källor (marknadsfinansieringsprogram, banklån och andra låneformer) för att trygga koncernens långsiktiga försörjning av lånat kapital.

NCC:s policy för refinansieringsrisk är att företagets skuldportfölj¹⁾ ska ha en förfallostruktur som minimerar koncernens exponering ur perspektivet refinansieringsrisk. Skuldportföljens förfall ska vara spridd över tiden. Fördelningsnormen innebär att den vägda genomsnittliga återstående löptiden ska vara minst 18 månader. Per 31 december uppgick kapitalbindningen för företagets skuldportfölj¹⁾, 2 588 (3 011) MSEK, till 34 (33) månader.

¹⁾ Företagets skuldportfölj: Räntebärande skulder exklusive pensionsskuld enligt IAS 19.

FÖRFALLOSTRUKTUR KAPITALBINDNING¹⁾

Förfallotid	2017		2016	
	Belopp	Andel %	Belopp	Andel %
	RÄNTEBÄRANDE SKULDER			
2017			723	24
2018	919	35	761	25
2019	493	19	460	15
2020	105	4	38	1
2021 ²⁾	39	2	1029	34
2022 ²⁾	1 032	40		
Totalt	2 588	100	3 011	100

¹⁾ Exklusive pensionsskuld enligt IAS 19.

²⁾ Varav återlån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse 1 000 (1 000) MSEK ingår 2022 (2021).

Not 39 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

NCC har upprättat följande investorerrelaterade marknadsfinansieringsprogram:

MARKNADSFINANIERINGSPROGRAM

	Ram	Utnyttjat Nom MSEK
Commercial paper (CP) program i Finland	300 MEUR	
Commercial paper (CP) program i Sverige	4 000 MSEK	
Medium Term Note (MTN) i Sverige ¹⁾	5 000 MSEK	678
Totalt		678

¹⁾ varav noterade på Nasdaq Stockholm nominellt 478 MSEK.

Av NCC:s totala räntebärande skuld exklusive pensionskuld enligt IAS 19 utgjordes 26 (33) procent av investorerrelaterade lån.

LIKVIDITETSRISKER

För att erhålla god flexibilitet och kostnadseffektivitet samt säkerställa tillgången på framtida finansieringsbehov anger NCC:s finanspolicy att koncernens betalningsberedskap ska uppgå till minst 7 procent av koncernens årsomsättning, varav minst 5 procent ska bestå av utnyttjade bindande kreditlöften. Betalningsberedskapen definieras som koncernens likvida medel, kortfristiga placeringar och utnyttjade bindande kreditfaciliteter minskat med förfallande marknadsfinansieringsprogram som har en kvarvarande löptid kortare än tre månader. Volymen utnyttjade bindande kreditlöften uppgick vid årsskiftet till 3 460 (3 399) MSEK med en återstående genomsnittlig löptid på 3,7 (4,5) år. Tillgängliga likvida medel placeras i bank eller räntebärande instrument med god kreditvärdighet och likvid andrahandsmarknad. Koncernens likvida medel samt kortfristiga placeringar per den 31 december uppgick till 3 104 (3 283) MSEK. Betalningsberedskapen uppgick per den 31 december till 12 (12) procent av omsättningen.

Nedanstående tabell visar koncernens finansiella skulder (inklusive räntebetalningar) samt netto reglerade derivat som utgör finansiella skulder. Finansiella instrument med rörlig ränta har beräknats med den ränta som förelåg på balansdagen. Belopp i utländsk valuta har omräknats till SEK med balansdagens kurs. Beloppen i tabellen är de avtalsenliga odiskonterade kassaflödena.

LÖPTIDSANALYS (BELOPP INKLUSIVE RÄNTA)¹⁾

	2017					2016				
	Totalt	<3 mån	3 mån- 1 år	1-3 år	3-5 år	Totalt	<3 mån	3 mån- 1 år	1-3 år	3-5 år
Återlån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse	1 085		17	34	1 034	1 087		17	35	1 035
Räntebärande skulder	1 188	172	615	396	5	1 695	385	230	1 066	14
Finansiella leasingkulder	424	1	148	208	67	368	1	135	178	54
Ränteswappar	15	2	11	2		34	6	13	15	
Leverantörsskulder	5 179	5 179				4 427	4 427			
Totalt	7 891	5 354	791	640	1 106	7 611	4 819	395	1 294	1 103

¹⁾ Exklusive pensionskuld enligt IAS 19.

Nedanstående tabell visar koncernens bruttoreglerade derivat. Beloppen i tabellen är de avtalsenliga, odiskonterade kassaflödena.

LÖPTIDSANALYS (BELOPP INKLUSIVE RÄNTA)

	2017					2016				
	Totalt	<3 mån	3 mån- 1 år	1-3 år	3-5 år	Totalt	<3 mån	3 mån- 1 år	1-3 år	3-5 år
Valutaterminer										
- utflöde	-6 765	-4 285	-1 771	-709		-5 153	-4 210	-522	-371	-50
- inflöde	6 778	4 305	1 772	701		5 233	4 278	523	380	52
Nettoflöde från bruttoreglerade derivat	13	20	1	-8		80	68	1	9	2

RÄNTERISKER

Ränterisk utgör risken för att förändringar i marknadsräntor påverkar NCC:s kassaflöden eller det verkliga värdet på finansiella tillgångar och skulder negativt. NCC:s finansieringskällor utgörs i huvudsak av eget kapital, kassaflöde från den operativa verksamheten samt upplåning. NCC:s policy för ränterisk är att den vägda genomsnittliga återstående räntebindningen för företagets skuldportfölj¹⁾ när exponeringen reducerats med räntebindningen för likvida medel²⁾ i normalfallet ska vara 12 månader med ett avvikelsemandat på +/- 6 månader samt att skuldportföljens ränteomsättningsstruktur ska vara spridd över tiden. I de fall tillgänglig upplåningsform inte motsvarar önskvärd räntestruktur på låneportföljen används i huvudsak ränteswappar för att anpassa strukturen. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när en effektiv koppling finns mellan säkrat lån och ränteswappen.

Den genomsnittliga räntebindningstiden på företagets skuldportfölj¹⁾ reducerad med ränteexponeringen i likvida medel²⁾ var 7 (9) månader inklusive ränteswappar knutna till skuldportföljen. Likvida medel²⁾ uppgick till 3 104 (3 283) MSEK och den genomsnittliga räntebindningstiden på dessa tillgångar var 0,2 (1) månad.

Per årsskiftet uppgick NCC:s räntebärande bruttoskuld exklusive pensionskuld enligt IAS 19 till 2 588 (3 011) MSEK och den genomsnittliga räntebindningstiden var 8 (10) månader.

Per den 31 december 2017 hade NCC ränteswappar knutna till skuldportföljen med ett nominellt värde på 500 (1 050) MSEK. Ränteswapparnas verkliga värde uppgick per den 31 december 2017 netto till -14 (-32) MSEK bestående av tillgångar om 0 (0) MSEK och skulder om 14 (32) MSEK. Ränteswapparna har en förfallotidpunkt på mellan 0,7 (0,1) och 1,2 (2,2) år. En höjning av räntenivån med en procentenhet skulle medföra en förändring av årets resultat med 18 (15) MSEK givet de räntebärande tillgångar och skulder som finns per balansdagen, exklusive pensionskuld enligt IAS 19. En höjning av räntenivån med en procentenhet skulle medföra en förändring av årets resultat med 0 (1) MSEK samt övrigt totalresultat med 2 (6) MSEK avseende förändring av verkligt värde på koncernens ränteswappar.

¹⁾ Företagets skuldportfölj: Räntebärande skulder exklusive pensionskuld enligt IAS 19, inklusive ränteswappar knutna till skuldportföljen.

²⁾ Likvida medel och kortfristiga placeringar.

Not 39 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

FÖRFALLOSTRUKTUR RÄNTEBINDNING¹⁾

Förfallotid	2017		2016	
	RÄNTEBÄRANDE SKULDER INKL. RÄNTESWAPPAR			
	Belopp	Andel %	Belopp	Andel %
2017			2 366	79
2018	2 456	95	505	17
2019	100	4	100	3
2020				
2021	33	1	40	1
Totalt	2 588	100	3 011	100

¹⁾ Exklusive pensionsskuld enligt IAS 19.

VALUTARISKER

Valutarisker utgör risken att förändringar i valutakursen negativt påverkar koncernens resultaträkning, balansräkning och kassaflöden.

TRANSAKTIONSEXPONERING

I enlighet med finanspolicyn ska transaktionsexponeringen elimineras så snart den är känd. Säkring sker av kontrakterade samt sannolika prognostiserade flöden. Detta sker huvudsakligen via valutaterminskontrakt. Kontrakterad bruttoexponering i respektive valuta kurssäkras till 100 procent. Prognostiserad exponering säkras successivt över tiden, vilket innebär att de kvartal som ligger närmast i tiden säkras i högre grad än efterföljande kvartal. Varje kvartal säkras därmed vid flera tillfällen och omfattas av flera säkringsavtal som har ingåtts vid olika tidpunkter. Riktvärdet är att säkra 90 procent av prognos för innevarande kvartal, 70 procent av prognos för nästkommande kvartal, följt av 50 procent, 30 procent samt 10 procent. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när kraven för säkringsredovisning är uppfyllda.

Följande tabell visar summan av koncernens bruttointlöden och bruttoutlöden i olika valutor, säkrad andel under året samt valutarisken för respektive valuta på osäkrade valutaflöden. Valutarisken visar förändringen av årets resultat om den svenska kronan förändras med fem procent i förhållande till varje enskild valuta som en följd av förluster vid omräkning av osäkrade leverantörsskulder/kundfordringar.

Motvärde i MSEK	2017				2016			
	Brutto in- och utflöde	Varav förfallna säkringar	Säkrad andel %	Valutarisk 5% efter skatt på osäkrad andel	Brutto in- och utflöde	Varav förfallna säkringar	Säkrad andel %	Valutarisk 5% efter skatt på osäkrad andel
EUR	1 633	1 119	69	20	1 363	965	71	16
DKK	258	60	23	8	222	134	60	3
NOK	266	118	44	6	137	109	80	1
PLN	153	127	83	1	69	49	72	1
Övriga	52	25	49	1	68	34	50	1
Totalt	2 361	1 450	61	36	1 858	1 290	69	22

Terminskontrakten som används för säkring av kontrakterade samt prognostiserade transaktioner är klassificerade som kassaflödessakringar. Under 2017 var det inga kassaflödessakringar som avslutades på grund av att det förväntade kassaflödet ej längre var sannolikt att inträffa.

PROGNOSTISERADE VALUTAFLÖDEN (NETTO)

Nedanstående tabell visar de prognostiserade valutaflödena under 2018 (2017) till och med Q1 2019 (Q1 2018), utestående säkringsposition vid årsskiftet samt säkrad andel.

MOTVÄRDE I MSEK (2017)

Valuta	Q1 2018			Q2 2018			Q3 2018			Q4 2018			Q1 2019			TOTALT		
	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %
EUR	219	204	93	242	169	70	266	133	50	250	75	30	167	17	10	1 143	598	52
Riktvärde %			90			70			50			30			10			

MOTVÄRDE I MSEK (2016)

Valuta	Q1 2017			Q2 2017			Q3 2017			Q4 2017			Q1 2018			TOTALT		
	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %	Netto-utflöde	Säkringsposition	Säkrad andel %
EUR	165	148	90	206	145	70	217	109	50	150	45	30	116	12	10	855	458	54
Riktvärde %			90			70			50			30			10			

KONTRAKTERADE VALUTAFLÖDEN (BRUTTO)

Nedanstående tabell visar den utestående säkringspositionen vid årsskiftet avseende summan av kontrakterade bruttointlöden och bruttoutlöden i valuta.

Motvärde i MSEK	2017					2016				
	Totalt	<3 mån	3 mån -1 år	1-3 år	>3 år	Totalt	<3 mån	3 mån -1 år	1-3 år	>3 år
Säkringsposition	569	249	44	276	0	603	164	30	359	50

Not 39 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

Säkringarna uppfyller kraven för effektivitet vilket innebär att samtliga förändringar på grund av ändrad valutakurs redovisas i övrigt totalresultat. Det verkliga värdet på valutaterminer som använts för säkring av transaktionsexponering uppgick till netto -19 (-2) MSEK. Härav är i balansräkningen redovisat som tillgångar 14 (5) MSEK och som skulder 33 (7) MSEK.

Enligt NCC:s finanspolicy ska koncernens tillgångar finansieras i lokal valuta. Extern och intern upplåning i NCC-koncernen sker främst genom den centrala treasuryenheten och överförs sedan till affärsområden och dotterbolag i form av interna lån. Utlåningen sker i lokal valuta, medan den externa finansieringen till stor del sker i SEK och EUR. Via valutaderivat omvandlas delar av koncernens lån och likviditet till de valutor som koncernens tillgångar är upptagna till.

Följande tabeller visar NCC:s finansiering samt finansieringsvalutaswappar. Angivna värden inkluderar underliggande kapitalbelopp.

RÄNTEBÄRANDE SKULDER¹⁾

Motvärde i MSEK	2017		2016	
	Belopp	Andel %	Belopp	Andel %
EUR	86	3	146	5
NOK	284	11	448	15
SEK	2 218	86	2 418	80
Totalt	2 588	100	3 011	100

1) Exklusive pensionsskuld enligt IAS 19.

FINANSIERING VIA VALUTADERIVAT¹⁾

Motvärde i MSEK	2017	2016
Sälj EUR	-432	-331
Sälj NOK	-3 245	-2 509
Sälj RUB	-57	-65
Netto	-3 734	-2 905

1) Valutaswappar.

OMRÄKNINGSEXPONERING

Huvudregeln i NCC:s finanspolicy är att koncernens omräkningsexponering inte ska valutakurssäkras. Undantag görs för utvecklingsverksamheten NCC Property Development. Maximalt 90 procent av de utländska nettotillgångarna ska säkras utan hänsyn tagen till skatteeffekt. Koncernens vd kan besluta om säkring av utländska nettotillgångar i utvalda bolag utöver ovan angivna riktlinjer.

Säkring av nettotillgångarna sker både genom upptagande av lån samt genom valutaterminer. Det redovisade värdet på lån samt valutaterminer (inklusive underliggande kapitalbelopp) som använts som säkringsinstrument per 31 december var 556 (794) MSEK, varav lån 0 (0) MSEK och valutaterminer 556 (794) MSEK. Säkringsredovisning tillämpas då kriterierna för säkringsredovisning är uppfyllda. En valutakursdifferens på -7 (-34) MSEK före skatt har redovisats i övrigt totalresultat. Avseende säkringsredovisning, se vidare not 1 Redovisningsprinciper, Säkring av nettoinvesteringar. Säkringarna uppfyller kraven för effektivitet vilket innebär att samtliga förändringar på grund av ändrad valutakurs redovisas i övrigt totalresultat. Per den 31 december 2017 skulle ej säkrad omräkningsexponering vid en försvagning av den svenska kronan gentemot andra valutor med fem procent medföra en förändring av eget kapital med 97 (107) MSEK och en förändring av årets resultat med 0 (0) MSEK.

KONCERNENS NETTOINVESTERINGAR I UTLÄNDSKA DOTTERBOLAG

Nedanstående tabell visar koncernens nettoinvesteringar i utländska dotterbolag och säkringsposition per valuta samt säkrad andel utan, respektive med, hänsyn tagen till skatteeffekt.

Motvärde i MSEK	2017					2016				
	Nettoinvestering	Säkringsposition före skatt	Säkrad andel före skatt %	Säkringsposition efter skatt	Säkrad andel efter skatt %	Nettoinvestering	Säkringsposition före skatt	Säkrad andel före skatt %	Säkringsposition efter skatt	Säkrad andel efter skatt %
DKK	1 523	271	18	211	14	1 536	245	16	191	12
EUR	513	167	33	130	25	708	402	57	314	44
NOK	445	118	27	92	21	659	147	22	115	17
RUB	10					28				
Totalt	2 491	556	22	434	17	2 931	794	27	619	21

PROPERTY DEVELOPMENTS NETTOINVESTERINGAR I UTLÄNDSKA DOTTERBOLAG

Nedanstående tabell visar koncernens nettoinvesteringar i NCC Property Development och säkringsposition per valuta samt säkrad andel utan, respektive med, hänsyn tagen till skatteeffekt.

Motvärde i MSEK	2017					2016				
	Nettoinvestering	Säkringsposition före skatt	Säkrad andel före skatt %	Säkringsposition efter skatt	Säkrad andel efter skatt %	Nettoinvestering	Säkringsposition före skatt	Säkrad andel före skatt %	Säkringsposition efter skatt	Säkrad andel efter skatt %
DKK	302	271	90	211	70	297	245	82	191	64
EUR	199	167	84	130	65	388	402	103	314	81
NOK	142	118	83	92	65	165	147	89	115	70
Totalt	643	556	86	434	67	850	794	93	619	73

PRISRISKER

Prisrisker i bitumen

En stor del av försäljningen av beläggningsentreprenader i NCC Industry sker till indexreglerat pris vilket innebär att NCC Industry inte löper någon risk vid förändring av bitumenpriset. Det förekommer dock kontrakt med fast pris utan index där Industry löper risk vid förändring av bitumenpriset. Prisrisken hanteras av NCC Treasury via oljeterminer. Policy är att hedga inköp av bitumen avseende större kundkontrakt när arbetet ska utföras senare än två månader från order.

Nedanstående tabell visar koncernens inköp av bitumen samt säkrad andel via oljeterminer under året.

Ton	2017			2016		
	Inköp bitumen	Varav föfallna säkringar	Säkrad andel via oljeterminer %	Inköp bitumen	Varav föfallna säkringar	Säkrad andel via oljeterminer %
Bitumen	324 850	57 387	18	320 617	47 509	15

Säkringarna uppfyller kraven för effektivitet vilket innebär att samtliga förändringar på grund av ändrat pris redovisas i övrigt totalresultat. Terminkontrakt som används för säkring av prognostiserade inköp av bitumen är klassificerade som kassaflödessäkringar.

Not 39 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

Nedanstående tabell visar koncernens prognostiserade volym inköp av bitumen, utestående säkringsposition vid årsskiftet samt säkrad andel via oljeterminer.

	2017				2016			
	Totalt	<3 mån	3 mån –1 år	>1år	Totalt	<3 mån	3 mån –1 år	>1 år
Prognostiserad volym inköp av bitumen (ton)	974 551	7 859	316 992	649 700				
Säkringsposition via oljeterminer (ton)	44 786	0	28 863	15 923				
Säkrad andel (%)	5	0	9	2				
Säkringsposition motvärde MSEK	65	0	31	34	134	0	87	47

Det verkliga värdet på oljeterminer som använts för säkring av prisrisken i bitumen uppgick till netto 24 (14) MSEK. Härav är i balansräkningen redovisat som tillgångar 24 (14) MSEK och som skulder 0 (0) MSEK.

Givet utestående oljeterminer på balansdagen skulle en ökning av bitumenpriset med 10 procent per 31 december 2017 innebära en förändring av eget kapital med 10 (14) MSEK och av resultatet med 0 (0) MSEK. Känslighetsanalysen grundar sig på att alla andra faktorer förblir oförändrade.

Priskriser i el

I ett led att säkerställa kalkylerbara kostnader för el har NCC valt att genom elderivat jämma ut prisvariationer som förekommer på elmarknaden. NCC säkrar successivt upp till tre år och bygger upp volymen elkontrakt till respektive leveranstidpunkt.

Säkringarna uppfyller kraven för effektivitet vilket innebär att samtliga förändringar på grund av ändrat pris redovisas i övrigt totalresultat. Terminskontrakten som används för säkring av kontrakterade inköp av el är klassificerade som kassaflödessäkringar.

Den utestående volymen elderivat uppgick vid årsskiftet till 34 (30) MSEK, varav 3 (2) MSEK förfaller inom 3 månader, 16 (16) MSEK förfaller om 3-12 månader samt 15 (12) MSEK förfaller efter 1 år.

Det verkliga värdet på elterminer som använts för säkring av prisrisken på el uppgick till netto 5 (5) MSEK. Härav är i balansräkningen redovisat som tillgångar 5 (5) MSEK och som skulder 0 (0) MSEK.

KREDITRISKER

Kreditrisk och motpartsrisiker i finansiell verksamhet

NCC:s placeringsreglemente för finansiella kreditrisker revideras kontinuerligt och karaktäriseras av försiktighet. Transaktioner sker endast med kreditvärda motparter med lägst rating A- (Standard & Poor's) eller motsvarande internationell rating samt lokala banker med en rating lägst motsvarande landets kreditvärdighet där NCC bedriver verksamhet. ISDA:s (International Swaps and Derivatives Association) ramavtal om netting med alla motparter avseende derivathandel används. I placeringsreglementet anges maximal kreditexponering samt löptid för olika motparter.

Den sammanlagda motpartsexponeringen avseende derivat, beräknad som nettofordran per motpart, uppgick till 156 (146) MSEK vid utgången av 2017. Nettofordran per motpart beräknas enligt marknadsvärderingsmetoden, dvs marknadsvärdet på derivatet med tillägg av riskförändring (1 % på nominellt belopp). Beräknad bruttoexponering för motpartsrisiker avseende likvida medel och kortfristiga placeringar uppgick till 3 104 (3 283) MSEK.

Kreditrisk i kundfordringar

Risken att koncernens kunder inte uppfyller sina åtaganden, d.v.s att betalning inte erhålls från kunderna, utgör en kreditrisk. Koncernens kunder kreditkontrolleras varvid information om kundernas finansiella ställning inhämtas från olika kreditupplysningsföretag. För större kundfordringar begränsas risken för kreditförluster genom olika typer av säkerheter. Dessa kan till exempel vara bankgarantier, spärr i byggnadskreditiv, moderbolagsgarantier samt övriga betalningsgarantier.

ÅLDERSANALYS KUNDFORDRINGAR INKLUSIVE FORDRINGAR FÖR SÅLDA FASTIGHETSPROJEKT

KONCERNEN	2017		2016	
	Brutto	Reserv för osäkra fordringar	Brutto	Reserv för osäkra fordringar
Ej förfallna kundfordringar	7 383		5 898	
Förfallna kundfordringar 1-30 dagar	475		623	
Förfallna kundfordringar 31-60 dagar	91	5	157	5
Förfallna kundfordringar 61-180 dagar	169	8	429	9
Förfallna kundfordringar >180 dagar	1 768	889	859	140
Summa	9 886	902	7 966	154

Säkerheter för kundfordringar har erhållits till ett belopp av 0 (0) MSEK.

Fordringar förfallna >180 dagar är i allt väsentligt orsakade av pågående diskussioner/tvister med beställaren och inte en fråga om beställarens kreditvärdighet.

RESERV FÖR OSÄKRA FORDRINGAR

KONCERNEN	2017	2016
Ingående balans	154	180
Årets reservering	854	76
Återföring av tidigare gjorda nedskrivningar	-106	-72
Avgår Avvecklade verksamheter		-35
Omräkningsdifferenser		4
Utgående balans	902	154

REDOVISAT VÄRDE OCH VERKLIGT VÄRDE FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT

Nedanstående tabell visar redovisat värde och verkligt värde för finansiella instrument. I NCC:s balansräkning är det huvudsakligen kortfristiga placeringar, som innehas för handelsändamål, samt derivat som värderas till verkligt värde. Kortfristiga placeringar värderas enligt priser noterade på en väl fungerande andrahandsmarknad för samma instrument.

Värderingen till verkligt värde på valutaterminer, oljeterminer samt elterminer baseras på vedertagna modeller med observerbar inputdata såsom räntor, valutor och råvarupriser. Värderingen av ränteswappar baseras på terminsräntor framtagna utifrån observerbara yieldkurvor. Diskonteringen ger inte någon väsentlig påverkan på värderingen av derivaten.

För finansiella instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde; kundfordringar, övriga fordringar och likvida medel, leverantörsskulder och andra kortfristiga räntefria skulder bedöms det verkliga värdet överensstämma med det redovisade värdet. För långfristiga värdepappersinnehav samt kortfristiga placeringar som hålles till förfall baseras det verkliga värdet på priser noterade på en väl fungerande andrahandsmarknad. För korta samt långa obligationslån noterade på Nasdaq Stockholm har verkligt värde beräknats enligt priser noterade på en väl fungerande andrahandsmarknad. Verkligt värde för onoterade långa obligationer och långa skulder till kreditinstitut har beräknats genom att framtida kassaflöden har diskonterats med aktuella marknadsräntor för liknande finansiella instrument. Verkligt värde för övriga lång- och kortfristiga räntebärande skulder bedöms inte avvika materiellt från redovisat värde.

Not 39 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

KLASSIFICERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

KONCERNEN, 2017	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁾	Derivat som används i sättningsredovisning	Kund- och lånefordringar	Investeringar som hålles till förfall	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁾	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Långfristiga värdepappersinnehav					91			91	91
Långfristiga räntebärande fordringar			445	131				575	575
Övriga långfristiga fordringar		8						8	8
Kundfordringar			8 882					8 882	8 882
Kortfristiga räntebärande fordringar			167					167	167
Övriga fordringar	43	37	117					196	196
Kortfristiga placeringar	10			30				41	41
Likvida medel			3 063					3 063	3 063
Summa tillgångar	53	45	12 673	161	91			13 023	13 023
Långfristiga räntebärande skulder ²⁾							1 669	1 669	1 676
Övriga långfristiga skulder		18				1	35	54	54
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser							1 407	1 407	1 407
Kortfristiga räntebärande skulder							919	919	925
Leverantörsskulder							5 179	5 179	5 179
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter							2	2	2
Övriga kortfristiga skulder		38				2	19	59	59
Summa skulder		55				3	9 230	9 288	9 301

¹⁾ Innehas för handelsändamål.²⁾ Återlån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse ingår om 1 000 (1 000) MSEK.

KONCERNEN, 2016	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁾	Derivat som används i sättningsredovisning	Kund- och lånefordringar	Investeringar som hålles till förfall	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁾	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Långfristiga värdepappersinnehav					95			95	95
Långfristiga räntebärande fordringar			298	63				361	361
Övriga långfristiga fordringar			42					42	42
Kundfordringar			7 682					7 682	7 682
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			1					1	1
Kortfristiga räntebärande fordringar			152					152	152
Övriga fordringar	70	36	96					202	202
Kortfristiga placeringar	99			91				190	191
Likvida medel			3 093					3 093	3 093
Summa tillgångar	169	36	11 364	154	95			11 819	11 820
Långfristiga räntebärande skulder ²⁾							2 288	2 288	2 311
Övriga långfristiga skulder		21				1	32	54	54
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser							1 008	1 008	1 008
Kortfristiga räntebärande skulder							723	723	726
Leverantörsskulder							4 427	4 427	4 427
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter							1	1	1
Övriga kortfristiga skulder		14				13	71	98	98
Summa skulder		35				14	8 550	8 599	8 625

¹⁾ Innehas för handelsändamål.²⁾ Återlån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse ingår om 1 000 (1 000) MSEK.

Not 39 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

MODERBOLAGET, 2017	Kund- och lånefordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Andra långfristiga värdepappersinnehav		45		45	45
Kundfordringar	1			1	1
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	222			222	222
Övriga kortfristiga fordringar	1			1	1
Kassa och bank	1 100			1 100	1 100
Tillgodohavanden i NCC Treasury AB	863			863	863
Summa tillgångar	2 187	45		2 232	2 232
Långfristiga skulder till kreditinstitut ¹⁾			1 000	1 000	1 000
Långfristiga skulder till koncernföretag			1 044	1 044	1 044
Övriga långfristiga skulder			4	4	4
Leverantörsskulder			33	33	33
Kortfristiga skulder till koncernföretag			1 192	1 192	1 192
Summa skulder			3 274	3 274	3 274

MODERBOLAGET, 2016	Kund- och lånefordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Andra långfristiga värdepappersinnehav		46		46	46
Andra långfristiga fordringar	10			10	10
Kundfordringar	3 133			3 133	3 133
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	771			771	771
Kortfristiga fordringar hos intresseföretag	2			2	2
Övriga kortfristiga fordringar	72			72	72
Kassa och bank	2			2	2
Tillgodohavanden i NCC Treasury AB	5 833			5 833	5 833
Summa tillgångar	9 823	46		9 869	9 869
Långfristiga skulder till kreditinstitut ¹⁾			1 000	1 000	1 000
Långfristiga skulder till koncernföretag			1 054	1 054	1 054
Övriga långfristiga skulder			18	18	18
Leverantörsskulder			1 871	1 871	1 871
Kortfristiga skulder till koncernföretag			591	591	591
Kortfristiga skulder till intresseföretag			3	3	3
Övriga kortfristiga skulder			62	62	62
Summa skulder			4 599	4 599	4 599

1) Återlån från NCC-koncernens Pensionsstiftelse ingår om 1 000 (1 000) MSEK.

Klassificeringskategorierna Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, Investeringar som hålles till förfall och Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen är ej tillämpliga för moderbolaget. Inga omklassificeringar av finansiella tillgångar och skulder mellan ovanstående kategorier har gjorts under året. Verkligt värde för moderbolagets finansiella instrument bedöms inte avvika materiellt från redovisat värde.

I kommande tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som löpande värderas till verkligt värde samt de finansiella instrument som inte redovisas till verkligt värde i NCC:s balansräkning.

Uppdelning av hur verkligt värde bestäms ska göras utifrån tre nivåer. Under perioden har inga förflyttningar gjorts mellan nivåerna och inga signifikanta ändringar har gjorts vad avser värderingssätt, använd data eller antaganden.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument. Denna kategori är inte aktuell för moderbolaget.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori är inte aktuell för moderbolaget.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

KONCERNEN	2017				2016			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
<i>Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde</i>								
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen								
– Derivatinstrument som innehas för handel		43		43		70		70
– Värdepapper som innehas för handel	10			10	99			99
Derivatinstrument som används för säkringsändamål		45		45		36		36
Finansiella tillgångar som kan säljas			91	91			95	95
<i>Finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde</i>								
Investeringar som hålles till förfall	161			161	155			155
Summa tillgångar	171	88	91	350	254	106	95	455
<i>Finansiella skulder värderade till verkligt värde</i>								
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen								
– Derivatinstrument som innehas för handel		3		3		14		14
Derivatinstrument som används för säkringsändamål		55		55		35		35
<i>Finansiella skulder som inte redovisas till verkligt värde</i>								
Övriga skulder (räntebärande skulder)	482	2 119		2 601	793	2 244		3 037
Summa skulder	482	2 177	0	2 659	793	2 293	0	3 086

Not 39 Finansiella instrument och finansiell riskhantering, forts.

KVITTNING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

NCC har bindande ramavtal (ISDA-avtal) om nettnig med alla motparter avseende derivathandel, vilket innebär att NCC kan kvitta fordringar mot skulder i händelse av motpartens obestånd eller annan händelse. Nedanstående tabell visar redovisade finansiella tillgångar och skulder brutto samt belopp som är möjliga att kvitta. NCC har inte kvittat några belopp i balansräkningen.

KONCERNEN	2017		2016	
	Finansiella tillgångar	Finansiella skulder	Finansiella tillgångar	Finansiella skulder
Redovisade bruttobelopp ¹⁾	88	58	105	48
Belopp som omfattas av avtal om nettnig	-54	-54	-42	-42
Nettobelopp efter avtal om nettnig	34	4	63	6

¹⁾ I det redovisade bruttobeloppet för finansiella tillgångar ingår derivat som värderas till verkligt värde via resultaträkningen i övriga fordringar med 43 (70) MSEK samt derivat som används i säkringsredovisning i övriga långfristiga fordringar med 8 (0) MSEK och i övriga fordringar med 37 (36) MSEK.

I det redovisade bruttobeloppet för finansiella skulder ingår derivat som värderas till verkligt värde via resultaträkningen i övriga långfristiga skulder med 1 (1) MSEK, i övriga kortfristiga skulder med 2 (13) MSEK samt derivat som används i säkringsredovisning i övriga långfristiga skulder med 18 (21) MSEK och övriga kortfristiga skulder med 38 (14) MSEK.

Moderbolaget har inga utestående derivat.

Not 40 Avvecklad verksamhet

NCC delade ut aktierna i Bonava till aktieägarna i juni 2016. Första handelsdag var den 9 juni 2016 och slutkursen blev 106,50 SEK för B-aktien och 107,50 SEK för A-aktien vilket innebär ett börsvärde om cirka 11,5 Mdr SEK.

Reavinsten för utdelningen av Bonava uppgick till 6 724 MSEK.

RESULTATRÄKNING

	2016 Jan–7 jun	2016 Jan–dec
Nettoomsättning	3 243	3 243
Kostnader för produktion	-2 710	-2 710
Försäljnings- och administrationskostnader	-231	-231
Rörelseresultat	303	303
Finansnetto	-124	-124
Resultat före skatt	178	178
Skatt på årets resultat	-36	-36
Resultat från avvecklad verksamhet, netto efter skatt	143	143
Realisationsresultat vid utdelning av den avvecklade verksamheten	6 755	6 724
Resultat från avyttring efter skatt	6 898	6 867
Övrigt totalresultat för avvecklad verksamhet	4	4
Resultat per aktie	1,32	1,32

	2016 Jan–7 jun	2016 Jan–dec
Kassaflödet påverkas av avvecklad verksamhet i enlighet med nedan:		
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital	105	105
Rörelsekapital	-708	-708
Investeringsverksamheten	-81	-81
Finansieringsverksamheten	754	754
Årets kassaflöde från avvecklad verksamhet	70	70

Not 41 Uppgifter om moderbolaget

NCC AB, organisationsnummer 556034-5174 är ett svensktregistrerat aktiebolag och har sitt säte i Solna. NCC AB:s aktier är marknadsnoterade på Stockholmsbörsen (Nasdaq Stockholm/Stora bolag).

Huvudkontorets adress är NCC AB, Vallgatan 3, 170 80 Solna.

Koncernredovisningen för år 2017 består av moderbolag och dess dotterföretag, tillsammans benämnd koncernen. I koncernen ingår även andel av innehavare i intresseföretag och joint venture-företag.

Ägarandelen för Nordstjärnan AB uppgick per den 31 december 2017 till 16,3 procent av kapitalet och 47,1 procent av rösterna i NCC AB. Nordstjärnan AB, organisationsnummer 556000-1421, har sitt säte i Stockholm.

Not 42 Händelser efter balansdagen

Den 3 januari 2018 meddelade NCC att Kenneth Nilsson utsetts till ny affärsområdeschef för NCC Infrastructure och medlem av koncernledningen. Kenneth Nilsson tillträder under april 2018 och ersätter Göran Landgren som varit tillförordnad affärsområdeschef sedan 25 september 2017. Kenneth Nilsson har 20 års erfarenhet från olika chefspositioner inom Skanska och ledningsgruppsarbete samt ytterligare 10 år som arbetschef, projekt- och arbetsledare. Under 2017 tillträdde han som operativ chef för Skanskas anläggningsverksamhet i östra USA.

Tomas Carlsson utsågs till ny VD och koncernchef för NCC den 12 januari 2018. Tomas Carlsson har varit VD för det börsnoterade teknikkonsultföretaget Sweco sedan slutet av 2012. Tidigare har Tomas arbetat nästan 20 år inom NCC där han senast var ansvarig för NCC:s svenska byggverksamhet. Tomas Carlsson kommer att tillträda sin befattning på NCC senast i juli 2018 och ersätter tillförordnad VD och koncernchef Håkan Broman.

Den 26 januari 2018 meddelade NCC att valberedningen i NCC föreslår att Angela Langemar Olsson väljs in i NCC:s styrelse som därmed föreslås bestå av åtta ledamöter. Övriga tidigare sju medlemmar föreslås för omval. Angela Langemar Olsson är Senior Investment manager i Nordstjärnan AB. Hon har under femton år varit CFO på Nordstjärnan AB.

NCC har fått en order på cirka 915 MSEK att bygga ut Ångströmlaboratoriet i Uppsala, vilket meddelades den 19 januari 2018. NCC ska på uppdrag av Akademiska Hus genomföra utbyggnaden av laboratoriet vid Uppsala universitet. Ordern väntas registreras i första kvartalet 2018 i affärsområde NCC Building.

Not 43 Disposition av företagets vinst

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel	2 727 322 986
Disponeras enligt följande:	
Ordinarie utdelning till aktieägarna 8 SEK per aktie ¹⁾	864 659 992
I ny räkning balanseras	1 862 662 994
Summa SEK	2 727 322 986

¹⁾ Den föreslagna utdelningens totalbelopp är beräknat baserat på antalet utestående aktier per 8 mars 2018.

Vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel	2 727 322 986
Disponeras enligt följande:	
Ordinarie utdelning till aktieägarna 8,00 SEK per aktie ¹⁾	864 659 992
I ny räkning balanseras	1 862 662 994
Summa SEK	2 727 322 986

1) Den föreslagna utdelningens totalbelopp är beräknat baserat på antalet utestående aktier per 8 mars 2018.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar härmed att årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över

koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 8 mars 2018. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 11 april 2018.

Solna den 8 mars 2018

Tomas Billing
Styrelseordförande

Geir Magne Aarstad
Styrelseledamot

Viveca Ax:son Johnson
Styrelseledamot

Carina Edblad
Styrelseledamot

Mats Jönsson
Styrelseledamot

Ulla Litzén
Styrelseledamot

Birgit Nørgaard
Styrelseledamot

Karl-Johan Andersson
*Styrelseledamot
arbetstagarrepresentant*

Lars Bergqvist
*Styrelseledamot
arbetstagarrepresentant*

Karl G Sivertsson
*Styrelseledamot
arbetstagarrepresentant*

Håkan Broman
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 16 mars 2018

PricewaterhouseCoopers AB

Håkan Malmström
*Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor*

Ann-Christine Hägglund
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i NCC AB (publ), org.nr 556034-5174

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för NCC AB (publ) för år 2017. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 38-96 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övrig upplysning

Revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för räkenskapsåret 2016 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad den 10 mars 2017 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen. Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om års- och koncernredovisningarna som helhet, med hänsyn tagen till NCC-koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch inom vilken NCC verkar.

I en verksamhet som NCC:s är det framförallt den stora påverkan av styrelsens och ledningens uppskattningar och bedömningar på den finansiella rapporteringen som påverkar vår riskbedömning. Vi har bedömt den enskilt största risken för fel i årsredovisningen vara den successiva vinstavräkningen i vissa av de pågående projekten inom NCC Building och NCC Infrastructure. Därutöver har vi identifierat ett antal andra risker som även de i många fall speglar inslag av uppskattningar och bedömningar, till exempel garantiavsättningar och tvister. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Baserat på riskbedömningen har det centrala revisionsteamet utarbetat en revisionsstrategi enligt vilken koncernrevisionen speglar NCC:s organisation och tar sin utgångspunkt i en granskning av de fyra affärsområdena. Inom ramen för denna strategi har revisionen fokuserat på de största enheterna inom respektive affärsområde, för vilka genomförs en s.k. full revision.

Det centrala revisionsteamet ansvarar för granskningen av moderbolaget och koncernredovisningen och lämnar, med utgångspunkt i den fastställda revisionsstrategin, instruktioner till revisionsteamet inom respektive affärsområde. Vi genomför också en central granskning av bland annat utvalda kontroller inom de finansiella processer som hanteras av NCC:s koncernövergripande s.k. shared service centre samt av relevanta kontroller över NCC:s koncerngemensamma informationssystem. Resultaten av dessa granskningar delas sedan med lokala revisionsteam.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkas av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställer vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapporteringen som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställer vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt bedömer effekten av eventuella enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

SÄRSKILT BETYDELSEFULLT OMRÅDE**Successiv vinstavräkning i NCC Building och NCC Infrastructure**

NCC Buildings och NCC Infrastructures intäkter uppgår 2017 till 43 279 mkr och redovisas med tillämpning av successiv vinstavräkning enligt den under 2017 gällande IAS 11 Entreprenadavtal. Det innebär att redovisade intäkter och kostnader i pågående projekt baseras på antaganden och bedömningar om framtida utfall dokumenterade i projektens slutlägesprognoser. I dessa ingår i förekommande fall NCC:s bästa bedömning av det sannolika utfallet av till kunden framförda krav för t.ex. ändrings- och tilläggsarbeten och bristande anbudsförutsättningar. Inslagen av antaganden och bedömningar innebär att slutligt resultat kan komma att avvika från det nu redovisade. Under 2017 har betydande projektnedskrivningar redovisats inom framförallt NCC Infrastructure.

Från den 1 januari 2018 ersätts IAS 11 av IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder och NCC har valt att räkna om även tidigare perioder. NCC:s slutsats är att intäkterna fortsatt ska redovisas med tillämpning av successiv vinstavräkning. IFRS 15 ställer dock högre krav än IAS 11 för redovisning av intäkter relaterade till t.ex. ändrings- och tilläggsarbeten, ersättning för bristande anbudsförutsättningar och liknande. Sådana intäkter kan därför komma att redovisas vid en senare tidpunkt, eller potentiellt inte alls, enligt IFRS 15. NCC har bedömt övergångseffekten av detta till en minskning av eget kapital den 1 januari 2018 och 1 januari 2017 om 346 mkr respektive 216 mkr, samt en minskning av 2017 års rörelseresultat om 168 mkr.

De aktuella beloppens storlek i kombination med inslagen av uppskattningar och bedömningar innebär att detta utgör ett för revisionen särskilt betydelsefullt område, både enligt IAS 11 och IFRS 15.

Se avsnitten "Successiv vinstavräkning av entreprenadprojekt", "Kritiska uppskattningar och bedömningar" (delavsnitten "Successiv vinstavräkning av projekt" och "Borgens- och garantiförpliktelser, rättstvister med mera") och "IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder" i not 1 Redovisningsprinciper samt not 3 Rapportering av rörelsesegment, not 27 Entreprenadavtal och not 37 Ställda säkerheter, borgens- garanti- och eventualförpliktelser (delavsnittet "Eventualförpliktelser").

NCC Property Development och IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder

NCC Property Developments (PD) intäkter från fastighetsutvecklingsprojekt redovisas t.o.m. 2017 vid fastighetens färdigställande och överlämnande till kund. Från den 1 januari 2018 ska IFRS 15 tillämpas. Som framgår av förvaltningsberättelsen och not 1 utreder och analyserar NCC fortfarande om intäkterna enligt IFRS 15 fortsatt ska redovisas på ovan beskrivna sätt eller om de i stället ska redovisas över tid (successivt). NCC kommer att kommunicera sin slutsats så snart det kan ske.

Skulle slutsatsen vara att intäkterna ska redovisas över tid (successivt) kommer övergången till IFRS 15 inte att ha någon påverkan på eget kapital den 1 januari 2018, men innebära en minskning av 2017 års rörelseresultat med drygt 500 mkr och en motsvarande ökning av eget kapital 1 januari 2017. Oavsett slutsatsen kommer intäkterna i NCC PD:s segmentsredovisning fortsatt att redovisas vid fastighetens färdigställande.

Detta är ett område av principiell betydelse för NCC:s framtida finansiella rapportering och den potentiella påverkan av övergången till IFRS 15 på 2017 års rörelseresultat är betydande. Det utgör därför ett för revisionen betydelsefullt område.

Se avsnittet "Nya redovisningsregler för NCC Property Development" på sidan 44 i förvaltningsberättelsen samt avsnittet "Intäkter från kommersiell fastighetsutveckling" på sidan 66 i not 1 Redovisningsprinciper.

HUR VÅR REVISION BEAKTADE DET SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDET

Vi har utvärderat och på stickprovsbasis testat utvalda nyckelkontroller i s.k. beslutsgrindar i NCC:s projektprocess, från kalkylering till löpande projektrapportering. Vi har även utvärderat processer, rutiner och metodik för projektavslut.

Vi har utfört analytisk granskning av redovisade intäkter och marginaler och granskat ledningens rutiner för uppföljning av projektens finansiella resultat.

På stickprovsbasis har vi granskat intäkter och de redovisade projektkostnader som ligger till grund för bestämmande av apparbetsgrad. Vi har även testat den matematiska riktigheten i beräkningen av den successiva vinstavräkningen.

Vi har fört en dialog med NCC kring de principer, metoder och antaganden på vilka bedömningar baseras. För NCC Infrastructure har vi särskilt följt upp utvalda förlustprojekt. Vi har för vissa tvister även inhämtat utlåtanden från NCC:s juridiska ombud.

Vi har genomfört platsbesök på vissa projekt inom både NCC Building och NCC Infrastructure.

Vad gäller IFRS 15 har vi utvärderat NCC:s analys och slutsats av standardens konceptuella påverkan på intäktsredovisningen. Vi har granskat NCC:s beräkning av den beloppsmässiga övergångseffekten genom att nyttja tidigare erhållen kunskap om relevanta projekt och genom att, för väsentliga poster, ta del av och utvärdera av NCC framtagna underlag.

Vi har fört en dialog med företagsledningen och revisionsutskottet kring NCC:s bedömningar och de principer, metoder och antaganden på vilka dessa baseras. Sammantaget är vår uppfattning att NCC:s antaganden och bedömningar ligger inom ett acceptabelt intervall. Vi har dock kommunicerat att det rör sig om många gånger svåra bedömningsfrågor och att slutliga utfall kan komma att avvika från nu gjorda antaganden och bedömningar.

Enligt IFRS 15 ska intäkten redovisas över tid (successivt) om vissa angivna kriterier är uppfyllda. Är de inte uppfyllda ska intäkten redovisas vid en tidpunkt. Enligt vår bedömning är nyckelkriteriet om NCC PD har rätt till betalning för vid var tidpunkt utfört arbete. Huruvida detta är fallet beror på avtalsvillkoren och gällande lagstiftning och måste bedömas avtal för avtal.

Vi har utvärderat NCC PD:s affärs- och avtalsmodeller i relation till IFRS 15:s kriterier. Vi har ägnat särskild uppmärksamhet åt den svenska verksamheten som svarar för större delen av 2017 års resultat. Utvärderingen har skett genom att vi bland annat har tagit del av avtal och av NCC upprättade promemorior. Vi har också fört diskussioner med och tagit del av fakta, resonemang och argument från NCC:s ekonomer, verksamhetsansvariga och jurister.

Vi har granskat den potentiella övergångseffekten genom att bland annat stämma av väsentliga belopp i NCC:s beräkning mot av NCC framtagna underlag.

Baserat på vår granskning har vi fört en dialog i frågan med revisionsutskottet och företagsledningen. I denna dialog har vi bland annat framfört att, baserat på den information vi har i dag, det finns faktorer som pekar på att det åtminstone i den svenska verksamheten föreligger förutsättningar för redovisning av intäkter över tid (successivt). Vi avvaktar resultatet av NCC:s pågående utredning för att därefter kunna ta del av NCC:s slutliga argument och resonemang och för att kunna ta ställning till NCC:s slutsats.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-37, 110-113 och 124-125. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för NCC AB (publ) för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och de verkställande direktörerna ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm, utsågs till NCC AB (publ)s revisor av bolagsstämman den 5 april 2017 och har varit bolagets revisor sedan denna dag.

Stockholm den 16 mars 2018
PricewaterhouseCoopers AB

Håkan Malmström
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Ann-Christine Hägglund
Auktoriserad revisor

Flerårsöversikt

RESULTATRÄKNING, MSEK	IFRIC 15 2009	2010	2011	2012	IAS 19 2012	2013	2014	2015	Exklusive Bonava 2015	2016	2017
Nettoomsättning	56 005	49 420	52 535	57 227	57 227	57 823	56 867	62 495	53 116	52 934	54 608
Kostnader för produktion	-50 263	-44 487	-47 721	-51 724	-51 731	-52 027	-51 176	-56 009	-48 683	-48 484	-50 460
Bruttoresultat	5 742	4 933	4 814	5 503	5 495	5 796	5 691	6 486	4 432	4 450	4 148
Försäljnings- och administrationskostnader	-3 035	-2 682	-2 774	-2 978	-2 988	-3 130	-3 117	-3 405	-2 765	-2 912	-2 933
Resultat från försäljning av rörelsefastigheter	10	2	7	3	3	6	20	7	7	-10	1
Nedskrivningar av anläggningstillgångar	-7	-2	-38	-2	-2	7		-40	-39	-97	-7
Resultat från försäljning av koncernföretag	5		3	6	6		3			2	21
Konkurrenskadeavgift	-95										
Resultat från andelar i intresseföretag	-1	4	5	5	5	1	8	-9	26	20	11
Rörelseresultat	2 619	2 254	2 017	2 537	2 519	2 679	2 604	3 039	1 661	1 453	1 242
Finansiella intäkter	78	99	76	74	74	75	46	50	39	26	39
Finansiella kostnader	-592	-345	-284	-348	-315	-354	-416	-433	-78	-138	-130
Finansnetto	-514	-246	-208	-274	-241	-279	-370	-383	-39	-112	-91
Resultat efter finansiella poster	2 105	2 008	1 808	2 263	2 277	2 400	2 234	2 656	1 623	1 341	1 150
Skatt på periodens resultat	-449	-481	-496	-364	-367	-411	-396	-536	-302	-225	-141
Periodens resultat	1 656	1 527	1 312	1 899	1 910	1 989	1 838	2 120	1 321	1 116	1 009
Hänförs till:											
NCC:s aktieägare	1 654	1 524	1 310	1 894	1 905	1 986	1 835	2 113	1 315	1 113	1 004
Innehav utan bestämmande inflytande	1	4	2	5	5	3	3	6	6	3	5
Periodens resultat	1 656	1 527	1 312	1 899	1 910	1 989	1 838	2 120	1 321	1 116	1 009

2013: Byggmarknaden stärktes något under andra halvåret 2013 och årets rörelseresultat var starkt främst tack vare flera färdigställda och överlämnade projekt i NCC Property Development. Den norska verksamheten försämrade resultatet till följd av projektnedskrivningar.

2014: Rörelseresultat var starkt men inte lika högt som 2013. Fortsatt god bostadsförsäljning i NCC Housing, ökat resultat i alla Construction-enheterna och NCC Roads motverkades av NCC Property Developments försämrade resultat. Aktiviteten var lägre i den kommersiella fastighetsutvecklingsaffären, framför allt i jämförelse med 2013 som var något av ett rekordår med flera stora avslutade projekt.

2015: En stark avslutning på året medförde ett helårsresultat som var det bästa någonsin för NCC. Fortsatt god bostadsförsäljning i NCC Housing och resultatavräknade fastighetsprojekt i Property Development samtidigt som Construction Denmark och Construction Finland utvecklades positivt. Den norska verksamheten fick försämrat resultatet till följd av projektnedskrivningar och inom Roads hade resultatet från stenmaterialverksamhet minskat. Årets resultat påverkades negativt av kostnaden för kartellmålet i Norge samt kostnader för NCC:s omorganisation. Fortsatt god ordergång under året vilket stärkte orderstocken.

2016: Rörelseresultatet minskade inom alla affärsområden förutom i NCC Industry. Projektnedskrivningar och lösta tvister inom Infrastructure och NCC Building är den främsta förklaringen. NCC Property Developments rörelseresultat utvecklades negativt, då färre fastighetsprojekt avräknades och att marginalen var lägre. Finansnettot var sämre än föregående år, på grund av högre genomsnittlig nettolåneskuld, då Bonava erhöll kapitaltillskott i april 2016.

2017: För NCC totalt minskade rörelseresultatet ytterligare, främst på grund av projektnedskrivningar och avsättningar inom NCC Infrastructure som fick ett negativt resultat. NCC Building förbättrade resultatet trots projektnedskrivningar i Finland och avsättningar i Danmark men har en bit kvar innan de finansiella målen uppnås. NCC Industry levererade sitt bästa resultat någonsin tack vare både högre försäljningsvolym och förbättrad lönsamhet. NCC Property Development förbättrade sitt resultat och uppnådde sina finansiella mål.

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER – IFRIC 15. JÄMFÖRELSETALEN FÖR 2009 HAR OMRÄKNATS.

I årsredovisningen har jämförelsetalen för 2009 omräknats på grund av att IFRIC 15, Avtal om uppförande av fastigheter, tillämpas från och med 1 januari 2010. Detta gäller för alla tabeller och sifferuppgifter avseende 2009 om inte annat framgår. Förändringen medför i korthet att intäkter och resultat vid försäljning av fastighets- och bostadsprojekt i normalfallet redovisas först när fastigheten respektive bostaden sålts, färdigställt och överlämnats till kunden. Vanligtvis innebär detta att redovisningen av försäljningen senareläggs jämfört med tidigare. Tillämpningen av IFRIC 15 innebär även att tillgångar och skulder påverkas. Bland annat redovisas bostadsrättsföreningar och finska bostadsaktiebolag, till skillnad från tidigare, i NCC:s balansräkning. Detta ökar framför allt räntebärande skulder men påverkar även NCC:s övriga nyckeltal.

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER – IAS 19. JÄMFÖRELSETALEN FÖR 2012 HAR OMRÄKNATS.

Förändring har skett i redovisningen av ersättningar till anställda, för vilka den reviderade IAS 19 tillämpas från och med 1 januari 2013. Jämförelsetal för 2012 har justerats. Förändringen av IAS 19 innebär i korthet att möjligheten att använda den så kallade korridormetoden tas bort vilket betyder att uppkomna aktuariella vinster och förluster ska redovisas direkt mot övrigt totalresultat i den period de uppkommer. Vidare ska avkastningen på förvaltningstillgångar beräknas med samma räntesats som diskonteringsräntan för pensionsåtagandet. Räntekomponenten i pensionsåtagandet samt den förväntade avkastningen på förvaltningstillgångar redovisas numera i finansnettot.

BALANSRÄKNING, MSEK	IFRIC 15 2009	2010	2011	2012	IAS 19 2012	2013	2014	2015	Exklusive Bonava 2015	2016	2017
TILLGÅNGAR											
<i>Anläggningstillgångar</i>											
Goodwill	1 750	1 613	1 607	1 827	1 827	1 802	1 865	1 792	1 770	1 851	1 848
Övriga immateriella tillgångar	120	115	167	204	204	267	389	439	377	275	335
Rörelsefastigheter	647	576	596	662	662	704	774	826	776	814	880
Maskiner och inventarier	1 910	1 816	2 209	2 395	2 395	2 502	2 487	2 417	2 356	2 569	2 712
Långfristiga värdepappersinnehav								97	92	125	129
Långfristiga räntebärande fordringar								354	271	361	575
Övriga långfristiga fordringar								307	203	62	26
Uppskjutna skattefordringar								204		97	239
Andelar i intresseföretag	9	7	8	9	9	9	52				
Andra långfristiga värdepappersinnehav	203	182	173	158	158	131	156				
Långfristiga fordringar	1 397	1 431	1 750	1 859	615	496	671				
Summa anläggningstillgångar	6 035	5 739	6 511	7 114	5 870	5 910	6 395	6 435	5 845	6 154	6 743
<i>Omsättningstillgångar</i>											
Exploateringsfastigheter								2 050	2 050	1 780	1 696
Pågående fastighetsprojekt								2 013	2 013	1 440	1 039
Färdigställda fastighetsprojekt								367	367	808	870
Exploateringsfastigheter bostäder								3 749		16	
Aktiverade projektutvecklingskostnader								969			
Pågående bostadsprojekt i egen regi								6 987			
Färdigställda bostäder								583			
Fastighetsprojekt	2 835	2 931	4 475	5 321	5 321	5 251	5 059				
Bostadsprojekt	10 137	8 745	9 860	11 738	11 738	12 625	13 246				
Material- och varulager	514	537	557	655	655	673	746	696	691	713	764
Skattefordran								33	13	42	241
Kundfordringar	6 340	6 481	7 265	7 725	7 725	7 377	7 178	7 083	6 619	7 682	8 882
Upparbetade ej fakturerade intäkter	777	804	910	782	782	918	1 066	1 400	1 394	1 737	1 671
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	982	988	1 114	1 544	1 544	1 325	1 415	1 262	936	1 061	1 170
Kortfristiga räntebärande fordringar								106	1 752	152	167
Övriga fordringar	1 747	1 425	1 151	1 277	1 277	1 024	1 048	1 301	901	446	687
Kortfristiga placeringar	286	741	285	168	168	143	242	190	190	190	41
Likvida medel	2 317	2 713	796	2 634	2 634	3 548	2 592	4 177	3 592	3 093	3 063
Summa omsättningstillgångar	25 935	25 366	26 414	31 844	31 844	32 883	32 592	32 967	20 518	19 161	20 292
SUMMA TILLGÅNGAR	31 970	31 104	32 924	38 958	37 713	38 793	38 987	39 402	26 363	25 315	27 035
EGET KAPITAL											
Aktieägarnas kapital	7 470	8 111	8 286	8 974	7 634	8 658	8 847	9 691	4 962	5 553	5 516
Innehav utan bestämmande inflytande	18	21	11	15	15	17	20	23	20	13	12
Summa eget kapital	7 488	8 132	8 297	8 988	7 649	8 675	8 867	9 714	4 982	5 566	5 528
SKULDER											
<i>Långfristiga skulder</i>											
Långfristiga räntebärande skulder	2 972	2 712	3 850	7 102	7 102	7 029	6 957	5 887	3 865	2 288	1 669
Övriga långfristiga skulder	558	921	643	841	841	299	548	609	158	54	54
Uppskjutna skatteskulder	641	439	669	725	436	414	268	322	456	407	438
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	1	6	9	393	125	585	338	338	1 008	1 407
Övriga avsättningar	2 932	2 722	2 619	2 435	2 435	2 070	2 017	1 970	1 612	1 686	1 889
Summa långfristiga skulder	7 121	6 796	7 788	11 113	11 208	9 937	10 376	9 126	6 429	5 443	5 456
<i>Kortfristiga skulder</i>											
Kortfristiga räntebärande skulder	1 739	1 546	1 585	2 141	2 141	2 515	2 526	3 154	1 900	723	919
Leverantörsskulder	3 536	3 414	4 131	4 659	4 659	4 096	3 960	4 694	4 176	4 427	5 179
Skatteskulder	38	449	60	122	122	58	117	287	135	115	95
Fakturerade ej upparbetade intäkter	4 250	4 092	4 176	4 241	4 241	4 264	4 408	4 244	4 239	4 355	5 574
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 682	3 336	3 277	3 748	3 748	3 888	3 952	4 012	3 172	3 205	3 207
Avsättningar								59	59	21	24
Övriga kortfristiga skulder	4 117	3 341	3 611	3 945	3 945	5 360	4 782	4 112	1 270	1 460	1 052
Summa kortfristiga skulder	17 361	16 177	16 839	18 855	18 856	20 181	19 745	20 562	14 951	14 306	16 051
Summa skulder	24 482	22 973	24 627	29 968	30 063	30 118	30 120	29 688	21 380	19 749	21 507
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	31 970	31 104	32 924	38 958	37 713	38 793	38 987	39 402	26 363	25 315	27 035

2013: Fortsatta investeringar i bostadsprojekt inom NCC Housing ökade balansomslutningen. De likvida medlen var på en hög nivå tack vare det goda kassaflödet under fjärde kvartalet.

2014: Balansomslutningen var något högre än 2013. Kapitalbindningen fortsatte att öka i boendeverksamheten genom investeringar i bostadsprojekt inom NCC Housing. Ett starkt kassaflöde i sista kvartalet minskade nettolåneskulden och skuldsättningsgraden var 0,8 gånger.

2015: Under året har många levererade och betalda bostäder minskat posten bostadsprojekt. Även fler resultatavräknade fastighetsprojekt minskade kapitalbindningen. NCC:s positiva kassaflöde ökade likvida medel. Samtliga finansiella mål nåddes och nettolåneskulden minskade totalt med 2,3 Mdr SEK.

2016: Under året har fastighetsprojekt minskat, den främsta förklaringen är resultatavräkning av 5 fastighetsprojekt, såld mark och lägre upparbetning i pågående projekt, på grund av senarelagda projektstarter. Likvida medel sjönk jämfört med föregående år. Under året löstes långfristiga räntebärande lån om 1,6 Mdr SEK och obligationer till ett värde av 1,3 Mdr SEK förföll till betalning. Nettolåneskulden minskade med 4,3 Mdr SEK

2017: Koncernens balansomslutning har ökat främst genom ökade kundfordringar inom NCC Industry och NCC Building. Posten fastighetsprojekt har minskat även i år då ytterligare 5 fastighetsprojekt har resultatavräknats. Koncernens starka kassaflöde har bland annat lett till att nettolåneskulden har minskat ytterligare till -149 (-222) MSEK. NCC är i princip skuldfritt och har en god finansiell ställning.

Flerårsöversikt, forts.

NYCKELTAL	IFRIC 15 2009	2010	2011	2012	IAS 19 2012	2013	2014	2015	2016	2017
Räkenskaper, MSEK										
Nettoomsättning ³⁾	56 005	49 420	52 535	57 227	57 227	57 823	56 867	53 116	52 934	54 608
Rörelseresultat ³⁾	2 619	2 254	2 017	2 537	2 519	2 679	2 604	1 661	1 453	1 242
Resultat efter finansiella poster ³⁾	2 105	2 008	1 808	2 263	2 277	2 400	2 234	1 623	1 341	1 150
Periodens resultat ³⁾	1 656	1 527	1 312	1 899	1 910	1 989	1 838	1 321	1 116	1 009
Investeringar i anläggningstillgångar	584	667	1 257	1 345	1 345	1 055	987	1 092	1 406	1 238
Investeringar i fastighetsprojekt	1 215	1 533	2 333	2 692	2 692	3 890	2 255	1 858	1 612	1 152
Investeringar i bostadsprojekt ¹⁾	3 193	3 171	7 529	8 997	8 997	7 912	9 712	9 725	3 154	
Kassaflöde, MSEK										
Kassaflöde från den löpande verksamheten	6 440	2 423	-1 547	-26	-26	2 532	1 345	4 061	1 170	2 158
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-481	-489	-857	-906	-906	-870	-771	-730	-1 181	-797
Kassaflöde före finansiering	5 960	1 935	-2 404	-932	-932	1 661	574	3 331	-11	1 361
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-5 549	-1 504	491	2 774	2 774	-741	-1 515	-1 713	-1 087	-1 392
Förändring av likvida medel	399	396	-1 916	1 838	1 838	914	-956	1 586	-1 084	-30
Avkastningsmått										
Avkastning på eget kapital, % ⁶⁾	25	20	17	23	28	26	22	26	19	18
Avkastning på eget kapital, % ⁷⁾	25	20	17	23	28	26	22	26	118	18
Avkastning på sysselsatt kapital, % ⁶⁾	17	19	16	15	17	15	14	17	13	13
Avkastning på sysselsatt kapital, % ⁷⁾	17	19	16	15	17	15	14	17	63	13
Finansiella mått vid periodens utgång, MSEK										
EBITDA % ⁶⁾				5,6	6	5,9	5,8	6,2	4,7	3,6
EBITDA % ⁷⁾				5,6	5,6	5,9	5,8	6,2	17,0	3,6
Räntetäckningsgrad, ggr ⁶⁾	5,0	6,9	7,4	7,0	7,5	7,8	6,4	7,1	6,6	9,8
Räntetäckningsgrad, ggr ⁷⁾	5,0	6,9	7,4	7,0	7,5	7,8	6,4	7,1	31,1	9,8
Soliditet, %	23	26	25	23	20	22	23	25	22	20
Räntebärande skulder/balansomslutning, %	15	14	17	24	26	25	26	24	16	15
Nettokassa+/Nettolåneskuld -	-1 784	-431	-3 960	-6 061	-6 467	-5 656	-6 836	-4 552	-222	-149
Skuldsättningsgrad, ggr	0,2	0,1	0,5	0,7	0,8	0,7	0,8	0,5	0,0	0,0
Sysselsatt kapital vid periodens slut	12 217	12 390	13 739	18 241	17 285	18 345	18 935	19 093	9 585	9 523
Sysselsatt kapital, snitt	15 389	12 033	13 101	16 632	15 755	18 005	18 531	18 672	13 474	9 418
Kapitalomsättningshastighet, ggr	3,6	4,1	4,0	3,4	3,6	3,2	3,1	3,3	4,1	5,8
Andel riskbärande kapital, %	25	28	27	25	21	23	23	25	24	22
Utgående ränta, % ²⁾	4,5	4,6	4,2	3,6	3,6	3,3	2,8	2,8	2,6	2,0
Genomsnittlig räntebindningstid, år ²⁾	1,8	1,5	0,8	1,1	1,1	1,2	1,1	0,9	0,9	0,6
Orderläge, MSEK										
Ordergång ³⁾	46 475	54 942	57 867	55 759	55 759	56 979	61 379	51 492	56 506	56 990
Orderstock ³⁾	35 951	40 426	46 314	45 833	45 833	47 638	54 777	41 538	47 940	51 806
Aktiedata per aktie, SEK										
Resultat efter skatt, före utspädning ⁴⁾	15,26	14,05	12,08	17,51	17,62	18,40	17,01	19,59	11,61	9,29
Resultat efter skatt, efter utspädning ⁴⁾	15,26	14,05	12,08	17,51	17,62	18,40	17,01	19,59	11,61	9,29
Resultat efter skatt, före utspädning ⁷⁾	15,26	14,05	12,08	17,51	17,62	18,40	17,01	19,59	73,81	9,29
Resultat efter skatt, efter utspädning ⁷⁾	15,26	14,05	12,08	17,51	17,62	18,40	17,01	19,59	73,81	9,29
Kassaflöde från den löpande verksamheten, efter utspädning	59,39	22,35	-14,27	-0,24	-0,24	23,46	12,47	37,65	10,88	19,97
Kassaflöde före finansiering, efter utspädning	54,96	17,84	-22,17	-8,61	-8,61	15,40	5,32	30,88	-0,05	12,59
P/E-tal, före utspädning ⁶⁾	8	11	10	8	8	11	15	13	19	17
P/E-tal, före utspädning ⁷⁾	8	11	10	8	8	11	15	13	3	17
Utdelning ordinarie	6,00	10,00	10,00	10,00	10,00	12,00	12,00	3,00	8,00	8,00 ⁴⁾
Direktavkastning, %	5,1	6,8	8,3	7,3	7,3	5,7	4,9	1,1	3,5	5,1
Eget kapital, före utspädning	68,91	74,81	76,41	82,97	70,58	80,24	82,04	89,85	51,39	51,04
Eget kapital, efter utspädning	68,90	74,80	76,41	82,97	70,58	80,24	82,04	89,85	51,39	51,04
Börskurs/eget kapital, %	172	198	158	164	193	262	301	293	439	308
Börskurs vid periodens slut, NCC B	118,25	147,80	121,00	136,20	136,20	209,90	246,80	263,00	225,40	157,30

¹⁾ Investeringar i osåld andel pågående bostadsprojekt i egen regi samt nedlagda kostnader före projektstart ingår.

²⁾ Exklusive skulder hänförliga till svenska bostadsrättsföreningar och finländska bostadsaktieföretag samt pensionsskuld enligt IAS 19.

³⁾ Från och med 2015 är Bonava exkluderat.

⁴⁾ Utdelning 2017 avser styrelsens förslag till årsstämman.

⁵⁾ Samtliga utgivna aktier i NCC är stamaktier.

⁶⁾ Vid beräkning av nyckeltalet har resultateffekten 6 724 MSEK som uppkom vid utdelningen av Bonava exkluderats.

⁷⁾ Vid beräkning av nyckeltalet har resultateffekten 6 724 MSEK som uppkom vid utdelningen av Bonava inkluderats.

Siffrorna för 2009 till 2011 är justerade för IAS 19, Ersättningar till anställda.

Definitioner av nyckeltal, se s. 125.

NYCKELTAL	IFRIC 15 2009	2010	2011	2012	IAS 19 2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antal aktier, miljoner										
Totalt antal utgivna aktier ⁵⁾	108,4	108,4	108,4	108,4	108,4	108,4	108,4	108,4	108,4	108,4
Återköp av aktier vid periodens slut				0,4	0,4	0,6	0,6	0,6	0,4	0,4
Antal utestående aktier före utspädning vid periodens slut	108,4	108,4	108,4	108,0	108,0	107,8	107,8	107,9	108,1	108,1
Genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning under perioden	108,4	108,4	108,4	108,2	108,2	107,9	107,8	107,9	108,1	108,1
Börsvärde, före utspädning, MSEK	12 809	16 005	13 136	14 706	14 706	22 625	26 574	28 369	24 325	16 997
Personal										
Medeltal anställda	17 745	16 731	17 459	18 175	18 175	18 360	17 669	17 872	16 793	17 762

⁵⁾ Samtliga utgivna aktier i NCC är stamaktier.

Siffrorna för 2009 till 2011 är ej justerade för IAS 19, Ersättningar till anställda. Definitioner av nyckeltal, se s. 125.

Kvartalsdata

MSEK	KVARTALSVÄRDEN, 2017				HELÅR	KVARTALSVÄRDEN, 2016				HELÅR
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	2017	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	2016
Koncernen										
Orderingång	11 482	16 431	12 782	16 295	56 990	10 146	17 123	12 578	16 267	56 506
Orderstock	49 404	52 265	52 220	51 806	51 806	39 147	47 177	47 219	47 940	47 940
Nettoomsättning	11 806	13 382	13 102	16 318	54 608	9 197	13 646	13 572	16 519	52 934
Rörelseresultat	302	548	390	2	1 242	-284	572	503	661	1 453
Resultat efter finansiella poster	283	522	365	-19	1 150	-309	548	471	630	1 341
Resultat efter skatt	237	435	303	34	1 009	-243	441	387	532	1 116
Periodens resultat efter skatt från kvarvarande och avvecklad verksamhet	237	435	303	34	1 009	-156	7 250	387	501	7 983
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	2,21	3,99	2,78	0,30	9,29	-1,40	66,81	3,54	4,64	73,81
Kassaflöde före finansiering	1 738	-2 064	443	1 245	1 361	-1 213	-1 215	-106	2 521	-11
Soliditet %	23	19	19	20	20	23	17	18	22	22
Nettokassa+/Nettolåneskuld -	1 519	-1 232	-884	-149	-149	-6 132	-2 166	-2 756	-222	-222
NCC Building										
Orderingång	3 750	9 058	5 583	6 701	25 092	5 382	7 843	6 528	8 985	28 738
Orderstock	27 176	30 153	30 403	29 671	29 671	25 293	26 778	27 513	29 159	29 159
Nettoomsättning	5 674	6 147	5 346	7 561	24 727	5 389	6 849	6 033	7 411	25 681
Rörelseresultat	56	144	116	198	515	70	150	1	268	489
Rörelsemarginal, %	1,0	2,3	2,2	2,6	2,1	1,3	2,2	0,0	3,6	1,9
NCC Infrastructure										
Orderingång	5 028	4 483	5 158	7 141	21 810	2 866	6 540	3 968	5 290	18 664
Orderstock	17 957	18 019	18 792	19 711	19 711	13 920	16 490	16 712	16 423	16 423
Nettoomsättning	3 404	4 539	4 472	6 137	18 552	3 365	4 250	3 986	5 405	17 007
Rörelseresultat	-27	70	-65	-115	-137	-11	93	3	77	162
Rörelsemarginal, %	-0,8	1,5	-1,5	-1,9	-0,7	-0,3	2,2	0,1	1,4	1,0
NCC Industry										
Orderingång	3 248	3 614	2 584	3 077	12 522	2 463	3 228	2 760	2 800	11 252
Orderstock	5 053	5 251	3 781	3 059	3 059	3 921	4 160	3 338	2 883	2 883
Nettoomsättning	1 087	3 416	4 051	3 839	12 393	888	3 039	3 594	3 240	10 760
Rörelseresultat	-310	336	409	142	577	-324	290	442	126	533
Rörelsemarginal, %	-28,5	9,8	10,1	3,7	4,7	-36,5	9,6	12,3	3,9	4,9
Sysselsatt kapital	3 901	4 855	4 825	4 400	4 400	3 461	4 356	4 442	3 975	3 975
NCC Property Development										
Nettoomsättning	2 173	184	168	42	2 567	93	458	781	1 492	2 823
Rörelseresultat	593	65	-9	-48	601	22	71	32	202	327
Sysselsatt kapital	3 320	3 727	3 836	4 086	4 086	4 893	4 817	5 013	4 450	4 450
Rörelsemarginal, %	27,3	35,4	-5,1	-116,7	23,4	23,7	15,5	4,1	13,5	11,6

Bonava redovisas som avvecklad verksamhet och ingår i NCC:s resultaträkning till och med 7 juni 2016.

Till följd av att asfalt- och anläggningsverksamhet påverkas av kallt väder har NCC Industry samt även delar av NCC Building och NCC Infrastructure säsongsmässiga variationer i sin produktion. Normalt är första kvartalet svagare jämfört med resten av året.

Hållbarhetsnoter

Hållbarhet löper som en röd tråd genom hela NCC:s verksamhet och beskrivningen av koncernens hållbarhetsarbete har integrerats i verksamhetsbeskrivningen på sidorna 2–35. På följande sidor redovisas NCC:s hållbarhetsstyrning och fördjupad information om koncernens väsentliga hållbarhetsområden och påverkan.

Hållbarhetsstyrning

Hållbarhetsarbetet i NCC styrs av koncernens ramverk för hållbarhet samt uppförandekoden och andra policyer. NCC stödjer FN-initiativet Global Compact och tar därmed ställning i frågor som rör mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korruption. NCC följer också FN:s deklARATION om mänskliga rättigheter, ILO:s deklARATION om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, OECD:s principer och normer för multinationella företag, samt RiodeklARATIONEN om försiktighetsprincipen som innebär att NCC förbinder sig att arbeta förebyggande och riskminimerande inom miljöområdet. Sedan 2016 har NCC arbetat för att successivt implementera ett urval av FN:s globala mål för hållbar utveckling i verksamheten.

NCC besvarar årligen CDP:s ”Climate change program”, där ytterligare detaljer kring koncernens energianvändning och utsläpp redovisas.

UPPFÖRANDEKOD

NCC:s nya, uppdaterade uppförandekod har implementerats under 2017. Den beskriver det förväntade beteendet hos alla berörda parter – anställda, chefer, styrelse och affärspartners och grundar sig på NCC:s värderingar och frivilliga initiativ som koncernen antagit, till exempel World Economic Forums Partnering Against Corruption Initiative (PACI) och FN:s Global Compact. I dessa initiativ anges principer för mänskliga rättigheter, arbetsmetoder, miljö och antikorrup-tion.

Alla medarbetare utbildas regelbundet i uppförandekodens grunder, och förväntas följa dess principer i sitt dagliga arbete. NCC:s koncernledning ansvarar för att uppförandekoden efterlevs, vilket följs upp kontinuerligt inom ramen för den löpande verksamheten. Medvetenheten om uppförandekoden i NCC är mycket god. Enligt NCC:s medarbetarundersökning, NCC Pulse, upplever medarbetarna i hög grad att NCC:s värderingar och uppförandekod är vägledande för deras arbete.

NCC COMPASS

Som ett stöd till medarbetarna i det dagliga arbetet, och för att göra det enklare att ta rätt beslut, finns NCC Compass. Verktöget finns lättillgängligt på bolagets intranät och innehåller förutom riktlinjer och allmänna råd även en ”Ask me”- och en ”Tell me”-funktion.

”Ask me”-funktionen har inrättats för att hjälpa medarbetarna att fatta rätt beslut. Funktionen hanteras av 55 specialutbildade med-

arbetare, så kallade navigatörer, som finns tillgängliga i hela företaget och svarar på frågor på det lokala språket. Alla frågor dokumenteras och följs upp så att rutiner och riktlinjer kan förtydligas och utvecklas där det råder oklarhet.

”Tell me”-funktionen är en whistleblower-funktion där medarbetare och andra intressenter, anonymt om så önskas, kan anmäla miss-tankar om beteenden eller ageranden som bryter mot NCC:s värderingar och uppförandekod. Alla anmälningar utreds på ett sakligt och noggrant sätt av särskilt utbildade interna resurser tillsammans med extern expertis, för att garantera en rättssäker hantering.

”Ask me”-funktionen fick in 52 (53) frågor under året, vilket ligger i linje med föregående år. Många frågor handlade om representation och gåvor. De vanligaste frågorna finns samlade i NCC Compass. Under 2017 rapporterades 16 (23) misstänkta fall till ”Tell me”-funktionen, vilket är en minskning jämfört med tidigare år. Ett antal incidenter har också anmälts på andra sätt. Totalt resulterade detta i 41 ärenden som hade grund för utredning. Incidenterna gällde exempelvis misstankar om bedrägeri och stöld, intressekonflikter eller andra avsteg från NCC:s uppförandekod. Av de ärenden som avslutades under året ledde fyra till uppsägningar och 16 till andra åtgärder, som exempelvis att anställda valde att sluta sin anställning, att rutiner och processer förändrades eller att riktade kommunikationsinsatser genomfördes.

De senaste åren har en omfattande utbildningsinsats genomförts för att säkerställa förankring och förståelse för de frågor som behandlas i NCC Compass. I december 2016 lanserades en vidareutbildning inom området i form av en kortare, webbaserad utbildning. I slutet av december 2017 hade 5 700 medarbetare genomfört utbildningen.

HÅLLBARHETSORGANISATION

Verkställande direktören är ytterst ansvarig för NCC:s hållbarhetsarbete. Hållbarhetsarbetet styrs av koncernens hållbarhetschef i sam-verkan med hållbarhetscheferna för respektive affärsområde. Gruppen träffas regelbundet och sätter gemensamma mål samt följer upp utvecklingen av hållbarhetsarbetet. För genomförandet ansvarar hållbarhetschefen, som till sin hjälp har en stab som dagligen arbetar med hållbarhetsfrågor. Samarbete sker också med andra funktioner i organisationen, exempelvis inköp- och HR-funktioner. NCC:s arbete med compliancerelaterade frågor sker via NCC Group Compliance Officer tillsammans med utvalda representanter inom varje affärsområde och koncernstab.

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

För att definiera de mest väsentliga hållbarhetsfrågorna för NCC används interna analyser av strategiska frågor, drivkrafter i samhället samt resultat från intressentdialoger. Metoden för att definiera de väsentliga frågorna följer GRI Standards riktlinjer och består av identifiering, prioritering och validering. Deltagare till intressentdialogerna väljs ut av respektive affärsområde utifrån relevans, exempelvis genom att de berörs av koncernens arbete.

2016 genomfördes en webbaserad intressentundersökning för att förankra NCC:s hållbarhetsramverk och ge intressenterna möjlighet att lämna återkoppling på NCC:s väsentliga frågor. Över 2 800 intressenter från Sverige, Norge, Danmark och Finland deltog i undersökningen och tillsammans representerade de medarbetare, leverantörer, kunder, investerare och studenter. Undersökningen visade på ett stort engagemang för NCC:s hållbarhetsarbete och en samsyn kring de fokusområden som definierats i hållbarhetsramverket. Frågor som lyftes bland intressenterna var hälsosamma och säkra arbetsplatser, sunda affärer och ingen korruption, ingen diskriminering på NCC:s arbetsplatser, hälsosamma byggnader och konstruktioner samt materialval baserade på hälso- och miljöegenskaper.

Därtill genomförs regelbundet andra typer av dialoger, exempelvis i form av kvartalsvisa kundundersökningar (Net Promoter Score) och medarbetarundersökningar (NCC Pulse). Vart tredje år mäter NCC koncernens anseende hos beslutsfattare, intresseorganisationer och allmänheten.

Regelbundna avstämningar med NCC:s intressenter kommer även framöver att utföras för att säkerställa att NCC:s prioriteringar är relevanta för marknaden, samhället och NCC.

NCC:S VÄSENTLIGA ÄMNEN

Utifrån NCC:s hållbarhetsramverk har koncernen identifierat 14 väsentliga ämnen enligt GRI Standards. De väsentliga ämnena, som

kan grupperas utifrån ekonomiskt, miljömässigt respektive socialt ansvarstagande, genomsyrar arbetet i alla led genom värdekedjan och deras väsentliga påverkan i värdekedjan presenteras i tabellen till höger.

VÄSENTLIGA ÄMNEN OCH AVGRÄNSNINGAR

	Väsentlig påverkan hos leverantörer	Väsentlig påverkan i NCC:s verksamhet	Väsentlig påverkan hos kunder
EKONOMISK PÅVERKAN			
Ekonomiskt resultat		●	
Anti-korruption	●	●	
Konkurrens	●	●	
MILJÖPÅVERKAN			
Material		●	●
Energi		●	●
Utsläpp		●	
Avfall/effluenter ¹⁾		●	
Utvärdering av leverantörer	●	●	
SOCIAL PÅVERKAN			
Hälsa och säkerhet		●	
Utbildning		●	
Mångfald/jämställdhet		●	
Utvärdering av leverantörer	●	●	
Icke-diskriminering		●	
Märkning av produkter och tjänster		●	●

¹⁾ Avgränsat till NCC:s bygg- och konstruktionsverksamhet.

OM HÅLLBARHETSRAPPORTEN

NCC rapporterar årligen sitt hållbarhetsarbete som en del av företags årsredovisning. Sedan 2010 tillämpar NCC Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer för hållbarhetsrapporten. Årets hållbarhetsrapport, som avser 2017, är upprättad enligt GRI Standards Core.

På följande sidor presenteras fördjupad hållbarhetsinformation och nyckeltal samt GRI-index. Rapporteringen i enlighet med GRI är inte granskad av tredje part. Den senaste redovisningen publicerades den 14 mars 2017.

Kontaktperson: Hållbarhetschef Christina Lindbäck, 08-585 519 07, christina.lindback@ncc.se

LAGSTADGAD HÅLLBARHETSRAPPORT

Denna lagstadgade hållbarhetsrapport lämnas av styrelsen i NCC AB, men utgör inte en del av de formella årsredovisningshandlingarna. Hållbarhetsrapporten i enlighet med årsredovisningslagen är inkluderad i årsredovisningen på följande sidor: sid 2–35, sid 46–47 och sid 104–113.

NCC:s affärsmodell och hållbarhetsramverk presenteras på sid 6–9, miljö på sid 11–12 och 108–109, sociala förhållanden på sid 12, 32–33, 107 och 110, personal på sid 11–12 och 106–107, mänskliga rättigheter på sid 12, 104, 107 och 110 samt anti-korruption på sid 12, 104 och 110. Riskbeskrivningar återfinns på sid 46–47.

I det fall inget annat anges, avser informationen hela NCC-koncernen, inklusive dotterbolag.

REVISORS YTTRANDE AVSEENDE DEN LAGSTADGADE HÅLLBARHETSRAPPORTEN

Till bolagstämman i NCC AB, org.nr 556034-5174

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017 på de i rutan till vänster angivna sidorna och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats. Stockholm den 16 mars 2018

PricewaterhouseCoopers AB

Håkan Malmström
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Ann-Christine Häggglund
Auktoriserad revisor

Medarbetare

NCC är en stor arbetsgivare. På samtliga marknader har NCC kollektivavtal som reglerar minimilöner, arbetstider och medarbetarnas rättigheter gentemot arbetsgivaren. 92 procent av NCC:s medarbetare omfattas av kollektivavtal.

Som andra företag i branschen använder NCC vid behov underentreprenörer och konsulter. Underentreprenörer är vanligast hos NCC Building men förekommer även i övriga affärsområden.

Medarbetardata avser antalet anställda vid utgången av 2017 och har samlats in från koncernens HR- och lönesystem.

ANSTÄLLNINGSFORMER 2017

Antal anställda	TILLSVIDAREANSTÄLLNING		VISSTIDSANSTÄLLNING	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Sverige	8 115	1 243	322	53
Norge	1 686	182	71	12
Danmark	1 911	276	40	12
Finland	1 321	316	90	15
Totalt NCC	13 033	2 017	523	92

Hälsa och säkerhet

Väsentliga ämnen enligt GRI: Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen samt utbildning.

Hälsa och säkerhet innefattar såväl trygga och säkra arbetsplatser för koncernens medarbetare och underentreprenörer som goda arbetsvillkor och en bra balans mellan arbete och fritid. Hälsa och säkerhet genomsyrar även de produkter och tjänster NCC erbjuder, exempelvis mer hälsosamma byggnader, förbättrat inomhusklimat och tjänster för ökad trafiksäkerhet.

HÄLSA OCH SÄKERHET PÅ ARBETSPLATSEN

Tillsammans med NCC:s värderingar utgör NCC:s policy för hälsa och säkerhet grunden för att skapa en hälsosam och säker arbetsmiljö. Målet för strategiperioden är att halvera olyckorna jämfört med 2015. Det är kopplat till NCC:s LTI-program som ett av de bonusgrundande målen. NCC:s långsiktiga målsättning är att arbeta i en miljö utan olyckor.

NCC genomför varje år ett antal aktiviteter för att öka medvetenheten om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen. Därbland Awareness day och Hälso- och säkerhetsveckan. Syftet är att lyfta fram aktiviteter som ökar medvetandet om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen. Under säkerhetsveckan genomför varje arbetsplats minst två aktiviteter som utgår från arbetsplatsens särart och behov.

Sedan 1 januari 2017 är det obligatoriskt på alla NCC:s byggarbetsplatser att använda skyddsglasögon och hjälm med hakrem. Under året har även en varselfärgad hjälm i fluorescerande gult införts i hela NCC-koncernen för att ytterligare öka synligheten på arbetsplatsen och därmed förebygga arbetsplatsolyckor.

Arbetsmiljöincidenter rapporteras till koncernens digitala system Synergi. Systemet används för att rapportera såväl olycksfall och tillbud som negativa och positiva observationer. Genom att följa upp alla olyckor, tillbud och dess upphov, kan de vanligaste orsakerna identi-

fieras (så som snubblande och halkande samt användande av handhållna maskiner) och åtgärder vidtas. Denna information ger möjlighet att förbättra säkerhetsarbetet ytterligare och därmed förebygga arbetsplatsolyckor. Synergi finns både som webbsystem och app.

Enligt Synergi är snubbelolyckor, halkolyckor och arbete med handhållna maskiner de vanligaste olyckorna på NCC. Tre högrisk-

FRÅNVARO ¹⁾ , NCC ANSTÄLLDA	Sjukfrånvaro, % Alla typer av sjukdom och ohälsa		Lost day rate ²⁾ Sjukfrånvaro på grund av skador	
	2017	2016	2017	2016
Sverige	3,7	3,5	27,74	24,45
Norge	5,4	4,9	5,82	16,90
Danmark	3	2,4	23,38	15,84
Finland	2,8	3,4	34,24	10,80
Totalt	3,6	3,5	24,07	20,43

¹⁾ Insamlat via Synergi och lönesystem.

²⁾ Antalet förlorade arbetsdagar under året per 100 heltidanställda medarbetare.

TILLBUD OCH OBSERVATIONER, NCC ANSTÄLLDA OCH UNDERENTREPRENÖRER

Antal dagar	2017	2016
Sverige	3 508	2 484
Norge	4 495	4 073
Danmark	7 005	1 445
Finland	19 834	25 870
Totalt	34 842	33 872

ARBETSRELATERADE SKADOR, SKADEFREKVENS OCH DÖDSOLYCKOR

Antal		Skador ¹⁾ Skador med en dags sjukfrånvaro eller mer		Skadefrekvens Skador per miljon arbetade timmar		Arbetsrelaterade dödsolyckor	
		2017	2016	2017	2016 ²⁾	2017	2016
Sverige	NCC anställda	143	159	8,4	9,6	1	0
	Underentreprenör	81	47	2,7	—	0	1
Norge	NCC anställda	10	24	3,1	7,1	0	1
	Underentreprenör	0	0	0	—	0	1
Danmark	NCC anställda	26	39	6,9	9,1	0	0
	Underentreprenör	27	20	7,7	—	0	0
Finland	NCC anställda	25	24	7,7	6,6	0	0
	Underentreprenör	51	46	15,5	—	0	0
Totalt	NCC	204	246	7,5	8,8	1	1
	Underentreprenör	164	113	4,0	—	0	2

¹⁾ Kläm- och skärskador är de vanligaste skadorna.

²⁾ Data ej tillgänglig för underentreprenörer.

områden för allvarliga skador har identifierats som fokusområden för att säkerställa kompetens, stöd och rutiner i linje med NCC:s nollvision för olyckor; arbete på hög höjd, tunga kranlyft, samt arbete i trafikerad miljö. NCC har även identifierat tre högriskområden för sjukdom för koncernens medarbetare och underentreprenörer; arbete med asbest, belastningsskador, samt arbete med kvartshaltigt damm.

UTBILDNING

En viktig fråga i branschen handlar om rekrytering, och att säkerställa att rätt kompetens finns tillgänglig i framtiden. Under de närmaste åren står byggbranschen inför ett generationsskifte och NCC arbetar på olika sätt för att bidra till kompetensutveckling i branschen. Medarbetarna erbjuds löpande kompetensutveckling, både i form av traditionell undervisning, e-learning och som mentorskap, anpassat till individens önskemål och behov.

Hållbarhetsutbildning är ett prioriterat område och under året har cirka 3 900 medarbetare genomgått, eller påbörjat, en digital, interaktiv utbildning i hållbarhet som omfattar de sex delarna i NCC:s hållbarhetsramverk. NCC ser över möjligheterna att tillgängliggöra utbildningen för koncernens yrkesarbetare.

På grund av insamlingstekniska svårigheter omfattar den redovisade statistiken ej delar av NCC:s lokala utbildningar samt vissa interaktiva utbildningar.

UTBILDNINGSTIMMAR, SVERIGE

	2017			2016	2015 ¹⁾
	Män	Kvinnor	Totalt		
Tjänstemän	44,4	30,4	40,8	25,3	42,0
Yrkesarbetare	13,7	14,3	13,7	16,1	18,6

¹⁾ På grund av en omorganisation har inte alla utbildningstimmar under 2016 kunnat inkluderas.

UTBILDNINGSTIMMAR, NORDEN

	2017
Tjänstemän	28,8
Yrkesarbetare	14,5

Social inkludering

Väsentliga ämnen enligt GRI: Mångfald och jämställdhet samt icke-diskriminering.

NCC är en stor aktör i branschen och strävar efter att vara en drivande partner i ett inkluderande samhälle. Genom samarbeten med andra samhällsaktörer, och en ökad medborgardialog, möjliggör NCC byggnation av hälsosamma, trygga och inkluderande miljöer. Ett exempel är NCC:s helhetskoncept Hållbar renovering som skapar lönsamma synergieffekter mellan renovering, energieffektivisering och underhåll. Läs mer om Hållbar renovering på sid 18.

Även inom koncernen arbetar NCC för att skapa en inkluderande arbetsmiljö som präglas av mångfald och jämställdhet i linje med mångfaldspolicyn. Det reflekteras också i koncernens mål för strategiperioden inom området. Läs mer på sid 12. Mångfald och jämställdhet är också en central fråga för att möta NCC:s stora rekryteringsbehov.

MÅNGFALD OCH DISKRIMINERING

NCC stöder och respekterar internationella konventioner om mänskliga rättigheter och främjar mångfald och jämställdhet. Lika behandling och samma möjligheter ska gälla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionshinder eller ålder.

I koncernens uppdaterade uppförandekod som implementerats under 2017 utgör mångfald en väsentlig del. Under året har mångfaldsfrågor också inkluderats i NCC Compass; ett program som ger medarbetarna vägledning i viktiga affäretiska frågor. Det innebär bland annat att de så kallade navigatörerna har fått utbildning i ämnet och att vanliga frågor och svar inom området finns tillgängliga på koncernens intranät. Läs mer om NCC Compass på sid 104.

Under 2017 har NCC:s HR-funktion bildat ett råd för mångfaldsfrågor, "Diversity Council". Syftet är att stärka processer och rutiner avseende mångfald för att få till stånd en verklig mångfaldsökning i koncernen. Läs mer om NCC:s mångfaldsarbete på sid 32.

MÅNGFALD I NCC, 2017

Andel, %	KÖN		ÅLDER		
	Kvinnor	Män	<34 år	35-50 år	> 50 år
Styrelse	57	43	0	0	100
Koncernledning	33	67	0	44	56
Ledningsgrupper	37	63	—	—	—
Anställda	13	87	29	33	38
Tjänstemän	25	75	28	35	37
Yrkesarbetare	2	98	30	31	39

NCC accepterar ingen form av diskriminering och agerar kraftfullt när incidenter rapporteras. I NCC:s medarbetarundersökning Pulse, uppger 5 procent av de svarande att de upplevt diskriminering (på grund av kön eller ålder), trakasserier eller mobbing under 2017. NCC kommer att öka åtgärdsinsatserna under kommande år. I koncernens handlingsplan mot diskriminering ingår:

- utbildning för medarbetare inklusive chefsutbildningar om hantering av diskrimineringsfall,
- frågan tas upp i medarbetarsamtal,
- loggning av diskrimineringsfall för uppföljning (utöver medarbetarundersökningen Pulse), och
- ökat fokus på NCC:s värderingar.

Material och avfall

Väsentliga ämnen enligt GRI: Material samt effluenter och avfall.

Byggprocessen är materialintensiv och det krävs stora mängder resurser för att färdigställa en byggnad eller konstruktion. Det är därför av stor vikt att resurserna används så effektivt som möjligt. NCC:s långsiktiga målsättning är att sluta materialflöden genom att prioritera hållbara material och produkter, minimera och ansvarsfullt hantera det avfall som skapas i byggprocessen samt projektera och konstruera för att möjliggöra återvinning och återanvändning. Målet för strategiperioden är att öka andelen material som går till återanvändning eller materialåtervinning samtidigt som den totala mängden avfall minskar. Läs mer på sid 12.

NCC:s ambition är att producera byggnader och anläggningar som är varudeklarerade och endast innehåller hållbara produkter som är miljö- och hälsomässigt sunda. På sikt kommer det även leda till att byggnader i högre grad kan utformas så att allt ingående material kan återanvändas när byggnadens livslängd uppnåtts.

Förutom att tillämpa de regelverk som EU satt upp, bland annat REACH, använder sig NCC av olika verktyg och databaser som ger vägledning för hur de mest skadliga ämnena kan fasas ut. Ett viktigt led i övergången till sunda och återvinningsbara produkter är att ställa rätt leverantörskrav och arbeta med spårbarhet genom hela produktionskedjan.

Det finns stor potential i det byggspill som genereras på byggarbetsplatserna eftersom det kan användas i andra projekt. Genom att både samarbeta tvärfunktionellt inom NCC och med leverantörer utvecklas nya sätt att minska byggspillet och återinföra det i produktionen. NCC har bland annat initierat ett arbete för att skapa en plattform som möjliggör för projekt att dela med sig av överblivet material till andra projekt inom koncernen. Andra exempel på bidrag till ett cirkulärt flöde är den prisade plattformen Loop Rocks som bidrar till smartare hantering av överblivna byggnadsmassor, sten, jord och grus (se sid 30) samt NCC Recycling som arbetar inom ett flertal olika

områden med att återvinna eller återanvända material. Som exempel kan nämnas att återvunnen betong används som konstruktionsmaterial i förstärknings- och bärlager, trädgårdsavfall blir till ny matjord, metallskrot återvinns till ny metall, wellpapp blir till nytt papper och krympplast används i nyproduktion av plast.

AVFALLSMÄNGD PER TYP OCH HANTERINGSMETOD

	2017		2016	
	total vikt, ton	%	total vikt, ton	%
Icke farligt avfall				
Sortering (blandat avfall)	13 135	26	14 186	21
Energiåtervinning (brännbart avfall)	11 192	22	11 575	17
Deponi	2 987	6	3 546	5
Återanvändning/materialåtervinning	22 351	45	31 190	46
Specialbehandling (farligt avfall)	436	1	8 011	12
Total mängd avfall	50 102		68 508	

1) Uppgifterna har samlats in från NCC:s avfallspartners.

Den totala mängden avfall har minskat med drygt 25 procent jämfört med 2016. Detta beror till stor del på att NCC har fokuserat på att identifiera användbara insatser för ökad sortering samt kvalitativ statistik. Under 2018 kommer dessa insatser att breddas.

ÅTERVUNNET ASFALTGRANULAT

NCC förbättrar också kontinuerligt kapaciteten för återvinning i allt fler asfaltfabriker, vilket ger en mer kretsloppsanpassad verksamhet. Under 2017 bestod den totala mängden av den producerade varmasfaltens av 20 (19) procent återvunnet asfaltgranulat.

Klimat och energi

Väsentliga ämnen enligt GRI: Energi och utsläpp.

Byggbranschens miljöpåverkan är stor, vilket bland annat resulterar i stora utsläpp av växthusgaser och NCC arbetar därför aktivt med att påverka samhällsutvecklingen i en hållbar riktning. Med hjälp av bland annat ny teknik minskar utsläppen från såväl produktion som färdiga produkter och driftsfas. NCC kan därmed även hjälpa sina kunder att nå deras klimatmål.

NCC:s långsiktiga målsättning är en klimatneutral verksamhet. För att nå dit arbetar bolaget ständigt med att minska sina koldioxidutsläpp. Målet för strategiperioden är en 50 procentig minskning av koldioxidutsläppen från den egna verksamheten till 2020, jämfört med utsläppsnivåerna basåret 2015. Läs mer på sid 11. En effektivare energianvändning, interna processförbättringar, mer resurseffektiva produkter och en övergång från fossila bränslen till mer miljöanpassade energislag samt arbete för att påverka externa aktörer att förbättra branschens hållbarhetsarbete, t.ex. genom att stödja arbeten inom upphandling, livscykelanalyser och utbildning, står högt på agendan för att minska verksamhetens klimatpåverkan. Dessa åtgärder bidrar även till en ökad konkurrenskraft och minskade kostnader för kunderna. Under året har NCC tecknat nya avtal i Norge för att säkerställa inköp av elektricitet från förnybara källor. I och med detta har koncernen nu avtal gällande inköp av elektricitet från förnybara källor med leverantörer i samtliga nordiska länder, vilket bidrar till minskade växthusgasutsläpp under året och kommande år.

ENERGIANVÄNDNING INOM ORGANISATIONEN

MWh	Förändring jämfört med basåret 2015, %		
	2017	2016	2015 ¹⁾
Elektricitet från förnybara källor ²⁾	118 754	108 927	102 360
Övrig elektricitet	55 259	102 861	131 120
Elektricitet, totalt	174 013	211 787	233 480

¹⁾ Exklusive Bonava

²⁾ Vattenkraft och vindkraft.

En viktig del i arbetet mot målet att halvera växthusgasutsläppen till år 2020, är energieffektivisering samt att ersätta fossilbaserad energi med energi från förnybara källor.

Under året har ett flertal nya avtal gällande förnybar el slutits, vilket tillgängliggjort förnybar el i hela verksamheten. Det har underlättat övergången från fossilbaserad till förnybar el. Även den totala energianvändningen har minskat under året.

NCC Asfalt står för cirka 60 procent av koncernens egna koldioxidutsläpp. En stor del av koldioxidutsläppen kommer från förbränning av fossila bränslen. Genom att övergå till förnyelsebara bränslen som träpellets samt minska andelen fukt i stenmaterial och asfaltgranulat, har klimatpåverkan minskat de senaste åren. NCC strävar också efter att utveckla mer miljöanpassade produkter, bland annat genom att öka andelen återvunnen asfalt i produktionen. Ett annat exempel är NCC Green Asphalt®, en varmasfalt som framställs i en produktionsmetod med väsentligt lägre koldioxidutsläpp jämfört med traditionell varmasfalt. NCC har idag ett sextiotial verk som kan producera NCC Green Asphalt®, vilket motsvarar nära 90 procent av verken.

RISKER OCH MÖJLIGHETER

Framtida klimatförändringar väntas påverka både samhällen och människor, och kan kopplas till både risker och möjligheter för NCC. Koncernen hanterar detta genom riskbedömningar, klimatanpassning av verksamheten samt ett målinriktat arbete för att minska NCC:s klimatpåverkan. Även efterfrågan på nya affärsmodeller växer i takt med att kunderna blir mer medvetna om möjligheter som till exempel digitalisering och delningstjänster kan ge.

Hållbara produkter och tjänster

I takt med en ökad medvetenhet om klimatförändringarna, samt de förändringar de innebär i städer och samhällen, kan kundernas krav och efterfrågan på NCC:s erbjudande förändras till förmån för mer hållbara produkter och tjänster. Genom att strategiskt arbeta med hållbarhet och produktutveckling säkerställer koncernen att erbjudandena möter kundernas krav.

De kommande åren förväntas också mer strikt lagstiftning avseende byggnaders energieffektivitet. NCC välkomnar detta och arbetar ständigt för att förbättra energiprestandan i de byggnader de uppför. NCC ser även över sina produktionsprocesser och arbetar med att effektivisera dessa så den negativa miljöpåverkan minskar över tid. Om nya skärpta lagkrav inte följs upp korrekt kan dock en striktare lagstiftning medföra att NCC och de branschkollegor som kanske inte efterlever nya krav inte konkurrerar på lika villkor, vilket skulle kunna påverka kostnaden på produkterna och i förlängningen efterfrågan på NCC:s produkter och tjänster.

Interna processer

NCC är beroende av en stor mängd råmaterial, bränsle och andra resurser för att bedriva sin verksamhet. Förändringar i tillgång, pris och tillhandahållande av dessa varor på grund av klimatförändringar, samt framtida skatter relaterade till bränslen, energi eller koldioxid skulle kunna påverka NCC:s kostnadsbas. För att minimera påverkan strävar NCC efter att minska sin klimatpåverkan, fasa ut fossila bränslen och röra sig mot en mer cirkulär användning av råmaterial. Ett bra exempel är Loop Rocks, en plattform för smartare hantering av sekundära material.

Klimatförändringar som exempelvis extremt väder och översvämningar skulle också kunna leda till förändrade byggprocesser och förändrade förutsättningar för att bedriva bygg- och anläggningsverksamhet. Risken för översvämningar, erosion och jordskred skulle kunna påverka medarbetarnas säkerhet, såväl som förvaringen av material på byggnadsarbetsplatser negativt. NCC hanterar risken genom riskbedömningar för samtliga projekt.

DEFINITIONER

För beräkning av utsläpp har omräkning från förbrukning till utsläpp skett enligt Greenhouse Gas Protocols riktlinjer. Beräkningsmetodiken "market-based" används för att beräkna växthusgasutsläppen från el och uppvärmning. NCC använder ej klimatkompensation. Information om inköpta volymer av bränslen, el och uppvärmningsenergi samlas in från NCC:s leverantörer. Stödsystemet Credit360 har använts för sammanställning av statistiken.

FJÄRRVÄRME/FJÄRRKYLAANVÄNDNING INOM ORGANISATIONEN

MWh	2017	Förändring jämfört med basåret 2015, %	2016	2015 ¹⁾
Fjärrkyla	22	-90	1 286	209
Fjärrvärme	29 207	-41	48 933	49 239
Fjärrvärme/fjärrkyla, totalt	29 229	-41	50 219	49 448

¹⁾ Exklusive Bonava.

Mildare väder samt användning av andra energikällor, som el eller bränsle, kan ha haft inverkan på den minskade användningen av fjärrvärme. Den kraftigt minskade användningen av fjärrkyla under året beror sannolikt på att de projekt som pågått under 2017 varit placerade i områden där fjärrkyla inte funnits tillgängligt.

BRÄNSLEANVÄNDNING INOM ORGANISATIONEN

MWh	2017	Förändring jämfört med basåret 2015, %	2016	2015 ¹⁾
Förnybara bränslen	114 206	9	87 893	104 786
Fossila bränslen	951 544	-8	906 966	1 034 349
Bränslen totalt	1 065 750	-6	994 859	1 139 135

¹⁾ Exklusive Bonava.

Mängden förnybara bränslen har ökat under året. I Sverige har pelletsförbrukningen ökat med ca 40 procent under 2017.

VÄXTHUSGASUTSLÄPP FRÅN NCC:S VERKSAMHET

Market-based	2017	Förändring jämfört med basåret 2015, %	2016	2015 ¹⁾
Växthusgasutsläpp ²⁾ CO ₂ e (tusen ton)	260	-16	267	312
- varav scope 1 ³⁾	234	-8	223	255
- varav scope 2 ⁴⁾	26	-54	44	57
Nettoomsättning, MSEK	54 608	3	52 934	53 116
CO ₂ e (ton)/MSEK	4,8	-19	5,0	5,9

¹⁾ Exklusive Bonava.

²⁾ Växthusgaserna N₂O, CH₄ och CO₂ inkluderas i beräkningarna

³⁾ Avser direkta utsläpp från NCC:s verksamhet, varav 0,9 (tusen ton) från förbränning av biomassa

⁴⁾ Avser indirekta utsläpp från el och uppvärmning.

Koldioxidutsläppen både relaterat till inköpta bränslen samt till el, fjärrvärme och fjärrkyla har minskat sedan basåret 2015.

Etik och compliance

Väsentliga ämnen enligt GRI: Antikorruption, konkurrens, leverantörsutvärdering – miljö och leverantörsutvärdering – socialt.

NCC strävar efter att vara en pålitlig partner som agerar med höga etiska normer och transparens. NCC:s mål för strategiperioden är att ha en stark efterlevnadskultur och ett mycket aktivt compliance-arbete. NCC följer också upp medarbetnas uppfattning av koncernens efterlevnadskultur i syfte att avsevärt öka indexvärdet. Därtill redovisar NCC antalet "Tell Me"-ärenden och "Ask Me"-frågor i årsredovisningen. Läs mer på sid 12 och 104.

Uppförandekoden är en viktig del av koncernens arbete med compliance, både som intern kompass för att beskriva hur NCC ska agera och som extern kommunikation för att tydliggöra NCC:s förväntningar på sina leverantörer och affärspartners. Uppförandekoden utgör en del av NCC:s avtal med leverantörer. Övriga intressenter informeras om uppförandekoden genom NCC:s hemsida, kontrakt och avtal. I december 2016 uppdaterades NCC uppförandekod och ett antal områden förtydligades och andra lades till. Koderna uppdaterades även med praktiska riktlinjer.

NCC arbetar kontinuerligt för att säkerställa att uppförandekoden följs i alla samarbeten som koncernen har, och att inga överträdelser sker exempelvis när det gäller konkurrenssituationer och affäretik. NCC samarbetar även med branschkollegor för att främja sunda affärer. Tillsammans med flertalet branschaktörer i Sverige har en gemensam policy – "Överenskommelse för att motverka mutor och korruption" tagits fram.

Genom analys utifrån risken att NCC:s uppförandekod inte efterföljs, har tre områden identifierats som speciellt viktiga: mutor och korruption, konkurrensrätt samt intressekonflikter.

HÅLLBARA INKÖP

Att utveckla hållbara och konkurrenskraftiga inköp är en nyckelfråga för NCC. Koncernens uppförandekod är grunden till inköpsarbetet och NCC arbetar systematiskt för att minimera risker och öka kontrollen.

NCC:s leverantörsbas är stor och företaget har samarbeten med flera tusen leverantörer genom inköp av allt från byggmaterial och underentreprenörer till resor och kontorsmaterial. Den stora merparten av NCC:s leverantörer är nordiska, men NCC har även leverantörer i andra regioner som exempelvis Polen, Baltikum och Kina. Leverantörsbasen består av ramavtalsleverantörer, internationella leverantörer samt nordiska projektinköpsleverantörer. Arbete med att minska antalet leverantörer pågår och en del i detta arbete är att öka andelen inköp som görs genom ramavtal. Syftet är att sänka NCC:s inköpskostnader samt att möjliggöra en ökad kontroll. Under året har 130 nya ramavtalsleverantörer och internationella leverantörer tillkommit.

NCC arbetar ständigt med kvalitetsutveckling avseende uppföljningen av koncernens leverantörer. Enligt NCC:s inköpsprocesser görs en bedömning av en ny leverantör innan ett samarbete inleds. Omfattningen av denna bedömning varierar beroende på typ av leverantör. NCC har dock inga kvantitativa data att redovisa ännu när det gäller uppföljningen av leverantörsutvärderingar (sett till hela koncernen). För att bedöma, följa upp och utveckla utomnordiska leverantörer arbetar NCC specifikt med revisioner för socialt ansvar, kvalitet, miljö och arbetsmiljö. För att säkerställa efterlevnad av NCC:s krav samt utveckling inom dessa områden har NCC en ettårig revisionscykel avseende leverantörsbedömningar och leverantörsutveckling. Avvikelser som noteras under leverantörsbedömningen, och som inte justerats enligt handlingsplan, kan leda till uppsägning av samarbetet med leverantören. För leverantörer i riskländer (enligt BSCI:s definition) kombineras revisioner utförda av egen personal, med tredjepartsrevisioner, utförda med hjälp av externa experter.

Produktportfölj

Väsentligt ämne enligt GRI: Märkning av produkter och tjänster.

I koncernens produktportfölj samlas NCC:s initiativ inom hållbarhetsområdet vilket möjliggör ett brett utbud av hållbara produkter, koncept och tjänster som skapar värde för NCC:s intressenter men också bidrar till att koncernen når sina långsiktiga hållbarhetsmål-sättningar.

NCC har under året påbörjat implementeringen av ett koncern-gemensamt initiativ för hållbara byggarbetsplatser kopplat till NCC:s hållbarhetsramverk. Implementeringen initierades genom ett flertal pilotprojekt vilket fallit ut mycket väl. Arbete för att implementera initiativet i hela koncernen har påbörjats.

NCC erbjuder kunderna alla tillgängliga typer av miljöcertifieringar av både byggnader och anläggningar. För bostads- och infrastrukturprojekt samt stadsdelar används Svanen, Miljöbyggnad, CEEQUAL, BREEAM, LEED, DGNB samt Citylab. I de projekt NCC själva utvecklar används BREEAM och DGNB. NCC ser en fortsatt ökad efterfrågan på miljöcertifierade byggnader. NCC har certifierat 52 byggnader och bostäder under 2017, en minskning jämfört med 2016. Minskningen beror till stor del på att NCC inte längre bygger samtliga hus åt nuvarande Bonava (tidigare NCC Housing).

HÅLLBARHETSCERTIFIERADE BYGGNADER

Certifieringssystem	SVANEN		BREEAM		LEED		DGNB		MILJÖBYGGNAD	
	Antal	Betyg	Antal	Betyg	Antal	Betyg	Antal	Betyg	Antal	
NCC		Pass	1	Bronze		Bronze		Bronze		
		Good		Silver		Silver		Silver	26	
		Very Good	5	Gold		Gold		Gold	1	
		Excellent	3	Platinum	1	Platinum				
		Outstanding	1							
Totalt 2017 (2016)	9 (193)		10 (13)		1 (1)		0 (5)		27 (17)	

GRI-index

GRI-standard	Upplysning	Sidhänvisning	Utelämnad information
GRI 101: Foundation 2016			
GRI 102: General Disclosures 2016			
ORGANISATIONSPROFIL			
102-1	Organisationens namn	38	
102-2	Aktiviteter, varumärken, produkter och tjänster	2, 16–31, 38	
102-3	Huvudkontorets lokalisering	38	
102-4	Verksamhetens lokalisering	2	
102-5	Ägande och företagsform	36–37, 114–115	
102-6	Marknader som organisationen är verksam på	2, 16–31	
102-7	Organisationens storlek	3, 38–39, 42–43, 50–51, 106	
102-8	Information om anställda och andra arbetare	106	Anställda per tjänstgöringsgrad rapporteras ej på grund av insamlings-tekniska begränsningar.
102-9	Leverantörskedja	110	
102-10	Väsentliga förändringar gällande organisationen eller dess leverantörskedja	36	
102-11	Försiktighetsprincipen	104	
102-12	Externa initiativ	104	
102-13	Medlemskap i organisationer	104, 110	
STRATEGI			
102-14	Uttalande från VD	4–5	
102-15	Huvudsaklig påverkan, risker och möjligheter	46–47	
ETIK OCH INTEGRITET			
102-16	Värderingar, principer, standarder och etiska riktlinjer	32–33, 104, 107, 110	
STYRNING			
102-18	Bolagsstyrning	104, 114–115	
INTRESSENTDIALOG			
102-40	Lista över intressentgrupper	105	
102-41	Kollektivavtal	106	
102-42	Identifiering och urval av intressenter	105	
102-43	Tillvägagångssätt vid intressentdialog	105	
102-44	Viktiga frågor som lyfts i intressentdialogen	105	
OM REDOVISNINGEN			
102-45	Enheter som inkluderas i den finansiella årsredovisningen	105	
102-46	Process för att definiera redovisningens innehåll och ämnenas avgränsningar	105	
102-47	Lista över väsentliga ämnen	105	
102-48	Justeringar av tidigare lämnad information	–	
102-49	Förändringar i redovisningen	–	
102-50	Redovisningsperiod	105	
102-51	Datum för publicering av senaste redovisningen	105	
102-52	Redovisningscykel	105	
102-53	Kontaktperson för frågor angående redovisningen	105	
102-54	Rapportering i enlighet med GRI Standards	105	
102-55	GRI-index	111–113	
102-56	Externt bestyrkande	105	

GRI-standard	Upplysning	Sidhänvisning	Utelämnad information	
GRI 200: Ekonomiska standarder				
EKONOMISKT RESULTAT				
GRI 103: Management approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 34-35	
GRI 201: Economic Performance 2016	201-1	Skapat och distribuerat direkt ekonomiskt värde	35	
	201-2	Finansiell påverkan samt andra risker och möjligheter orsakade av klimatförändringar	47, 109	
	201-3	Organisationens förmånstaganden	45, 69-72, 117	
ANTIKORRUPTION				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 12, 104-105, 110	
GRI 205: Anti-corruption 2016	205-1	Verksamheter som utvärderats för risker avseende korruption	110	
	205-2	Kommunikation kring och utbildning i antikorrupsionspolicyer och -rutiner	104, 110	
	205-3	Bekräftade fall av korruption och vidtagna åtgärder	12, 104	
KONKURRENS				
GRI 103: Management approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 12, 104-105, 110	
GRI 206: Anti-competitive Behavior 2016	206-1	Antal rättsliga åtgärder för konkurrenshämmande och monopolfrämjande beteende, samt resultat	41	
GRI 300: Miljöstandarder				
MATERIAL				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 12, 30, 105, 108	
GRI 301: Materials	301-2	Andel återvunnet material	108	Väsentligt i NCC:s industriella verksamhet.
ENERGI				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 11, 105, 108-109	
GRI 302: Energy 2016	302-1	Energiförbrukning i organisationen	108-109	
	302-4	Minskning av energiförbrukning	108-109	
UTSLÄPP				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 11, 105, 108-109	
GRI 305: Emissions 2016	305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)	108-109	
	305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 2)	108-109	
	305-4	Intensitet avseende växthusgasutsläpp	11, 108-109	
	305-5	Minskning av utsläpp av växthusgaser	11, 108-109	
AVFALL OCH EFFLUENTER				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 12, 105, 108	
GRI 306: Effluents and waste 2016	306-2	Avfallsmängd per typ och hanteringsmetod	108	
LEVERANTÖRSUTVÄRDERING MILJÖ				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 104-105, 110	
GRI 308: Supplier Environmental Assessment 2016	308-1	Nya leverantörer som granskats avseende miljömässig påverkan	110	Redovisas ej på grund av insamlings-tekniska begränsningar. NCC har vidtagit åtgärder för att förbättra möjligheterna till rapportering av denna upplysning framöver.

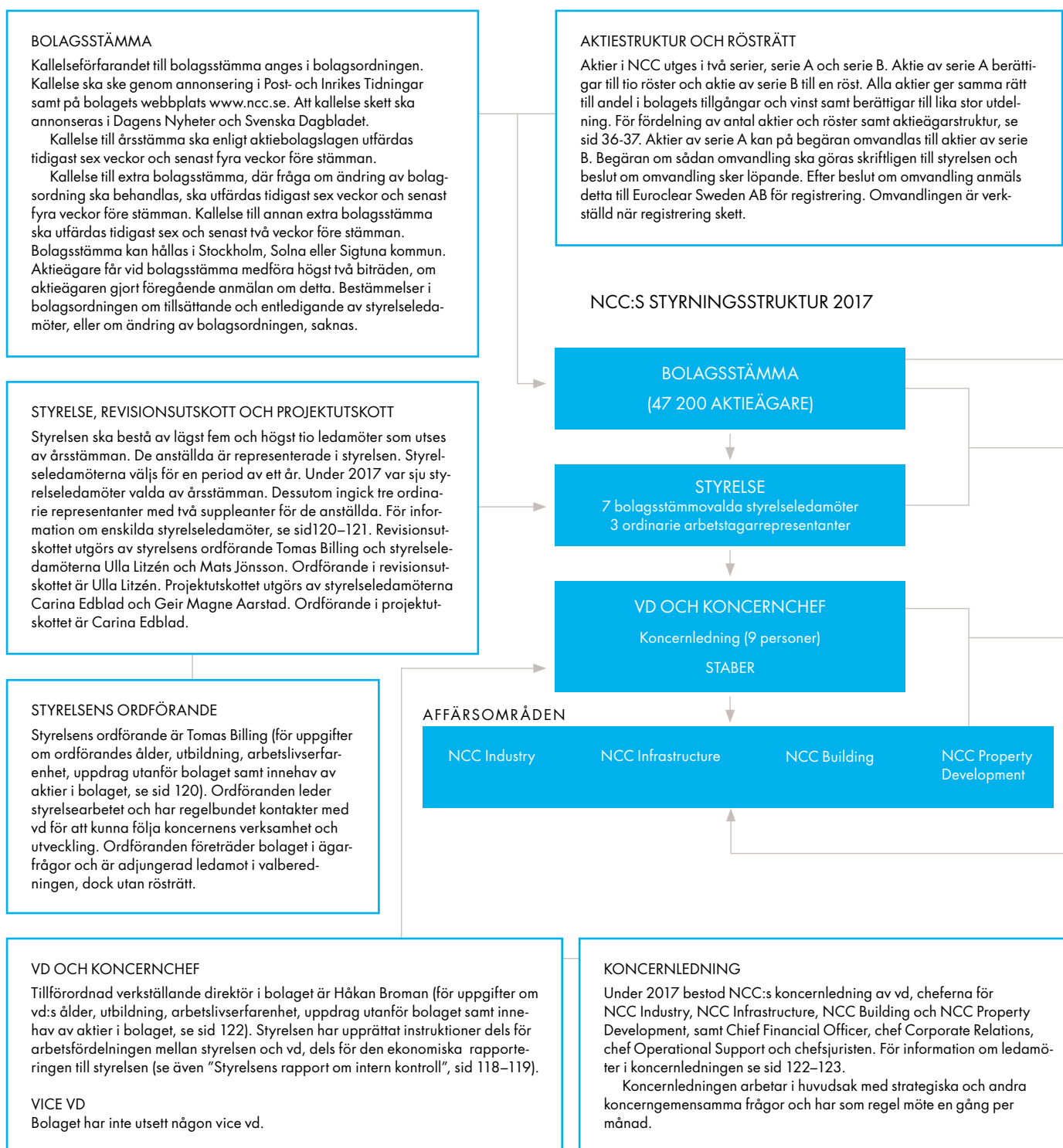
GRI-standard	Upplysning	Sidhänvisning	Utelämnad information	
GRI 400: Sociala standarder				
HÄLSA OCH SÄKERHET PÅ ARBETSPLATSEN				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 11, 105-107	
GRI 403: Occupational Health and Safety 2016	403-2	Arbetskadorna, olycksfallsfrekvens, sjukdomar, förlorade arbetsdagar, sjukfrånvaro och dödsolyckor	11, 106-107	Frånvaro och lost day rate rapporteras ej för underentreprenörer och data kan ej presenteras per kön på grund av insamlings- tekniska begränsningar.
	403-3	Arbetare med hög risk för sjukdom relaterade till yrke	106-107	
UTBILDNING				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 32, 105-107	
GRI 404: Training and Education 2016	404-1	Genomsnittligt antal timmar utbildning per år och medarbetare	107	Rapporteras endast på koncernnivå och för Sverige på grund av insamlings- tekniska begränsningar.
MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 12, 32-33, 105, 107	
GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016	405-1	Mångfald i styrande organ och bland medarbetare	107	Åldersfördelning redovisas enligt kategorierna i NCCs mångfaldsmål.
ICKE-DISKRIMINERING				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 32-33, 105, 107	
GRI 406: Non-discrimination 2016	406-1	Fall av diskriminering och vidtagna åtgärder	107	
LEVERANTÖRSUTVÄRDERING SOCIALT				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 104-105, 110	
GRI 414: Supplier Social Assessment 2016	414-1	Nya leverantörer som granskats avseende social påverkan	110	Redovisas ej på grund av insamlings- tekniska begränsningar. NCC har vidtagit åtgärder för att förbättra möjligheterna till rapportering av denna upplysning framöver.
MARKNADSFÖRING OCH MÄRKNING				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1-3	Beskrivning av det väsentliga ämnet, dess avgränsningar och styrning	8-9, 12, 18-19, 110	
GRI G4: Construction and Real Estate Sector Supplement	CRE8	Typ av hållbarhetscertifieringar, antal och gradering av märkning	110	

Bolagsstyrningsrapport

NCC AB är ett svenskt publikt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel vid börsen Nasdaq Stockholm. NCC AB styrs i enlighet med svensk bolagsrättslig lagstiftning och andra regelverk som gäller för börsnoterade bolag, som bland annat innefattar Svensk kod för bolagsstyrning (för ytterligare information om koden se

www.bolagsstyrning.se). NCC AB har tillämpat koden sedan den infördes 2005. NCC AB följde under året Nasdaq Stockholms Regelverk för emittenter och god sed på aktiemarknaden. Denna rapport lämnas av styrelsen i NCC AB, men utgör inte en del av de formella årsredovisningshandlingarna.

Så styrs NCC

VALBEREDNING

Årsstämman utser en valberedning som har till uppgift att föreslå val av ordförande vid årsstämman, val av styrelseordförande och val av styrelseledamöter och arvoden till dessa. Valberedningen ska även lämna förslag till revisorer och arvode till dessa.

Valberedningens arbete följer den instruktion som fastställs av årsstämman.

UTVÄRDERING AV STYRELSE OCH REVISORER

Styrelsen utvärderas inom ramen för valberedningens arbete. Vidare gör styrelsen en gång per år en utvärdering av sitt arbete och formerna för styrelsearbetets genomförande, vilket även utgör en del av valberedningens utvärdering (se även "Styrelsens arbete", sid 116–117).

Styrelsen, eller, i förekommande fall, det revisionsutskott som styrelsen inrättar, biträder också valberedningen vid utvärdering av revisionsarbetet.

VALBEREDNING
Val och ersättning till styrelse och revisorer

EXTERN REVISION
(Revisionsbolag)

INTERN
KONTROLLMILJÖ

AFFÄRSOMRÅDENAS STYRNING

Koncernen är sammansatt av affärsområden. Varje affärsområde leds av en affärsområdeschef och har en styrelse där bland annat NCC AB:s vd, Chief Financial Officer och chefsjuristen ingår. För vissa beslut krävs godkännande av NCC AB:s vd, styrelseordföranden eller styrelsen i NCC AB. Beslutsordningen består av förslag, tillstyrkan, beslut och bekräftelse. Beredning av ett beslutsärende görs normalt av den instans som tar initiativ till eller är funktionellt ansvarig.

Cheferna för respektive koncernstabs har koncernövergripande funktionsansvar för frågor som faller under respektive stabschefers befattning och mandat.

REVISORER

För granskning av bolagets årsredovisning, koncernredovisning, bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning ska på årsstämman utses högst tre auktoriserade revisorer med högst tre suppleanter. Registrerat revisionsbolag kan även utses till revisor i bolaget. Valberedningen nominerar revisorer. Mandattiden för nuvarande revisorer är ett år. NCC:s revisorer är, fram till slutet av den årsstämma som hålls under 2018, det registrerade revisionsbolaget PricewaterhouseCoopers AB (PwC). Som huvudansvarig revisor från PwC, har auktoriserade revisorn Håkan Malmström utsetts. Revisionsberättelsen undertecknas även av den auktoriserade revisorn Ann-Christine Högglund. För mer information om valda revisorer, se sid 121.

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

NCC:s verksamhet kräver en hög grad av delegerat ansvar. I koncernen finns en gemensam beslutsordning som klargör vem som äger rätt att fatta beslut och i vilket skede i beslutsprocessen. Områden som regleras, förutom strategiska och organisatoriska frågor, är till exempel investeringar och försäljningar, hyres- och leasingavtal, finansiering, borgensförbindelser, garantier, anbudsprövningar och affärsöverenskommelser. Vid sidan av beslutsordningen föreligger en rad andra koncerngemensamma styrande dokument avseende bland annat kommunikation, finans, uppförandekod, miljö och arbetsmiljö.

Antalet pågående projekt i produktion varierar mellan olika år och uppgår till flera tusen. Organisationen för ett projekt varierar med projektets storlek och komplexitet. Varje projekt drivs av en projektledare som är ansvarig för produktutformning, inköp, ekonomi, produktion, kvalitet, färdigställande och överlämnande till kund. Större projekt följs löpande varje månad av affärsområdeschef, vd, Chief Financial Officer och chefsjuristen. Anbud på projekt överstigande 300 MSEK genomgår en särskild anbudsprövning och ska bekräftas av vd. Anbud på projekt överstigande 500 MSEK ska bekräftas av NCC AB:s styrelse. Fastighetsprojekt i egen regi som överstiger en investering på 50 MSEK ska godkännas av vd och investering avseende projekt i egen regi överstigande 150 MSEK ska godkännas av NCC AB:s styrelse. Investeringsbeslut underliggande 50 MSEK hanteras av respektive affärsområde.

UPPFÖRANDEKOD

NCC har under lång tid bedrivit ett omfattande arbete för att utveckla och implementera koncernens värderingar. Dessa värderingar har omsatts i normer och regler för hur NCC:s medarbetare ska agera i olika situationer. Regelverket sammanfattas i en Uppförandekod. Uppförandekoden beskriver de krav som NCC har på sitt eget agerande och uppförande – styrelse, ledning och alla anställda – och som NCC också förutsätter att alla affärspartners respekterar.

Under 2017 har NCC:s uppförandekod, med bland annat ett utökad avsnitt om antikorrupcion, penningtvätt, personuppgifter och ett nytt avsnitt om agerande i sociala medier lanserats i organisationen. Uppförandekoden har också kompletterats med handfasta råd inom respektive område.

Varje chef är inom sitt ansvarsområde skyldig att säkerställa att både medarbetare och affärspartners är informerade om innehållet i Uppförandekoden och kraven på dess efterlevnad. Chefer inom NCC ska alltid föregå med gott exempel. Uppförandekoden följs upp som en naturlig del av den löpande verksamheten.

NCC har under 2017 fortsatt att utveckla det så kallade compliance-programmet i linje med den nya koncernövergripande och behovsanpassad process som lanserades under 2013. NCC Compass lägger tyngdpunkt på att tillhandahålla organisationen enkel och konkret rådgivning i syfte att förebygga risker för oegentligheter. Tre områden identifierats som speciellt viktiga i NCC Compass: mutor och korrupcion, konkurrensrätt samt intressekonflikter. I mars 2017 kompletterades NCC Compass även med området mångfald. Därmed omfattas på ett tydligare sätt alla former av eventuell diskriminering av det stöd och de rapporteringsrutiner som tillhandahålls via NCC Compass. Samtidigt tydliggörs ytterligare det ansvar som alla anställda på NCC har för att skapa en inkluderande arbetsplats och samlas konkreta råd för att förebygga risken för all form av diskriminering. NCC Compass är tillgänglig via NCC:s intranät. Alla medarbetare i NCC kan tillgodogöra sig innehållet i NCC Compass och söka vägledning. Vidare har NCC utsett och särskilt utbildat cirka 55 medarbetare avseende affäretik och hur NCC Compass ska tillämpas i olika situationer. Dessa medarbetare kallas Navigatorer då deras uppdrag är att hjälpa medarbetarna i NCC att navigera rätt på områden som omfattas av NCC:s Uppförandekod. Dessutom har NCC infört ett kvalificerat systemstöd för intern och extern rapportering av oegentligheter. Allt inom ramen för den värderingsstyrda och transparenta företagskultur som NCC arbetar för att vidareutveckla. NCC har vidtagit en genomgripande översyn av verksamheten och identifierat riskområden och processer. NCC:s nya rutiner och stöd är inriktade på att anställda ska våga fråga om råd i svåra situationer, istället för att okunskap eller obetänksamhet leder till felaktiga beslut eller oönskat beteende. Arbetsmetoderna innefattar bland annat riktlinjer för hantering av de vanligast förekommande risksituationerna. Implementering samt utbildningar och diskussioner med NCC:s medarbetare har fortsatt under 2017. NCC:s samtliga medarbetare omfattas av utbildningen. I december 2016 lanserades en vidareutbildning inom området i form av en kortare, webbaserad utbildning som 5 700 medarbetare har genomgått per 31 december 2017.

Medarbetare som uppmärksammar misstänkt oetiskt eller otillbörligt agerande ska i första hand anmäla detta till närmaste chef. En rutin finns också som möjliggör anonym rapportering. Funktionen har två syften, dels att skydda anmälaren och dels att säkerställa en säker hantering av den anmälda. Samtliga tips som innehåller tillräcklig information leder till utredning och skriftlig rapport framtagen av en extern anlita aktör. Disciplinära åtgärder vidtas därefter i situationer där så krävs.

VIKTIGA EXTERNA REGELVERK

- Aktiebolagslagen
- Börsens regelverk
- Svensk kod för bolagsstyrning
- Årsredovisningslagen
- Bokföringslagen

INTERNA REGELVERK

- Bolagsordning
- Styrelsens arbetsordning
- Revisionsutskottets arbetsordning
- Projektutskottets arbetsordning
- Arbetsfördelning styrelse/vd
- Koncernens och affärsområdenas beslutsordningar
- NCC:s Uppförandekod
- NCC Compass
- Styrande dokument i form av policies, regler, riktlinjer och instruktioner

Bolagsstyrning i NCC 2017

ÅRSSTÄMMA 2017

Årsstämma 2017 hölls på Kungliga Musikhögskolan i Stockholm den 5 april. 415 aktieägare var närvarande, vilka representerade 43,7 procent av aktiekapitalet och 60,5 procent av det totala antalet röster. Protokoll från årsstämman 2017 liksom tidigare årsstämmor finns tillgängliga på www.ncc.se. Vid årsstämman 2017 beslutades bland annat följande:

Utdelning för verksamhetsåret 2016 om 8,00 SEK per aktie, uppdelat på två utbetalningstillfällen.

Till styrelseledamöter omvaldes Tomas Billing, Carina Edblad, Viveca Ax:son Johnson och Ulla Litzén. Till nya ledamöter valdes Birgit Nørgaard, Geir Magne Aarstad och Mats Jönsson. Tomas Billing omvaldes till styrelsens ordförande.

Arvode till styrelsen beslutades utgå med totalt 4 100 000 SEK exklusive arvode för utskottsarbete, fördelat på 1 100 000 SEK till styrelsens ordförande och 500 000 SEK till övriga stämموvalda ledamöter. Beslutade arvoden avseende ordförande och per ledamot är oförändrande. Arvode till revisionsutskottets ledamöter utgår med 175 000 SEK till utskottets ordförande samt 125 000 SEK till respektive övrig ledamot i utskottet.

Riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till verkställande direktören och andra personer i bolagets ledning antogs. Vidare beslutades att införa ett långsiktigt prestationsbaserat incitamentsprogram (LTI 2017) för ledande befattningshavare och nyckelpersoner.

För att täcka åtaganden enligt LTI 2017 bemyndigade årsstämman styrelsen att, intill nästa årsstämma, få återköpa högst 867 486 B-aktier samt överlåta högst 300 000 B-aktier till deltagarna i LTI 2017. Överlåtelse ska även kunna ske av högst 500 000 B-aktier på Nasdaq Stockholm för att täcka kostnader, i huvudsak för utdelningskompensation, sociala avgifter och betalningar enligt de syntetiska

aktierna, med anledning av utestående långsiktiga prestationsbaserade incitamentsprogram (LTI 2014, LTI 2015 och LTI 2016) samt LTI 2017.

Resultat- och balansräkningar för 2016 fastställdes och ansvarsfrihet beviljades för styrelsen och den verkställande direktören.

STYRELSENS ARBETE

Styrelsen hade under år 2017 sju ordinarie sammanträden, tre extra ordinarie sammanträden samt ett konstituerande sammanträde i anslutning till årsstämman. Styrelsens arbete omfattar främst strategiska frågor, fastställande och uppföljning av verksamhetsmål, affärsplaner, bokslut, större investeringar och försäljningar samt andra beslut som enligt beslutsordningen ska behandlas av styrelsen. Nedskrivningar i projekt och byte av ledarskap i bolaget föranledde ett antal extra styrelsesammanträden under året. Redovisning av utveckling för bolagets verksamhet och ekonomi har varit en stående punkt på dagordningen. Styrelsen har upprättat en arbetsordning för sitt arbete samt instruktioner dels för arbetsfördelningen mellan styrelsen och vd, dels för den ekonomiska rapporteringen till styrelsen. Styrelsen genomförde i anslutning till styrelsesammanträden ett antal arbetsplatsbesök. Andra ledande befattningshavare i NCC har utöver vd och Chief Financial Officer deltagit vid sammanträden som föredragande. NCC:s chefsjurist har varit sekreterare.

Revisionsutskottet ska inom ramen för styrelsearbetet bl.a. övervaka bolagets finansiella rapportering och bereda frågor rörande bolagets finansiella rapportering och revision i enlighet med 8 kap. 49 b § aktiebolagslagen och fullgöra de uppgifter som följer av EU:s förordning nr 537/2014. Utskottet har hållit sex möten 2017 där samtliga ledamöter var närvarande. Styrelsen har vidare utvärderat behovet av en särskild granskningsfunktion (internrevision). Styrelsen har bedömt att det framöver finns behov av en separat internrevision

STYRELSE 2017

	Invald år	Oberoende gentemot bolaget och bolagsledningen	Oberoende gentemot större aktieägare	Styrelse-arvode, KSEK	Revisions-utskotts-arvode, KSEK	STYRELSESAMMANTRÄDEN OCH NÄRVARO 2017											
						26 jan	5 apr	5 apr ¹⁾	27 apr	28 jun	18 jul	24 sep	25 okt	29 okt	8 dec	12 dec	
Bolagsstämmovalda ledamöter																	
Tomas Billing	1999	ja	nej	1 100	125	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Viveca Ax:son Johnson	2014	ja	nej	500		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Carina Edblad	2014	ja	ja	500		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Geir Magne Aarstad ³⁾	2017	ja	ja	370				✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Sven-Olof Johansson ²⁾	2012	ja	ja	130		✓	✓										
Mats Jönsson ³⁾	2017	ja	ja	370	125			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Ulla Litzén	2008	ja	ja	500	175			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Birgit Nørgaard ³⁾	2017	ja	ja	370				✓			✓	✓		✓	✓		
Christoph Vitzthum ²⁾	2010	ja	ja	130		✓	✓							✓	✓		
Ordinarie arbetstagarrepresentanter																	
Lars Bergqvist	1991			–		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Karl G. Sivertsson	2009			–		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Karl-Johan Andersson	2011			–		✓	✓	✓						✓			

¹⁾ Konstituerande styrelsesammanträde.

²⁾ Sven-Olof Johansson och Christoph Vitzthum avgick som styrelseledamöter vid årsstämman den 5 april 2017.

³⁾ Geir Magne Aarstad, Mats Jönsson och Birgit Nørgaard invaldes som styrelseledamöter vid årsstämman den 5 april 2017.

Särskilt arvode till ledamöterna i projektutskottet har inte utgått.

eller granskningsfunktion, som är under etablerande, se även "Styrelsens rapport om intern kontroll", sid 118–119. Styrelsens utvärdering av sitt arbete har genomförts genom att en styrelseledamot enskilt intervjuat övriga ledamöter. Resultatet av intervjuerna har sedan sammanställts och diskuterats i styrelsen. Underlaget i ärendet har tillställts valberedningen.

I juli 2017 inrättade styrelsen ett projektutskott, som ska medverka i beredning, analys och beslut avseende anbud inom entreprenadverksamheten vid projekt över 1,5 miljard SEK. Utskottet har under året behandlat två projekt och hållit två möten där samtliga ledamöter var närvarande. Särskilt arvode till ledamöterna i projektutskottet har inte utgått.

ÅTERKÖP AV EGNA AKTIER

Bolaget innehar 353 323 aktier av serie B för att täcka åtaganden enligt de pågående långsiktiga incitamentsprogrammen. Under 2017 har 37 987 aktier sålts för att täcka kostnader, 25 144 aktier överförs till deltagarna i LTI 2014 och 54 232 aktier återköpts.

ERSÄTTNING TILL BOLAGSLEDNING

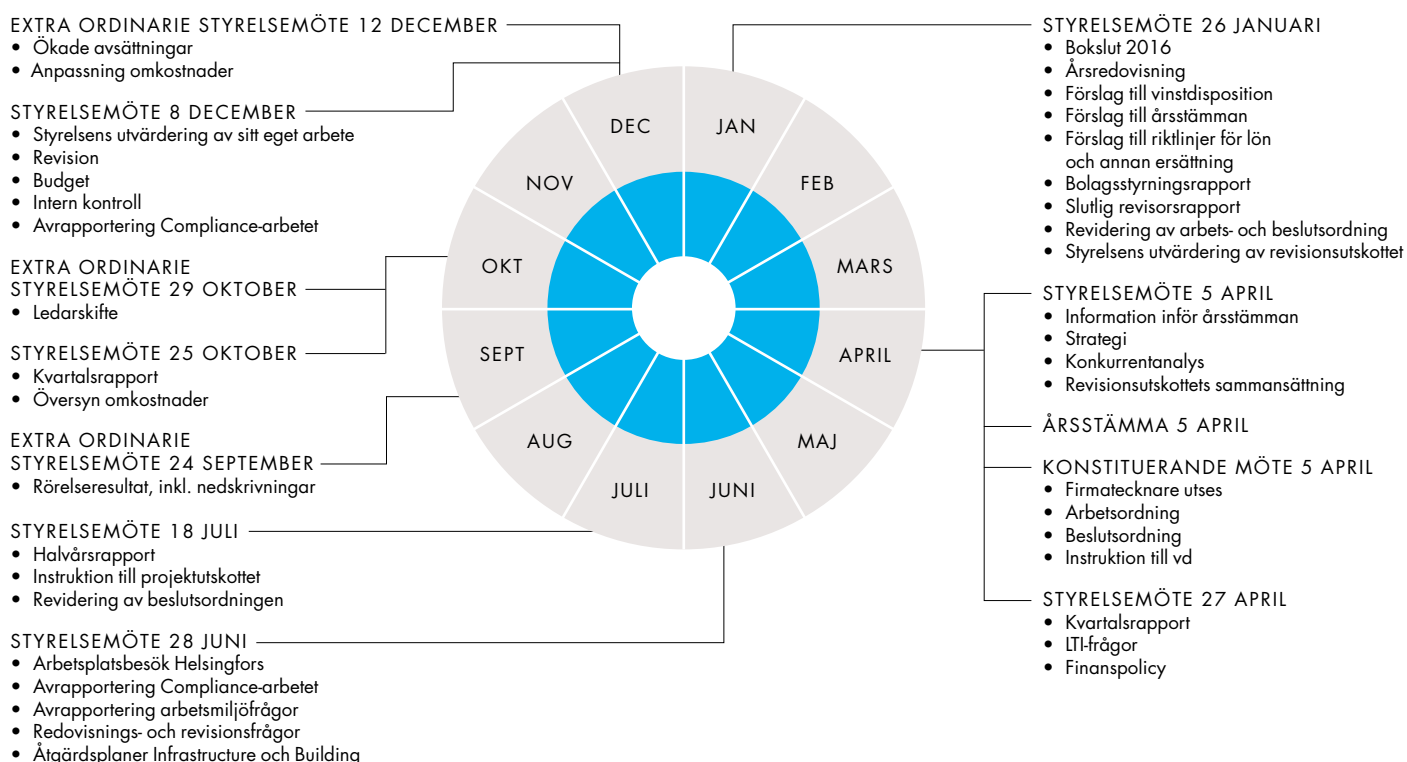
Enligt Svensk kod för bolagsstyrning ska styrelsen inrätta ett ersättningsutskott med uppgift att bereda frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen. Om styrelsen, som i NCC:s fall, finner det mer ändamålsenligt kan hela styrelsen fullgöra ersättningsutskottets uppgifter. Riktlinjer för lön och annan ersättning till koncernledningen beslutas av årsstämman. Vd:s ersättning föreslås av ordföranden och fastställs av styrelsen. Övriga ledande befattningshavares ersättningar föreslås av vd och godkänns av styrelsens ordförande. Ersättning till vd och andra ledande befattningshavare utgörs av fast lön, rörlig ersättning samt pension och övriga förmåner. Årsstämman 2017 beslutade om ett långsiktigt prestationsbase-

rat incitamentsprogram (LTI 2017) omfattande vd, bolagsledning samt ytterligare 159 befattningshavare inom koncernen. LTI 2017 är ett treårigt program som ger deltagarna rätt till B-aktier givet att vissa prestationsmål nåts vid programmets slut, d.v.s. vid utgången av 2019. Kortfristig rörlig ersättning beslutas av styrelsen. De rörliga ersättningar som kan utgå till vd och andra ledande befattningshavare är kopplade till förutbestämda och mätbara kriterier, vilka utformats i syfte att även främja bolagets långsiktiga värdeskapande. Därtill tillämpas tydliga gränser för det maximala utfallet av rörliga ersättningar. Svensk kod för bolagsstyrning föreskriver att i avtal tecknade från och med 1 juli 2010 ska uppsägningslön och avgångsvederlag sammantaget ej överstiga ett belopp motsvarande den fasta lönen för två år. Styrelsen följer upp och utvärderar tillämpningen av ersättningsprogrammet avseende ledande befattningshavare inom bolaget. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som utöver vd utgör koncernledningen. En specifikation över löner och andra ersättningar avseende styrelse, vd och ledande befattningshavare finns i not 5, sid 69.

VALBEREDNING 2017

Till ledamöter i valberedningen omvaldes vid årsstämman den 5 april 2017 Viveca Ax:son Johnson (styrelseordförande Nordstjernan AB) och Johan Strandberg (analytiker SEB Fonder) samt Anders Oscarsson (aktiechef AMF/AMF Fonder), med Viveca Ax:son Johnson som ordförande. Styrelsens ordförande Tomas Billing är adjungerad ledamot i valberedningen, dock utan rösträtt. Ersättning har ej utgått till valberedningens ledamöter. Den mångfaldspolicy som valberedningen tillämpar följer artikel 4.1 i Svensk kod för bolagsstyrning. Valberedningens förslag till årsstämman 2018 finns på www.ncc.se.

STYRELSENS ARBETSÅR 2017 – UTÖVER STÅENDE FORMALIAPUNKTER SOM AFFÄRSPLANER, INVESTERINGAR, FÖRSÄLJNINGAR SAMT FINANSIERING

Styrelsens rapport om intern kontroll

Styrelsens ansvar för intern kontroll regleras i den svenska aktiebolagslagen och i Svensk kod för bolagsstyrning. Bolagsstyrningsrapporten ska innehålla upplysningar om de viktigaste inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering, i samband med den finansiella rapporteringen, samt vid upprättande av bolagets koncernredovisning. Dessa uppgifter lämnas i detta avsnitt.

1 RISKBEDÖMNING OCH RISKHANTERING

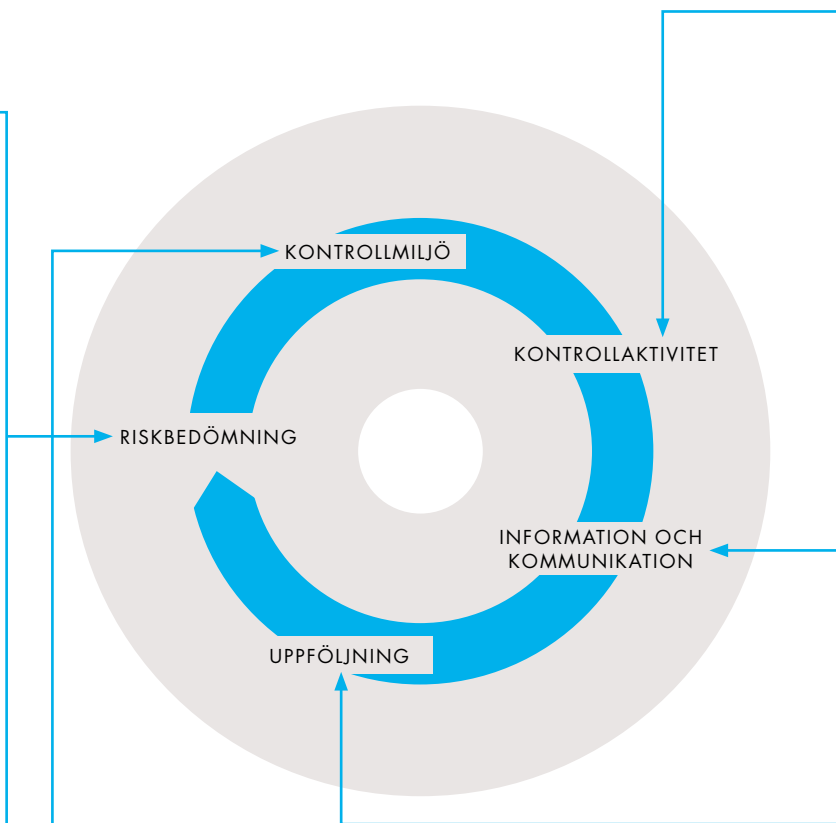
NCC genomför metodiskt riskbedömning och riskhantering, som ett led i det interna kontrollarbetet, för att säkerställa att de risker som NCC är utsatt för och som kan påverka den interna kontrollen och den finansiella rapporteringen, hanteras inom bolagets fastställda processer.

Väsentliga risker som beaktas är bland annat marknadsrisker och operativa risker, samt övriga risker för fel i den finansiella rapporteringen. Vad gäller de senare sker en systematisk och dokumenterad uppdatering en gång per år. Väsentliga risker innefattar främst fel i den successiva vinstavräkningen, samt poster som baseras på uppskattningar och bedömningar, till exempel värderingar av exploateringsmark och pågående utvecklingsprojekt, goodwill och avsättningar.

I NCC följs risker upp på flera olika sätt, bland annat genom:

- **Regelbundna avstämningar** med respektive affärsområdeschef och ekonomichef. Från NCC AB deltar alltid vd och Chief Financial Officer (CFO). Vid avstämningarna genomgås bland annat ordergång, resultat, större pågående och problematiska projekt, kassaflöde, samt utestående kundfordringar. Vid dessa möten avhandlas även anbud och större investeringar i enlighet med beslutsordningen.
- **Affärsområdesmöten** hålls minst fem gånger per år med respektive affärsområde. Mötena protokollförs. Vid mötet deltar, förutom ansvarig för affärsområdet och delar av dess ledningsgrupp, NCC AB:s vd, CFO samt chefsjuristen. Vid dessa möten genomgås fullständigt resultat, ställning och kassaflöde, både för utfall, prognos och alternativ budget. Prognos upprättas och genomgås i samband med kvartalen mars, juni och september och budget för nästkommande år i november. Vid mötena avhandlas vidare även anbud, investeringar och försäljningar i enlighet med beslutsordningen. Investeringar och försäljningar av fast egendom över 150 MSEK ska godkännas av NCC AB:s styrelse. Alla investeringar över 50 MSEK ska godkännas av NCC AB:s vd.
- **Större anbud** som lämnas från affärsområdet (över 300 MSEK) ska bekräftas av NCC AB:s vd. Anbud över 500 MSEK ska bekräftas av NCC AB:s styrelse. I projekt över 1 500 MSEK involveras projektutskottet. Projekt över 300 MSEK följs också upp via NCC Project Trend Report (PTR) process.
- NCC AB:s styrelse får månatliga **ekonomiska rapporter** och vid varje styrelsesammanträde presenteras NCC:s ekonomiska situation.

Hantering av finansiella riskpositioner såsom ränte-, kredit-, likviditets-, valuta- och refinansieringsrisker görs inom specialistfunktionen NCC Koncernstab Finans. NCC:s finanspolicy innebär att NCC Koncernstab Finans alltid ska konsulteras och där staben bedömer det lämpligt, handlägga finansiella ärenden. Risker som också kan påverka rapportering är brott mot NCC:s uppförandekod och brister i försäkringsskydd. Dessa risker följs upp av funktionen Compliance och Försäkring.

2 KONTROLLMILJÖ

Styrelsen har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen och över den finansiella rapporteringen. En god kontrollmiljö kännetecknas av att företaget har upprättat och efterlever, fastställda policys, riktlinjer, manualer och arbetsbeskrivningar. Dessa skall vara dokumenterade och finnas tillgängliga. I NCC betyder det att styrelsen årligen fastställer en arbetsordning för styrelsens arbete. Styrelsen upprättar vidare en instruktion för arbetsfördelningen mellan styrelsen och vd. Verkställande direktören ansvarar enligt instruktionen för att arbetet med den interna kontrollen bidrar till en effektiv kontrollmiljö.

NCC-koncernen är en internationell organisation som styr och bedriver sin verksamhet i en nordisk operationell struktur. Den operativa ledningen i koncernen baseras på den beslutsordning i NCC-koncernen som styrelsen årligen fastställer. Beslutsordningen anger vilka ärenden som kräver styrelsens godkännande eller bekräftelse. Detta återspeglas i sin tur i affärsområdenas motsvarande beslutsordningar och attestregler. Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av det som dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument såsom interna policys, riktlinjer, instruktioner och övriga manualer. Stort arbete har lagts ned för att få en struktur mellan vilka policys som är centrala och vilka som skall vara lokala, samt att alla väsentliga områden är täckta. NCC-koncernens legala styrning sker utifrån en enhetlig bolagsstruktur med dotterbolag i varje land.

För mer information om kontroll och styrning i NCC, se koncernens webbplats www.ncc.se. Där återfinns bland annat bolagsordning och Uppförandekod.

3 KONTROLLAKTIVITETER

NCC:s hantering av risker bygger på att ett antal kontrollaktiviteter sker på olika nivåer för affärsområdena, Shared Service Center (SSC) och staber. Kontrollaktiviteterna ska säkerställa såväl effektivitet i koncernens processer, som en god hantering av identifierade risker. För affärsverksamheten är verksamhetssystemen grunden för den kontrollstruktur som satts upp. Den fokuserar på viktiga steg i affärsverksamheten som investeringsbeslut, anbudsprövning och starttillstånd. NCC lägger stor vikt vid uppföljning av projekt.

Det är ett starkt fokus på att affärstransaktioner som inkluderas i den finansiella rapporteringen är korrekta.

NCC har sedan ett antal år ett antal SSC enheter, dels NCC Business Services (NBS), vilken hanterar merparten av den nordiska verksamhetens ekonomiska transaktioner, dels Human Resources Services (HRS) vilken hanterar

NCC:s löneadministration för de nordiska länderna. Vidare finns Group Operational IT, vilka har ett centralt ansvar för de gemensamma IT-systemen inom NCC.

Funktionerna har som krav att dess processer ska ha kontrollaktiviteter som hanterar identifierade risker på ett för NCC effektivt sätt i förhållande till nedlagd kostnad. Enheterna utvecklar systematiskt och löpande sina processer med hjälp av s.k. kontrollmålmatiser. En kontrollmålmatiser knyter ihop risk, kontroll och mätning av effektiviteten, säkerställer att kontrollen är dokumenterad, samt att bevis på kontroll har ägt rum.

4 INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Information och kommunikation av interna policies, riktlinjer, manualer och koder som gäller den finansiella rapporteringen återfinns på NCC:s intranät (Starnet/Ekonomi).

Informationen innehåller vidare metodik, instruktioner och stödjande dokument i form av checklistor och övergripande tidplaner. Starnet/Ekonomi är ett levande regelverk, som regelbundet uppdateras med till exempel nya regelverk avseende IFRS och Nasdaq Stockholm. Det är CFO i NCC som är huvudansvarig för Starnet/Ekonomi. Starnet/Ekonomi innehåller bland annat:

- Policies och regler för värdering och rubricering av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.
- Definitioner av de begrepp som används inom NCC.
- Redovisnings- och rapporteringsinstruktioner.
- Ramverk för självvärdering av intern kontroll.
- Organisation av ekonomifunktionen.
- Tidplaner för bland annat revision och rapporteringstillfällen.
- Beslutsordning.
- Attestinstruktioner.

All finansiell rapportering ska följa regelverket på Starnet/Ekonomi.

Finansiell rapportering sker dels med siffror i ett koncerngemensamt rapporteringssystem, dels med skriftliga kommentarer enligt särskilt fastställda mallar. Instruktioner och regelverk kring både skriftlig och siffermässig rapportering återfinns på Starnet/Ekonomi. Regelbundna utbildningsprogram och konferenser hålls för ledning och ekonomipersonal avseende gemensamma principer och ramverk rörande krav som ställs på den interna kontrollen.

Avrapportering av statusen av den interna kontrollen sker på ett årligt styrelsesammanträde för NCC AB. Avrapportering sker även på affärsområdesnivå. Ansvarig för att information och kommunikation av den interna kontrollen är upprättad och effektiv är CFO i NCC koncernen.

5 UPPFÖLJNING

Uppföljning för att säkerställa effektiviteten och kvaliteten på den interna kontrollen sker inom NCC på olika sätt. NCC har utvecklat ett system (ramverk) för dokumenterad självvärdering av intern kontroll. Självvärderingen genomförs regelbundet för NCC:s affärsområden, staber och koncernkontor och är en del av underlaget för styrelsens bedömning av den interna kontrollen.

Verksamhetssystem, själva grunden i NCC:s verksamhet, utvärderas genom affärsområdenas verksamhetsrevisioner, där även eventuella brister åtgärdas. Den interna kontrollen följs via styrelsearbetet i de olika affärsområdena och där punktsatser anses behövas utnyttjas ekonomi- och controllerorganisationen eller externa konsulter med rätt kompetens för uppgiften.

NCC:s revisor, PWC, granskar även som ett led i sin räkenskaps- och förvaltningsrevision ett urval av NCC:s kontroller. Revisionsutskottet har under 2017 hållit sex möten. Revisionsutskottet uppdrag är bland annat att med avseende på den finansiella rapporteringen övervaka effektiviteten i Bolagets interna kontroll, internrevision och riskhantering. Styrelsen träffar revisorerna minst en gång per år. Därutöver har styrelsens ordförande direktkontakt med revisorerna vid ett flertal tillfällen under året. Inför dessa möten har synpunkter från revisionen av affärsområden och dotterföretag föredragits på styrelsemöten i respektive affärsområde eller för respektive affärsområdesledning. De synpunkter som framkommer beaktas och följs upp i respektive enhet. NCC:s revisor har även översiktligt granskat bolagets niomånadersrapport.

REVISORS YTTRANDE OM BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Till bolagstämman i NCC AB, org.nr 556034-5174

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2017 på sidorna 114-123 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6§ andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Stockholm den 16 mars 2018

PricewaterhouseCoopers AB

Håkan Malmström
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Ann-Christine Hägglund
Auktoriserad revisor

Styrelse

TOMAS BILLING

Ordförande. Född 1963. Civ.ek.
Ordinarie ledamot sedan 1999 och ordförande sedan 2001. Ledamot i revisionsutskottet. Vd i Nordstjernan AB.
Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Nobia. Styrelseledamot i BiJaKa AB och Parkinson Research Foundation.
Tidigare erfarenheter bland annat: vd i Hufvudstaden AB och i Monark Bodyguard AB.
Aktieinnehav i NCC AB: 20 600 A-aktier och 75 400 B-aktier.

ULLA LITZÉN

Född 1956. Civ.ek. och MBA.
Ordinarie ledamot sedan 2008 och ordförande i revisionsutskottet.
Övriga uppdrag: Styrelseledamot i Alfa Laval AB, AB Electrolux, Husqvarna AB och Ratos AB.
Tidigare erfarenheter bland annat: vd i W Capital Management AB 2001–2005 och direktör i Investor AB 1996–2001.
Aktieinnehav i NCC AB: 3 400 B-aktier.

VIVECA AX:SON JOHNSON

Född 1963. Ordinarie ledamot sedan 2014.
Övriga uppdrag: Ordförande i Nordstjernan AB, Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål. Ledamot i Bonava AB, Rosti Group AB, FPG Media AB samt Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse.
Tidigare erfarenheter bland annat: vice ordförande Nordstjernan 1997–2007, ordförande sedan 2007– samt olika positioner inom Nordstjernankoncernen.
Aktieinnehav i NCC AB: 59 000 B-aktier (inkl. närstående) samt 25 000 A-aktier och 31 000 B-aktier genom privat bolag.

MATS JÖNSSON

Född 1957. Civ.ing. Ordinarie ledamot sedan 2017 och ledamot i revisionsutskottet.
Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Logent och Lekolar samt styrelseledamot i Coor och Assemblin.
Tidigare erfarenheter bland annat: vd och koncernchef för Coor Service Management 2004–2013, affärsenhetschef i Skanska Services 2000–2004 och som divisionschef i Skanska Sverige 1998–2000.
Aktieinnehav i NCC AB: 0.

BIRGIT NØRGAARD

Född 1958. Civ.ek, MBA.
Ordinarie ledamot sedan 2017.
Övriga uppdrag: Vice styrelseordförande i NNE Pharmaplan A/S, Dansk Statens IT Projektråd och Danish Growth Capital I. Styrelseledamot i DVS A/S, IMI Plc, WSP Global Inc., RGS 90 A/S och Danish Growth Capital II.
Tidigare erfarenheter bland annat: koncernchef i Carl Bro A/S 2003–2010, COO i Grontmij NV 2006–2010 samt CFO och COO i Danisco Distillers A/S 1993–2000.
Aktieinnehav i NCC AB: 0.

CARINA EDBLAD

Född 1963. Civ.ing.
Ordinarie ledamot sedan 2014 och ordförande i projektutskottet. VD i Thomas Betong AB.
Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Svensk Betong och styrelseledamot i Hifab Group AB.
Tidigare erfarenheter bland annat: 25 års erfarenhet från Skanska AB, som bland annat linjechef och stabschef inom olika verksamheter i Norden.
Aktieinnehav i NCC AB: 0.

GEIR MAGNE AARSTAD

Född 1960. Civ ing. Ordinarie ledamot sedan 2017 och ledamot i projektutskottet.
Övriga uppdrag: Ordförande och partner i GRAA AS.
Tidigare erfarenheter bland annat: vd för AL Rahhi Contracting Company Ltd (Saudiarabien) 2009–2011, vd i Skanska Norge 2004–2009 och regionchef i Skanska Norge 2001–2004.
Aktieinnehav i NCC AB: 0.

Arbetsgagarrepresentant
MATS JOHANSSON

Född 1955. Snickare.
Suppleant sedan 2011. Anställd sedan 1977.
Byggnadssnickare och facklig förtroendevald i NCC samt handläggare arbetsmiljö.
Arbetsgagarrepresentant från Svenska Byggnadsarbetareförbundet.
Övriga uppdrag: styrelseledamot i AB Ronneby Industrifastigheter.
Aktieinnehav i NCC AB: 260 B-aktier.

Arbetsgagarrepresentant
LARS BERGQVIST

Född 1951. Byggnadsingenjör.
Ordinarie ledamot sedan 1991. Anställd sedan 1975. Facklig förtroendevald i NCC.
Arbetsgagarrepresentant för Ledarna.
Aktieinnehav i NCC AB: 1 140 A-aktier och 200 B-aktier (inkl. närstående).

Arbetsgagarrepresentant
KARL-JOHAN ANDERSSON

Född 1964. Beläggningsarbetare.
Ordinarie ledamot sedan 2011. Anställd sedan 1984. Facklig förtroendevald i NCC. Arbetsgagarrepresentant för SEKO.
Övriga uppdrag: ledamot SEKO Väg och Ban Skåne. Ordförande beläggningssektion Skåne.
Aktieinnehav i NCC AB: 0.

Arbetsgagarrepresentant
BENGT GÖRANSSON

Född 1959. Installationsledare.
Suppleant sedan 2017. Facklig förtroendevald i NCC.
Arbetsgagarrepresentant för Unionen.
Aktieinnehav i NCC AB: 0.

Arbetsgagarrepresentant
KARL G. SIVERTSSON

Född 1961. Snickare och kranförare.
Ordinarie ledamot sedan 2009. Anställd sedan 1981. Facklig förtroendevald i NCC. Arbetsgagarrepresentant för Svenska Byggnadsarbetareförbundet.
Övriga uppdrag: styrelseledamot i Byggnadsregion Mellan-Norrland samt suppleant i Byggnads förbundsstyrelse.
Aktieinnehav i NCC AB: 200 B-aktier.

Revisorer – PricewaterhouseCoopers AB
HÅKAN MALMSTRÖM

Huvudansvarig revisor. Född 1965.
Övriga väsentliga uppdrag: huvudansvarig revisor i bl.a. Axel Johnson, JM och Nordstjernan.

ANN-CHRISTINE HÄGGLUND

Auktoriserad revisor. Född 1966.
Övriga väsentliga uppdrag: Huvudansvarig revisor i Business Sweden, Byggmax och Lernia.

Styrelsens sekreterare
ANN-MARIE HEDBECK

Född: 1972. jur.kand
Tillförordnad chefsjurist i NCC AB sedan 30 oktober 2017.
Tidigare erfarenheter bland annat: chefsjurist NCC Infrastructure och chefsjurist i Skanska AB. Anställd i NCC sedan 2017.
Aktieinnehav i NCC AB: 0.

Koncernledning

HÅKAN BROMAN

Född 1962. Jur.kand, fil. kand. och Stanford Executive Program.
Tillförordnad vd och koncernchef sedan 30 oktober 2017. Anställd i NCC sedan 2000.
Tidigare erfarenheter bland annat: Chefsjurist NCC AB 2009–2017. Bolagsjurist NCC International Projects och NCC Property Development 2000–2008, bolagsjurist ABB/ Daimler Chrysler Transportation 1996–2000, Ekelunds advokatbyrå 1993–1996, domstolsväsendet 1991–1993, European International Contractors (EIC) 2001–2010, varav som styrelseledamot 2008–2010.
Aktieinnehav i NCC AB: 5 018 B-aktier.

GÖRAN LANDGREN

Född 1956. Civ.ing.
Tillförordnad chef för NCC Infrastructure från den 25 september 2017.
Tidigare erfarenheter bland annat: Chef för NCC Roads 2006–2014, vice vd NCC Construction Sweden med ansvar för marknad, affärsutveckling och dotterbolag 2004–2006, olika befattningar inom såväl anläggnings som husbyggande 1981–2001. Anställd i Peab som chef Division Anläggning 2001–2003.
Aktieinnehav i NCC AB: 500 B-aktier.

MATTIAS LUNDGREN

Född 1971. Civ.ek.
Chief Financial Officer från 2016. Anställd i NCC sedan 1998.
Tidigare erfarenheter bland annat: Chef Mergers & Acquisitions och Strategi 2015, chef NCC Housing Sverige 2012–2015, och diverse roller i NCC inom affärsutveckling.
Aktieinnehav i NCC AB: 2 100 B-aktier.

KLAUS KAAE

Född 1959. Civ.ing.
Chef NCC Building från 2016. Anställd i NCC sedan 1985.
Tidigare erfarenheter bland annat: Affärsområdeschef NCC Construction Denmark 2012–2015, vice vd i NCC Construction Denmark 2009–2012. Koncerndirektör NCC Construction Denmark 2002–2009.
Aktieinnehav i NCC AB: 7 017 B-aktier.

HARRI SAVOLAINEN

Född 1971. Civ.ing.
Chef Inköp från mars 2018. Anställd i NCC sedan 2001.
Tidigare erfarenheter bland annat: Chef Operational Support, divisionschef NCC Building Finland och affärsområdeschef NCC Construction Finland.
Aktieinnehav i NCC AB: 4 407 B-aktier.

CAROLA LAVÉN

Född 1972. Civ.ing.
Chef NCC Property Development från 2013. Anställd i NCC sedan 2013.
Tidigare erfarenheter bland annat: Affärsutvecklingschef Atrium Ljungberg 2006–2013, affärsutvecklingschef Ljungberg-Gruppen 2003–2006, fastighetschef Stockholm/Uppsala Drott 1998–2003 samt fastighetsförvaltare Skanska 1995–1998.
Övriga uppdrag: styrelseledamot i Sweden Green Building Council.
Aktieinnehav i NCC AB: 3 081 B-aktier.

ANN LINDELL SAEBY

Född 1962. Civ.ek.

Chef Corporate Relations från 2016. Anställd i NCC sedan 2012.

Tidigare erfarenheter bland annat:

Kommunikationsdirektör på NCC 2012–2015, kommunikationsdirektör på Fortum 2004–2012, kommunikationskonsult och partner på Kreab Gavin Anderson 1998–2004.

Aktieinnehav i NCC AB: 3 103 B-aktier.

ANN-MARIE HEDBECK

Född 1972, jur.kand.

Tillförordnad chefsjurist i NCC AB sedan 30 oktober 2017. Anställd i NCC sedan 2017.

Tidigare erfarenheter bland annat: Chefsjurist NCC Infrastructure och chefsjurist i Skanska AB.

Aktieinnehav i NCC AB: 0.

JYRI SALONEN

Född 1965, Civ. ek.

Chef NCC Industry från 2016. Anställd i NCC sedan 2008.

Tidigare erfarenheter bland annat: Affärsområdeschef NCC Roads 2015, divisionschef NCC Roads Services 2014, Affärsenhetschef för NCC Roads i Finland 2009–2013, diverse positioner inom ExxonMobil internationellt och Esso i Finland.

Aktieinnehav i NCC AB: 2 620 B-aktier.

TILLTRÄDANDE KONCERNLEDNINGSMEDLEMMAR 2018

TOMAS CARLSSON

Tomas Carlsson utsågs till ny VD och koncernchef för NCC den 12 januari 2018. Tomas Carlsson har varit VD för det börsnoterade teknikonsultföretaget Sweco sedan slutet av 2012. Tidigare har Tomas arbetat nästan 20 år inom NCC, där han senast var ansvarig för NCC:s svenska byggverksamhet. Tomas Carlsson kommer att tillträda sin befattning på NCC senast i juli 2018.

KENNETH NILSSON

Kenneth Nilsson utsågs till ny affärsområdeschef för NCC Infrastructure den 3 januari 2018.

Kenneth Nilsson tillträder under april 2018 och ersätter Göran Landgren. Kenneth Nilsson har 20 års erfarenhet från olika chefspositioner inom Skanska och ledningsgruppsarbete samt ytterligare 10 år som arbetschef, projekt- och arbetsledare. Under 2017 tog han över ansvaret för Skanskas anläggningsverksamhet i östra USA.

Finansiell information och kontakt

NCC lämnar finansiell information för verksamhetsåret 2018 vid följande tillfällen:

11 april	Årsstämma
25 april	Delårsrapport januari–mars
18 juli	Halvårsrapport januari–juni
25 oktober	Delårsrapport januari–september
Januari 2019	Bokslutskommuniké 2018

NCC:s delårsrapporter finns att hämta på NCC:s webbplats, www.ncc.se, där all information om NCC-koncernen finns samlad på svenska och engelska. På webbplatsen finns även ett arkiv med delårsrapporter sedan 2009 och årsredovisningar sedan 1996. NCC trycker och distribuerar inte delårsrapporter. Tryckt årsredovisning distribueras till de aktieägare som har begärt det.

Under fliken ”Investor Relations” finns kursutveckling för NCC:s A- och B-aktie med uppdatering var 15:e minut varje handelsdag samt relevanta nyckeltal. På webbplatsen återfinns NCC:s pressmeddelanden.

Den som vill beställa finansiell information från NCC kan antingen använda beställningsformuläret på webbplatsen www.ncc.se, skicka e-post till ir@ncc.se, skriva till NCC AB, 170 80 Solna, eller ringa till NCC AB på telefon 08-585 510 00. Ansvarig för aktieägarfrågor och finansiell information för NCC-koncernen är Johan Bergman, telefon 08-585 523 53, e-post: ir@ncc.se.

ÅRSSTÄMMA

Årsstämma hålls den 11 april 2018 kl. 16.30.

Plats: Vinterträdgården, Grand Hôtel, Royals entré, Stallgatan 6, Stockholm. Anmälan kan ske på NCC:s webbplats www.ncc.se, per post under adress NCC AB, c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, 101 23 Stockholm eller per telefon 08-402 92 54, senast den 5 april 2018. Vid anmälan ska uppges namn, person- eller organisationsnummer, adress och telefonnummer samt antalet eventuella biträden.

Inregistrering till årsstämman börjar kl. 15.30. Kallelse till årsstämman finns på NCC:s webbplats, www.ncc.se och var införd i Post- och Inrikes Tidningar den 8 februari 2018. Att kallelse skett annonserades i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet.

NCC AB (publ), Org.nr 556034-5174, säte Solna.

Adresser till bolagen i NCC-koncernen finns på www.ncc.se.

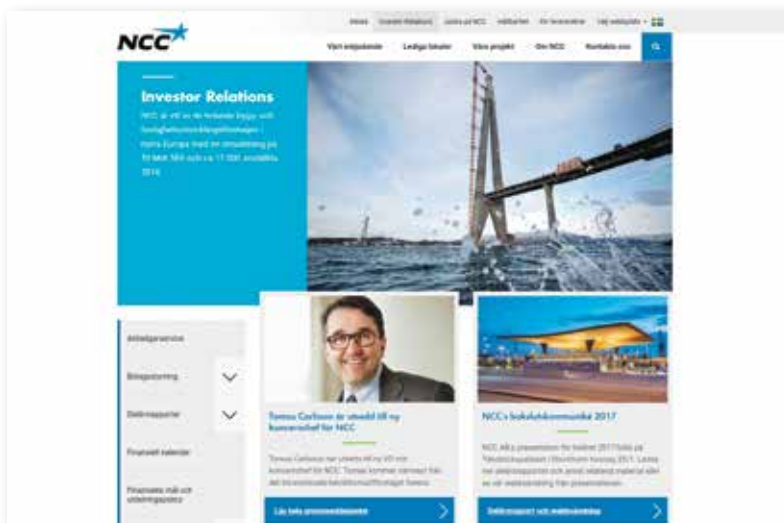
AKTIEÄGARINFORMATION PÅ NCC.SE

På NCC:s hemsida under fliken Investor Relations hittar du all finansiell information kring NCC-koncernen och det som rör dig som är aktieägare i NCC.

AKTIEÄGARSERVICE. På vår Aktieägarservice kan du prenumrera på den information du önskar få, och även välja i vilken form du vill ha den – på papper eller via e-post.

KURSINFORMATION. Kursinformation finns med 15 minuters fördröjning och du har även möjlighet att se totalavkastning (inklusive återinvesterade utdelningar) och jämföra NCC-aktiens utveckling med nordiska konkurrenter.

ANALYTIKERLISTA. Här finns en lista över de analytiker som löpande följer NCC och deras förväntningar på NCC.

MER INFORMATION/
KONTAKTPERSON.
Johan Bergman
IR-ansvarig
Tel: 08-585 523 53
E-post: ir@ncc.se

Definitioner/ordlista

FINANSIELLA NYCKELTAL

Andel riskbärande kapital: Summan av eget kapital och uppskjutna skatteskulder i procent av summa tillgångar.

Avkastning på eget kapital: Årets resultat enligt resultaträkningen exklusive andelen avseende innehav utan bestämmande inflytande, i procent av genomsnittligt eget kapital.

Avkastning på sysselsatt kapital: Resultatet efter finansnetto inklusive resultat från andelar i intressebolag med återläggning av räntekostnader, i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. Avkastning på sysselsatt kapital används för att optimera koncernens kapitalallokering och värdeskapande.

Direktavkastning: Utdelningen i procent av börskursen vid årets slut.

Driftsnetto: Resultat från fastighetsförvaltning före avskrivningar.

Genomsnittlig räntebindningstid: Återstående räntebindningstid vägd med utestående räntebärande skulder.

Genomsnittligt eget kapital: Medeltalet av redovisat eget kapital den 1 januari, 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december.

Kapitalomsättningshastighet: Nettoomsättning dividerad med genomsnittligt sysselsatt kapital.

Nettoinvesteringar: Utgående balans minus ingående balans plus avskrivningar och nedskrivningar minus uppskrivningar avseende anläggningstillgångar och omsättningsfastigheter.

Nettolåneskuld: Räntebärande skulder och avsättningar minus räntebärande tillgångar inklusive likvida medel.

Nettoomsättning: Inom entreprenadrörelsen redovisas nettoomsättningen enligt principen för successiv vinstavräkning. Dessa intäkter redovisas i takt med att entreprenadprojekten inom bolaget successivt färdigställs. Fastighetsförsäljningar redovisas per den tidpunkt då väsentliga risker och förmåner överförs till köparen, vilket normalt sammanfaller med ägandets övergång. I moderbolaget motsvaras nettoomsättningen av resultatavräknad fakturering på avslutade projekt.

Ordergång: Värdet av erhållna projekt och förändringar på befintliga projekt under den aktuella perioden. Som erhållna uppdrag räknas även projekt i egen regi för försäljning för vilka beslut om igångsättning fattats samt sålda färdigställda bostäder från lager.

Orderstock: Värdet vid periodens utgång av återstående ej upparbetade projektintäkter i ineliggande uppdrag, inklusive ej avslutade projekt i egen regi för försäljning.

P/E-tal: Börskursen vid årets slut dividerad med resultat per aktie efter skatt.

Resultat per aktie, efter skatt: Årets resultat hänförligt till NCC:s aktieägare dividerat med ett vägt genomsnitt av antal aktier under året.

Räntetäckningsgrad: Resultat efter finansiella poster med återläggning av finansiella kostnader dividerat med finansiella kostnader.

Rörelsemarginal: Rörelseresultat i procent av nettoomsättningen.

Skuldsättningsgrad: Nettolåneskuld dividerad med eget kapital.

Soliditet: Summan av eget kapital i procent av summa tillgångar.

Sysselsatt kapital: Balansomslutningen minskad med icke räntebärande skulder inklusive uppskjutna skatteskulder. Genomsnittligt sysselsatt kapital beräknas som medeltalet av värdena den 1 januari, 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december.

Total avkastning: Kursutveckling under året plus utbetald utdelning dividerat med aktiekursen vid årets ingång.

Utgående ränta: Nominell ränta vägd med balansdagens utestående räntebärande skulder.

Valutaeffekt: Den påverkan som förändringar i olika valutor har på den löpande rapporteringen i NCC-koncernen vid omräkning till svenska kronor.

Valutakursdifferens: Kursförändringar hänförliga till förändringar i olika valutor vid omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta.

Återköp egna aktier i aktiedata: Vid beräkning av de nyckeltal som beräknas utifrån antalet utestående aktier, har återköpta aktier exkluderats.

BRANSCHRELATERADE DEFINITIONER

Byggekostnad: Kostnad för uppförande av byggnad inklusive byggnadstillbehör, anslutningsavgifter, övriga byggherrekostnader och moms. I byggekostnader ingår inte kostnad för mark.

Byggrätt: Bedömd möjlighet att bebygga ett markområde. För att förfoga över en byggrätt krävs antingen ägande av marken eller option på att äga marken. För kommersiella fastigheter mäts byggrätter i kvadratmeter.

Detaljplan: Kommunal plan för markanvändning inom visst område, vilken är juridiskt bindande och kan ligga till grund för bygglov.

Direktavkastningskrav: Köparens krav på avkastning vid förvärv av fastighetsprojekt. Driftsintäkter minus drifts- och underhållskostnader (=driftnetto) dividerat med marknadsvärdet.

Egen regi: När NCC för egen utveckling anskaffar mark, projekterar och bygger, samt därefter säljer. Avser kommersiella fastighetsprojekt.

Fastigheter: I verksamhetsbeskrivning avses hus, bostäder och mark.

Funktionskontrakt: Ett avtal där kunden ställer funktionskrav i stället för detaljerade material- och utförandekrav och som ofta löper över flera år.

NCC Partnering: En samverkansform i bygg- och anläggningsbranschen där byggherren, konsulterna och entreprenören tidigt i processen etablerar ett öppet och förtroendefullt samarbete, baserat på gemensamma mål, gemensamma aktiviteter och gemensamma ekonomiska intressen, i syfte att optimera projektet.

Plattformer: Gemensamma standardiserade tekniska lösningar. Finns för allt från idrottshallar, kontor, logistikanläggningar, till broar, småhus och flerbostadshus.

Uthyrningsgrad: Hur stor andel av förväntade hyresintäkter som motsvaras av tecknade hyreskontrakt (även kallad ekonomisk uthyrningsgrad).

VDC: Virtual Design and Construction.

Översiktsplan: Kommunal plan för markanvändning inom visst område, vilken inte är juridiskt bindande och som normalt förutsätts följas av och preciseras genom detaljplaner.

Produktion: NCC och Solberg.

Fotografer: Klas Andersson s.2, 13, 24. Byggeriets Billedbank s.18. Jenny Gaulitz s.4. Sten Jansin s.30, 120–123, inlaga. Johnér Bildbyrå s.27, inlaga. Joakim Kröger s.2, 3, 14, 25, omslagets framsida, inlaga. Edgar Kiøsteruds .28, inlaga. Kristin Lidell s.123. Lund+Slatto Arkitekter s.2. Tim Meier s.4. Erik Mårtensson s.2, 22, 23, 26, 29, 33, inlaga. Mikael Svensson s.16–17. Alexander von Sydow s.19, inlaga. Vilhelm Lauritzen Arkitekter s.20. Wingårdhs Arkitekter s.31. White Arkitekter s.21, inlaga.

Tryck: Göteborgstryckeriet.

NCC är ett av de ledande nordiska bygg- och fastighetsutvecklingsföretagen med en omsättning på närmare 55 Mdr SEK och 17 800 medarbetare. Med Norden som hemmamarknad är NCC verksamt inom hela värdekedjan – utvecklar kommersiella fastigheter och bygger bostäder, kontor, industrilokaler och offentliga byggnader, vägar och anläggningar samt övrig infrastruktur.

NCC erbjuder även insatsvaror för byggproduktion samt tillhandahåller beläggning och vägservice. NCC skapar framtidens miljöer för arbete, boende och kommunikation med ett ansvarsfullt byggande som ger hållbart samspel mellan människa och miljö.